

**Основна школа
„Војвода Радомир Путник“**

**ШКОЛСКИ ПРОГРАМ РАДА
2015-2019. године**

Београд, јун, 2015. год.

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Школски програм ОШ „Војвода Радомир Путник“ од 2015-2119. године припремили су чланови стручних већа и чланови стручног Актива за развој школског програма:

Полазне основе за израду школског програма су:

Закон о основама система образовања и васпитања, Службени гласник РС, бр.72/09,52/2011 и 55/2013

Закон о основној школи ("Сл. гласник РС", бр. 55/2013)

Правилник о наставном плану и програму за први и други разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 10/2004, 20/2004, 1/2005, 3/2006, 15/2006, 2/2008, 2/2010, 7/2010, 3/2011 - др. правилник, 7/2011 - др. правилници, 1/2013 и 4/2013)

Правилник о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања и наставном програму за четврти разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 1/2005, 15/2006, 2/2008, 2/2010, 7/2010, 3/2011 - др. правилник, 7/2011 - др. правилник и 1/2013)

Правилник о наставном плану за први, други, трећи и четврти разред основног образовања и васпитања и наставном програму за трећи разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 1/2005, 15/2006, 2/2008, 2/2010, 7/2010, 3/2011 - др. правилник, 7/2011 - др. правилник и 1/2013)

Правилник о наставном програму за четврти разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 3/2006, 15/2006, 2/2008, 3/2011 - др. правилник, 7/2011 - др. правилник и 1/2013)

Правилник о наставном плану за други циклус основног образовања и васпитања и наставном програму за пети разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 6/2007, 2/2010, 7/2010 - др. правилник, 3/2011 - др. правилник, 1/2013 и 4/2013)

Правилник о наставном програму за шести разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 5/2008, 3/2011 - др. правилник и 1/2013)

Правилник о наставном програму за седми разред основног образовања и васпитања, ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 6/2009, 3/2011 - др. правилник и 8/2013)

Правилник о наставном програму за осми разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС - Просветни гласник", бр. 2/2010, 3/2011 - др. правилник и 8/2013)

Посебни протокол за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно – васпитним установама

Приручник за примену Посебног протокола за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама

Правилник о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање („Сл. гласник РС“ бр. 30/2010).

Извештај о раду школе у школској 2013/14. години
Полугодишњи извештај о раду у школској 2014/15. години
Извештај о самовредновању рада школе
Образовне потребе ученика, родитеља и локалне заједнице
Услови рада школе

**Основна школа
„Војвода Радомир Путник“**

(2) ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ПРВИ РАЗРЕД

Београд, јун, 2015. год.

САДРЖАЈ

1. Сврха, циљеви и задаци програма образовања и васпитања
2. Обавезни и изборни наставни предмети са фондом часова
3. Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети
4. Циљеви и задаци наставних предмета и глобални планови за обавезне и изборне наставне предмете са активностима ученика и наставника:
 - Српски језик
 - Енглески језик
 - Математика
 - Свет око нас
 - Ликовна култура
 - Музичка култура
 - Физичко васпитање
 - Православни катихизис (Веронаука)
 - Грађанско васпитање
 - Лепо писање
 - Чувари природе
 - Народна традиција
5. Допунска настава
6. Слободне активности

2.1. СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Сврха програма образовања

- Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.
- Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци програма образовања

- Развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика, нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, а у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
- Подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика;
- Оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;
- Оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;
- Развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције као и традиције националних мањина;
- Омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;
- Развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине;
- Усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски ређеног, хуманог и толерантног друштва;
- Уважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити са све;
- Развијање радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, као и етничке и верске толеранције;
- Поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода;
- Развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

2.2. ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ СА ФОНДОМ ЧАСОВА

Обавезни наставни предмети	недељно по одељењу	годишње по одељењу
Српски језик	5	180
Енглески језик	2	72
Математика	5	180
Свет око нас	2	72
Ликовна култура	1	36
Музичка култура	1	36
Физичко васпитање	3	108
Укупно	19	684

Изборни наставни предмети	недељно по одељењу	годишње по одељењу
Православни катихизис / Грађанско васпитање	1	36
Лепо писање	1	36
Чувари природе	1	36
Народна традиција	1	36

Облици васпитно-образовног рада	недељно по одељењу	годишње по одељењу
Редовна настава ¹	19	684
Допунска настава ²	1	36

2.3. ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Облици васпитно-образовног рада	недељно по одељењу	годишње по одељењу
Редовна настава	19	684
Допунска настава	1	36

Остали облици васпитно-образовног рада	недељно по одељењу	годишње по одељењу
Час одељењског старешине	1	36
Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности (секције)	1	36
Екскурзије – настава у природи ¹	*	*

Напомена: Програм одељењске заједнице, здравственог васпитања и осталих активности биће дати у Програму рада школе.

¹ Родитељима ће се понудити програм за организацију наставе у природи. Програм боравка биће накнадно донет.

2.4. ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА И ГЛОБАЛНИ ПЛАНОВИ ЗА ОБАВЕЗНЕ И ИЗБОРНЕ НАСТАВНЕ ПРЕДМЕТЕ

СРПСКИ ЈЕЗИК - обавезни наставни предмет

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

Задаци наставе српског језика:

- развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује;
- основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика;
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика;
- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца);
- развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности;
- развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза;
- увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног и истраживачког);
- оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевно - уметничких дела разних жанрова;
- упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу;
- поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста;
- развијање потребе за књигом, способност да се њоме самостално служе као извором сазнања, навикавање на самостално коришћење библиотеке, поступно овладавање начина вођења дневника о прочитаним књигама;
- поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења;
- усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности;
- упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности као и других уметничких остварења;
- развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује;

- навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија на радију и телевизији;
- подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;
- подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности;
- васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности;
- развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима.

Оперативни задаци:

- проширивање знања о простој реченици и њеним деловима;
- савладавање основних појмова о променљивим и непроменљивим речима;
- оспособљавање за изражајно читање и казивање;
- поступно оспособљавање ученика за самостално тумачење основне предметности књижевног текста сценских дела (осећања, фабула, радња, ликови, поруке, стилогеност сценског израза);
- навикавање на сажето и јасно усмено и писмено изражавање према захтевима програма;
- савладавање основа методологије израде писмених састава.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Садржај програма

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Припрема за читање и писање	1CJ. 0.1.1. 1CJ. 0.1.2. 1CJ. 3.3.5.	7	8	15
2.	Учење читања и писања	1CJ. 0.1.3. 1CJ. 1.2.1. 1CJ. 1.2.2. 1CJ. 1.2.6. 1CJ. 1.3.1.	35	45	80

		1CJ. 1.3.3.			
3.	Књижевност	1CJ. 1.5.2. 1CJ 1.5.3. 1CJ 1.5.4. 1CJ 3.5.1.	22	22	44
4.	Култура изражавања (усмено и писмено изражавање)	1CJ 0.1.1. 1CJ 0.1.2. 1CJ. 0.1.3. 1CJ. 1.2.1. 1CJ. 1.2.2. 1CJ. 1.2.6. 1CJ. 1.3.1. 1CJ. 1.3.3.	8	17	25
5.	Језик (граматика и правопис)	1CJ. 1.3.1. 1CJ. 1.3.3. 1CJ. 1.3.4. 1CJ. 1.3.5.	7	9	16
УКУПНО			79	101	180

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за први разред; - пише различите црте и линије као основне 	<ul style="list-style-type: none"> - пажљиво и благовремено се припрема за сваку наставну јединицу;

<p>елементе слова;</p> <ul style="list-style-type: none"> - редовно и уредно ради у свесци оно што се ради на часу и код куће; - издваја одређени глас, слово у датом тексту; - правилно изговара (пише) гласове (слова), гласовне скупове, речи и реченице; - прави моделе слова од пластелина, папира, картона и сл.; - црта и сече моделе слова; - вежба течно читање са разумевањем текстова писаних ћирилицом ; - правилно седи и дише при читању и писању; - правилно усмено и писмено препричава, прича и описује текстове и догађаје; - запажа и одабира значајне појединости у окружењу (облик, боја, положај бића и предмета); - слуша и разликује одређене звукове, шумове и тонове; - користи учтиву фразеологију у свакодневnoj комуникацији; - редовно извршава обавезе (домаће задатке); - усваја и примењује нове појмове из књижевности и језика; - критички процењује прочитана дела; - посећује библиотеку и врши избор дела за читање; - усмерено чита дати текст водећи рачуна о датим задацима; - открива карактеристике ликова и догађаја у текстовима; - илуструје текстове и догађаје; - казује напамет поетске и прозне целине и одломке; - описује природу и дешавања у њој ентеријер, портрете, бића, појаве, односе); - извештава о догађајима, обављеним или необављеним задацима у школи или ван ње; - преписује текст у циљу савладавања правописних правила; - пише по диктату ћирилицом - ради вежбе за богаћење речника; - учествује у сценском извођењу драмских текстова; - процењује свој рад и степен усвојености захтева; 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са садржајима које ће обрађивати у току године; - показује технике писања и читања ученицима; - проверава на различите начине (усменим и писменим путем) знање ученика; - упућује ученике да читају и где могу наћи књиге; - свакодневно надгледа рад ученика; - води ученике у позоришта, биоскопе, библиотеке и сл.; - планира и води децу у природу због бољег доживљавања природе; - упућује ученике у доживљавање текста; - организује и обавештава ученике да учествују на литерарним конкурсима; - организује сусрете са писцима у сарадњи са библиотекарим; - припрема и прави материјале, слике, записе, моделе које користи при обради садржаја; - припрема простор у услове за рад у школи са ученицима; - упућује ученике на различите изворе знања; - упућује ученике како да врше процену свог и рада својих другова; - организује квизове знања сам и са ученицима; - прати рад сваког ученика и евидентира све промене; - награђује све активности ученика које су одраз његовог већег рада и труда; - појачава рад са ученицима који имају тешкоће у напредовању ; - информира родитеље и даје сугестије о напредовању ученика;
--	---

<ul style="list-style-type: none"> - ради петоминутне вежбе и провере знања; - учествује на литерарним конкурсима; - помаже другovima у раду; - чита необавезну литературу и препоручује је другovima; - присуствује књижевним сусретима и позоришним представама у школи и ван ње; - учествује у планирању неких садржаја у сарадњи са учитељем; - прави плакате, зидне новине и паное сам или са другovima; - анализира гледане филмове, представе и догађаје; - прави разлику између обавештења, питања и заповести; - правилно изговара и пише гласове ћ, ч, њ, ц, х и р; - посећује сајмове књига и изложбе. 	<ul style="list-style-type: none"> - одржава родитељске састанке и индивидуалне разговоре са родитељима; - размењује информације и сугестије са ПП службом о напредовању ученика; - контактира установе и припрема обиласке са ученицима ради употпуњавања садржаја; - упућује ученике у правила и значај тимског рада и рада у пару; - прати и усклађује рад појединих ученика у групи; - упућује ученике у начине анализирања домаћих задатака; - доноси и чита различиту литературу; - промовише часописе за децу; - упућује ученике на Сајам књига; - води уредно педагошку документацију.
--	--

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК - обавезни наставни предмет

Циљ наставе енглеског језика у првом разреду јесте да оспособи ученика да на страном језику комуницира на основном нивоу у усменом облику о темама из свог непосредног окружења. У исто време, настава страних језика треба да:

- приближи ученицима идеју о постојању других језика као средства комуникације;
- развије позитивна осећања према језику који учи;
- подстакне потребу за учењем страних језика;
- подстакне развијање свести о сопственом напредовању ради јачања мотивације за учење језика;
- олакша разумевање других и различитих култура и традиција;
- стимулише машту, креативност и радозналост

Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика.

Задаци на нивоу језичких вештина

Разумевање говора

Ученик треба да:

- разликује језик који учи од других језика;
- препознаје гласове (посебно оних којих нема у матерњем језику) у говорном ланцу, акценат, ритам и интонацију;
- разуме вербални садржај уз помоћ облика невербалне комуникације;
- разуме кратке дијалоге, приче и песме о познатим темама, које чује уживо или аудио-визуелних записа;
- разуме и реагује на одговарајући начин на кратке усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на игру, заповест, упутство, итд.);
- развија способност и навику слушања са разумевањем.

Усмено изражавање

Ученик треба да:

- разговетно изговара гласове, научене речи и изразе, акцентује речи, поштује ритам и интонацију;
- даје основне информације о себи и свом окружењу, самостално и уз наставникову помоћ;
- описује кратким и једноставним језичким структурама себе и друге у познатим ситуацијама;
- именује ствари из непосредног окружења у вези са темама које се обрађују;
- репродукује, сам или у групи, кратке рецитације и бројалице и пева познате песмице.

Интеракција

Ученик треба да:

- реагује вербално и невербално на упутства и постављена питања о познатим темама;
- поставља једноставна питања;
- изражава допадање и недопадање;
- учествује у игри и комуникацији на часу (у пару, у групи, итд).

Знање о језику

Ученик треба да:

- препознаје шта је ново научио;
- препознаје на елементарном нивоу гласовну структуру језика који учи и уочава разлику у односу на матерњи језик;
- користи језик у складу са нивоом формалности комуникативне функције (нпр. Форме учтивости);

- разуме везу између сопственог залагања и постигнућа у језичким активностима;

Писање

На овом узрасту нису предвиђени исходи за ову категорију.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

	Назив теме	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	My School	5	4	9
2.	My Friends	5	4	9
3.	My Family	5	4	9
4.	Holidays	4	5	9
5.	My Home	5	4	9
6.	Food	5	4	9
7.	Clothes	5	4	9
8.	I Live Here	5	4	9
Укупно:		39	33	72

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - Слуша и реагује на команде наставника или упутства са аудио записа - Представља себе и друге - Одговара на једноставна питања о идентитету - Именује основне боје - Именује школски прибор - Броји од 1 до 5 	<ul style="list-style-type: none"> - Даје инструкције ученицима - Подстиче ученике да се представе једноставном реченицом - Демонстрира помоћу флеш картица и постера - Даје упутства за мануелне активности - Подстиче и охрабрује ученике на правилну интерпретацију песме

<ul style="list-style-type: none"> - Броји од 6 до 10 - Описује чланове породице - Црта, боји, сецка и лепи - Пева у групи - Црта по диктату - Описује слику - Именује делове намештаја и просторија - Упоредиће и класира по количини, облику и боји - Честита рођендан - Учествује у игри - Честита празник - Повезује звучни материјал са илустрациом - Погађа предмете - Проналази скривене предмете - Учествује у мини дијалозима - Именује делове тела, лица - Додаје делове слике који недостају - Именује одевне предмете - Описује слику - Изражава и представља своје идеје, мисли и осећања - Преводи исказ у гест и гест у исказ - Тражи и даје обавештења - Поставља краћа питања и даје кратке одговоре - Изражава своје мишљење 	<ul style="list-style-type: none"> - Објашњава поступке - Подстиче ученике да изражавају своје ставове, идеје и осећања - Прати напредовање ученика - Уводи ученике у комуникацију кроз игру улога и покрета - Подстиче ученике да повезују појмове са сликом - Води ученике да истражују разне садржаје, теме и догађаје - Даје упутства и охрабрује ученике - Усмерава ученике - Подстиче ученике да самостално откривају - Уводи ученике у комуникацију - Прати напредовање ученика - Охрабрује ученике да слободно изразе своје мишљење
--	---

МАТЕМАТИКА - обавезни наставни предмет

Циљ наставе математике у основној школи јесте: да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да доприносе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

Задаци наставе математике јесу:

- да ученици стичу знања неопходна за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу;
- да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад;

- да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења;
- да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава;
- да ученици стичу способност изражавања математичким језиком, јасност и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;
- да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима;
- да ученици савладају основне операције с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција;
- да ученици упознају најважније равне и просторне геометријске фигуре и њихове односе;
- да оспособи ученике за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама;
- да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању;
- да изграђује позитивне особине ученикове личности, као што су: истинољубивост, упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самостални рад;
- да интерпретацијом математичких садржаја и упознавањем основних математичких метода допринесе формирању правилног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика;
- да ученици стичу навику и обучавају се у коришћењу разноврсних извора знања.

Ученици треба да:

- препознају, разликују и исправно именују облике предмета, површи и линија;
- посматрањем и цртањем упознају тачку и дуж и стекну умешност у руковању лењиром;
- на једноставнијим, конкретним примерима из своје околине уочавају односе између предмета по облику, боји и величини;
- успешно одређују положај предмета према себи и предмета према предмету;
- уочавају разне примере скупова, припадање елемената скупу и користе речи: „скуп“ и „елемент“, усвајајући значење везивањем за примере из природног окружења детета;
- науче да броје, читају, записују и упоређују бројеве до 100, као и да исправно употребљавају знаке једнакости и неједнакости;
- савладају сабирање и одузимање до 100 (без прелаза преко десетице), разумеју поступке на којима се заснивају ове операције, схвате појам нуле и уочавају њено својство у сабирању и одузимању, упознају термине и знаке сабирања и одузимања; науче да правилно користе изразе „за толико већи“ и „за толико мањи“;
- упознају (на примерима) комутативност и асоцијативност сабирања (без употребе ових назива);
- савладају таблицу сабирања и да до нивоа аутоматизације усвоје технику усменог сабирања једноцифрених бројева и одговарајуће случајеве одузимања;
- одређују непознати број у одговарајућим једнакостима искључиво путем „погађања“;

- успешно решавају текстуалне задатке (с једном и две операције) у оквиру сабирања и одузимања до 100 (помоћу састављања израза, као и обратно, да на основу датог израза умеју да састављају одговарајуће задатке);

Ред. бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	Стандарди	Број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	ПРЕДМЕТИ У ПРОСТОРУ И ОДНОСИ МЕЂУ ЊИМА	1МА.1.2.1. 1МА.1.2.3. 1МА.2.2.1.	4	6	10
2.	ЛИНИЈА И ОБЛАСТ	1МА.1.2.1. 1МА.1.2.2. 1МА.2.2.1. 1МА.2.2.2.	5	9	14
3.	КЛАСИФИКАЦИЈА ПРЕДМЕТА ПРЕМА СВОЈСТВИМА	1МА.1.2.1.	2	4	6
4.	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ ДО 100	1МА.1.1.1. 1МА.1.1.2. 1МА.1.1.4. 1МА.1.1.5. 1МА.2.1.1. 1МА.2.1.2. 1МА.2.1.3. 1МА.2.1.4.	57	87	144

- упознају метар, динар и пару.

		1MA.2.1.5. 1MA.3.1.1. 1MA.3.1.2. 1MA.3.1.3.			
5.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	1MA.1.4.1. 1MA.1.2.3. 1MA.2.4.1. 1MA.2.2.2.	2	4	6
УКУПНО			72	108	180

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје садржаје који ће се реализовати у току године; - препознаје и именује облике предмета, површи и линије; - прави различите моделе бројева и облика од различитих материјала; - редовно ради домаће задатке и припрема се за наставу; - чита, пише и упоређује природне бројеве; - упознаје појам СКУП ПРИРОДНИХ БРОЈЕВА; - представља бројеве на бројевној правој; - ван учионице уочава односе између предмета према облику, боји, величини; - врши сабирање и одузимање у првој стотини; - користи рачуналке и друга дидактичка средства ради лакшег усвајања садржаја; 	<ul style="list-style-type: none"> - благовремено, пажљиво и адекватно се припрема за час; - представља цртежом и апликацијама дате садржаје; - упознаје ученике са новим појмовима у математици (обло, рогљасто, сабирак...); - демонстрира, објашњава правило или поступак израде задатка; - упућује ученике у правила решавања задатака индивидуално, у пару или у групи; - припрема моделе, апликације и друга наставна средства; - припрема простор и услове за рад ; - ради лакшег схватања, вежба са ученицима нове појмове; - припрема и изводи у учионици имитацију животних ситуација са применом стеченог знања (куповина у продавници, храна у кухињи...); - усмерава ученике на правилно математичко изражавање; - подстиче ученике да узајамно помажу једни другима у раду;

<ul style="list-style-type: none"> - користи својства рачунских операција при изради задатака; - решава текстуалне задатаке; - саставља рачунске и текстуалне задатке; - уочава разлике и сличности између тела; - претвара јединице мере у мање и веће на примерима; - црта линије и геометријске облике; - правилно се изражава и користи математичке појмове; - примењује знања у свакодневним ситуацијама (купује, мери...); - саставља и задаје задатаке другим ученицима; - ради у пару као помоћ другу у схватању датог садржаја; - самостално проверава тачност урађених задатака; - уз помоћ учитеља и самостално долази до правила, дефиниција и формула; - процењује свој и рад својих другова. 	<ul style="list-style-type: none"> - усмерава ученике на самостално састављање рачунских и текстуалних задатака; - обучава ученике на самостално проверавање урађених задатака; - помаже ученицима да сами изводе једноставна правила и дефиниције; - проверава на различите начине (усменим и писменим путем) знање ученика - вреднује; - свакодневно надгледа рад ученика; - упућује ученике на повезивање претходних знања са новим садржајима; - упућује ученике како да анализирају, упоређују, саопштавају, дефинишу...; - уредно води педагошку документацију; - упућује ученике на различите изворе знања; - упућује ученике како да врше процену свог и рада својих другова; - прати рад сваког ученика и евидентира све промене; - прати и усклађује рад појединих ученика у циљу побољшања међусобне сарадње; - похваљује и награђује све активности ученика које су одраз његовог већег рада и труда; - појачава рад са ученицима који имају тешкоће у напредовању ; - обавештава родитеље о напредовању ученика и даје сугестије за даљи рад.
---	---

СВЕТ ОКО НАС - обавезни наставни предмет

Циљ и задаци

Основна сврха изучавања интегрисаног наставног предмета Свет око нас је да усвајањем знања, умења и вештина деца развијају своје сазнајне, физичке, социјалне и креативне способности, а истовремено спознају и граде ставове и вредности средине у којој одрастају као и шире друштвене заједнице. Откривањем света код деце се развијају сазнајне способности, формирају се основни појмови и постепено се граде основе за систем појмова из области природе, друштва и културе. Истовремено стичу се знања, умења и вештине које им омогућавају даље учење. Активним упознавањем природних и друштвених појава и процеса подстиче се природна радозналост деце. Најбољи резултати постижу се уколико деца самостално истражују и искуствено долазе до сазнања - спознају свет око себе. Систематизовањем, допуњавањем и реструктурирањем искуствених знања ученика и њиховим довођењем у везу са научним сазнањима, дечија знања се надограђују, проверавају и примењују. Кроз интерактивне социјалне активности они упознају себе,

испољавају своју индивидуалност, уважавајући различитости и права других, уче се како треба живети заједно. Усвајањем елементарних форми функционалне писмености омогућује се стицање и размена информација, комуницирање у различитим животним ситуацијама и стварају се могућности за даље учење. Примена наученог подстиче даљи развој детета, доприноси стварању одговорног односа ученика према себи и свету који га окружује и омогућује му успешну интеграцију у савремене токове живота.

Општи циљ интегрисаног наставног предмета Свет око нас јесте да деца упознају себе, своје окружење и развију способности за одговоран живот у њему.

Остали циљеви и задаци овог наставног предмета су:

- развијање основних појмова о непосредном природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова;
- развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности;
- развијање основних елемената логичког мишљења;
- развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења;
- оспособљавање за самостално учење и проналажење информација;
- интегрисање искуствених и научних сазнања у контуре система појмова из области природе и друштва;
- стицање елементарне научне писмености и стварање основа за даље учење;
- усвајање цивилизацијских тековина и упознавање могућности њиховог рационалног коришћења и дограђивања;
- развијање еколошке свести.

Оперативни задаци

- формирање елементарних научних појмова из природних и друштвених наука;
- овладавање почетним техникама сазнајног процеса: посматрање, уочавање, упоређивање, класификовање, именовање;
- подстицање дечијих интересовања, питања, идеја и одговора у вези са појавама, процесима и ситуацијама у окружењу у складу са њиховим когнитивно-развојним способностима;
- подстицање и развијање истраживачких активности деце;
- подстицање уочавања једноставних узрочно-последичних веза, појава и процеса, слободног исказивања својих запажања и предвиђања;
- решавање једноставних проблем-ситуација кроз огледе, самостално и у тиму;
- развијање одговорног односа према себи и окружењу и уважавање других.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Ред. број наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ / ОБЛАСТИ	СТАНДАРДИ	Број часова по теми	Број часова за	
				обраду	остале типове часова
1.	Други и ја	1ПД.1.5.2. 1ПД.1.5.2. 1ПД.1.6.2. 1ПД.1.5.2. 1ПД.1.5.3. 1ПД.1.5.4.	9	7	2
2.	Жива и нежива природа	1ПД.1.1.1. 1ПД.1.1.2. 1ПД.1.1.3. 1ПД.1.1.4. 1ПД.1.1.5. 1ПД.1.1.6. 1ПД 2.1.1. 1ПД 2.1.2. 1ПД 2.1.3. 1ПД 2.1.4. 1ПД 2.1.5. 1ПД 2.1.6. 1ПД 1.3.1. 1ПД 1.3.2. 1ПД 1.3.4. 1ПД 1.3.5. 1ПД 1.3.6. 1ПД 1.2.2. 1ПД 1.2.3. 1ПД 2.2.3. 1ПД 2.2.4. 1ПД 2.3.1. 1ПД 2.4.2. 1ПД 1.4.4.	42	29	13
3.	Орјентација у простору и времену	1ПД.1.4.1. 1ПД.1.4.2.	10	8	2

		1ПД.2.4.1. 1ПД.1.4.4.			
4.	Култура живљења	1ПД.1.5.5. 1ПД.1.5.4. 1ПД.1.5.2 1ПД.1.2.3. 1ПД.2.2.3. 1ПД.1.3.5. 1ПД.1.4.2	11	7	4
УКУПНО			72	51	21

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима; - записује и илуструје поједине садржаје у свесци; - изводи огледе сам или у групи уз помоћ учитеља; - уочава узрочно-последичне везе између догађаја; - гледа и прати филмове, презентације, слике, предмете везане за садржаје које усваја; - израђује тематске паное; - прави речник појмова током године; - самостално или у групи се припрема и реализује део часа; - прати и евидентира промене на биљкама и животињама у окружењу; - посматра и уочава разлике и сличности између елемената датих садржаја (жива бића, материјали, личности...); - предвиђа могуће догађаје као последице дешавања; - одржава чистоћу просторија у школи и школског дворишта; - гаји биљке у учионици и школском 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са садржајима које ће обрађивати у току године; - упућује ученике како да воде белешке у свесци, да праве албум и тематске паное; - благовремено и адекватно се припрема за сваки час; - припрема и прави материјале, слике, записе, моделе које користи при обради садржаја; - помаже ученицима у припреми и извођењу огледа на часу; - упућује ученике како да анализирају, упоређују, саопштавају, дефинишу...; - објашњава како се прави и води речник појмова и албум; - објашњава и упућује ученике како да се припремају и изведу део часа; - припрема простор и услове за рад у школи са ученицима; - уредно води педагошку документацију; - планира и реализује са ученицима акције чишћења и уређења простора; - организује акције сакупљања секундарних сировина и рециклажу; - упућује ученике на различите изворе знања; - контролише гајење биљака у учионици; - организује и са ученицима сади биљке у

<p>дворишту;</p> <ul style="list-style-type: none"> - припрема са учитељицом здраву храну (цем, воћна салата) од сезонских биљака; - прави чајанке (користи лековите биљке у припреми чајева); - разговара (пита) са лекаром-гостом о значају здравља и променама у одрастању; - оријентише се у простору и времену; - врши процену успешности свог и рада других ученика; - помаже друговима у раду у школи или код куће; - проналази и користи друге изворе сазнавања ван школе ; - истражује врсте биљног и животињског света из окружења; - прави изложбе фотографија или модела о реализованим садржајима; - припрема и организује квиз знања са друговима из пређене области; - моделује рељеф краја; - сакупља и рециклира секундарне сировине уз помоћ учитеља; - сади дрво са одељењем и учитељем у школском дворишту; - изводи закључке у вези са праћењем различитих појава; - проналази и доноси различите предмете и помоћна средства за извођење експеримената у школи; - анкетира чланове породице и локалне заједнице у циљу бољег савладавања одређених садржаја; - фотографише или црта поједине елементе и дешавања из природе; - усваја правила тимског рада и рада у пару; 	<p>школском дворишту;</p> <ul style="list-style-type: none"> - упућује ученике како да припремају здраву храну; - прави чајанке са ученицима; - организује сусрет са лекаром који у школи разговара са ученицима; - упућује ученике како да врше процену свог и рада својих другова; - подстиче ученике да помажу једни другима у раду; - објашњава и упућује ученике како да праве презентације, плакате, изложбе, моделе у вези са обрађеним садржајима; - организује квизове знања сам и са ученицима; - објашњава ученицима да континуирано прате различите појаве и промене у природи; - упућује ученике у процес прављења рељефа (моделовање); - проналази и доноси различите предмете и помоћна средства за извођење експеримената у школи; - прати рад сваког ученика и евидентира све промене; - награђује све активности ученика које су одраз његовог већег рада и труда; - појачава рад са ученицима који имају тешкоће у напредовању ; - информише родитеље и даје сугестије о напредовању ученика; - размењује информације са ПП службом о усаглашености захтева са индивидуалним могућностима ученика; - контактира установе и припрема обиласке са ученицима ради употпуњавања садржаја; - упућује ученике у правила и значај тимског рада и рада у пару; - прати и усклађује рад појединих ученика у групи;
---	--

ЛИКОВНА КУЛТУРА - обавезни наставни предмет

Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Задаци:

- настава ликовне културе има задатак да развија способност ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи;
- да развија памћење, повезивање опажених информација, што чини основу за увођење у визуелно мишљење;
- стварање услова за разумевање природних законитости и друштвених појава;
- стварати услове да ученици на сваком часу у процесу реализације садржаја користе технике и средства ликовно-визуелног изражавања;
- развијање способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности;
- развијати ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности, те му помагати у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава;
- развијати љубав према вредностима израженим у делима свих облика уметности;
- да ствара интересовање и потребу за посећивањем изложби, галерија, музеја и чување културних добара;
- да осетљивост за ликовне и визуелне вредности коју стичу у настави, примењују у раду и животу;
- развијати сензибилитет за лепо писање;
- развијати моторичке способности ученика.

Оперативни задаци

У првом разреду треба:

- оспособљавати ученика да се служи средствима и техникама ликовно - визуелног изражавања који су доступни његовом узрасту;
- стварати услове за креативно опажање и тумачење предвиђених садржаја у првом разреду (облике и њихове квалитете, односе у видном пољу, светло и сенку, тактилно, цртани филм и стрип, разликовање појединих средина, дизајн, перформанс, преобликовање материјала или предмета њиховим спајањем);
- мотивисати ученика да се слободно ликовно-визуелно изражава, својствено узрасту и индивидуалној способности и да маштовито представља свет око себе.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Садржај програма

Редни бр. Теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге	укупно

			типове	
1.	Облици и њихови квалитети	4	2	6
2.	Односи у видном пољу	6	4	10
3.	Временски и просторни низови (цртани филм и стрип)	2	2	4
4.	Светло и сенка	4	2	6
5.	Тактилноост	1	1	2
6.	Изглед употребних предмета (дизајн)	2	2	4
7.	Одређени предмет као подстицај за рад - перформанс	1	1	2
8.	Преобликовање материјала или предмета њиховим спајањем	1	1	2
УКУПНО		21	15	36

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за први разред; - опажа боје, светлост, облике, величине у природи; - повезује опажене информације као основа за увођење у визуелно мишљење; - разликује и повезује дводимензионалне и тродимензионалне облике; - усваја знања о боји и ликовним техникама; - комбинује ликовни рад са другим медијима (звучком, покретом, сценским покретом, литерарним изразом); - препознаје ликовне технике; - црта, слика и ваја према датим захтевима (темама); 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са предвиђеним садржајима за ову годину; - благовремено и редовно се припрема за наставу; - упућује ученике да посећују галерије, изложбе, музеје и да чувају културна добра; - надгледа вежбање моторике ученика; - похваљује, награђује и подстиче на рад; - припрема и ученицима показује репродукције уметничких дела; - демонстрира предвиђене ликовне технике; - даје усмене корекције током процеса ликовног стварања; - обучава ученике како да врше анализу радова и да праве изложбе; - подстиче сарадњу и помоћ у току рада

<ul style="list-style-type: none"> - доноси прибор и потребан материјал; - прави идејна решења за маске, кореографију, сценски простор, костим, музику; - прави маске, кореографију, музику, сцену; - примењује усвојене појмове (линија, површина, боја...); - помаже другу у раду; - врши анализу успешности свог и других радова; - прави изложбе радова; - комбинује више ликовних техника; - проналази одређене репродукције уметничких дела; - бира музику уз коју ради на часу; - посећује галерије, музеје и изложбе у локалној заједници. 	<ul style="list-style-type: none"> између ученика; - води ученике у галерије, музеје, на изложбе; - помаже ученицима да бирају медије и организују час или део часа; - упућује ученике на различите изворе ; - прати рад сваког ученика и евидентира све промене; - награђује све активности ученика које су одраз његовог већег рада и труда; - појачава рад са ученицима који имају тешкоће у раду; - информише родитеље о напредовању ученика; - прави јавне изложбе дечјих радова.
---	---

МУЗИЧКА КУЛТУРА - обавезни наставни предмет

Циљ

- развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности;
- оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања;
- развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем уметничке традиције и културе свога и других народа.

Задаци

- неговање способности извођења музике (певање/свирање);
- стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука;
- подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање звука);
- упознавање традиционалне и уметничке музике свога и других народа;
- развијање критичког мишљења (исказивање осећања о музици која се изводи и слуша);
- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- певају по слуху;

- слушају вредна дела уметничке и народне музике;
- изводе музичке игре;
- свирају на дечјим музичким инструментима.

Садржаје музичке културе чине следеће активности: извођење (певање/свирање), слушање и стварање музике.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни број наставне области	Назив наставне области	Број часова		
		за обраду	за друге типове	укупно
1.	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ ПЕВАЊЕ И СВИРАЊЕ	16	4	20
2.	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	10	–	10
3.	МУЗИЧКА ПИСМЕНОСТ	ЗАСТУПЉЕНО НА ЧАСОВИМА ИЗ ОСТАЛИХ ОБЛАСТИ		
4.	МУЗИЧКЕ ИГРЕ	4	2	6
5.	ДЕЧЈЕ СТВАРАЛАШТВО	ЗАСТУПЉЕНО НА ЧАСОВИМА ИЗ ОСТАЛИХ ОБЛАСТИ		
Укупно		30	6	36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
- упознаје се са планираним садржајима за	- упознаје ученике са садржајима

<p>први разред;</p> <ul style="list-style-type: none"> - пева песме (учи по слуху) различитог садржаја и расположења, традиционалне и уметничке музике које су примерене гласовним могућностима и узрасту; - изводи музичке игре (игре уз покрет и дидактичке игре); - упознаје ритмичке дечије инструменте и начин свирања на њима (бубањ, звечке, триангл...); - прави дечје ритмичке инструменте; - слуша различите инструменте ради разликовања по боји звука; - производи различите ритмове звукова на различитим изворима (тело, предмети, инструменти); - изводи ритам појединих бројалица помоћу дечјих инструмената; - слуша различите композиције са одређеним задацима (дечје, народне, модерне...); - опонаша звукове из непосредне околине (звуци у кући, звуци града, звуци у природи...); - креира једноставне пратње за бројалице, песме, приче, стихове, музичке игре, користећи при том различите изворе звука; - саставља мале музичке игре уз покрет; - илуструје различите композиције; - помаже друговима у раду; - организује и реализује део часа или час или уз помоћ учитеља; - посећује концерте са школом или са родитељима; 	<p>које ће обрађивати у току године;</p> <ul style="list-style-type: none"> - благовремено и адекватно се припрема за сваки час; - припрема простор у услове за рад у школи са ученицима; - пева са ученицима и изводи различите композиције; - припрема и доноси на час композиције, плејере и инструменте; - прави са ученицима ритмичке инструменте; - упућује ученике на концерте за децу; - уредно води педагошку документацију; - упућује ученике како да врше процену свог и рада својих другова; - показује на примерима кооперацију у групи; - прати рад сваког ученика и евидентира све промене; - награђује све активности ученика које су одраз његовог већег рада и труда; - појачава рад са ученицима који имају тешкоће у напредовању ; - информише родитеље и даје сугестије о напредовању ученика; - упућује ученике у правила и значај тимског рада и рада у пару;
---	--

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ - обавезни наставни предмет

Циљ физичког васпитања је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Задаци наставе физичког васпитања јесу:

- подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;

- развој и усавршавање моторичких способности;
- стицање моторичких умења која су, као садржаји, утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја;
- формирање морално-вољних квалитета личности;
- оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине.

Оперативни задаци:

- задовољавање основних дечјих потреба за кретањем и игром;
- развијање координације, гipкости, равнотеже и експлозивне снаге;
- стицање моторичких умења у свим природним (филогенетским) облицима кретања у различитим условима: елементарним играма, ритмици, плесним вежбама и вежбама на тлу; упознавање са кретним могућностима и ограничењима сопственог тела;
- стварање претпоставки за правилно држање тела, јачање здравља и развијање хигијенских навика;
- формирање и овладавање елементарним облицима кретања - "моторичко описмењавање";
- стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан живот и рад.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова за		
		обуку	друге типове	укупно
1.	Ходање и трчање	9	19	28
2.	Скакања и прескакања	10	5	15
3.	Бацања и хватања	6	8	14

4.	Вишења, упори и пењања	3	3	6
5.	Вежбе на тлу	4	4	8
6.	Вежбе упором рукама	1	1	2
7.	Вежбе равнотеже	3	3	6
8.	Вежбе реквизитима	5	13	18
9.	Ритмичке вежбе и народни плесови	6	5	11
УКУПНО		47	61	108

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за први разред; - доноси опрему за час; - организује и реализује део часа или час или уз помоћ учитеља; - прати упутства учитеља на часу и правилно их извршава ; - примењује стечена знања и умења у игри, такмичењу; - поштује правила фер плеја; - ради вежбе обликовања; - вежба технику трчања у месту и у кретању; - савладава технику високог и ниског старта; - изводи скок удаљ са различитим 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са садржајима које ће обрађивати у току године; - благовремено и адекватно се припрема за сваки час; - подсећање ученика на правила понашања у сали; - демонстрира извођење дела часа или целог часа; - припрема простор у услове за рад у школи са ученицима; - уредно води педагошку документацију; - упућује ученике како да врше процену свог и рада својих другова; - показује на примерима кооперацију у групи; - прати рад сваког ученика и евидентира

<p>захтевима;</p> <ul style="list-style-type: none"> - баца лопте и лоптице са обе руке на различите начине; - вежба комбинацију вежби на греди и поштује задата правила; - прескаче различите препреке из места и из залета; - вежба на справама; - вежба равнотежу на једној ноzi; - прескаче вијаче сам и у пару; - комбинује бацање и хватање лопте са окретима и скоковима; - изводи вежбе са обручем; - плеше народне и модерне плесове; - вежба елементе тимских игара (вођење лопте, хватање и бацање...); - вежба кретне способности; - усваја основна правила одржавања личне хигијене и хигијене здравља; - усваја знања о правилној исхрани; - схвата и усваја правилан ритам рада и одмора; - такмичи се кроз различите активности; - учествује у турнирима на нивоу разреда; - помаже друговима извођењу вежби, у тимским играма и такмичењима. 	<p>све промене;</p> <ul style="list-style-type: none"> - награђује све активности ученика које су одраз његовог већег рада и труда; - појачава рад са ученицима који имају тешкоће у напредовању ; - информише родитеље и даје сугестије о напредовању ученика; - упућује ученике у правила и значај тимског рада и рада у пару; - демонстрира ученицима правилно извођење вежби и елемената; - обезбеђује справе и реквизите за реализацију садржаја и едукује ученике о правилној и безбедној употреби; - едукује ученике о здравој и правилној исхрани; - указује на могуће повреде услед непоштовања правила и захтева током вежбања; - евидентира редовно доношење опреме.
--	--

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ - изборни наставни предмет

Општи циљ предмета је подстицање развоја личности исоцијалног сазнања код ученика четвртог разреда основне школе. Овај предмет треба да пружи ученицима могућност да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања, и да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компетентне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује и себе и друге.

Задаци

У образовно-васпитном раду на реализацији овог предмета разликујемо неколико основних група задатака:

Задаци који се односе на разумевање, усвајање следећих најважнијих појмова:

- дечја и људска права и слободе
- идентитет

- друштвена одговорност
- различитост култура
- једнакост
- право и правда
- мир, сигурност и стабилност
- демократија

Задаци који се односе на вештине и способности:

- примена појмова
- критичко мишљење
- јасно и разговетно исказивање личних ставова
- самостално доношење одлука и доношење закључака
- саосећајна комуникација
- истраживање
- тимски рад
- ненасилно решавање сукоба
- руковођење
- руковођење и учешће

Задаци који се односе на ставове и вредности:

- приврженост демократским начелима и поступцима
- приврженост мирољубивом, партиципативном и конструктивном решавању проблема
- спремност на заступање и заштиту својих и туђих права
- спремност на преузимање јавне одговорности за своје поступке
- заинтересованост за свет око себе и отвореност према разликама
- спремност на саосећање са другима и помоћ онима који су у невољи
- спремност на супротстављање предрасудама, дискриминацији и неправди на свим нивоима

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Р. бр. наставн е теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	број часова по теми	број часова	
			обrade	остали х типова
1.	Олакшавање процеса адаптације на школску средину и подстицање социјалне интеграције	2	2	0

2.	Подстицање развоја сазнања о себи, о сопственим осећањима, свести о личном идентитету и особености, самопоштовања и самопоуздања	8	8	0
3.	Изражавање о комуникација осећања; проширивање знања и умења за решавање индивидуалних проблема, учење техника за превладавање непријатних стања	10	10	0
4.	Подстицање групног рада, договарања и сарадње	2	2	0
5.	Подстицање социјалног сазнања, разумевање и прихватање међусобних разлика; учење видова самопотврђивања без агресивности и уз уважавање других	3	3	0
6.	Развијање комуникативне способности конструктивног разрешавања сукоба са вршњацима и одраслима	5	5	0
7.	Упознавање ученика са дечјим правима и подстицање и оспособљавање ученика за активну партиципацију у животу школе	4	4	0
8.	Евалуација	2	2	0
Укупно		36	36	0

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за први разред; - исказује јасно и разговетно личне ставове; - комуницира са члановима групе; - самостално доноси одлуке и изводи закључке о одређеним ситуацијама; - користи функционалне појмове (идентитет, сигурност, љубав, право...); - износи своја осећања, потребе, мишљење; - прикупља, одабира, критички анализира 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са планираним садржајима; - припрема материјал за сваку радионицу; - комуницира са члановима групе; - развија сарадничке односе у групи; - прикупља, одабира, критички анализира проверава податке из других извора за решавање проблема; - води дијалог, преговара, аргументовано излаже;

<p>проверава податке из других извора за решавање проблема;</p> <ul style="list-style-type: none"> - води дијалог, преговара, аргументовано излаже ради заједничких циљева; - укључује се у процес одлучивања од заједничког интереса; - развија спремност да се супротстави предрасудама и неправди на свим нивоима; - показује заинтересованост за свет око себе и отвореност према разликама; - преузима јавно одговорност за своје поступке; - договара се са вршњацима; - прави паное од заједничких и појединачних радова на радионици; - учествује у играма имитације и уживљавања; - сарађује и договара се у групи и заједници; - аргументује и заступа своје интересе; - презентује родитељима свој рад; - посматра и учи на примерима како чувати окружење од загађења; - израђује новине, пише писма или прилоге, обраћа се локалној заједници; - анализира промене које уочава код себе; - слуша друге док износе своје мишљење, осећања и потребе; 	<ul style="list-style-type: none"> - учи ученике како да се супротставе предрасудама и неправди на свим нивоима; - на примерима указује ученицима на поштовање различитости међу људима; - износи своја осећања и потребе; - слуша друге док износе своје мишљење, осећања и потребе; - упознаје ученике са правима и обавезама деце; - јавно преузима одговорност за своје поступке; - активно учествује у групном раду и договара се са члановима групе; - помаже ученицима да праве паное од заједничких радова; - на примерима показује како чувати чистоћу окружења; - учествује у свим играма имитације и уживљавања; - помаже ученицима да свој рад презентују родитељима путем изложби и радионица; - игра улоге и симулира међукултурне односе; - помаже ученицима да праве новине, шеме, прилоге и да се обраћају локалној заједници; - саопштава ученицима уочене промене у понашању;
---	--

ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС (ВЕРОНАУКА) - изборни наставни предмет

Циљ наставе православног катихизиса у овом разреду јесте прихватање да је постојање израз заједништва личности, а да личност постоји само у заједници слободе са другом личношћу

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- Уоче да се кроз слободни однос љубави према некоме или нечему тај неко или нешто конкретизује, односно да постаје за нас јединствено и непоновљиво;
- Уоче да љубав човека према другим људима и природи њима даје непоновљиву вредност и постојање;
- Уоче да од онога кога заволимо зависи и наше постојање;

- Науче да је човек икона божија управо због тога што може да друга бића чини непоновљивим.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

број теме	назив теме	обрада	остали облици	Укупно
1	Увод	1		1
2	Бог је заједница личности Оца, Сина и Светог Духа	5	3	2
3	Црква је заједница свих људи и целе природе кроз Христа са Богом	7	5	2
4	Исус Христос је посредник између Бога и створене природе	3	2	1
5	Бог је из љубави створио свет заједно са Сином и Светим Духом	6	3	3
6	Човек као биће заједнице	4	3	1
7	Човек је икона Божија (човек има својство да љубављу чини нешто да постоји, слично као што чини Бог, јер Бог све ствара љубављу).	6	6	
8	Православна иконографија показује свет и човека у заједници са Богом	4	1	3
Укупно		36	23	13

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима; - активно слуша и прати садржај; - црта на задате теме; - (моје крштење, Литургија као заједница); - слуша духовну музику (делове свете Литургије и духовне песмице); 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученика са предвиђеним садржајима за ову школску годину; - демонстрира, илуструје, и графички представља одређене личности, појмове и догађаје (светитеље, делове свете Литургије, њене учеснике: епископ, свештеник, ђакон и верници);

<ul style="list-style-type: none"> - износи своја осећања и мишљење усмено и цртежом (да би схватио литургијску заједницу црта родитеље, браћу, сестре, све заједно); - одговара на питање наставника; - поставља питање и активно учествује; - износи своје ставове и аргументовано их образлаже (о свом крштењу и заједници са Богом Оцем); - одговара на питање у вези са градивом из претходне лекције; - активно ради у групи према задужењу наставника; - учествује и организује посете различитим културним установама и манифестацијама (одлазак у Цркву на свету Литургију, одлазак на духовни концерт, посета изложбе на празничне теме (Божих, Васкрс); учи напамет и изражајно казује задате текстове (молитве и духовне песмице) 	<ul style="list-style-type: none"> - пројектује филмове и тумачи симболику православног иконописа на конкретном примеру; - подстиче ученике да постављају питања и активно се кључују; - подстиче ученике да дају аргументе и образлажу своје ставове; поставља питања која наводе на повезивање градива з претходне лекције; - поставља питања која помажу ученицима да повезују градиво са искуством и свакодневним животом; - организује групе ученика и њихова задужења; - прати ток рада и напредовање ученика; - организује посете различитим културним установама, одлазак на свету Литургију и свето Причешће; - упућује ученике на коришћење литературе: Библије молитвеника и Житија светих;
--	--

ЛЕПО ПИСАЊЕ - изборни наставни предмет

Циљ

Оспособљавање ученика за лепо писање и развој сензибилитета за препознавање писма упоредо са развојем моторичких способности, као и усвајање читког и уредног писања.

Задаци

- усвајање правилног повлачења уских и широких, косих, усправних и положених линија;
- развијање способности за обједињавање линија у слова;
- развијање способности повезивања слова у речи и реченице;
- упућивање ученика у коришћење различитих материјала и подлога за писање;
- оспособљавање ученика за припремање материјала за писање;
- развијање моторичких способности у процесу лепог писања.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Садржај програма

Редни бр. Теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	Писање	7	5	12
2.	Облици и њихови квалитети	6	2	8
3.	Односи у видном пољу	3	2	5
4.	Контраст	3	2	5
5.	Разне врсте знакова и симбола	4	2	6
УКУПНО		23	13	36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за први разред; - редовно и уредно евидентира у Радној свесци оно што се ради на часу и код куће; - издваја одређени глас, слово у датом тексту; - правилно повлачи уске и широке, косе, усправне и положене линије; - обједињује линије у слова; - уочава и одређује облике и њихове квалитете (цело-део, велико-мало, уско-широко...); - одређује односе у видном пољу (лево-десно, горе-доле, испред-иза...); - усмено и писмено повезује слова у речи и реченице; - врши избор и користи ћоравицу и различит прибор и материјале за писање; - припрема и користи различите материјале за обликовање слова; - правилно седи и дише при читању и писању. 	<ul style="list-style-type: none"> - пажљиво и благовремено се припрема за сваку наставну јединицу; - упознаје ученике са садржајима које ће обрађивати у току године; - показује технике писања и читања ученицима; - црта, пише и демонстрира појмове, облике и односе појмова и предмета у окружењу; - проверава на различите начине (усменим и писменим путем) знање ученика; - припрема простор у услове за рад у школи са ученицима; - упућује ученике на различите изворе знања; - упућује ученике како да врше процену свог и рада својих другова; - појачава рад са ученицима који имају тешкоће у напредовању ; - информише родитеље и даје сугестије онапредовању ученика.

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ

Циљ предмета је развијање свести о потреби и могућностима личног ангажовања у заштити животне средине, усвајање и примена принципа одрживости, етичности и права будућих генерација на очувану животну средину.

Први разред

Оперативни задаци

- Упознавање појма и основних елемената животне средине
- Уочавање и описивање основних појава и промена у животној средини
- Уочавање и описивање појава које угрожавају животну средину
- Развијање одговорног односа према себи и животној средини
- Развијање радозналости, креативности и истарживачких способности
- Развијање основних елемената логичког и критичког мишљења

Глобални план

Р. бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	број часова по теми	број часова	
			обrade	осталих типова
1.	Шта је животна средина	2	1	1
2.	Природне појаве и промене у животној средини	4	2	2
3.	Загађивање животне средине	14	7	7
4.	Заштита животне средине и заштита здравља	16	8	8
укупно:		36	18	18

НАРОДНА ТРАДИЦИЈА

Циљ предмета јесте остварити директно увођење ученика у активности ревитализације традиције кроз непосредно упознавање материјалне и духовне традицијске културе свог народа и народа у околности и ширем окружењу.

Задаци

Усвајањ елементарних знања о:

Разлици између фолклорног и актуелног окружења, и то кроз:

- упознавање са основним фолклорним текстовима (бајке, легенде, приче, песме, пословице);
 - упознавање са дечјим фолклором (игре и кратке текстуалне форме као што су загонетке, успаванке, разбрајалице итд.);
 - усвајање елементарних знања о носећим наставним мотивима (различити за сваки разред у првом циклусу);
- годишњем циклус, и то кроз познавање:
- основних разлика између градског и сеоског начина живота;
 - основних сезонских радова;
 - основних обичајно-обредних радњи везаних за те радове;
 - основних и општих празника;
 - обичајно-обредних радњи везаних за те празнике.

Оперативни задаци

- Упознавање основних елемената дечјег фолклора (игре и кратке текстуалне форме)
- Овладавање декоративним елементима главних (најопштијих) фолклорних празника (верских и сезонских) везаних за годишњи циклус
- Стицање елементарних знања о носећим наставним мотивима

Глобални план

Р. бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	број часова по теми	број часова	
			обrade	осталих типова
1.	Питај своју баку	9	7	2
2.	Радови и празници	6	5	1
3.	Од жита до хлеба и пролећно биље	21	12	9
УКУПНО		36	24	12

2.5 Програм Допунске наставе

предмет	Српски језик		
разред			
р.бр.	Теме	Број часова	

		за тему
1.	Припрема за читање и писање	4
2.	Учење читања и писања	18
3.	Култура изражавања (усмено и писмено изражавање)	8
4.	Језик (граматика и правопис)	6
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

предмет		Математика
разред		први
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Предмети у простору и односи међу њима	2
2.	Линија и област	3
3.	Класификација предмета према својствима	1
4.	Природни бројеви до 100	29
5.	Мерење и мере	1
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

2.6. Програм слободних активности

Назив секције		Ликовна секција
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Облици и њихови квалитети	8
2.	Односи у видном пољу	12

3.	Временски и просторни низови (цртани филм и стрип)	4
4.	Изглед употребних предмета (дизајн)	8
5.	Преобликовање материјала или предмета њиховим спајањем	4
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

Назив секције		Еколошка секција
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Мали еколози	2
2.	Понашање у природи	6
3.	Заштита вода	3
4.	Какав ваздух удишемо	2
5.	Бука-велика мука	4
6.	Животиње	5
7.	Биљке	5
8.	Здрава исхрана	5
9.	Еколошка патрола	4
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

**Основна школа
„Војвода Радомир Путник“**

(3) ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ДРУГИ РАЗРЕД

2015/19. година

САДРЖАЈ

1. Сврха, циљеви и задаци програма образовања и васпитања
2. Обавезни и изборни наставни предмети са фондом часова
3. Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети
4. Циљеви и задаци наставних предмета и глобални планови за обавезне и изборне наставне предмете са активностима ученика и наставника:
 - Српски језик
 - Енглески језик
 - Математика
 - Свет око нас
 - Ликовна култура
 - Музичка култура
 - Физичко васпитање
 - Здравствено васпитање
 - Православни катихизис (Веронаука)
 - Грађанско васпитање
 - Народна традиција
 - Чувари природе
 - Од играчке до рачунара
 - Руке у тесту
5. Допунска настава
6. Слободне активности

3.1. СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Сврха програма образовања

- Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.
- Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци програма образовања

- Развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима ;
- Подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика ;
- Оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења ;
- Оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;
- Развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције као и традиције националних мањина ;
- Развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине ;
- Усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва ;
- Развијање радозналости и отворености за културе традиционалних цркава верских заједница, као и етничке и верске толеранције ;
- Поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода ;
- Развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

3.2. ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ СА ФОНДОМ ЧАСОВА

Обавезни наставни предмети	недељно по одељењу	годишње по одељењу
Српски језик	5	180
Енглески језик	2	72
Математика	5	180
Свет око нас	2	72
Ликовна култура	2	72
Музичка култура	1	36
Физичко васпитање	3	108
Укупно	20	720

Изборни наставни предмети	недељно по одељењу	годишње по одељењу
Православни катихизис/ Грађанско васпитање	1	36
Народна традиција	1	36
Чувари природе	1	36
Рука у тесту	1	36
Од играчке до рачунара	1	36

3.3. ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Облик васпитно-образовног рада	недељно по одељењу	годишње по одељењу
1. Редовна настава ¹	22	792
2. Допунска настава ²	1	36
3. Додатни рад ³	/	/
Укупно	23	828

1 - Обавезни и изборни предмети

2 - Часови српског језика и математике (по потреби и других обавезних наставних предмета)

3 - Рад са надареним ученицима

Остали облици васпитно-образовног рада	недељно по одељењу	годишње по одељењу
1. Час одељењског старешине	1	36
2. Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности (секције)	1	36
3. Екскурзије - настава у природи *	*	*

Напомена: Програм одељењске заједнице, здравственог васпитања и осталих активности биће дати у Програму рада школе.

3.4. ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА И ГЛОБАЛНИ ПЛАНОВИ ЗА ОБАВЕЗНЕ И ИЗБОРНЕ НАСТАВНЕ ПРЕДМЕТЕ

СРПСКИ ЈЕЗИК - обавезни наставни предмет

Циљ предмета:

- је да ученик примењује основне технике читања и писања ћирилице;
- да овлада елементарним техникама читања и писања латиницом;
- да подстакне даљи развој свих језичких способности ради што успешнијег организовања и проширивања сопственог знања и изражавања искуства.

Задаци предмета:

- уочавање и схватање реченице као основне језичке категорије; препознавање и разумевање главних реченичних делова;
- упознавање са фонетским и морфолошким појмовима према захтевима програма;
- савладавање нових програмских захтева из правописа;
- овладавање техником читања и писања латиницом;
- мотивисање и подстицање на читање лектире;
- увежбавање читања наглас; усаврашавање читања у себи у функцији тумачења текста;
- уочавање и тумачење битних чинилаца текста према захтевима програма;
- симултано усвајање књижевних и функционалних појмова;
- овладавање основним облицима језичког изражавања и даље усавршавање и неговање језичке културе;
- систематско и доследно реализовање програмираних и њима сличних вежбања у говору и писању.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1	Књижевност	1CJ.1.2.1. 1CJ.1.2.2. 1CJ.1.2.4. 1CJ.1.2.5. 1CJ.1.2.6.	57	22	79

			1CJ.1.2.7. 1CJ.1.2.8. 1CJ.1.4.1. 1CJ.1.4.2. 1CJ.2.2.1. 1CJ.2.2.2. 1CJ.2.2.7. 1CJ.2.2.8. 1CJ.2.2.9. 1CJ.2.5.2. 1CJ.2.5.3. 1CJ.2.5.4. 1CJ.3.2.1 1CJ.3.2.7. 1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2. 1CJ.3.5.3.			
2	Језик	Граматика Правопис	1CJ.1.4.1. 1CJ.1.4.2. 1CJ.1.4.3. 1CJ.2.4.1. 1CJ.2.4.2. 1CJ.2.4.3. 1CJ.2.4.4. 1CJ.2.4.5.	33	24	57

			1CJ.2.4.6. 1CJ.2.3.1.			
3	Култура изражавања	Усмено Изражавање	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.2. 1CJ.0.1.3. 1CJ.0.1.4. 1CJ.0.1.5. 1CJ.0.1.7. 1CJ.1.3.1. 1CJ.1.3.2. 1CJ.1.3.3. 1CJ.1.3.4. 1CJ.1.3.5.	26	18	44
		Писмено изражавање	1CJ.1.3.6. 1CJ.2.3.1. 1CJ.2.3.3. 1CJ.2.3.4. 1CJ.2.3.6. 1CJ.2.3.7. 1CJ.3.3.1. 1CJ.3.3.2. 1CJ.3.3.5. 1CJ.3.3.6.			
УКУПНО				116	64	180

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за други разред - редовно и уредно евидентира у свесци све што се ради на часу и код куће - изражајно чита (тихо и гласно) и са разумевањем текстове писане ћирилицом, а касније и латиницом - чита у складу са врстом и природом текста (лирски, епски, драмски, научнопопуларни...) - правилно и уредно пише оба писма - чита благовремено текстове и књиге школске лектире - редовно извршава обавезе - усваја нове појмове из књижевности и језика - критички процењује прочитана дела - посећује библиотеку и врши избор дела за читање - повезује претходна знања и искуства са новим - усмерено чита дати текст водећи рачуна одатим задацима - открива карактеристике ликова и догађаја у текстовима - врши садржинску, идејну и естетску анализу текста - казује напамет поетске и прозне целине и одломке - уочава и тумачи песничке слике, ток радње, ликове и поруке у тексту - уочава и тумачи непознате речи и изразе - тумачи и усваја појмове из позоришне, филмске и књижевне уметности - схвата и усваја функционалне појмове (машта, збиља, главно, споредно, утисак, љубав...) - препричава текст са различитим задацима - настављање приче на задати почетак - по слободном изразу описује природу и дешавања у њој, ентеријер, потрете, бића, појаве, односе - вежба правилно изговарање гласова, речи, реченица, пословица, брзалица... - пише диктат ћирилицом, а касније и латиницом - разликује и користи синониме, хомониме, антониме, деминутиве 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са садржајима које ће обрађивати у току године - благовремено и адекватно се припрема за сваки час - проверава на различите начине знање ученика (усмено и писмено) - упућује ученике да читају и где могу наћи књиге - свакодневно контролише рад ученика - води ученике у позориште, биоскоп, библиотеку, књижевни сусрет - упућује ученике на повезивање претходних знања са новим садржајима - планира и води децу у природу због бољег доживљавања природе - упућује ученике у доживљавање текста - усмерава ученике како да користе речник - подстиче ученике да се правилно изражавају - организује, обавештава и подстиче ученике да учествују на литерарним конкурсима - припрема и прави материјале, слике, записе и моделе које користи при обради садржаја - излаже садржаје ученицима на адекватан и прихватљив начин - упућује ученике како да анализирају, упоређују, саопштавају, дефинишу... - припрема простор и услове за рад у школи - уредно води педагошку документацију - упућује ученике на различите изворе знања - упућује ученике како да врше процену свог и радова својих

<ul style="list-style-type: none"> - саставља и пише реченице према различитим захтевима - преписује текст у циљу савладавања латиничног писма - преписивање текста и циљу савладавања правописних правила - ради вежбе за богаћење речника - слуша и анализира домаће задатке својих другова - усваја и практично примењује граматичке садржаје - припрема се унапред за обраду одређених садржаја - учествује у сценском извођењу драмских текстова - илуструје различите текстове или одломке - процењује свој рад - самостално пише саставе и песме - ради петоминутне вежбе и провере знања - учествује на литерарним конкурсима - помаже друговима у раду - чита необавезну литературу и препоручује друговима 	<ul style="list-style-type: none"> другова - подстиче ученике да помажу једни другима у раду - упућује ученике како да праве плакате и презентације својих плаката - организује квизове знања - прати рад сваког ученика и евидентира све промене - награђује све активности ученика које су одраз његовог већег рада и труда - благовремено реагује на тешкоће у раду ученика - сарађује са родитељима и информише их о активностима деце - сарађује са ПП службом у циљу побољшања рада - контактира установе и припрема обиласке са ученицима ради употпуњавања садржаја
---	---

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – обавезни наставни предмет

Циљ

Циљ наставе страног језика на млађем школском узрасту је да оспособи ученика да на страном језику комуницира на основном нивоу у усменом и писаном (од трећег разреда) облику о темама из његовог непосредног окружења. У исто време, настава страних језика треба да:

- подстакне потребу за учењем страних језика;
- подстакне развијање свести о сопственом напредовању рада јачања мотивације за учење језика;
- олакша разумевање других и различитих култура и традиција;
- стимулише машту, креативност и радозналост;
- подстиче употребу страног језика у личне сврхе и из задовољства.

Интеракција

Ученик треба да:

- реагује вербално и невербално на упутства и постављена питања;
- поставља једноставна питања;
- изражава допадање и недопадање;
- учествује у комуникацији (у пару, у групи, итд.);
- препознаје кад нешто не разуме, поставља питања и тражи разјашњења.

Знања о језику

- препознаје шта је ново научио;
- схвата значај познавања језика, матерњег и страног у међуљудској комуникацији.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

	Назив теме	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	My School	5	4	9
2.	My Friends	5	4	9
3.	My Family	5	4	9
4.	Holidays and Celebrations	4	5	9
5.	My Home	5	4	9
6.	Food	5	4	9
7.	Clothes	5	4	9
8.	My world	5	4	9
УКУПНО		39	33	72

Технике (активности)

- Слушање и реаговање на команде наставника или са аудио записа (углавном физичке активности: устани, седи, ходај, скочи, играј, али и активности у вези са радом у учионици: цртај, сеци, боји, отвори/затвори свеску, итд.);
- Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама итд.);

- Мануалне активности (сецкање, бојење, прављење предмета од глинамола или сланог теста; израда постера за учионицу или родитеље и сл.);

- Вежбе слушања (према упутствима наставника или са траке повезати појмове у вежбанки, додати делове слике који недостају, и сл.);

- Игре;

- Певање у групи;

- Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације...);

- Погађање предмета или лица;

- Решавање "текућих проблема" у разреду, тј. договори и мини-пројекти;

- Игра по улогама (симулација);

- Цртање по диктату;

- Повезивање звучног материјала са илустрацијом;

МАТЕМАТИКА - обавезни наставни предмет

Циљ предмета:

је да ученик овлада упоређивањем бројева, сабирањем и одузимањем бројева, множењем и дељењем бројева, мерењем и упоређивањем дужина и времена, употребом мерних инструмената, решавањем проблема, комбиновањем...

Задаци предмета:

ученици треба да:

- савладају сабирање и одузимање до 100;
- схвате множење као сабирање једнаких сабирака, упознају и користе термине и знак множења;
- упознају операцију дељења, користе термине и знак дељења;
- упознају (на примерима) комутативност и асоцијативност рачунских операција (без употребе ових назива);
- уочавају својства нуле као сабирка, чиниоца и дељеника, а јединице као чиниоца и делиоца;
- савладају таблицу множења једноцифрених бројева и одговарајуће случајеве дељења (до аутоматизма);
- савладају множење и дељење бројева до 100, упознају функцију и редослед извођења рачунских операција;
- умеју да прочитају и запишу помоћу слова збир, разлику, производ и количник, као и да знају да одреде вредност израза са две рачунске операције;
- упознају употребу слова као ознаку за непознати број у најједноставнијим примерима сабирања и одузимања;
- умеју да решавају текстуалне задатке с једном и две рачунске операције, као једначине с једном операцијом;
- схвате појам половине;

- уочавају и стичу одређену спретност у цртању праве и дужи као и разних кривих и изломљених линија;
- уочавају и цртају правоугаоник и квадрат на квадратној мрежи;
- упознају и примењују мере за дужину (m, dm, cm) и време (час, минут, дан, седмица, месец).

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	СТАНДАРДИ	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Геометријска тела и фигуре	1MA.1.2.1. 1MA.1.2.2. 1MA.1.2.3. 1MA.2.2.1. 1MA.2.2.2	8	17	25
2.	Мерење и мере	1MA.1.4.1. 1MA.1.4.4. 1MA.2.4.1. 1MA.2.4.2. 1MA.2.4.5. 1MA.3.4.1.	3	7	10
3.	Природни бројеви до 100	1MA.1.1.1. 1MA.1.1.4. 1MA.2.1.1. 1MA.2.1.3. 1MA.2.1.4. 1MA.2.1.5. 1MA.3.1.1.	55	90	145

		1MA.3.1.2.			
		1MA.3.1.3.			
		1MA.3.1.4.			
УКУПНО			66	114	180

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - обнавља садржаје из 1. разреда - упознаје садржаје који ће се реализовати у току године - чита и пише природне бројеве до 100 - упознаје појам скуп природних бројева - чита и саставља изразе са две операције и израчунава их - одређује непознати број у скупу бројева до 100 - врши четири рачунске операције у скупу бројева до 100 - примењује и проширује своје знање о својствима рачунских операција - решава текстуалне задатке - уочава разлике и сличности између тела - проналази предмете облика квадрата, коцке, лопте, ваљка - усваја појам производ и писање производа два броја - усваја таблицу множења - упоређује предмете користећи релације шире - уже, више - ниже, дебље - тање - црта дужи, упоређује их и графички представља - користи јединице мере за дужину - црта правоугаоник и квадрат на квадратној мрежи - црта отворене и затворене 	<ul style="list-style-type: none"> - благовремено, пажљиво и адекватно се - припрема за час - одабира методе, облике и средства за дату наставну јединицу - представља цртежом дате садржаје - демонстрира, објашњава правило или поступак израде задатка - изводи ученике ван учионице ради лакшег схватања и вежбања одређених садржаја - објашњава поступке одређивања непознатог броја - усмерава ученике на правилно математичко изражавање - подстиче ученике да узајамно помажу једни другима у раду - проверава на различите начине знање ученика (усменим и писменим) путем - свакодневно прати рад ученика - упућује ученике на повезивање претходних знања са новим садржајима - припрема простор и услове за рад у школи са ученицима - уредно води педагошку документацију - прати рад сваког ученика и евидентира све промене - прати и усклађује рад појединих

<p>изломљене линије</p> <ul style="list-style-type: none"> - упознаје појам разломка - формира и активно користи јединице за време: година, месец, седмица, дан, час и минут - ради у пару као помоћ другу у схватању датог садржаја 	<p>ученика</p> <ul style="list-style-type: none"> - ради побољшања сарадње - благовремено реагује на тешкоће у раду ученика - сарађује са родитељима и информише их о активностима деце
---	--

СВЕТ ОКО НАС - обавезни наставни предмет

Циљеви и задаци предмета:

- формирање елементарних научних појмова из природних и друштвених наука;
- овладавање почетним методама и техникама учења;
- подстицање интересовања за појаве, процесе и ситуације из окружења, у складу са њиховим когнитивним способностима;
- подстицање и развијање истраживачких активности деце;
- подстицање уочавања узрочно-последичних веза међу појавама и процесима на основу различитих параметара;
- описивање и симулирање неких појава и моделовање једноставних објеката из окружења;
- слободно исказивање запажања и предвиђања и самостално решавање једноставних проблем-ситуација;
- развијање различитих социјалних вештина и прихватање основних људских вредности за критеријум понашања према другима;
- развијање одговорног односа према окружењу и спремности за његово очување.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Где човек живи	1ПД.1.5.1. 1ПД.1.5.2. 1ПД.1.5.4. 1ПД.1.6.1. 1ПД.1.6.2. 1ПД.1.6.5. 1ПД.2.5.1.	8	7	15

		1ПД.2.5.2. 1ПД.3.5.1. 1ПД.3.5.2.			
2.	Кретање у простору и времену	1ПД.1.4.1. 1ПД.1.4.2. 1ПД.1.4.3. 1ПД.1.4.5. 1ПД.1.6.1. 1ПД.1.4.4 1ПД.1.6.2. 1ПД.1.6.5. 1ПД:2.4.1	8	4	12
3.	Људска делатност	1ПД.1.3.4. 1ПД.1.3.5. 1ПД.1.3.6. 1ПД.2.3.1. 1ПД.2.3.4.	11	7	18
4.	Жива и нежива природа	1ПД.1.1.1. 1ПД.1.1.2. 1ПД.1.1.4. 1ПД.1.1.3. 1ПД.1.1.5 1ПД.1.1.6. 1ПД:1.2.3 1ПД:1.3.1 1ПД.2.1.1. 1ПД.2.1.2. 1ПД.2.1.4. 1ПД.2.1.5. 1ПД.2.2.3.	16	11	27

		1ПД.3.1.1.			
		1ПД.3.3.1.			
УКУПНО			43	29	72

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје садржаје који ће се реализовати у току године - записује и илуструје поједине садржаје у свесци - повезује претходна знања и искустваса новим - изводи огледе сам или у групи уз помоћ учитеља - уочава узрочно-последичне везе између догађаја - прати промене на биљкама и животињама у окружењу - одржава чистоћу просторија у школи и дому - усвајају правила понашања у саобраћају - развијају способност сналажења у различитим ситуацијама - усвајају нове појмове о оријентацији у простору - упознају различите облике рељефа - упознају карактеристике вода - усвајање и проширивање знања о кретању у простору времену - формира и активно користи јединице за време: година, месец, седмица, дан, час и минут - проширују знања о годишњим добима - проширују знања о неживој природи - проширују знања о човеку као делу живе природе - помаже друговима у раду - проналазе и користе друге изворе сазнања ван школе - истражују врсте биљног и животињског света из окружења 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са планираним садржајем - благовремено, пажљиво и адекватно се припрема за час - одабира методе, облике и средства за дату наставну јединицу - упућује ученике како да воде белешке у свесци и да праве паное - припрема и прави материјале - слике, записе и моделе које користи при обради садржаја - излаже садржаје ученицима на адекватан и прихватљив начин - помаже ученицима у припреми и извођењу огледа на часу - припрема простор и услове за рад у школи са ученицима - уредно води педагошку документацију - организује акције сакупљања секундарних сировина и рециклажу - упућује ученике на различите изворе знања - контролише гајење биљака у учионици - подстиче ученике да помажу једни другима у раду - организује квизове знања сам и са ученицима - проналази и доноси различите предмете и помоћна средства за извођење експеримената у школи - прати рад сваког ученика и евидентира све промене - награђује све активности ученика које су одраз његовог већег рада - сарађује са родитељима и информише

<ul style="list-style-type: none"> - припремају и организују квиз знања са друговима и учитељем из пређене области - сакупљају фотографије - саде биљке у учионоци - проналазеи доносе различите предмете и материјале као помоћ за извођење експеримената - цртају поједине елементе и дешавања из природе - усвајају правила тимског рада и рада у пару 	<p>их о активностима деце</p> <ul style="list-style-type: none"> - сарађује са ПП службом у циљу побољшања рада - благовремено реагује на тешкоће у раду ученика - упућује ученике у правила и значај тимског рада и рада у пару - прати и усклађује рад појединих ученика ради побољшања успеха
---	--

ЛИКОВНА КУЛТУРА - обавезни наставни предмет

Циљ предмета је да подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са карактером овог наставног предмета.

Задаци предмета:

- да развија способност ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи;
- да развија памћење, повезивање опажених информација, што чини основу за увођење у визуелно мишљење;
- стварање услова за разумевање природних законитости и друштвених појава;
- стварати услове да ученици на сваком часу у процесу реализације садржаја користе технике и средства ликовно-визуелног изражавања;
- развијање способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности;
- развијати ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности, те му помагати у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава;
- развијати љубав према вредностима израженим у делима свих облика уметности;
- да ствара интересовање и потребу за посећивање изложби, галерија, музеја и чување културних добара;
- да осетљивост за ликовне и визуелне вредности коју стичу у настави, ученици примењују у раду и животу;
- развијати сензибилитет за лепо писање;
- развијати моторичке способности ученика;

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. Теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	Кретање облика у простору	4	2	6
2.	Дејство светлости на карактер облика(светлост)	2	2	4
3.	Амбијент-сценски простор	4	2	6
4.	Лепо писање са калиграфијом	10	6	16
5.	Контраст	8	4	12
6.	Индивидуално коришћење различитих материјала(паковање)	4	2	6
7.	Знаци и симболи	2	2	4
8.	Једнобојна композиција употребних предмета (клуаж)	4	2	6
9.	Замишљања	4	2	6
10.	Преобликовање материјала или предмета њиховим спајањем	4	2	6
УКУПНО		46	26	72

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за други разред - повезује претходна знања и искустава са новим - опажа боје, светлост, облике, величине у природи - развија памћење и повезује опажене информације као основа за увођење у 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са предвиђеним садржајима за ову годину - редовно се припрема за наставу - развија љубав према свим облицима уметности - развија моторичке способности ученика - подстиче ученике да лепо пишу

<p>визуелно мишљење</p> <ul style="list-style-type: none"> - разликује и повезује дводимензионалне и тродимензионалне облике - усваја знања о боји и ликовним техникама - комбинује ликовни рад са другим медијима (звук, покретом, сценским покретом, литералним изразом) - препознаје ликовне технике - црта, слика и ваја према датим захтевима - редовно доноси прибор и извршава своје обавезе - прави идејна решења за сценски простор - прави сцену - израда маски - израда костима - ствара нове предмете преобликовањем материјала или предмета њиховим спајањем - развија навику за коришћење знакова и симбола - развија навику и осећај за лепо писање - самостално користи различите материјале за рад - помаже другу у раду - врши анализу успешности свог и других радова - прави изложбе радова - комбинује више ликовних техника 	<ul style="list-style-type: none"> - подстиче ученике на рад - ослобађа ученике страха од неуспеха подстицајима и похвалама - обучава ученике како да врше анализу радова и да праве изложбе - подстиче сарадњу и помоћ у току рада између ученика - подстиче ученике да бирају медије и организује час или део часа по својој жељи - упућује ученике на различите изворе знања - прати рад сваког ученика и евидентира сва промене - награђује све активности ученика које су одраз његовог већег рада - на време реагује на тешкоће у раду ученика - сарађује са родитељима и информише их о активностима деце
---	--

МУЗИЧКА КУЛТУРА - обавезни наставни предмет

Циљ предмета:

- развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности;
- оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања;
- развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем уметничке традиције и културе свога и других народа.

Задаци предмета:

- неговање способности извођења музике (певање/свирање);
- стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука;
- подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење,

- слушање, истраживање и стварање звука);
- упознавање традиционалне и уметничке музике свога и других народа;
- развијање критичког мишљења (исказивање осећања о музици која се изводи и слуша);
- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности.

Оперативни задаци:

Ученици треба да:

- певају песме по слуху;
- слушају вредна дела уметничке и народне музике;
- свирају на дечјим музичким инструментима;
- изводе дечје, народне и уметничке музичке игре.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни број	Назив наставне области	Број часова		
		за обраду	за друге типове	укупно
1.	Извођење музике – певање и свирање	16	4	20
2.	Слушање музике	10	–	10
3.	Музичка писменоост	Заступљено на часоваима из осталих области		
4.	Музичке игре	4	2	6
5.	Дечје стваралаштво	Заступљено на часоваима из осталих области		
	Укупно	30	6	36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none">- упознаје се са планираним садржајима;- пева, свира уз потпуно упознавање и усвајање ритмичких структура;- слуша музику и усваја основне појмове из опште музичке културе;- импровизује мелодију на властити и предложени стих;- слободно измишља покрете уз музику;- пажљиво слуша музику;- упознаје музичка дела уметничког и народног стваралаштва;- илуструје музичко дело;- прави музичке инструменте.	<ul style="list-style-type: none">- упознаје ученике са планираним садржајем;- развија интересовање и креативност ученика;- подстиче ученике на што изражајније певање научених песама;- свира на дечјим мелодијским и ритмичким инструментима;- благовремено и адекватно се припрема за сваки час;- припрема и прави материјале, слике, записе које користи при обради садржаја.

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ - обавезни наставни предмет

Циљ предмета:

- интегрални развој личности ученика;
- очување и унапређивање здравља;
- развијање моторичких способности, умења и навика у складу са узрасним и индивидуалним карактеристикама;
- оспособљавање за самостално вежбање у слободно време;
- промовисање позитивних социјалних интеракција;
- развијање позитивне слике о себи;
- развијање креативности кроз покрет.

Задаци предмета:

Ученици треба да:

- упознају значај и суштину физичког васпитања;
- постигну хармонични физички развој и правилно држање тела;
- развијају хигијенске навике ради ефикасног очувања здравља и повећања отпорности организма на штетне утицаје савременог начина живота и рада као и других неповољних утицаја средине;
- усвоје одређени фонд моторичких знања, умења и навика неопходних за ефикасно задовољење потреба развоја и очувања здравља, коришћења слободног времена и решавања свакодневних моторичких задатака;

- подстичу и активирају латентне способности и изузетне моторне надарености за свесно развијање и усавршавање у спорту и плесу.

Број наставне теме	Назив наставне теме	обрада	остали типови	укупно
1.	Ходање и трчање	7	16	23
2.	Скакање и прескакање	7	6	13
3.	Вежбе скакања и прескакања упором рукама	3	3	6
4.	Бацање и хватање	4	5	9
5.	Вишење и пењање	2	2	4
6.	Вежбе на тлу	5	6	11
7.	Вежбе равнотеже	4	2	6
8.	Вежбе реквизитима	9	15	24
9.	Ритмичке вежбе и народни плесови	7	5	12
Укупно:		48	60	108

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за други разред - редовно доноси опрему за час - повезује претходна знања и искуства са новим - прати упутства учитеља на часу и правилно их извршава 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са садржајима које ће обрађивати у току године - благовремено и адекватно се припрема за сваки час - упућује ученике на повезивање претходних знања са новим садржајима - припрема простор и услове за час

<ul style="list-style-type: none"> - примењује стечена знања и умења у игри, такмичењу - усваја правила понашања - изводи вежбе на тлу - вежбе обликовања, колут напред, колут назад, свећу - вежба технику ходања и трчања - вежба технику скакања, прескакања и наскакања - изводи скок удаљ и увис - прескаче вијачу - вежба бацање и хватање великих и малих лопти - савладава пењање уз разне справе - изводи вежбе вишења на разним справама - изводи вежбе равнотеже - изводи вежбе са реквизитима (палица, обруч, вијача) - изводи ритмичке вежбе 	<ul style="list-style-type: none"> - уредно води педагошку документацију - упућује ученике како да врше процену свог и туђег рада - подстиче ученике на рад и активности - прати рад сваког ученика и евидентира све промене - награђује све активности ученика које су одраз његовог већег рада и труда - благовремено реагује на тешкоће у раду ученика - сарађује са родитељима и информисе их о активностима деце - упућује ученике у правила и значај тимског рада и рада у пару - показује како се раде вежбе обликовања и други елементи - едукује ученике о здравој и правилној исхрани - упућује ученике на редовно одржавање хигијене тела и опреме
--	--

ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

Општи циљ здравственог васпитања је да ученици овладају основним знањима, вештинама, ставовима и вредностима из области здравственог васпитања, кроз учење засновано на искуству.

Учење садржаја здравственог васпитања има за циљ упознавање себе и свог окружења ради превођења онога што знамо о здрављу у жељени начин понашања, уз препознавање правих животних вредности и подстицање оптималног развоја личности.

Оперативни задаци

- стицање знања , формирање ставова и понашања ученика у вези са здрављем и здравим начином живота
- унапређивање хигијенских и радних услова живота и елиминисање утицаја који штетно делују на здравље
- остваривање активног односа и узајамне сарадње школе , породице и заједнице на развоју, заштити и унапређењу здравља
- подстицање родитеља на активности за унапређење здравља деце
- развијање мотивације деце у односу на здравље и здрав стил живота
- мотивисање ученика за понашање које чува здравље; пораст нивоа свести о ризичном понашању као „узрочнику“ низа здравствених проблема

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Бр. наст теме	Назив наставне теме	Број часова
1.	Шта се догађа у мом телу	6
2.	Ја и моје здравље	10
3.	Дневни ритам	4
4.	Лична хигијена	4
5.	Исхрана	6
6.	Превенција злоупотребе алкохола и дувана	4
7.	Занемаривање и злостављање деце	2
Укупно		36

*** Наставник разредне наставе реализује предложене теме из области здравственог васпитања сходно узрасном и образовном нивоу ученика и интегрисаним тематским планирањем кроз обавезне и изборне предмете. (Препоруке за остваривање програма су саставни део Правилника о наставном плану и програму за први и други разред).

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ - изборни наставни предмет

Циљ наставе *Грађанско васпитање* јесте подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика основне школе.

Задачи наставе „Грађанско васпитање - Сазнање о себи и другима“ су:

- подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима;
- подстицање самосвести, самопоштовања и уважавања других;
- оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствена осећања и потребе и њихову међусобну повезаност, да штите и остварују своје потребе на начин који не угрожава друге;
- развијање комуникативних способности, невербалне и вербалне комуникације, вештина ненасилне комуникације;
- оспособљавање ученика за примену вештина ненасилне комуникације у решавању сукоба и вршњачком посредовању;
- развијање креативног изражавања,
- оспособљавање ученика да упознају непосредно друштвено окружење и сопствено место у њему и да активно доприносе развоју школе по мери детета;
- оспособљавање ученика да упознају и уважавају дечија права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању;
- развијање и неговање основних људских вредности.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Бр. теме	Назив теме	Бр. часова
1.	Подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима	2
2.	Подстицање развоја самосвести, самопоштовања и уважавања других	3
3.	Оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствена осећања и потребе и њихову међусобну повезаност и да штите и остварују своје потребе на начин који не угрожава друге	7
4.	Развијање комуникативне способности, невербалне и вербалне комуникације, вештина ненасилне комуникације	4
5.	Оспособљавање ученика за примену вештина ненасилне комуникације у решавању сукоба и вршњачком посредовању	4
6.	Оспособљавање ученика да упознају непосредно друштвено окружење и сопствено место у њему и да активно доприносе развоју школе по мери детета	4
7.	Оспособљавање ученика да упознају и уважавају дечја права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању	6
8.	Развијање и неговање основних људских вредности	4
9.	Евалуација	2
Укупно		36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за други разред; - исказује јасно и разговетно личнеставове, мишљење, осећања, потребе...; - комуницира са члановима групе; - прикупља, одабира, критички анализира, проверава податке из других извора за решавање проблема; - прилагођава своје мишљење групиради изналажења заједничког решења; 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са садржајима које ће обрађивати током године; - благовремено, пажљиво и адекватно се припрема за часове; - припрема материјале за радионице; - упућује ученике на ненасилну

<ul style="list-style-type: none"> - води дијалог, преговара, даје аргументе; - развија спремност да се супротстави предрасудама и неправди; - укључује се у процес одлучивања од заједничког интереса; - преузима јавно одговорност за своје поступке; - активно учествује у групном раду; - прави паное од заједничких и појединачних радова на радионицама; - учествује у играма, имитацијама, пантомими, игрању улога...; - упознаје дечја права и обавезе; - упознаје и усваја поступке ненасилне комуникације. 	<ul style="list-style-type: none"> комуникацију; - упознаје ученике са дечјим правима и обавезама; - упућује ученике на јасно и разговетно изражавање мисли, осећања, потреба...; - подстиче ученике на рад у пару или групи; - учествује у изради паноа од ученичких радова; - прати промене код ученика; - бележи промене код ученика; - информише родитеље о раду ученика.
---	---

ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС (ВЕРОНАУКА) -обавезни изборни предмет

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у другом разреду јесте прихватање да је постојање израз заједништва личности, а да личност постоји само у заједници слободе са другом личношћу.

Оперативни задаци наставе православног катихизиса (веронауке) у другом разреду основне школе јесу:

- уочи да Литургија нијеобичан догађај;
- уочи да се на Литургији појављује Бог као заједница личности: Оца, Сина – Христа и Светога Духа.
- Упозна структуру Литургије;
- Разликује радње на Литургији;
- Учи да је Исус Христос, иако физички одсутан, присутан на Литургији као плод наше љубави према њему.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

број теме	назив теме	обрада	остали облици	укупно
1	Увод	0	1	1
2	Бог је заједница личности Оца, Сина и Светог Духа (биће као заједница)	5	0	5
3	Структура Литургије – Цркве (епископ, свештеници, ђакони и народ)	5	1	6

4	Литургија – откривање Бога (литургијско искуство Бога, личности, слободе, љубави, Бог као биће заједнице	5	2	7
5	Литургија је присуство Христово и ишчекивање доласка Христовог (љубављу према Христу чинимо да је Он присутан међу нама на Литургији иако је физички одсутан)	1	1	2
6	Постојање природе је израз љубави Бога и човека	6	5	11
7	Бог је створио свет да са њим има вечну заједницу љубави преко човека и да у тој заједници човек буде вечно и непоновљиво биће	1	3	4
Укупно		23	13	36

АКТИВНОСТИ

православни катихизис (веронаука)

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима; - активно слуша и прати садржај; - црта на задате теме; - (структура Литургије, делове Литургије); - слуша духовну музику (делове свете Литургије и духовне песмице); - износи своја осећања и мишљење усмено и цртежом (црта радње свете Литургије, Литургија-слика Царства Божијег, епископ-који симболише Христа, свештеник-апостол, ђакон-анђео, верници-светитељи); - одговара на питање наставника; - поставља питање и активно учествује; - износи своје ставове и аргументовано их образлаже (о структури Литургије, њеним деловима и Царству Божијем); - одговара на питање у вези са градивом из претходне лекције; - активно ради у групи према задужењу наставника; - учествује и организује посете различитим културним установама и 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученика са предвиђеним садржајима за ову школску годину; - демонстрира, илуструје, и графички представља одређене личности, појмове и догађаје (светитеље, делове свете Литургије, њене учеснике: епископ, свештеник, ђакон и верници); - пројектује филмове и тумачи симболику православног иконописа на конкретном примеру; - подстиче ученике да постављају питања и активно се кључују; - подстиче ученике да дају аргументе и образлажу своје ставове; поставља питања која наводе на повезивање градива з претходне лекције; - поставља питања која помажу ученицима да повезују градиво са искуством и свакодневним животом; - организује групе ученика и њихова задужења; - прати ток рада и напредовање ученика; - организује посете различитим културним

манифестацијама (одлазак у Цркву на свету Литургију, одлазак на духовни концерт, посета изложбе на празничне теме (Божић, Васкрс); - самостално користи литературу (Библију за децу); - учи напамет и изражајно казује задате текстове (молитве и духовне песмице);	установама, одлазак на свету Литургију и свето Причешће; - упућује ученике на коришћење литературе: Библије молитвеника и Житија светих; - задаје писмене саставе на одређене теме; - помаже ученицима при драматизацији текста (приче духовног садржаја са моралним поукама
---	---

НАРОДНА ТРАДИЦИЈА - изборни наставни предмет

Циљ и задаци:

Остварити директно увођење ученика у активности ревитализације традиције кроз непосредно упознавање материјалне и духовне традицијске културе свог народа и народа у ужем и ширем окружењу.

- усвајање елементарних знања о разлици између фолклорног и елементарног окружења;
- упознавање основних елемената дечјег фолклора
- овладавање декоративним елементима главних фолклорних празника везаних за годишњи циклус
- стицање елементарних знања о носећим наставним мотивима (хлеб и биљке)
- познавање разлике између отвореног и затвореног простора
- познавање разлике између настањивог и ненастањивог простора
- познавање различитих облика становања
- елементарно познавање различитих облика становања

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. Теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	Биљке	8	2	10
2.	Кућа	23	3	26
УКУПНО		31	5	36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за други разред - упознаје и стиче елементарна знања о разлици између фолклорног и елементарног окружења; - упознавање основних елемената дечјег фолклора - прикупља, одабира, критички анализира, проверава податке из других извора - стицање елементарних знања о носећим наставним мотивима - води дијалог, преговара, даје аргументе - уочава разлике између отвореног и затвореног простора - укључује се у процес одлучивања од заједничког интереса - активно учествује у групном раду - прави паное од заједничких и појединачних радова на радионицама 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са садржајима које ће обрађивати током године - благовремено, пажљиво и адекватно се припрема за часове - припрема материјале за радионице - упућује ученике на разлике између отвореног и затвореног простора - упознаје ученике са елементима дечијег фолклора - упућује ученике на разлике у декоративним елементима фолклора - подстиче ученике на рад у пару или групи - учествује у изради паное од ученичких радова - прати промене код ученика - бележи промене код ученика - информише родитеље о раду ученика

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ – изборни наставни предмет

Циљ предмета је развијање свести о потреби и могућностима личног ангажовања у заштити животне средине, усвајање и примена принципа одрживости, етичности и права будућих генерација на очувану животну средину.

Оперативни задаци

- знати појам животна средина и њене елементе;
- препознавање и описивање најочљивијих појава и промена у животној средини;
- стицање знања о појавама које угрожавају животну средину;
- формирање навика и развијање одговорног односа према себи и животној средини;
- развијање радозналости, креативности и истраживачких способности;
- развијање основних елемената логичног и критичног мишљења.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. Теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	Животна средина	3	1	4
2.	Природне појаве и промене у животној средини	6	2	8
3.	Загађивање животне средине	6	4	10
4.	Заштита животне средине и заштита здравља	10	4	14
УКУПНО		25	11	36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за други разред - упознаје и стиче елементарна знања о животној средини; - проширује и допуњује стечена знања из предмета Свет око нас - прикупља, одабира, критички анализира, проверава податке из других извора (стручна литература, популарне књиге, интернет, запажање у окружењу..) - води дијалог, преговара, даје аргументе - активности су креативне, истраживачког типа - објашњавају узрок и последице човековог дејства на природу - задаци могу да се реализују у природном окружењу, ван учионице - активно учествује у групном раду - прави паное од заједничких и појединачних радова на радионицама 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са садржајима које ће обрађивати током године - благовремено, пажљиво и адекватно се припрема за часове - припрема материјале за радионице - упућује ученике на разлике између отвореног и затвореног простора - применом различитих метода, подстиче и усмерава интересовање и активност ученика - подстиче ученике на рад у пару или групи - учествује у изради паное од ученичких радова - прати промене код ученика - бележи промене код ученика - информише родитеље о раду ученика

--	--

ОД ИГРАЧКЕ РАЧУНАРА- изборни наставни предмет

Циљ и задаци:

- Развијање моторичких способности уз коришћење материјала, прибора, алата, уређаја и рачунара;
- развијање креативности, логичког мишљења и способности комбиновања;
- развијање конструкторских вештина;
- упознавање и употреба образовних програма;
- упознавање једноставног програма за цртање и одговарајуће “алате”;
- развијање умења и вештина за коришћење материјала, прибора, алата и рачунара у игри и свакодневном животу;
- развијање способности решавања једноставних задатака уз помоћ рачунара.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. Теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	Саставни делови рачунара	3	2	5
2.	Windows	3	2	5
3.	Microsoft Paint (Бојанка)	7	4	11
4.	WordPad (Писанка)	7	3	10
5.	Дигитални фотоапарат	3	2	5
УКУПНО		23	13	36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
- упознаје се са планираним садржајима за други разред	- упознаје ученике са садржајима које ће обрађивати током године

<ul style="list-style-type: none"> - упознаје и стиче елементарна знања која обухватају техничко – технолошке елементе и рачунарске садржаје примерене узрасту ученика - развијање конструкторских вештина - стицање функционалног знања - проширује и допуњује стечена знања - прикупља, одабира, критички анализира, проверава податке из других извора (стручна литература, популарне књиге, интернет, запажање у окружењу, приче које су чули...) - води дијалог, преговара, даје аргументе - активности су креативне, истраживачког типа - ученици развијају радозналост са елементима критичког и логичког мишљења - примена стеченог знања у игри, даљем учењу и свакодневном животу - активно учествује у групном раду - развијање моторичких способности уз коришћење материјала, прибора, алата уређаја и рачунара 	<ul style="list-style-type: none"> - благовремено, пажљиво и адекватно се припрема за часове - припрема материјале за радионице - подстиче мануелне активности код ученика - указује на правилно коришћење адекватног прибора и алата - упућује ученике на израду предмета и њихово коришћење у свакодневном животу - применом различитих метода, подстиче и усмерава интересовање и активност ученика - одабира и налази најпогодније тематско повезивање садржаја кроз креативну и конструктивну активност - подстиче ученике на рад у пару, групни облик рада - користи различите изворе информација како у писаној, тако и у аудиовизуелној и електронској форми -
---	--

РУКА У ТЕСТУ – изборни наставни предмет

Циљеви и задаци:

- формирање елементарних научних појмова из природних наука,
- подстицање дечијих интересовања и интелектуалне активности,
- подстицање дечијих питања, истраживања и дискусије,
- препознавање неких хипотеза и исказивање претпоставки за решавање проблеме,
- предлегење, самостално постављање и извођење једноставних огледа на основу упутства,
- развијање критичког мишљења кроз посматрање и експеримент,
- уочавање узрочно – последичних веза између појава и процеса у окружењу и изведеним огедима,
- решавање једноставних проблем – ситуација, самостално и у тиму,
- развијање критичког односа према информацијама које се добијају чулима,
- препознавање опасности и услова за безбедан рад.

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за други разред - разноврсне активности ученика: посматрање, сакупљање материјала, података, бележење, упоређивање, класификовање, објашњавање - замишљање и постављање огледа - коришћење података - представљање онога што је виђено и урађено - дискутовање резултата и давање предлога за нове огледе - самостално и групно истраживање - стицање функционалног знања - проширује и допуњује стечена знања - прикупља, одабира, критички анализира, проверава податке из других извора (стручна литература, популарне књиге, интернет, запажање у окружењу, приче које су чули...) - води дијалог, преговара, даје аргументе - активности су креативне, истраживачког типа - ученици развијају радозналост са елементима критичког и логичког мишљења 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са садржајима које ће обрађивати током године - благовремено, пажљиво и адекватно се припрема за часове - припрема материјале за радионице - подстиче мануелне активности код ученика - усмерава ученике кроз све етапе истраживачког рада од постављања хипотеза до предлагања огледа, њиховог извођења и представљања резултата рада - применом различитих метода, подстиче и усмерава интересовање и активност ученика - одабира и налази најпогодније тематско повезивање садржаја кроз креативну и конструктивну активност - подстиче ученике на рад - користи различите изворе информација како у писаној, тако и у аудиовизуелној и електронској форми

3.5. Програм допунске наставе

предмет		МАТЕМАТИКА	
разред		ДРУГИ	
р.бр.	Теме	Број часова за тему	
1.	Природни бројеви до 100	29	
2.	Геометријски облици	5	
3.	Мерење и мере	2	
Укупан број часова на годишњем нивоу		36	

Предмет		СРПСКИ ЈЕЗИК	
Разред		Други	
р.бр.	Теме	Број часова за тему	
1.	Књижевност	10	
2.	Језик	16	
3.	Култура изражавања	10	
Укупан број часова на годишњем нивоу		36	

3.6. Програм слободних активности

Назив секције		СПОРТСКА
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Спортске игре	3
2.	Атлетика	3
3.	Плес и ритмичка гимнастика	3
4.	Вежбе на справама и тлу	3
		Укупно
		12

Назив секције		МУЗИЧКА
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Извођење и стварање музике	4
2.	Слушање музике	4
3.	Припрема за јавне наступе/ Јавни наступи	4
		Укупно
		12

Назив секције		ЕКОЛОШКА
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Жива и нежива природа	8
2.	Рециклажа	2
3.	Уређивање школског простора	2

Укупно	12
Укупан број часова на годишњем нивоу	36

Назив секције		<u>Ликовна секција</u>	
р.бр.	Теме	Број часова за тему	
10.	Цртање, сликање, колаж	10	
11.	Моделовање	4	
12.	Уређење панона Радови за учешће на такмичењима	4	
Укупно			18
Назив секције		<u>Драмско-рецитаторска секција</u>	
р.бр.	Теме	Број часова за тему	
1.	Јавни наступ, такмичења, дружења	4	
2.	Говорне вежбе	2	
3.	Мали драмски комади	6	
4.	Покажи шта знаш	6	
Укупно			18
Укупан број часова на годишњем нивоу			36

**Основна школа
„Војвода Радомир Путник“**

(4) ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД

Београд, јун, 2015. год.

САДРЖАЈ

1. Сврха, циљеви и задаци програма образовања и васпитања
2. Обавезни и изборни наставни предмети са фондом часова
3. Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети
4. Циљеви и задаци наставних предмета и глобални планови за обавезне и изборне наставне предмете са активностима ученика и наставника:
 - Српски језик
 - Енглески језик
 - Математика
 - Природа и друштво
 - Ликовна култура
 - Музичка култура
 - Физичко васпитање
 - Православни катихизис (Веронаука)
 - Грађанско васпитање
 - Чувари природе
 - Народна традиција
 - Рука у тесту
 - Од играчке до рачунара
 - Слободне активности
5. Допунска настава
6. Слободне активности

4.1. СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Сврха програма образовања

- Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.
- Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и доприноси демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци програма образовања

- Развој интелектуалних капацитета и знања ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
- Подстицање и развој физичких и здравствених способности ученика;
- Оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;
- Оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;
- Развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина;
- Омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;
- Развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине;
- Усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;
- Уважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградања сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за све;
- Развијање код ученика радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, као и етничке и верске толеранције, јачање поверења међу ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитост;
- Поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву;
- Развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

4.2. ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ СА ФОНДОМ ЧАСОВА

Ред. број	Обавезни наставни предмет	нед.	год.
1.	Српски језик	5	180
2.	Енглески језик	2	72
3.	Математика	5	180
4.	Природа и друштво	2	72
5.	Ликовна култура	2	72
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко васпитање	3	108
УКУПНО		20	720

Ред. број	Изборни наставни предмет	нед.	год.
1.	Верска настава/ Грађанско восп.	1	36
2.	Чувари природе	1	36
3.	Народна традиција	1	36
4.	Рука у тесту	1	36
5.	Од играчке до рачунара	1	36

4.3.ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ
ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Облик васпитно-образовног рада	недељно по одељењу	годишње по одељењу
4. Редовна настава ¹	22	792
5. Допунска настава ²	1	36
6. Додатни рад ³	/	/
Укупно	23	828

1 - Обавезни и изборни предмети

2 - Часови српског језика и математике (по потреби и других обавезних наставних предмета)

3 - Рад са надареним ученицима

Остали облици васпитно-образовног рада	недељно по одељењу	годишње по одељењу
4. Час одељењског старешине	1	36
5. Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности (секције)	1	36
6. Екскурзије - настава у природи *	*	*

Напомена: Програм одељењске заједнице, здравственог васпитања и осталих активности биће дати у Програму рада школе.

4.4. ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА И ГЛОБАЛНИ ПЛАНОВИ ЗА ОБАВЕЗНЕ И ИЗБОРНЕ НАСТАВНЕ ПРЕДМЕТЕ

СРПСКИ ЈЕЗИК – обавезни наставни предмет

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

Задаци наставе српског језика:

- развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и развија;
- основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика;
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика;
- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком и различитим видовима његове усмене и писмене употребе у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца);

- развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности;
- развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза;
- увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког)
- оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова;
- упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу;
- поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста;
- развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служе као извором сазнања, навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне), поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама;
- поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм);
- усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности;
- упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења;
- развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује;

- навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији;
- подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;
- подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.)
- васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности;
- развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима.

Оперативни задаци:

- овладавање техником читања и писања на оба писма;
- савладавање просте реченице (појам, главни делови);
- стицање основних појмова о именицама, придевима и глаголима;
- постепено увођење у тумачење основне предметности књижевног дела (осећања, догађаји, радње, ликови, поруке, језичко-стилске карактеристике);
- овладавање усменим и писменим изражавањем према захтевима програма (препричавање, причање, описивање, извештавање);
- постепено упознавање методологије израде писменог састава.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1..	Језик (граматика, правопис и ортоепија)	1CJ.3.4.1 1CJ.1.3.4 1CJ.1.3.10	29	37	66
2	Књижевност	1CJ.2.5.7 1CJ.3.5.1 1CJ.3.5.2	50	24	74
3.	Језичка култура (усмено и писмено изражавање)	1CJ.3.2.7 1CJ.2.3.11 1CJ.3.3.1 1CJ.3.3.2 1CJ.3.3.3 1CJ.3.3.5 1CJ.3.3.6	6	34	40

УКУПНО	85	95	180
--------	----	----	-----

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за трећи разред - редовно и уредно евидентира у свесци све што се ради на часу и код куће - изражајно чита (тихо и гласно) и са разумевањем текстове писане ћирилицом, и латиницом - чита у складу са врстом и природом текста (лирски, епски, драмски, научнопопуларни...) - правилно и уредно пише оба писма - чита благовремено текстове и књиге школске лектире - редовно извршава обавезе - усваја нове појмове из књижевности и језика - критички процењује прочитана дела - посећује библиотеку и врши избор дела за читање - повезује претходна знања и искуства са новим - усмерено чита дати текст водећи рачуна о датим задацима - открива карактеристике ликова и догађаја у текстовима - врши садржинску, идејну и естетску анализу текста - казује напамет поетске и прозне целине и одломке - уочава и тумачи песничке слике, ток радње, ликове и поруке у тексту - уочава и тумачи непознате речи и изразе - тумачи и усваја појмове из позоришне, филмске и књижевне уметности - схвата и усваја функционалне појмове (машта, збиља, главно, споредно, утисак, љубав...) - препричава текст са различитим задацима - по слободном изразу описује природу и дешавања у њој, ентеријер, потрете, бића, појаве, односе 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са садржајима које ће обрађивати у току године - благовремено и адекватно се припрема за сваки час - проверава на различите начине знање ученика (усмено и писмено) - упућује ученике да читају и где могу наћи књиге - свакодневно контролише рад ученика - води ученике у позориште, биоскоп, библиотеку, књижевне сусрете - упућује ученике на повезивање претходних знања са новим садржајима - планира и води децу у природу због бољег доживљавања и описивања природе - упућује ученике у доживљавање текста - усмерава ученике како да користе речник - подстиче ученике да се правилно изражавају - организује, обавештава и подстиче ученике да учествују на литерарним конкурсима - припрема и прави материјале, слике, записе и моделе које користи при обради садржаја - излаже садржаје ученицима на адекватан и прихватљив начин - упућује ученике како да анализирају, упоређују, саопштавају, дефинишу... - припрема простор и услове за рад у школи - уредно води педагошку документацију - упућује ученике на различите изворе

<ul style="list-style-type: none"> - пише по диктату са одређеним циљем - разликује и користи синониме, хомониме, аугментативе и деминутиве - саставља и пише реченице према различитим захтевима - преписује текст у циљу савладавања правописних правила - ради вежбе за богаћење речника - слуша и анализира домаће задатке својих другова - усваја и практично примењује граматичке садржаје - припрема се унапред за обраду одређених садржаја - учествује у сценском извођењу драмских текстова - илуструје различите текстове или одломке - процењује свој рад - самостално пише саставе и песме - ради петоминутне вежбе и провере знања - учествује на литерарним конкурсима - помаже друговима у раду - чита необавезну литературу и препоручује друговима - присуствује књижевним сусретима у школи и ван ње - прави плакате сам или са друговима 	<p>знања</p> <ul style="list-style-type: none"> - упућује ученике како да врше процену свог и радова својих другова - подстиче ученике да помажу једни другима у раду - упућује ученике како да праве плакате и презентације својих плаката - организује квизове знања - прати рад сваког ученика и евидентира све промене - награђује све активности ученика које су одраз његовог већег рада и труда - благовремено реагује на тешкоће у раду ученика - сарађује са родитељима и информише их о активностима деце - сарађује са ПП службом у циљу побољшања рада - контактира установе и припрема обиласке са ученицима ради употпуњавања садржаја - упућује ученике у правила и значај тимског рада и рада у пару - упућује ученике у начине анализе домаћих задатака - упућује ученике у начине обраде домаће лектире
--	--

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК – обавезни наставни предмет

Циљ

Циљ наставе страног језика на млађем школском узрасту је да оспособи ученика да на страном језику комуницира на основном нивоу у усменом и писаном облику о темама из његовог непосредног окружења. Настава страних језика треба да:

- подстакне потребу за учењем страних језика;
- подстакне развијање свести о сопственом напредовању ради јачања мотивације за учење језика;
- олакша разумевање других и различитих култура и традиција;
- стимулише машту, креативност и радозналост;
- подстиче употребу страног језика у личне сврхе и из задовољства.

Општи стандарди

Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика. Поред тога, ученик уочава значај личног залагања у процесу учења страног језика.

Посебни стандарди

Разумевање говора

Ученик разуме и реагује на кратак усмени текст¹ у вези са познатим темама.

Разумевање писаног текста

Ученик чита са разумевањем кратке (највише до 50 речи) писане и илустроване текстове у вези са познатим темама.

Усмено изражавање

Ученик усмено изражава садржаје у вези са познатим темама, самостално или уз помоћ наставника.

Писмено изражавање

Ученик у писаној форми изражава кратке поруке (до 30 речи) према познатом узору, поштујући правила писаног кода.

Интеракција

Ученик остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези

са познатим темама.

Знања о језику

Препознаје основне принципе граматичке и социолингвистичке компетенције.

Задаци на нивоу језичких вештина

Разумевање говора

Ученик треба да:

- препознаје гласове (посебно оне којих нема у матерњем језику) у говорном ланцу, акценат, ритам и интонацију;
- разуме вербални садржај уз помоћ облика невербалне комуникације;
- разуме кратке дијалоге, приче и песме о познатим темама, које чује уживо, или са аудио-визуелних записа.

Разумевање писаног текста

Ученик треба да:

- препознаје слова, написане речи и реченице у вези са познатим појмовима;
- поштује правописне знаке приликом читања;
- разуме основна значења кратких писаних и илустрованих текстова о познатим темама.

Усмено изражавање

Ученик треба да:

- разговетно изговара гласове, акцентује речи, поштује ритам и интонацију при спонтаном говору и читању;
- даје основне информације о себи и свом окружењу, самостално и уз наставникову помоћ;
- описује кратким и једноставним исказима себе и друге у познатим ситуацијама;
- репродукује, сам или у групи, кратке рецитације и бројалице и пева познате песмице.

Интеракција

Ученик треба да:

- реагује вербално и невербално на упутства и постављена питања;
- поставља једноставна питања;
- изражава допадање и недопадање;
- учествује у заједничким активностима на часу (у пару, у групи, итд.);
- поставља питања и тражи разјашњења када нешто не разуме.

Писмено изражавање

Ученик треба да:

- поштујући правопис преписује, допуњава и пише речи и краће реченице у вези са познатим писаним текстом или визуелним подстицајем;

- пише личне податке (име, презиме и адресу);
- допуњава честитку.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Наставна тема	Број часова за		
	обраду	друге типове	Укупан број часова
SCHOOL 1. Learning to write 2. Let's count and play! 3. What time is English? 4. School friends	6	12	17
FAMILY AND HOME 5. Together at home 6. It's December! 7. Morning to night 8. I'm hungry!	6	12	17
FUN 9. Dressing up 10. Playing at home 11. Playing in the park Let's have fun	6	12	18
ANIMALS AND PLACES 12. We like animals! 13. Where do you live? 14. This is my street! 15. Going on holiday	6	12	18
	24	48	72

МАТЕМАТИКА – обавезни наставни предмет

Циљ наставе математике у основној школи јесте да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе; за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

Задаци наставе математике:

- да ученици стичу знања неопходна за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу;
- да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности; (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад;
- да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења;
- да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава;
- да ученици стичу навику и обучавају се у коришћењу разноврсних извора знања;
- да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању;
- да изграђује позитивне особине ученикове личности, као што су: истинољубивост, упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самостални рад;
- да интерпретацијом математичких садржаја и упознавањем основних математичких метода допринесе формирању правилног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика;
- да ученици стичу способност изражавања математичким језиком, јасност и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;
- да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима;
- да ученици савладају основне операције с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција;
- да ученици упознају најважније равне и просторне геометријске фигуре и њихове узајамне односе;
- да оспособи ученике за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама.

Оперативни задаци:

- савладавање читања, писања и упоређивања природних бројева до 1000;
- упознавање римских цифара (I,V,X,L,C,D,M) и принципа читања и писања бројева помоћу њих;
- успешно обављање све четири рачунске операције до 1000;
- кришћење упознатих својстава операција за рационалније (лакше) рачунање;
- упознавање зависности резултата од компонената операције;
- израчунавање вредности бројевног израза са највише три операције;
- читање и записивање својстава рачунских операција помоћу слова;
- одређивање вредности израза са словима из дате вредности слова;
- решавање једноставнијих једначина у скупу бројева до 1000;
- упознавање и правилно записивање разломака чији је бројилац 1, а именилац мањи или једнак 10;
- успешно решавање текстуалних задатака;
- формирање представе о правој и полуправој;
- уочавање и цртање правога, оштрог и тупог угла;
- цртање паралелних и нормалних правих, квадрата, правоугаоника, троугла и кружнице (помоћу лењира, троугаоника и шестара);
- стицање представе о подударности фигура (преко модела и цртања);
- одређивање обима правоугаоника, квадрата и троугла;
- мерење масе тела и запремине течности, као и нове јединице мере за време (година и век).

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Блок бројева до 1000	1MA.3.1.1 1MA.3.1.2 1MA.3.1.3 1MA.3.1.4 1MA.3.1.5 1MA.3.3.1 1MA.3.3.2	53	85	138
2.	Мерење и мере	1MA.2.4.1 1MA.3.4.1 1MA.3.4.2 1MA.3.4.3	4	6	10
3.	Геометријске фигуре и њихови међусобни односи	1MA.2.2.1 1MA.2.2.2 1MA.2.2.4	12	20	32

		1MA.3.2.2			
УКУПНО			69	111	180

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје садржаје који ће се реализовати у току године - чита и пише природне бројеве до 1000 - проширује знања везана за појам скупа природних бројева - чита и саставља изразе са више операција и израчунава их - одређује непознати број у скупу бројева до 1000 - врши четири рачунске операције у скупу бројева до 1000 - примењује и проширује своје знање о својствима рачунских операција - решава текстуалне задатке - проширује стечена знања везана за разлике и сличности између тела - уочава предмете различитих геометријских облика и њихове међусобне односе - проширује знања из множења и дељења на скуп бројева до 1000 - проширује и обогаћује знања из геометрије - користи јединице мере за дужину - црта геометријска тела - упознаје појам разломка - усваја појам једначине и неједначине - ради у пару као помоћ другу у схватању датог садржаја 	<ul style="list-style-type: none"> - благовремено, пажљиво и адекватно се припрема за час - одабира методе, облике и средства за дату наставну јединицу - представља цртежом дате садржаје - демонстрира, објашњава правило или поступак израде задатка - изводи ученике ван учионице ради лакшег схватања и вежбања одређених садржаја - објашњава поступке одређивања непознатог броја - усмерава ученике на правилно математичко изражавање - подстиче ученике да узајамно помажу једни другима у раду - проверава на различите начине знање ученика (усменим и писменим путем) - свакодневно прати рад ученика - упућује ученике на повезивање претходних знања са новим садржајима - припрема простор и услове за рад у школи са ученицима - уредно води педагошку документацију - прати рад сваког ученика и евидентира све промене - прати и усклађује рад појединих ученика ради побољшања сарадње - благовремено реагује на тешкоће у раду ученика

ПРИРОДА И ДРУШТВО – обавезни наставни предмет

Циљ наставног предмета природа и друштво јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Задаци наставе природе и друштва:

- развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности;
- развијање основних научних појмова из природних и друштвених наука;
- развијање основних појмова о ширем природном и друштвеном окружењу - завичају;
- развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења;
- развијање основних елемената логичког мишљења;
- стицање елементарне научне писмености, њена функционална применљивост и развој процеса учења;
- оспособљавање за сналажење у простору и времену;
- разумевање и уважавање сличности и разлика међу појединцима и групама;
- кориштење различитих социјалних вештина, знања и умења у непосредном окружењу;
- развијање одговорног односа према себи, окружењу и културном наслеђу.

Оперативни задаци:

- развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности;
- развијање основних научних појмова из природних и друштвених наука;
- развијање основних појмова о ширем природном и друштвеном окружењу-завичају;
- развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења;
- развијање основних елемената логичког мишљења;
- стицање елементарне научне писмености, њена функционална применљивост и развој процеса учења;
- оспособљавање за сналажење у простору и времену;
- разумевање и уважавање сличности и разлика међу појединцима и групама;
- кориштење различитих социјалних вештина, знања и умења у непосредном окружењу;
- развијање одговорног односа према себи, окружењу и културном наслеђу.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр.	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге	укупно

теме				типове	
1.	Природа - човек - друштво	1ПД.3.1.1 1ПД.3.1.2 1ПД.2.2.1 1ПД.2.2.2 1ПД.2.2.3 1ПД.2.2.4 1ПД.3.5.1 1ПД.3.5.2	32	10	42
2.	Кретање у простору и времену	1ПД.2.4.1 1ПД.2.4.2 1ПД.2.4.3 1ПД.2.4.4 1ПД.2.4.5 1ПД.3.4.1	4	3	7
3.	Наше наслеђе	1ПД.3.6.1 1ПД.2.5.1 1ПД.2.5.2 1ПД.2.5.3	4	2	6
4.	Људска делатност	1ПД.3.5.1 1ПД.3.5.2 1ПД.2.5.1 1ПД.2.5.2 1ПД.2.5.3	6	2	8

5.	Материјали и њихова употреба	1ПД.2.3.1	7	2	9
		1ПД.2.3.2			
		1ПД.2.3.3			
		1ПД.2.3.4			
		1ПД.2.3.5			
		1ПД.2.3.5			
		1ПД.3.3.1			
		1ПД.3.3.2			
УКУПНО			53	19	72

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје садржаје који ће се реализовати у току године - записује и илуструје поједине садржаје у свесци - повезује претходна знања и искуства са новим - изводи огледе сам или у групи уз помоћ учитеља - уочава узрочно-последичне везе између догађаја - усваја основне појмове из природних и друштвених наука; - уочава промене у ширем природном и друштвеном окружењу - развијају способност сналажења у различитим ситуацијама - усвајају нове појмове о оријентацији у простору - упознају различите облике рељефа свог краја - усвајање и проширивање знања о кретању у простору времену - уочава везе између природе, човека и друштва - стичу нова и проширују стара знања о 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са планираним садржајем - благовремено, пажљиво и адекватно се припрема за час - одабира методе, облике и средства за дату наставну јединицу - упућује ученике како да воде белешке у свесци и да праве паное - припрема и прави материјале - слике, записе и моделе које користи при обради садржаја - излаже садржаје ученицима на адекватан и прихватљив начин - помаже ученицима у припреми и извођењу огледа на часу - припрема простор и услове за рад у школи са ученицима - уредно води педагошку документацију - организује акције сакупљања секундарних сировина и рециклажу - упућује ученике на различите изворе знања - подстиче ученике да помажу једни другима у раду

<p>природним и друштвеним заједницама</p> <ul style="list-style-type: none"> - проширују знања о човеку као делу живе природе - помаже друговима у раду - проналазе и користе друге изворе сазнања ван школе - истражују врсте биљног и животињског света из окружења - упознавање са нашим културним наслеђем, материјалном и духовном традицијом - припремају и организују квиз знања са друговима и учитељем из пређене области - сакупљају фотографије - сакупљају и праве колекције, збирке и албуме из природног и друштвеног окружења - активно учествују у оквиру мини пројекта - уз помоћ наставника изводе различите експерименте - самостално уочавају и бележе продукте експеримента 	<ul style="list-style-type: none"> - организује квивзове знања сам и са ученицима - проналази и доноси различите предмете и помоћна средства за извођење експеримената у школи - прати и вреднује рад сваког ученика и евидентира све промене - награђује све активности ученика које су одраз његовог већег рада - сарађује са родитељима и информише их о активностима деце - сарађује са ПП службом у циљу побољшања рада - благовремено реагује на тешкоће у раду ученика - упућује ученике у правила и значај тимског рада и рада у пару - прати и усклађује рад појединих ученика ради побољшања успеха - упућује ученике на њихова права и обавезе
---	---

ЛИКОВНА КУЛТУРА – обавезни наставни предмет

Циљ наставе ликовне културе јесте да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Задаци наставе ликовне културе:

- настава ликовне културе има задатак да развија способност ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи;
- да развија памћење, повезивање опажених информација, што чини основу за увођење у визуелно мишљење;
- стварање услова за разумевање природних законитости и друштвених појава;
- стварати услове да ученици на сваком часу у процесу реализације садржаја користе технике и средства ликовно – визуелног изражавања;
- развијање способности за препознавање традиционалне, модерне, савремене уметности;
- развијати ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности, те му помагати у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава;
- развијати љубав према вредностима израженим у делима свих облика уметности;
- да ствара интересовање и потребу за посећивање изложби, галерија, музеја и чување културних добара;

- да осетљивост за ликовне и визуелне вредности коју стичу у настави, ученици примењују у раду и животу;
- развијати моторичке способности ученика.

Оперативни задаци:

- ликовно изражавање ученика у функцији развијања мишљења и визуелног ликовног естетског сензибилитета за медијуме, уз коришћење разних материјала за компоновање, покрет у композицији, орнаменту, простор, одабирање случајно добијених ликовних односа по личном избору, плакат и ликовне поруке као могућност споразумевања;
- увођење ученика у различите могућности комуникација;
- стварање услова за развијање свести о потреби чувања човекове природне и културне околине, те активног учествовања у квалитетном естетском и просторном уређењу животне околине.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. Теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	Коришћење разних материјала за компоновање	8	2	10
2.	Композиција и покрет у композицији	14	4	18
3.	Орнаментика	6	4	10
4.	Простор – повезивање разних облика у целину	8	6	14
5.	Одабирање случајно добијених ликовних односа по личном избору ученика	4	2	6
6.	Плакат, билборд, реклама	4	2	6
7.	Ликовне поруке као могућност споразумевања	4	4	8
УКУПНО		31	41	72

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за трећи разред - повезује претходна знања и искустава са новим - опажа боје, светлост, облике, величине у природи - развија памћење и повезује опажене информације као основу за увођење у визуелно мишљење - разликује и повезује дводимензионалне и тродимензионалне облике - проширује знања о боји и ликовним техникама - комбинује ликовни рад са другим медијима (звук, покретом, сценским покретом, литерарним изразом) - препознаје ликовне технике - црта, слика и ваја према датим захтевима - редовно доноси прибор и извршава своје обавезе - прави идејна решења за сценски простор - прави сцену - израђује маске од различитих материјала - израђује костиме - ствара нове предмете преобликовањем материјала или предмета њиховим спајањем - самостално користи различите материјале 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са предвиђеним садржајима за ову годину - редовно се припрема за наставу - развија љубав према свим облицима уметности - развија моторичке способности ученика - подстиче ученике на рад - ослобађа ученике страха од неуспеха подстицајима и похвалама - обучава ученике како да врше анализу радова и да праве изложбе - подстиче сарадњу и помоћ у току рада између ученика - подстиче ученике да бирају медије и организује час или део часа по својој жељи - упућује ученике на различите изворе знања - прати рад сваког ученика и евидентира сва промене - награђује све активности ученика које су одраз његовог већег рада
<ul style="list-style-type: none"> - за рад - помаже другу у раду - врши анализу успешности свог и других радова - прави изложбе радова 	<ul style="list-style-type: none"> - сарађује са родитељима и информише их о активностима деце

МУЗИЧКА КУЛТУРА – обавезни наставни предмет

Циљ наставе музичке културе је развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности. Оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања. Развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем музичке традиције и културе свог и других народа.

Задаци наставе музичке културе:

- неговање способности извођења музике (певање, свирање);

- стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука;
- подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике);
- упознавање традиционалне и уметничке музике свог и других народа;
- развијање критичког мишљења;
- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности.

Оперативни задаци:

- певање песама по слуху;
- слушање вредних дела уметничке и народне музике;
- извођење дечјих, народних и уметничких игара;
- свирање на дечјим музичким инструментима;
- усвајање основе музичке писмености.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. Теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	Извођење музике (певање, свирање)	12	8	20
2.	Слушање музике	5	2	7
3.	Музичка писменост	Заступљено на часовима из осталих области		
4.	Музичке игре	1	3	4
5.	Музичко стваралаштво (стварање музике)		5	5
УКУПНО		18	18	36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - Упознаје се са планираним садржајима - Пева, свира уз потпуно упознавање и усвајање ритмичких структура - Слуша музику и усваја основне појмове из опште музичке културе - Импровизује мелодију на властити и 	<ul style="list-style-type: none"> - Упознаје ученике са планираним садржајима - Развија интересовање и креативност ученика - Подстиче ученике на што изражајније певање научених песама

предложени стих - Слободно измишља покрете уз музику - Пажљиво слуша музику - Упознаје музичка дела уметничког и народног стваралаштва - Илуструје музичко дело - Прави музичке инструменте	- Свира на дечијим мелодијским и ритмичким инструментима - Благовремено и адекватно се припрема за сваки час - Припрема и прави материјале, слике, записе које користи при обради садржаја
--	--

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ – обавезни наставни предмет

Циљ наставе физичког васпитања јесте да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Задаци наставе физичког васпитања:

- подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- стицање моторичких способности;
- развој и усавршавање моторичких способности;
- стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја;
- формирање морално-вољних квалитета личности;
- оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине.

Оперативни задаци:

- задовољавање основних дечјих потреба за кретањем и игром;
- развијање координације, гипкости, равнотеже и експлозивне снаге;
- стицање моторичких умења у свим природним (филогенетским) облицима кретања у различитим условима: елементарним играма, ритмици, плесним вежбама и вежбама на тлу;
- упознавање са кретним могућностима и ограничењима сопственог тела;
- стварање претпоставки за правилно држање тела, јачање здравља и развијање хигијенских навика;
- формирање и овладавање елементарним облицима кретања (моторичко описмењавање);
- стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан живот и рад.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. Теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	Атлетика	7	23	30
2.	Вежбе на справама и тлу	10	29	39
3.	Ритмичка гимнастика и народни плесови	7	6	13
4.	Основи тимских игара	4	5	9
5.	Здравствено васпитање	3	-	3
6.	Елементарне и штафетне игре	-	14	14
УКУПНО		31	77	108

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за трећи разред - редовно доноси опрему за час - повезује претходна знања и искуства са новим - прати упутства учитеља на часу и правилно их извршава - примењује стечена знања и умења у игри, такмичењу - усваја правила понашања - изводи вежбе на тлу - вежбе обликовања, колут напред, колут назад, свећу - вежба технику ходања и трчања - вежба технику скакања, прескакања и наскакања - изводи скок удаљ и увис - прескаче вијачу - вежба бацање и хватање великих и малих лопти - савладава пењање уз разне 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са садржајима које ће обрађивати у току године - благовремено и адекватно се припрема за сваки час - упућује ученике на повезивање претходних знања са новим садржајима - припрема простор и услове за час - уредно води педагошку документацију - упућује ученике како да врше процену свог и туђег рада - подстиче ученике на рад и активности - прати рад сваког ученика и евидентира све промене - награђује све активности ученика које су одраз његовог већег рада и труда - благовремено реагује на тешкоће у раду ученика - сарађује са родитељима и информише их о активностима деце - упућује ученике у правила и значај тимског рада и рада у пару - показује како се раде вежбе обликовања и

справе - изводи вежбе вишења на разним справама - изводи вежбе равнотеже - изводи вежбе реквизитима (палица, обруч, вијача) - изводи ритмичке вежбе - плеше народне плесове	други елементи - обезбеђује справе и реквизите за реализацију садржаја - едукује ученике о здравој и правилној исхрани - указује на могуће повреде услед непоштовања правила и захтева током вежбања
--	---

ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС (ВЕРОНАУКА) – изборни наставни предмет

Циљ верске наставе јесте да се њоме посведоче садржај вере и духовно искуство традиционалних цркава и религијских заједница које живе и делују у нашем животном простору, да се ученицима пружи целовит религијски поглед на свет и живот и да им се омогући слободно усвајање духовних и животних вредности цркве или заједнице којој историјски припадају, односно чување и неговање сопственог верског и културног идентитета. Ученици треба да упознају веру и духовне вредности сопствене, историјски дате цркве или верске заједнице у отвореном и толерантном дијалогу, уз уважавање других религијских искустава и филозофских погледа, као и научних сазнања и свих позитивних искустава и достигнућа човечанства

Задаци верске наставе

- развија отвореност и однос према Богу, другачијем и савременом односу на нас, као о одговорност и однос према другим личностима, према људима као ближњима, а тиме се буди и развија свест о заједници са богом и са људима и посредно се сузбија екстремни индивидуализам и егоцентризам
- развија способност за постављање питања о целини и коначном смислу постојања човека и света, о људској слободи, о животу у заједници, о феномену смрти, о односу са природом која нас окружује, као и о сопственој одговорности за друге, за свет као творевину божју и за себе
- развија тежњу ка одговорном обликовању заједничког живота са другим људима из сопственог народа и сопствене цркве и верске заједнице, као и са њудима, народима и верским заједницама и културама другачијим од сопствене, ка изналагању равнотеже између заједнице и властите личности и ка остваривању сусрета са светом, са природом, и пре и после свега, са Богом
- изгради способност за дубље разумевање и вредновање културе и цивилизације у којој живе, историје човечанства и људског стваралаштва у науци и другим областима
- изгради свест и уверење да свет и живот имају вечни смисао, као и способност за разумевање и преиспитивање сопственог односа према Богу, људима и природи

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	Увод	1	/	1
2.	Бог је створио јединствени свет и то као многе конкретне врсте ни из чега	5	4	9
3.	Последице створености по природу и њено постојање	3	1	4
4.	Стварање човека на крају свега створеног по „икони и подобију“ Божијем	3	2	5
5.	Ефхаристија као свет у малом	7	5	12
6.	Стварање света и човека у православној иконографији	3	2	5
УКУПНО		22	14	36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима; - активно слуша и прати садржај; - црта на задате теме (стварање света као конкретних врста и човека); - слуша духовну музику (делове свете Литургије и духовне песмице); - износи своја осећања и мишљење усмено и цртежом (црта стварање човека: Адам и Ева у Рајском врту); - одговара на питање наставника; - поставља питање и активно учествује; - износи своје ставове и аргументовано их образлаже; - одговара на питање у вези са градивом из претходне лекције; - учествује и организује посете различитим културним установама и манифестацијама (одлазак у Цркву на свету Литургију, 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученика са предвиђеним садржајима за ову школску годину; - демонстрира, илуструје, и графички представља одређене личности, појмове и догађаје (Адам и Ева у рајском врту; Човек као цар створеног света - пројектује филмове и тумачи симболику православног иконописа на конкретном примеру; - подстиче ученике да постављају питања и активно се кључују; - подстиче ученике да дају аргументе и образлажу своје ставове; поставља питања која наводе на повезивање градива з претходне лекције; - поставља питања која помажу ученицима да повезују градиво са искуством и свакодневним животом;

<p>одлазак на духовни концерт, посета изложбе на празничне теме (Божић, Васкрс);</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостално користи литературу (Библију за децу); - учи напамет и изражајно казује задате текстове (молитве и духовне песмице); - самостално пише саставе на задате теме - примере из градива повезује са сопственим искуством и свакодневним животом 	<ul style="list-style-type: none"> - организује групе ученика и њихова задужења; - прати ток рада и напредовање ученика; - организује посете различитим културним установама, одлазак на свету Литургију и свето Причешће; - упућује ученике на коришћење литературе: Библије молитвеника и Житија светих; - задаје писмене саставе на одређене теме;
--	--

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – изборни наставни предмет

Циљ наставе предмета грађанско васпитање је подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика. Овај предмет треба ученицима да пружи могућност да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања и да изграде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компетентне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује и себе и друге.

Оперативни задаци:

- подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима;
- подстицање развоја самопоуздања и личне одговорности;
- развијање свести о потреби уважавања различитости и особености, учовање и превазилажење стереотипа везаних за пол, узраст, изглед, понашање, порекло;
- оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствена осећања и потребе и њихову међусобну повезаност, да штите и остварују своје потребе на начин који не угрожава друге;
- оспособљавање ученика за примену вештина ненасилне комуникације у решавању сукоба и вршњачком посредовању;
- развијање појма пријатељства;
- оспособљавање ученика да разумеју неопходност правила која регулишу живот у заједници и да кроз договарање активно доприносе поштовању или мењању правила сагласно са потребама;
- оспособљавање ученика да упознају и уважавају дечја права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању;
- развијање и неговање еколошке свести;
- развијање моралног расуђивања и неговање основних људских вредности;

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за
-------	------------	----------------

бр. Теме		обраду	друге типове	укупно
1.	Подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима	2	/	2
2.	Уважавање различитости и особености; уочавање и превазилажење стереотипа везаних за пол, узраст, изглед, понашање, порекло	9	/	9
3.	Пријатељство и моралне дилеме у вези са тим; развијање појма пријатељства и моралног расуђивања (крађа, лаж)	5	/	5
4.	Појединац и заједница; правила која регулишу живот у заједници; права и одговорности; договарање	9	/	9
5.	Заштита од насиља – ненасилно решавање сукоба	3	/	3
6.	Развијање моралног расуђивања	4	/	4
7.	Развијање еколошке свести – брига о животињама и биљкама	3	/	3
8.	Евалуација и презентација садржаја	1	/	1
УКУПНО		36	0	36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за трећи разред - исказује јасно и разговетно личне ставове, мишљење, осећања, потребе... - комуницира са члановима групе - самостално доноси одлуке и изводи закључке о одређеним ситуацијама - прикупља, одабира, критички анализира, проверава податке из других извора за решавање проблема - прилагођава своје мишљење групи - ради изналажења заједничког - решења - води дијалог, преговара, даје аргументе 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са садржајима које ће обрађивати током године - благовремено, пажљиво и адекватно се припрема за часове - припрема материјале за радионице - упућује ученике на ненасилну комуникацију - упознаје ученике са дечјим правима и обавезама - упућује ученике на јасно и разговетно изражавање мисли, осећања, потреба... - подстиче ученике на рад у пару или групи

<ul style="list-style-type: none"> - развија спремност да се супротстави предрасудама и неправди - укључује се у процес одлучивања од заједничког интереса - преузима јавно одговорност за своје поступке - активно учествује у групном раду - прави паное од заједничких и појединачних радова на радионицама - учествује у играма, имитацијама, пантомими, игрању улога... - упознаје себе, другаре и учитеља - упознаје дечја права и обавезе - упознаје друштвено окружење - упознаје и усваја поступке ненасилне комуникације 	<ul style="list-style-type: none"> - учествује у изради паное од ученичких радова - прати промене код ученика - бележи промене код ученика - информише родитеље о раду ученика
--	--

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ – изборни наставни предмет

Циљ предмета је развијање свести о потреби и могућностима личног ангажовања у заштити животне средине, усвајање и примена принципа одрживости, етичности и права будућих генерација на очувану животну средину.

Задаци наставе чувари природе:

- разумевање појава везаних за непосредну животну средину;
- препознавање негативних појава у човековом односу према животној средини (квалитет воде, ваздуха, земљишта, хране, биљног и животињског света);
- уочавање узрочно-последичних веза у животној средини извођењем једноставних огледа;
- васпитавање ученика да чувају и уређују простор у коме живе и уче;
- стицање навика одговорног понашања према животињама;
- развијање интересовања и способности за активно упознавање и чување животне средине;
- решавање једноставних проблем-ситуација, самостално и у тиму;
- развијање правилног става и критичког мишљења.

Оперативни задаци:

- оспособљавање за активно упознавање стања животне средине;
- познавање узрочно-последичних веза у животној средини;
- познавање негативних утицаја човека на животну средину;
- испитивање узрочно-последичних веза у животној средини извођењем једноставних огледа;
- подстицање одговорног односа према живом свету;
- подстицање одговорног односа за рационално коришћење природних богатстава;
- испитивање појава и промена у природи;

- оспособљавање за решавање проблемских ситуација, самостално и тимски;
- оспособљавање за доношење правилног става за критичко мишљење.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. Теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	Животна средина	2	2	4
2.	Природне појаве и промене у животnoj средини	4	4	8
3.	Загађивање животне средине	7	7	14
4.	Заштита животне средине	4	6	10
УКУПНО		17	19	36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за трећи разред - редовно доноси прибор за рад - повезује претходна знања и искуства са новим - прати упутства учитеља на часу и правилно их извршава - примењује стечена знања и умења у раду - усваја правила понашања - уочава повезаност природе и човека - истражује на који начин човек утиче и мења животну средину - развија свест о очувању природе 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са садржајима које ће обрађивати у току године - благовремено и адекватно се припрема за сваки час - упућује ученике на повезивање претходних знања са новим садржајима - припрема простор и услове за час - уредно води педагошку документацију - упућује ученике како да врше процену свог и туђег рада - подстиче ученике на рад и активности - прати рад сваког ученика и евидентира све промене - награђује све активности ученика које су одраз његовог већег рада и труда

и њеном значају за здравље живих бића - упознаје значај рециклаже за очување животне средине	- са ученицима учествује у одржавању хигијене школских просторија - сарађује са родитељима и информише их о активностима деце - упућује ученике у правила и значај тимског рада и рада у пару - организује акције сакупљања секундарних сировина и рециклажу
---	---

НАРОДНА ТРАДИЦИЈА – изборни наставни предмет

Циљ предмета јесте остварити директно увођење ученика у активности ревитализације традиције кроз непосредно упознавање материјалне и духовне традицијске културе свог народа и народа у ужем и ширем окружењу.

Задаци наставе народне традиције:

- упознавање са основним фолклорним текстовима (бајке, легенде, приче, песме, пословице);
- упознавање са дечјим фолклором (игре и кратке текстуалне форме као што су загонетке, успаванке, разбрајалице, итд.);
- усвајање елементарних знања о носећим наставним мотивима;
- упознавање основних разлика између градског и сеоског начина живота;
- упознавање основних сезонских радова и обичајно-обредних радњи везаних за те радове ;
- упознавање основних и општих празника и обичајно-обредних радњи везаних за те празнике.

Оперативни задаци:

- развијање знања о фолклорним празницима, биљкама, хлебовима и кући-дому;
- познавање разлика између отвореног и затвореног простора (ливада-кућа);
- упознавање различитих традиционалних заната у окружењу;
- стицање елементарних знања о појединим традиционалним занатима;
- упознавање са фолклорним веровањима као пратећим формама традиционалних заната;
- упознавање карактеристичних обичајно-обредних облика понашања везаних за одређене традиционалне занате;
- упознавање типичних традиционалних заната урбаних и руралних средина;
- схватање значаја о чувању и неговању традиционалних заната.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за
-------	------------	----------------

бр. Теме		обраду	друге типове	укупно
1.	Традиционални занати села и града	6	5	11
2.	Занати некад и сад	2	1	3
3.	Традиционална занатска производња на супрот фабричкој-индустријској производњи	2	4	6
4.	Фолклорни текстови (бајке, легенде, приче, песме, пословице)	4	5	9
5.	Кућа	2	5	7
УКУПНО		16	20	36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
--------------------	-----------------------

<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима - активно учествује у раду и прати наставни садржај - илуструје на задате теме изглед кућа, занимања људи,... - самостално или уз помоћ прикупља потребне податке - износи своја осећања, ставове и мишљење усмено и писаним путем - поставља питања и активно учествује; - износи своје ставове и аргументовано их образлаже - активно ради у групи према задужењу које добија - учествује у посетама различитих установа (музеји, манастири, цркве,...) - самостално користи литературу - примере из градива повезује са сопственим искуством и свакодневним животом 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученика са предвиђеним садржајима за ову школску годину - демонстрира и на занимљив начин представља одређене догађаје и личности наше прошлости - усмерава ученике за правилно прикупљање одређених података - пројектује филмове у вези са наставним садржајем - подстиче ученике да постављају питања и активно се кључују у рад - подстиче ученике да дају аргументе и образлажу своје ставове - поставља питања која наводе на повезивање градива из предходне лекције - поставља питања која помажу ученицима да повезују градиво са искуством и свакодневним животом - организује посете различитим установама (музеји, манастири, цркве,...)
---	---

РУКА У ТЕСТУ – изборни наставни предмет

Циљ предмета јесте неговање, подстицање и развијање природне дечје радозналости и тражење одговора на питања ШТА, КАКО и ЗАШТО.

Задаци наставе рука у тесту:

- развијање основних појмова из природних наука и њихово повезивање;
- развијање радозналости и истраживачких способности;
- развијање основних елемената логичког и критичког мишљења;
- подстицање усменог и писменог изражавања кроз дискусије и записе о изведеним огледима.

Оперативни задаци:

- формирање елементарних научних појмова из природних наука;
- развијање дечјих интересовања и интелектуалне активности;
- развијање истраживачких способности и креативности кроз различите поставке експеримента;

- испитивање основних карактеристика гасова, течности и чврстих тела и препознавање критеријума за њихову класификацију;
- формулисање питања, постављање хипотезе и исказивање претпоставки за решавање проблема;
- развијање критичког промишљања кроз посматрање и експеримент;
- уочавање узрочно-последичних веза између појава и процеса у окружењу и изведеним огледима;
- решавање једноставних проблем-ситуација, самостално и у тиму;
- коришћење научног речника, примереног узрасту, за описивање промена својстава материјала, појава и процеса;
- подстицање усменог и писменог изражавања кроз дискусије и вођење експерименталне свеске;
- развијање критичког односа према информацијама које се добијају чулима;
- препознавање опасности и услова за безбедан рад.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. Теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	Својства ваздуха	4	2	6
2.	Вода и смеше-раствори	6	4	10
3.	Шта пијемо, а шта једемо	4	2	6
4.	Магнетизам	2	2	4
5.	Наелектрисање	2	2	4
6.	Сила Земљине теже	3	3	6
УКУПНО		21	15	36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за трећи разред - редовно доноси прибор за рад - повезује претходна знања и искуства са новим - прати упутства учитеља на часу и правилно их извршава - примењује стечена знања и умења у раду - посматра и сакупља потребне материјале - уочава повезаност природе и човека - прикупља податке, класификује их и бележи - користи податке у извођењу једноставних огледа - даје предлоге за нове експерименте - самостално и у групи истражује 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са садржајима које ће обрађивати у току године - благовремено и адекватно се припрема за сваки час - упућује ученике на повезивање претходних знања са новим садржајима - припрема простор и услове за рад на часу - уредно води педагошку документацију - упућује ученике како да посматрају и сакупљају потребне податке - подстиче ученике на рад и активности - прати рад сваког ученика и евидентира све промене - награђује све активности ученика које су одраз његовог већег рада и труда - са ученицима учествује у истраживачком раду - сарађује са родитељима и информира их о активностима деце - упућује ученике у правила и значај тимског рада и рада у групи или у паровима - учествује у предлагању и избору нових експеримената

ОД ИГРАЧКЕ ДО РАЧУНАРА – изборни наставни предмет

Циљ пењдмета јесте наставак техничко-технолошког и информатичког образовања ученика путем игре. Развијање моторичких способности, креативности и логичког мишљења уз пажљиво одабране наставне садржаје, одговарајуће програме и материјале.

Задаци наставе од играчке до рачунара:

- развијање моторичких способности;
- развијање креативности и конструкторских вештина;
- развијање елемената техничке културе;
- увођење и навикавање на коришћење рачунара у настави и учењу.

Оперативни задаци:

- развијање моторичких способности уз коришћење материјала, прибора, алата, уређаја и рачунара;
- развијање креативности, логичког мишљења и способности комбиновања;
- развијање конструкторских вештина;

- упознавање и употреба образовних програма;
- упознавање једноставног програма за цртање и одговарајућих „алата“;
- развијање умења и вештина за коришћење материјала, прибора, алата и рачунара у игри и свакодневном животу;
- развијање способности решавања једноставних задатака уз помоћ рачунара.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. Теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	Правимо, конструишемо	3	3	6
2.	Играмо игрице	2	2	4
3.	Компјутерски буквар	2	1	3
4.	Играмо се и цртамо	4	3	7
5.	Пиши – бриши	3	3	6
6.	Рачунамо – рад са калкулатором	1	3	4
7.	Креирамо, стварамо	4	2	6
УКУПНО		19	17	36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за трећи разред - записује битне чињенице - усваја нове појмове - упознаје се са значајем техничко-технолошког образовања - упознаје се са рачунарским системима и користи једноставне програме - користи рачунар у току наставе и учења - учи кроз игру - уредно води свеску 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са садржајима које ће обрађивати у току године - планира ток часа - припрема дидактичка средства - усмерава и мотивише ученике да активно учествују у разговору, постављају питања и износе мишљење, повезују градиво са искуством у животу и стеченим знањима из других предмета - осмишља проблемске ситуације и подстиче на разноврсност у трагању за решењима - пружа помоћ ученицима при обављању задатака - прати напредовање рада ученика и уредно води педагошку документацију

4.5. Програм допунске наставе

предмет	Математика	
разред	трећи	
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Писање, читање и упоређивање бројева до 1000	1
2.	Права и полуправа	1
3.	Сабирање троцифрених бројева	2
4.	Одузимање троцифрених бројева	2
5.	Углови	1
6.	Једначине	1
7.	Неједначине	1

8.	Множење	3
9.	Дељење	3
10.	Мерење и мере	1
11.	Четвороугао	1
12.	Разломци	1
Укупан број часова на годишњем нивоу		18

предмет		<u>Српски језик</u>
разред		трећи
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Читање	1
2.	Реченице	2
3.	Употреба великог слова	2
4.	Управни говор	2
5.	Усмено и писмено изражавање	1
6.	Именице	3
7.	Глаголи	3
8.	Придеви	3
9.	Употреба речца „ли“ и „не“	1
Укупан број часова на годишњем нивоу		18

5.6 Програм слободних активности

Циљ слободних активности је да открије, задовољи и даље развије интересовања, склоности и способности за поједине области живота, рада и стваралаштва. Такође треба да доприноси социјализацији потреба и мотива ученика и њиховом свестраном и слободном васпитању.

ГОДИШЊИ ПЛАН СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ

Назив секције	<u>Спортска сеција</u>	Број часова за тему
	Атлетика	6
	Фудбал	6
	Основи спортских игара	6
Укупно		18
Назив секције	<u>Драмско – рецитаторска секција</u>	Број часова за тему
	Извођење краћих драмских текстова и рецитовање	6
Укупно		6
Назив секције	<u>Математичка секција</u>	Број часова за тему
	Припрема за такмичење из математике	6
Укупно		6
Назив секције	<u>Ликовна секција</u>	Број часова за тему
	<u>Израда тематских радова, уређење тематских паноа</u>	6
Укупно		6
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

**Основна школа
„Војвода Радомир Путник“**

(5) ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

ШКОЛСКА 2015/16. година

Београд, јун, 2015. год.

САДРЖАЈ

1. Сврха, циљеви и задаци програма образовања и васпитања
2. Обавезни и изборни наставни предмети са фондом часова
3. Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети
4. Циљеви и задаци наставних предмета и глобални планови за обавезне и изборне наставне предмете са активностима ученика и наставника:
 - Српски језик
 - Енглески језик
 - Математика
 - Природа и друштво
 - Ликовна култура
 - Музичка култура
 - Физичко васпитање
 - Православни катихизис (Веронаука)
 - Грађанско васпитање
 - Народна традиција
 - Чувари природе
 - Рука у тесту
 - Од играчке до рачунара
5. Допунска и додатна настава
6. Слободне активности

5.1. СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Сврха програма образовања

- Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.
- Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци програма образовања

- Развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика, нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, а у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
- Подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика;
- Оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;
- Оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;
- Развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције као и традиције националних мањина;
- Омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;
- Развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине;
- Усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;
- Уважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити са све;
- Развијање радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, као и етничке и верске толеранције;
- Поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода;
- Развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорнос

5.2. ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ СА ФОНДОМ ЧАСОВА

обавезни наставни предмети	недељни фонд часова	годишњи фонд часова
Српски језик	5	180
Математика	5	180
Природа и друштво	2	72
Ликовна култура	2	72
Музичка култура	1	36
Физичко васпитање	3	108
Енглески језик	2	72
УКУПНО:	20	720

Изборни наставни предмети	недељно по одељењу	годишње по одељењу
Веронаука/ Грађанско васпитање	1	36
Народна традиција	1	36
Чувари природе	1	36
Рука у тесту	1	36
Од играчке до рачунара	1	36

5.3. ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Облик васпитно-образовног рада	недељно по одељењу	годишње по одељењу
Редовна настава ²	22	792
Допунска настава ³	1	36
Додатни рад ⁴	1	36
УКУПНО:	25	864

Остали облици васпитно-образовног рада	недељно по одељењу	годишње по одељењу
Час одељењског старешине	1	36
Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности (секције)	1	36
Екскурзије - настава у природи ⁵	*	*

² Обавезни и изборни предмети

³ Часови српског језика и математике (по потреби и других обавезних наст. предмета)

⁴ Рад са надареним ученицима

⁵ План наставе у природи и излета се налази у Годишњем програму рада школе.

5.4. ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА И ГЛОБАЛНИ ПЛАНОВИ ЗА ОБАВЕЗНЕ И ИЗБОРНЕ НАСТАВНЕ ПРЕДМЕТЕ

СРПСКИ ЈЕЗИК - обавезни наставни предмет

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

Оперативни задаци

- Проширивање знања о простој реченици и њеним деловима;
- Савладавање основних појмова о променљивим и непроменљивим речима;
- Оспособљавање за изражајно читање и казивање;
- Поступно оспособљавање ученика за самостално тумачење основне предметности књижевног текста и сценских дела (осећања, фабула, радња, ликови, поруке, стилогеност сценског израза);
- Навикавање на сажето и јасно усмено и писмено изражавање према захтевима програма;
- Савладавање основа методологије израде писмених састава.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Књижевност		52	17	69
	лирика	1CJ.1.5.1. 1CJ.2.5.1. 1CJ.3.5.3.	20	2	22
	епика	1CJ.1.5.1. 1CJ.2.5.1. 1CJ.2.5.3.	26	12	38

		1CJ.2.5.5. 1CJ.2.5.6. 1CJ.2.5.7. 1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2. 1CJ.3.5.3.			
	драма	1CJ.1.5.1. 1CJ.2.5.3. 1CJ.2.5.5 1CJ.2.5.6. 1CJ.3.5.1. 1CJ.3.5.2. 1CJ.3.5.3.	3	3	6
2.	Језик		27	38	65
	Граматика	1CJ.1.4.1. 1CJ.2.4.1. 1CJ.2.4.2. 1CJ.2.4.3. 1CJ.2.4.4. 1CJ.3.4.1. 1CJ.3.4.2 1CJ.3.4.3. 1CJ.3.4.4. 1CJ.3.4.5.	22	32	54

	Правопис	1CJ.2.3.1 1CJ 2.3.2 1CJ 2.3.3	5	6	11
3..	Култура изражавања		8	38	46
	Усмено изражавање	1CJ.0.1.1. 1CJ.0.1.2. 1CJ.0.1.3 1CJ.0.1.4 1CJ.0.1.5 1CJ.0.1.6 1CJ.0.1.7 1CJ 0.1.8	4	16	20
	Писмено изражавање	1CJ 1.3.4. 1CJ 1.3.6. 1CJ 2.3.4 1CJ 2.3.6. 1CJ 2.3.7. 1CJ 2.3.8. 1CJ 2.3.9. 1CJ2.3.10. 1CJ2.3.11. 1CJ 3.3.1 1CJ 3.3.2	4	22	26

		1CJ 3.3.3			
		1CJ 3.3.4			
		1CJ 3.3.5			
		1CJ 3.3.6			
УКУПНО			87	93	180

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за четврти разред; - редовно и уредно евидентира у свесци све што се ради на часу и код куће; - вежба течно читање са разумевањем текстова писаних ћирилицом и латиницом; - чита у складу са врстом и природом текста (лирски, епски, драмски, научно-популарни, новински); - вежба писање оба писма; - чита благовремено текстове и књиге школске лектире; - редовно извршава обавезе (домаће задатке); - усваја нове појмове из књижевности и језика; - критички процењује прочитана дела; - посећује библиотеку и врши избор дела за читање; - усмерено чита дати текст водећи рачуна о датим задацима; - открива карактеристике ликова и догађаја у текстовима; - врши садржинску, идејну и естетску анализу текста; - казује напамет поетске и прозне целине и одломке; - уочава и тумачи песничке слике, ток радње, ликове и поруке у тексту; - уочава и тумачи непознате речи и изразе; - тумачи и усваја појмове из позоришне, 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са садржајима које ће обрађивати у току године; - благовремено и адекватно се припрема за сваки час; - проверава на различите начине (усменим и писменим путем) знање ученика; - упућује ученике да читају и где могу наћи књиге; - свакодневно контролише рад ученика; - води ученике у позоришта, биоскопе, библиотеке и сл.; - планира и води децу у природу због бољег доживљавања природе; - упућује ученике у доживљавање текста; - усмерава ученике како да користе речнике; - давање примера правилног писменог и усменог изражавања; - организује и обавештава ученике да учествују на литерарним конкурсима; - организује сусрете са писцима у сарадњи са библиотекаром;

<p>филмске, књижевне уметности;</p> <ul style="list-style-type: none"> - усваја књижевне родове и њихове карактеристике; - схвата и усваја функционалне појмове (машта, збиља, главно, споредно, утисак, љубав, искреност, племенитост...); - препричава текст са различитим задацима (промена лица, другачији крај, додавање ликова...); - прича у дијалогској форми (користећи управни говор, настављање приче на задати почетак, по слободном изразу...); - описује природу и дешавања у њој ентеријер, портрете, бића, појаве, односе); - извештава о догађајима, обављеним или необављеним задацима у школи или ван ње; - вежба правилно изговарање гласова, речи, реченица, пословица, брзалица и сл. - снима различита казивања, слуша и анализира снимљено; - пише диктат са различитим задацима; - разликује и користи синонине, антониме, деминутиве, хомониме...; - разликује књижевне од некњижевних речи и туђица; - познаје и користи речнике српског језика и страних речи и израза; - саставља и пише реченице према различитим захтевима (од датих речи, према слици, посматраном предмету...); - пише саставе на слободну и задату тему; - саставља и пише питања о тематској целини у тексту, слици, филму, представи); - преписује текст у циљу савладавања правописних правила; - ради вежбе за богаћење речника; - отклања сувишне речи, нејасноће и двосмислености из текста и говора; - увежбава технику израде писменог задатка; - слуша и анализира домаће задатке својих другова; - усваја и практично примењује граматичке садржаје; - припрема се унапред за обраду одређених садржаја; - учествује у сценском извођењу драмских 	<ul style="list-style-type: none"> - упућује ученике како да воде Дневник читања; - припрема и прави материјале, слике, записе, моделе које користи при обради садржаја; - излаже садржаје ученицима на адекватан и прихватљив начин; - упућује ученике како да анализирају, упоређују, саопштавају, дефинишу...; - објашњава и упућује ученике како да се припремају и изведу део часа или цео час; - припрема простор у услове за рад у школи са ученицима; - уредно води педагошку документацију; - упућује ученике на различите изворе знања; - упућује ученике како да врше процену свог и рада својих другова; - подстиче ученике да помажу једни другима у раду; - објашњава и упућује ученике како да праве презентације, плакате, изложбе, моделе у вези са обрађеним садржајима; - организује квизове знања сам и са ученицима; - прати рад сваког ученика и евидентира све промене; - награђује све активности ученика које су одраз његовог већег рада и труда; - појачава рад са ученицима који имају тешкоће у напредовању; - информише родитеље и даје сугестије онапредовању ученика; - размењује информације и сугестије са ПП службом о напредовању ученика; - контактира установе и припрема обиласке са ученицима ради употпуњавања
--	---

<p>текстова;</p> <ul style="list-style-type: none"> - илуструје различите текстове или одломке; - процењује свој рад и степен усвојености захтева; - самостално пише саставе и песме; - ради петоминутне вежбе и провере знања; - учествује на литерарним конкурсима; - помаже друговима у раду; - чита необавезну литературу и препоручује је друговима; - прави плакате, зидне новине и паное сам или са друговима; - самостално проверава успешност контролне вежбе; - уз помоћ учитеља организује и реализује део часа или час; 	<p>садржаја;</p> <ul style="list-style-type: none"> - упућује ученике у правила и значај тимског рада и рада у пару; - прати и усклађује рад појединих ученика у групи; - упућује ученике у начине анализирања домаћих задатака; - доноси и чита различиту литературу; - промовише часописе за децу; - упућује ученике на Сајам књига.
---	--

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК - обавезни наставни предмет

Циљ наставе енглеског језика у трећем разреду је да оспособи ученика да на страном језику комуницира на основном нивоу у усменом и писаном облику о темама из његовог непосредног окружења. У исто време, настава треба да подстакне развијање свести о сопственом напредовању ради јачања мотивације за учење језика, олакша разумевање других и различитих култура и традиција, стимулише машту, креативност и радозналост, подстиче употребу страног језика у личне сврхе и из задовољства.

Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика.

Задаци на нивоу језичких вештина

Разумевање говора

Ученик треба да:

- Препознаје гласове (посебно оне којих нема у матерњем језику) у говорном ланцу, акценат, ритам и интонацију
- Разуме кратке дијалоге, прилагођене приче и песме у оквиру тема предвиђених програмом, које чује уживо или са аудио-визуелних записа и адекватно реагује на појединачне делове усмених порука издвајајући битне информације (датум, време, место, особе, количину...)

- Разуме и реагује на одговарајући начин на кратке усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на игру, заповест, упутство, догађај из непосредне прошлости и планови за будућност...)

Разумевање писаног текста

Ученик треба да:

- Препознаје слова, написане речи и реченице које је усмено већ усвојио и поштује прописане знаке приликом читања
- Ученик чита са разумевањем кратке писане текстове у вези са познатим темама
- Разуме краћи текст (до 50 речи), написане речи и реченице састављене углавном од познатих језичких елемената (речи и језичке структуре предвиђене програмом)
- Разуме и реагује на одговарајући начин на писане поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на игру, заповест, упутство, догађај из непосредне прошлости и планови за будућност итд.)

Усмено изражавање

Ученик треба да:

- Разговетно изговара гласове, акцентује речи, поштује ритам и интонацију
- Самостално даје основне информације о себи и свом окружењу
- Описује у неколико реченица познату радњу или ситуацију, препричава општи садржај прочитаног или саслушаног текста, користећи усвојене језичке елементе и структуре

Интракција

Ученик треба да:

- У стварним и симулираним говорним ситуацијама са саговорницима размењује исказе у вези са контекстом учионице, активностима у учионици, свакодневним активностима и договорима (у садашњости и будућности), као и догађајима из непосредне прошлости
- Размењује информације о хронолошком и метеоролошком времену
- Учествује у комуникацији (у пару, групи) поштујући социокултурне норме комуникације (тражи реч, не прекида саговорника, пажљиво слуша саговорника...)
- Препознаје кад нешто не разуме, поставља питања и тражи објашњења

Писмено изражавање

Ученик треба да:

- Поштујући правопис преписује, допуњава и пише реченице и краће текстове (до 5 реченица, односно 20 речи), чију кохерентност и кохезију постиже користећи језичке елементе предвиђене програмом у вези са познатим писаним текстом или визуелним подстицајем, користећи познате тематске и језичке елементе
- Препричава текст, пише честитке, поруке, позивнице...

- Пише своје личне податке (попуњава формулар или пријаву): име, презиме, улица и број, место и поштански број, датум рођења

Знања о језику

- Препознаје и користи предвиђене граматичке садржаје (глаголска времена: садашње, прошло и будуће време у јасно контекстуализованим структурама, односно без теоријских објашњења и инсистирања на апсолутној граматичкој тачности)
- Поштује ред речи у реченици
- Користи језик у складу са нивоом формалности комуникативне функције (нпр. форме учтивости)
- Разуме везу између сопственог залагања и постигнућа у језичким активностима

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

број теме	назив теме	обрада	остали облици	укупно
1	Welcome back	2	3	5
2	Happy families	4	3	7
3	Food,food,food	4	4	8
4	A day at the zoo	5	3	8
5	Revision	0	2	2
6	In the town	5	3	8
7	Just for fun	4	4	8
8	People at work	5	4	9
9	What`s the weather like?	4	3	7
10	What happened?	5	3	8
11	Revision	0	2	2
УКУПНО		38	34	72

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - Слушање реаговање на команде наставника или са CD-а (слушај, пиши, повежи, нацртај...) - Активности у вези са радом у учионици (цртај, боји, сеци, отвори, затвори..) - Рад у паровима, малим и великим групама - Мини дијалози, игра по улогама, певање у групи.. - Проналажење недостајуће речи, повезивање текста и илустрације - Описивање кратким, једноставним структурама себе, слику и илустрацију на слици - Цртање по диктату и израда сликовних речника - Игре примерене узрасту ученика и учествовање у игри и комуникацији на часу - Писање честитки, разгледница, израда паноа, постера 	<ul style="list-style-type: none"> - Давање инструкција и команди у вези са радом на часу као и прилагођавање говора узрасту и знањима ученика - Одабирање наставних средстава и литературе у вези са темама које се обрађују - Кумулативност и надограђивање језичке грађе - Развијање кооперативности и потребе за тимским радом - Праћење рада током часа - Инсистирање на употреби циљног језика у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике. - Упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа - Вођење рачуна да се рад у учионици и ван ње спроводи путем групног или индивидуалног решавања проблема, потрагом за информацијама из различитих извора (интернет, часописи, аудио-материјал...) - Праћење мануелних активности ученика и њихово координирање

МАТЕМАТИКА - обавезни наставни предмет

Циљ наставе математике у основној школи јесте:

- да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву;
- да се ученици оспособе за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе;
- да се ученици оспособе за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање;
- развијање менталних способности, формирање научног погледа на свет и свестрани развитак личности ученика.

Задаци наставе математике су:

- стицање знања неопходних за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу;

- стицање основне математичке културе потребне за откривање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад;
- развијање способности посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења;
- развијање културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичке радозналости у посматрању и изучавању природних појава;
- стицање навика и обучавање у коришћењу разноврсних извора знања;
- омогућавање разумевања одговарајућих садржаја природних наука и доприношење радним и политехничком васпитању и образовању;
- изграђивање позитивних особина личности, као што су: истинољубивост, упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самостални рад;
- доприношење формирању правилног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика интерпретацијом математичких садржаја и упознавањем основних математичких метода;
- стицање способности изражавања математичким језиком, јасноћу и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;
- усвајање основних чињеница о скуповима, релацијама и пресликавањима;
- савладавање основних операција са природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основних закона тих операција;
- упознавање најважнијих равних и просторних геометријских фигура и њихових узајамних односа;
- оспособљавање за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- успешно савладају читање и писање природних бројева у декадном бројевном систему;
- упознају скуп природних бројева;
- науче да природне бројевериказују тачкама бројевне полуправе;
- умеју да читају и записују помоћу слова основна својства рачунских операција;
- познају и уочавају зависност између резултата и компонената операције (на примерима);
- примењују упозната својства рачунских операција при трансформисању израза и у случају рачунских олакшица;
- знају да читају, састављају и израчунавају вредност израза са више операција;
- знају да решавају једноставније једначине и неједначине (упознатих облика) у скупу природних бројева;
- успешно решавају задатке дате у текстуалној форми;
- упознају разломке (наведене у програму), њихово читање, писање и значење, уз коришћење одговарајућих термина;
- знају да цртају мреже и праве моделе коцке и квадра;
- упознају јединице за површину и примењују их при израчунавању површине квадрата, правоугаоника, квадра и коцке.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Скуп природних бројева	1МА.1.1.1. 1МА.1.3.2 1МА. 2.1.1. 1МА. 2.1.2. 1МА. 2.1.3. 1МА. 2.1.4. 1МА. 2.1.5. 1МА. 2.3.1. 1МА. 2.3.2. 1МА. 3.1.1. 1МА. 3.1.2. 1МА. 3.1.3. 1МА. 3.1.4. 1МА. 3.1.5. 1МА. 3.3.1. 1МА. 3.3.2.	58	86	144
2.	Мерење и мере	1МА. 1.4.2. 1МА. 1.4.3. 1МА. 1.4.4. 1МА. 2.4.1. 1МА. 2.4.3. 1МА. 2.4.4. 1МА. 2.4.5. 1МА. 3.4.1. 1МА. 3.4.2. 1МА. 3.4.3.	2	4	6
3.	Површина - квадрата - правоугаоника - коцке - квадра	1МА.1.2.1. 1МА.1.2.2. 1МА.1.2.3. 1МА.1.2.4. 1МА. 2.2.3. 1МА. 2.2.5. 1МА. 2.2.6.	8	14	22

		1MA. 3.2.3. 1MA. 3.2.4. 1MA. 3.2.5.			
4.	Школски писмени задаци		0	8	8
УКУПНО			68	112	180

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје садржаје који ће се реализовати у току године; - чита и пише природне бројеве; - упознаје појам СКУП ПРИРОДНИХ БРОЈЕВА; - представља бројеве на бројевној правој; - чита и саставља израза са више операција и израчунава; - решава једноставне једначине и неједначине у скупу природних бројева; - врши четири рачунске операције у скупу природних бројева; - користи својства рачунских операција при изради задатака; - решава текстуалне задатаке; - саставља рачунске и текстуалне задатке; - чита и пише разломке дате у садржају програма; - препознаје рогљаста и обла тела из окружења; - уочава разлике и сличности између тела; - проналази предмете облика коцке и квадрата из окружења; - процењује различите раздаљине између два предмета, као и њихове површине, одока, у учионици, ходнику, школском дворишту; - претвара јединице мере у мање и 	<ul style="list-style-type: none"> - благовремено, пажљиво и адекватно се припрема за час; - одабира методе, облике и средства најадекватније за дату наст.јединицу; - представља цртежом и апликацијама дате садржаје; - упознаје ученике са појмом СКУП, ОБЛО, РОГЉАСТО и сл.; - задаје изразе за решавање на часу; - демонстрира, објашњава правило или поступак израде задатка; - упућује ученике у правила решавања задатака индивидуално, у пару или у групи; - припрема моделе и апликације; - ван учионице ради лакшег схватања вежба са ученицима процену површина; - објашњава поступке мерења и израчунавања површине, - усмерава ученике на правилно математичко изражавање; - прави са ученицима мреже и моделе коцке и квадрата; - подстиче ученике да узајамно помажу једни другима у раду; - усмерава ученике на самостално састављање рачунских и текстуалних задатака; - обучава ученике на самостално проверавање урађених задатака; - помаже ученицима да сами конструишу једноставне формуле, правила и дефиниције; - проверава на различите начине (усменим и

<p>веће на примерима;</p> <ul style="list-style-type: none"> - правилно се изражава и користи математичке појмове; - црта мреже коцке и квадрата; - прави моделе коцке и квадрата; - упознаје јединице за површину и примењује их приликом израчунавања површине квадрата, правоугаоника, коцке и квадрата; - саставља и задаје задатаке другим ученицима; - ради у пару као помоћ другу у схватању датог садржаја; - самостално проверава тачност урађених задатака; - уз помоћ учитеља и самостално долази до правила, дефиниција и формула; - процењује свој и рад својих другова; - примењује правила израде писменог задатка. 	<p>писменим путем) знање ученика - вреднује;</p> <ul style="list-style-type: none"> - свакодневно контролише рад ученика; - упућује ученике на повезивање претходних знања са новим садржајима; - упућује ученике како да анализирају, упоређују, саопштавају, дефинишу...; - објашњава и упућује ученике како да се припремају и изведу део часа или цео час; - припрема простор и услове за рад ; - уредно води педагошку документацију; - упућује ученике на различите изворе знања; - упућује ученике како да врше процену свог и рада својих другова; - прати рад сваког ученика и евидентира све промене; - прати и усклађује рад појединих ученика у циљу побољшања међусобне сарадње; - награђује све активности ученика које су одраз његовог већег рада и труда; - појачава рад са ученицима који имају тешкоће у напредовању ;
--	---

ПРИРОДА И ДРУШТВО - обавезни наставни предмет

Општи циљ интегрисаног наставног предмета природа и друштво јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

Остали циљеви и задаци овог наставног предмета су:

- развијање основних појмова о природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова;
- развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности;
- развијање основних елемената логичког мишљења;
- развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења;
- оспособљавање за самостално учење и проналажење информација;
- интегрисање искуствених и научних сазнања у контуре система појмова из области природе и друштва;
- стицање елементарне научне писмености и стварање основа за даље учење;
- усвајање цивилизацијских тековина и упознавање могућности њиховог рационалног коришћења и дограђивања;
- развијање еколошке свести и навика здравог живљења.

Оперативни циљеви и задаци наставе природа и друштво у четвртном разреду су:

- развијање основних научних појмова из природних и друштвених наука;
- развијање основних појмова о ширем природном и друштвеном окружењу – завичају и околини;
- развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења;
- развијање способности опажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности;
- развијање основних елемената логичког мишљења;
- стицање елементарне научне писмености, њена функционална примењивост и развој процеса учења;
- оспособљавање за сналажење у простору и времену;
- разумевање и уважавање сличности и разлика међу појединцима и групама;
- коришћење различитих социјалних вештина, знања и умења у комуникацији и другим интеракцијским односима;
- развијање одговорног односа према себи, окружењу и културном наслеђу;
- очување националног идентитета и уграђивање у светску културну баштину

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	МОЈА ДОМОВИНА ДЕО СВЕТА	1ПД.1.6.3. 1ПД.2.4.4. 1ПД.2.6.2. 1ПД.3.4.1.	14	13	27
2.	СУСПРЕТ СА ПРИРОДОМ	1ПД.1.1.3. 1ПД.1.1.4. 1ПД.1.1.6. 1ПД.1.5.5. 1ПД.1.2.3. 1ПД.2.1.1. 1ПД.2.1.3. 1ПД.2.1.4. 1ПД.2.1.5. 1ПД.2.1.6. 1ПД.2.2.3. 1ПД.2.2.4.	2	3	5

		1ПД.3.1.1. 1ПД.3.1.2.			
3.	ИСТРАЖУЈЕМО ПРИРОДНЕ ПОЈАВЕ	1ПД.1.3.1. 1ПД.1.3.2. 1ПД.1.3.3. 1ПД.1.3.4. 1ПД.1.3.5. 1ПД.1.3.6. 1ПД.1.4.1. 1ПД.2.4.1. 1ПД.2.4.2. 1ПД.2.3.3. 1ПД.2.3.4. 1ПД.2.3.5. 1ПД.2.3.6. 1ПД.3.3.1. 1ПД.3.3.2.	3	10	13
4.	РАД, ЕНЕРГИЈА ПРОИЗВОДЊА И ПОТРОШЊА	1ПД.1.2.1. 1ПД.1.2.2. 1ПД.1.2.3. 1ПД.1.5.3. 1ПД.1.5.4. 1ПД.1.5.5. 1ПД.2.2.1. 1ПД.2.2.2. 1ПД.2.2.3. 1ПД.2.6.3. 1ПД.2.2.1 1ПД.2.5.3. 1ПД.3.5.1. 1ПД.3.5.2.	4	3	7
5.	ОСВРТ УНАЗАД - ПРОШЛОСТ	1ПД.1.6.4. 1ПД.1.6.5. 1ПД.1.6.6. 1ПД.2.4.5. 1ПД.2.6.4.	13	7	20

		1ПД.2.6.5.			
		1ПД.2.6.6.			
		1ПД.2.6.7.			
		1ПД.3.6.1.			
УКУПНО			36	36	72

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима; - записује и илуструје пједине садржаје у свесци; - анализира поступке историјских личности; - лоцира догађаје и сналази се на временској ленти; - прави временску ленту; - изводи огледе сам или у групи уз помоћ учитеља; - уочава узрочно-последичне везе између догађаја; - гледа и прати филмове, презентације, слике, предмете везане за садржаје које усваја; - израђује тематске паное; - прави речник појмова током године; - прави албум о догађајима и личностима; - самостално или у групи се припрема и реализује део часа или цео час; - прати и евидентира промене на биљкама и животињама у окружењу; - посматра и уочава разлике и сличности између елемената датих садржаја (жива бића, материјали, личности...); - предвиђа могуће догађаје као последице дешавања; - одржава чистоћу просторија у школи и школског дворишта; - гаји биљке у учионици и школском дворишту; 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са садржајима које ће обрађивати у току године; - упућује ученике како да воде белешке у свесци, да праве албум и тематске паное; - благовремено и адекватно се припрема за сваки час; - припрема и прави материјале, слике, записе, моделе које користи при обради садржаја; - помаже ученицима у припреми и извођењу огледа на часу; - упућује ученике како да анализирају, упоређују, саопштавају, дефинишу...; - објашњава како се прави и води речник појмова и албум; - објашњава и упућује ученике како да се припремају и изведу део часа или цео час; - припрема простор и услове за рад у школи са ученицима; - уредно води педагошку документацију; - планира и реализује са ученицима акције чишћења и уређења простора; - организује акције сакупљања секундарних сировина и рециклажу; - упућује ученике на различите изворе знања; - контролише гајење биљака у учионици; - организује и са ученицима сади биљке у школском дворишту; - упућује ученике како да припремају

<ul style="list-style-type: none"> - припрема здраву храну (дем, воћна салата) од сезонских биљака; - прави чајанке (користи лековите биљке у припреми чајева); - разговара (пита) са лекаром-гостом о значају здравља и променама у пубертету; - врши процену успешности свог и рада других ученика; - помаже друговима у раду у школи или код куће; - проналази и користи друге изворе сазнавања ван школе ; - истражује врсте биљног и животињског света из окружења; - прави презентације на видео биму, изложбе фотографија или модела о реализованим садржајима; - припрема и организује квиз знања са друговима из пређене области; - оријентише се на карти Србије и Европе; - самостално прави карте и уцртава различите појмове(падавине, ветрови, насеља, воде, рељеф...); - моделује рељеф краја; - сакупља и рециклира стару хартију уз помоћ учитеља; - сади дрво са одељењем и учитељем у школском дворишту; - изводи закључке у вези са праћењем различитих појава; - проналази и доноси различите предмете и помоћна средства за извођење експеримената у школи; - анкетира чланове породице и локалне заједнице у циљу бољег савладавања одређених садржаја; 	<ul style="list-style-type: none"> здраву храну; - прави чајанке са ученицима; - организује сусрет са лекаром који у школи разговара са ученицима; - упућује ученике како да врше процену свог и рада својих другова; - подстиче ученике да помажу једни другима у раду; - објашњава и упућује ученике како да праве презентације, плакате, изложбе, моделе у вези са обрађеним садржајима; - организује квизове знања сам и са ученицима; - обезбеђује географске карте и упућује ученике у њихово тумачење и коришћење; - објашњава ученицима да континуирано прате различите појаве и промене у природи; - упућује ученике у процес прављења рељефа (моделовање); - проналази и доноси различите предмете и помоћна средства за извођење експеримената у школи; - прати рад сваког ученика и евидентира све промене; - награђује све активности ученика које су одраз његовог већег рада и труда; - појачава рад са ученицима који имају тешкоће у напредовању ; - информише родитеље и даје сугестије о напредовању ученика; - размењује информације са ПП службом о усаглашености захтева са индивидуалним могућностима ученика;
---	---

ЛИКОВНА КУЛТУРА - обавезни наставни предмет

Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Задаци наставе ликовне културе су:

- да развија способност ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи;
- да развија памћење, повезивање опажених информација, што чини основу за увођење у визуелно мишљење;
- стварање услова за разумевање природних законитости и друштвених појава;
- стварање услова да ученици на сваком часу у процесу реализације садржаја користе технике и средства ликовно-визуелног изражавања;
- развијати ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности, те му помагати у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава;
- развијати љубав према вредностима израженим у делима свих облика уметности;
- да ствара интересовање и потребу за посећивањем изложби, галерија, музеја и чување културних добара;
- да осетљивост за ликовне и визуелне вредности коју стичу у настави, ученици примењују у раду и животу;
- развијати сензибилитет за лепо писање и моторичке способности ученика

Оперативни задаци наставе ликовне културе су следећи:

- разликовање и повезивање дводимензионалних и тродимензионалних облика;
- стицање искуства и критеријума према захтевима програма ликовних уметности и ликовних појава у животу;
- усвајање знања о боји, ликовним техникама и креативан практични рад са односима боја;
- усклађивање ликовног рада са другим медијима (звук, покретом, литерарним изразом и сценским амбијентима);
- препознавање ликовне технике.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

број теме	назив теме	обрада	остали облици	укупно
1	Колаж, фротаж, деколаж и асамблаж (површински и тродимензионални колаж)	6	4	10
2	Везивање облика у тродимензионалном простору и равни	6	4	10
3	Сликарски материјали и технике	6	4	10
4	Основне и изведене боје	6	4	10

5	Линија, површина, волумен, боја, простор	16	8	24
6	Амбијент - сценски простор	6	2	8
УКУПНО		46	26	72

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за четврти разред; - опажа боје, светлост, облике, величине у природи; - повезује опажене информације као основа за увођење у визуелно мишљење; - разликује и повезује дводимензионалне и тродимензионалне облике; - усваја знања о боји и ликовним техникама; - стиче искуство према захтевима програма; - комбинује ликовни рад са другим медијима (звук, покретом, сценским покретом, литерарним изразом); - препознаје ликовне технике; - црта, слика и ваја према датим захтевима (темама); - доноси прибор и потребан материјал; - прави идејна решења за маске, кореографију, сценски простор, костим, музику; - прави маске, кореографију, музику, сцену; - примењује усвојене појмове (линија, површина, боја, волумен, акварел, пастел...); - помаже другу у раду; - врши анализу успешности свог и других радова; - прави изложбе радова; - комбинује више ликовних техника; 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са предвиђеним садржајима за ову годину; - благовремено и редовно се припрема за наставу; - упућује ученике да посећују галерије, изложбе, музеје и да чувају културна добра; - надгледа вежбање моторике ученика; - похваљује, награђује и подстиче на рад; - припрема и ученицима показује репродукције уметничких дела; - демонстрира предвиђене ликовне технике; - даје усмене корекције током процеса ликовног стварања; - обучава ученике како да врше анализу радова и да праве изложбе; - подстиче сарадњу и помоћ у току рада између ученика; - води ученике у галерије, музеје, на изложбе; - помаже ученицима да бирају медије и организују час или део часа; - упућује ученике на различите изворе; - награђује све активности ученика које су одраз његовог већег рада и труда; - прави јавне изложбе дечјих радова.

МУЗИЧКА КУЛТУРА - обавезни наставни предмет

Циљ

- развијање интересовања, музичке осетљивости и креативности;
- оспособљавање за разумевање могућности музичког изражавања;
- развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем музичке традиције и културе свог и других народа.

Задаци

- неговање способности извођења музике (певање/свирање);
- стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музичких порука;
- подстицање стваралачког ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике);
- упознавање традиционалне и уметничке музике свог и других народа;
- развијање критичког мишљења;
- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- певају песме по слуху;
- певају песме солмизацијом;
- обраде просте и сложене тактове;
- усвајају основе музичке писмености;
- свирају на дечјим музичким инструментима;
- изводе дечје, народне и уметничке игре;
- импровизују мелодије на задани текст;
- упознају звуке разних инструмената;
- слушају вредна дела уметничке и народне музике

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

број теме	назив теме	обрада	остали облици	укупно
-----------	------------	--------	---------------	--------

1.	Певање, свирање, игре са певањем, основи музичке писмености	15	5	20
2.	Слушање музике	10	0	10
3.	Музичко стваралаштво	6	0	6
Укупно		31	5	36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - Певају песме по слуху и нотном тексту - Уче просте и сложене тактове - Усвајају нове елементе музичке писмености - Свирају на дечијим инструментима - Слушају вредна дела уметничке и народне песме - Упознају звуке нових инструмената - Изражавају свој став о слушаном делу - Импровизују мелодије на задани текст - Креирају покрет уз музику коју певају и слушају - Креирање пратње за песме, стихова ритмичких и звучним ефектима користећи притом различите изворе звука 	<ul style="list-style-type: none"> - Наставник свира на клавиру песме предвиђене програмом - Тактира песме по слуху и нотном тексту - Разговара о садржају песама и осталим садржајима наставних предмета (ученици из школе, годишња доба, празници и обичаји, завичај и домовина, природа и околина, животиње) - Упознаје ученике са делима уметничке и народне музике - Анализира заједно са ученицима музичка дела - Препоручује ученицима одласке на концерте класичне музике - Оспособљава ученике да уоче вредности и улогу музике у свакодневном животу - Помаже ученицима у раду импровизације на задани текст - Помаже им у креирању покрета уз музику коју певају и слушају - Свира ученицима задате мелодије на дечијим инструментима

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ - обавезни наставни предмет

Циљ физичког васпитања је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју

личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Задаци наставе физичког васпитања су:

- подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- развој и усавршавање моторичких способности;
- стицање моторичких умења која су, као садржај, утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно.образовног подручја;
- оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природне и човекове средине.

Оперативни задаци:

- усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације;
- усмерено стицање и усавршавање моторичких умења и навика предвиђених програмом физичког васпитања;
- примена стечених знања, умења и навика у сложенијим условима (кроз игру, такмичење и сл.);
- задовољавање социјалних потреба за потврђивањем, групним поистовећивањем и сл.;
- естетско изражавање кретњом и доживљавање естетских вредности;
- усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Број теме	Назив теме	обрада	остали облици	укупно
1	Атлетика - трчања - скакања - бацања	3	19	22
2	Вежбе на тлу и справама	9	18	27
3	Ритмичка гимнастика и народни плесови	7	13	20
4	Основи спортских игара - рукомет	10	29	39

	<ul style="list-style-type: none"> - кошарка - одбојка - фудбал 			
УКУПНО		29	79	108

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за четврти разред; - доноси опрему за час; - организује и реализује део часа или час или уз помоћ учитеља; - прати упутства учитеља на часу и правилно их извршава ; - примењује стечена знања и умења у игри, такмичењу; - поштује правила фер плеја; - ради вежбе обликовања; - вежба технику трчања у месту и у кретању; - савладава технику високог и ниског старта; - изводи скок увис на различите начине; - изводи скок удаљ са различитим захтевима; - баца лопте и лоптице са обе руке на различите начине; - вежба комбинацију вежби на греди и поштује задата правила; - прескаче различите препреке из места и из залета; - вежба на справама; - вежба равнотежу на једној ноzi; - прескаче вијаче сам и у пару; - комбинује бацање и хватање лопте са окретима и скоковима; - изводи вежбе са обручем; - плеше народне и модерне плесове; - вежба елементе тимских игара (вођење лопте, хватање и бацање...); - вежба кретне способности; - усваја основна правила одржавања личне хигијене и хигијене здравља; - усваја знања о правилној исхрани; - схвата и усваја правилан ритам рада и одмора; - такмичи се кроз различите активности; 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са садржајима које ће обрађивати у току године; - благовремено и адекватно се припрема за сваки час; - подсећање ученика на правила понашања у сали; - демонстрира извођење дела часа или целог часа; - припрема простор у услове за рад у школи са ученицима; - уредно води педагошку документацију; - упућује ученике како да врше процену свог и рада својих другова; - показује на примерима кооперацију у групи; - прати рад сваког ученика и евидентира све промене; - награђује све активности ученика које су одраз његовог већег рада и труда; - појачава рад са ученицима који имају тешкоће у напредовању; - информише родитеље и даје сугестије о напредовању ученика; - упућује ученике у правила и значај тимског рада и рада у пару; - демонстрира ученицима правилно извођење вежби и елемената; - обезбеђује справе и реквизите за реализацију садржаја и едукује ученике о правилној и безбедној употреби; - едукује ученике о здравој и правилној исхрани; -

- учествује у турнирима на нивоу разреда.	
---	--

ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС (ВЕРОНАУКА) - изборни наставни предмет

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у четвртном разреду јесте да ученици стекну знања о томе да постојање света има свој циљ. Тај циљ је есхатолошка као литургијска заједница: јединство свих створених бића међу собом и на крају с Богом, преко Богочовека Исуса Христа. Циљ због кога је све створено и зашто је створено на овај начин, откривен нам је као Црква, односно као конкретна литургијска заједница.

Оперативни задаци наставе православног катихизиса (веронауке) у четвртном разреду основне школе јесу да код ученика:

- изгради свест о томе да Бог општи са светом кроз човека Христа;
- уочи да је Христос корпоративна личност;
- запази да у Цркви нико не може да постоји сам за себе, без заједнице са свима;
- стекне појам о бићу као заједници;
- схвати да је извор сваког греха егоизам, индивидуализам.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

број теме	назив теме	обрада	остали облици	укупно
1	Увод	1	0	1
2	Циљ због кога је Бог створио свет (да свет постане Црква)	2	0	2
3	Црква је конкретна литургијска заједница	1	1	2
4	Литургија је заједница многих људи и природе са Богом Оцем преко једнога човека – Христа	4	2	6
5	Структура Литургије (епископ, свештеници, ђакон и народ)	1	1	2
6	Структура Литургије (епископ, свештеници, ђакон и народ)	4	1	5

7	Одбијање првог човека Адама да сједини створену природу са Богом	6	5	11
8	Црква у хришћанској архитектури	3	4	7
УКУПНО		22	14	36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима; - активно слуша и прати садржај; - црта на задате теме (нацртати делове храма, епископа, свештеника, ђакона и верни народ и уочава разлике међу њима); - слуша духовну музику (делове свете Литургије и духовне песмице); - износи своја осећања и мишљење усмено и цртежом (Адам и Ева у Рајском врту, изгнање из раја); - одговара на питање наставника; - поставља питање и активно учествује; - износи своје ставове и аргументовано их образлаже; - одговара на питање у вези са градивом из претходне лекције; - активно ради у групи према задужењу наставника; - учествује и организује посете различитим културним установама и манифестацијама (одлазак у Цркву на свету Литургију, одлазак на духовни концерт, посета изложбе на празничне теме (Божић, Васкрс); - самостално користи литературу ; - учи напамет и изражајно казује задате текстове (молитве и духовне песмице); 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученика са предвиђеним садржајима за ову школску годину; - демонстрира, илуструје, и графички представља одређене личности, појмове и догађаје (Адам и Ева у рајском врту; изгнање из раја); - пројектује филмове и тумачи симболику православног иконописа на конкретном примеру; - подстиче ученике да постављају питања и активно се кључују; - подстиче ученике да дају аргументе и образлажу своје ставове; поставља питања која наводе на повезивање градива з претходне лекције; - поставља питања која помажу ученицима да повезују градиво са искуством и свакодневним животом; - организује групе ученика и њихова задужења; - прати ток рада и напредовање ученика; - организује посете различитим културним установама, одлазак на свету Литургију и свето Причешће; - упућује ученике на коришћење литературе;

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ - изборни наставни предмет

Општи циљ предмета је подстицање развоја личности исоцијалног сазнања код ученика четвртог разреда основне школе. Овај предмет треба да пружи ученицима могућност да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања, и да изграде сазнања,

умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, компетентне, одговорне и креативне личности, отворене за договор и сарадњу, која поштује и себе и друге.

Задаци

У образовно-васпитном раду на реализацији овог предмета разликујемо неколико основних група задатака:

Задаци који се односе на разумевање, усвајање следећих најважнијих појмова:

- дечја и људска права и слободе
- идентитет
- друштвена одговорност
- различитост култура
- једнакост
- право и правда
- мир, сигурност и стабилност
- демократија

Задаци који се односе на вештине и способности:

- примена појмова
- критичко мишљење
- јасно и разговетно исказивање личних ставова
- самостално доношење одлука и доношење закључака
- саосећајна комуникација
- истраживање
- тимски рад
- ненасилно решавање сукоба
- руковођење
- руковођење и учешће

Задаци који се односе на ставове и вредности:

- приврженост демократским начелима и поступцима
- приврженост мирољубивом, партиципативном и конструктивном решавању проблема
- спремност на заступање и заштиту својих и туђих права
- спремност на преузимање јавне одговорности за своје поступке
- заинтересованост за свет око себе и отвореност према разликама
- спремност на саосећање са другима и помоћ онима који су у невољи
- спремност на супротстављање предрасудама, дискриминацији и неправди на свим нивоима

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

број теме	назив теме	број часова
1	Подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима	2
2	Дечја права су универзална, једнака за све	8
3	Заједно стварамо демократску атмосферу у нашем разреду, школи	10
4	Живим демократију, демократска акција	11
5	Људско биће је део целог света, развијање еколошке свести	3
6	Евалуација	2
УКУПНО		36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за четврти разред; - исказује јасно и разговетно личне ставове; - комуницира са члановима групе; - самостално доноси одлуке и изводи закључке о одређеним ситуацијама; - користи функционалне појмове (идентитет, сигурност, љубав, право...); - износи своја осећања, потребе, мишљење; - прикупља, одабира, критички анализира проверава податке из других извора за решавање проблема; - прилагођава своје мишљење групи ради изналагања заједничког решења; - води дијалог, преговара, аргументовано излаже ради заједничких циљева; - укључује се у процес одлучивања од заједничког интереса; - развија спремност да се супротстави предрасудама и неправди на свим нивоима; - показује заинтересованост за свет око себе и отвореност према разликама; - преузима јавно одговорност за своје 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са планираним садржајима; - припрема материјал за сваку радионицу; - комуницира са члановима групе; - развија сарадничке односе у групи; - прикупља, одабира, критички анализира проверава податке из других извора за решавање проблема; - води дијалог, преговара, аргументовано излаже; - учи ученике како да се супротставе предрасудама и неправди на свим нивоима; - на примерима указује ученицима на поштовање различитости међу људима; - износи своја осећања и потребе; - слуша друге док изнесе своје мишљење, осећања и потребе; - упознаје ученике са правима и обавезама деце; - јавно преузима одговорност за своје поступке;

поступке; - активно учествује у групном раду, договара се са вршњацима; - прави паное од заједничких и појединачних радова на радионици; - учествује у играма имитације и уживљавања; - сарађује и договара се у групи и заједници; - аргументује и заступа своје интересе; - презентује родитељима свој рад; - игра улоге и симулира међуљудске односе; - анализира промене које уочава код себе; - слуша друге док износе своје мишљење, осећања и потребе;	- активно учествује у групном раду и договара се са члановима групе; - помаже ученицима да праве паное од заједничких радова; - учествује у свим играма имитације и уживљавања; - помаже ученицима да свој рад презентују родитељима путем изложби и радионица; - игра улоге и симулира међукултурне односе; - помаже ученицима да праве новине, шеме, прилоге и да се обрађају локалној заједници;
--	--

НАРОДНА ТРАДИЦИЈА - изборни наставни предмет

Циљ и задаци предмета:

- продубљивање знања о фолклорним празницима, биљкама, кући, занатима
- стицање елементарних знања о традиционалним облицима транспорта и транспортних средстава и њиховом значају за живот људи на селу и у граду;
- упознавање различитих народних музичких инструмената и њихове улоге у традицијској култури;
- упознавање са носиоцима народне традиције (усменим, писаним и материјалним);
- схватање важности чувања и неговања народне традиције.

Корелација: природа и друштво, музичка култура, ликовна култура

Активности:

Наставник: разговор, мотивација, објашњавање, демонстрација, амбијентално учење

Ученик: посматрање, описивање, истраживање, бележење, сакупљање, стварање

Број наставне теме	Наставна тема	Број часова за реализацију

1.	Традиционални облици транспорта и транспортна средства	9
2.	Народни музички инструменти	9
3.	Носиоци народне традиције	13
4.	Научили смо – дарујемо вама	5
Укупно		36

ЧУВАРИ ПРИРОДЕ - изборни наставни предмет

Циљеви и задаци:

- оспособљавање за активно упознавање стања животне средине;
- познавање узрочно-последичних веза у животној средини;
- познавање негативних утицаја човека на животну средину;
- испитивање узрочно-последичних веза у животној средини извођењем једноставних огледа;
- подстицање одговорног односа према живом свету;
- подстицање одговорног односа за рационално коришћење природних богатстава;
- уочавање различитости у живом свету као услова за опстанак;
- испитивање појава и промена у природи;
- подстицање одговорног, здравог односа према себи;
- оспособљавање за решавање проблемских ситуација самостално/тимски;
- оспособљавање за доношење правилног става и за критичко мишљење.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова за
-------	------------	----------------

бр. теме		обраду	друге типове	укупно
1.	Животна средина	7	5	12
2.	Природне појаве и промене у животној средини	7	5	12
3.	Заштита животне средине	7	5	12
УКУПНО		21	15	36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима за четврти разред - редовно доноси прибор за рад - повезује претходна знања и искуства са новим - прати упутства учитеља на часу и правилно их извршава - примењује стечена знања и умења у раду - усваја правила понашања - уочава повезаност природе и човека - истражује на који начин човек утиче и мења животну средину - развија свест о очувању природе и њеном значају за здравље живих бића - упознаје значај рециклаже за очување животне средине 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са садржајима које ће обрађивати у току године - благовремено и адекватно се припрема за сваки час - упућује ученике на повезивање претходних знања са новим садржајима - припрема простор и услове за час - уредно води педагошку документацију - упућује ученике како да врше процену свог и туђег рада - подстиче ученике на рад и активности - прати рад сваког ученика и евидентира све промене - награђује све активности ученика које су одраз његовог већег рада и труда - са ученицима учествује у одржавању хигијене школских просторија - сарађује са родитељима и информише их о активностима деце - упућује ученике у правила и значај тимског рада и рада у пару

РУКА У ТЕСТУ- ОТКРИВАЊЕ СВЕТА - изборни наставни предмет

Циљ и задаци:

- развијање основних појмова из природних наука и њихово повезивање;
- развијање радозналости и истраживачких способности;
- развијање основних елемената логичког и критичког мишљења;
- подстицање усменог и писменог изражавања кроз дискусије и записе о изведенимогледима.
- формирање и развијање основних појмова из природних наука и њихово повезивање;
- развијање способности за активно стицање знања о природним појавама кроз истраживање;
- развијање дечјих интересовања и интелектуалне активности;
- развијање способности запажања основних својстава објеката (материјала), појава и процеса и уочавање њихове повезаности;
- формулисање питања, постављање хипотеза и исказивање претпоставки за решавање проблема;
- развијање критичког мишљења кроз посматрање и експеримент;
- истраживање и уочавање узрочно-последичних веза појава и процеса окружењу и у изведеним огледима, издвајање параметара и уочавање њиховог односа;
- решавање једноставних проблем-ситуација, самостално и у тиму;
- коришћење научног речника, примереног узрасту, за описивање промена својстава материјала, појава и процеса и поступака и корака у истраживању;

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

број теме	назив теме	број часова
1.	Кретање	5
2.	Вода и особине воде	4
3.	Ваздух и особине ваздуха	10
4.	Електрицитет и магнетизам	5
5.	Оптика	12
УКУПНО		36

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
--------------------	-----------------------

<ul style="list-style-type: none"> - упознаје се са планираним садржајима - припрема материјал за експерименте - прикупља, одабира, критички анализира проверава податке из других извора за решавање проблема; - посматра, записује, анализира - прави протокол експеримента, - експериментише, - пише извештај о експерименту, - организује податке, - дискутује по групама, - размењује мишљење са другима, - помаже у оквиру групе или одељења да се направе панои или плакати од заједничких радова. 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са планираним садржајима; - припрема материјал за сваки експеримент, - комуницира са члановима групе; - развија сарадничке односе у групи; - прикупља, одабира, критички анализира проверава податке из других извора за решавање проблема; - води дијалог, преговара, аргументовано излаже; - нивоима; - износи своја осећања и потребе; - помаже ученицима да праве паное од заједничких радова;
---	--

ОД ИГРАЧКЕ ДО РАЧУНАРА – изборни наставни предмет

Циљеви и задаци

- развијање моторичких способности уз коришћење материјала, прибора, алата, уређаја и рачунара
- развијање креативности, логичког мишљења и способности комбиновања
- развијање конструкторских вештина
- упознавање и употреба образовних програма
- упознавање умења и вештина за коришћење материјала, прибора, алата и рачунара у игри и свакодневном животу
- развијање способности решавања једноставнијих задатака уз помоћ рачунара

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

број теме	назив теме	обрада	остали облици	укупно
1	Правимо, конструишемо	2	1	3
2	Играмо игрице	1	2	3
3	Компјутерски буквар	5	2	7
4	Играмо се и цртамо	4	4	8

5	Пиши - бриши	3	4	7
6	Рачунамо – рад са калкулатором	1	2	3
7	Креирамо - стварамо	2	3	5
УКУПНО		18	18	36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - Упознаје се са планираним садржајима - Сарађује са вршњацима у раду - Развија креативни и стваралачки рад - Упознаје се са могућностима примене рачунара у учењу - Користи једноставније рачунарске програме - Конструираше - Црта, пише, брише - Игра игрице - Вежбају моторику - Рад на „мини пројекту” - Праве мултимедијалну презентацију 	<ul style="list-style-type: none"> - Упознаје ученике са садржајима које ће обрађивати у току године - Подстиче ученике на сарадњу у оквиру групе - Подстиче код ученика креативност и стваралачки рад - Упознаје ученике са могућностима примене рачунара у учењу - Помаже ученицима у коришћењу једноставнијих рачунарских програма - Упућује ученике у употребу рачунара за геометријске конструкције - Помаже ученицима приликом цртања и писања текста - Указује ученицима на значај играња игрица које служе за учење и проширивање знања, као на штетност дугог седења за рачунаром - Организује различите моторичке вежбе - Рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад

5.5. Програм допунске и додатне наставе

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

предмет	Математика	
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Скуп природних бројевва	9
2.	Мерење и мере	4
3.	Површина (правоугаоник и квадрат, коцка и квадар)	5
Укупно		18
предмет	Српски језик	
1.	Књижевност	6
2.	Језик	8
3.	Култура изражавања	4
Укупно		18
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

предмет	Математика	
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Природни бројеви	8
2.	Правоугаоник и квадрат	6
3.	Коцка и квадар	6
4.	Решавање проблемских задатака	6
5.	Логички и комбинаторни задаци	6

6.	Такмичења	4
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

5.5. Програм слободних активности

Назив секције	<u>Спортска сеција</u>	<u>Број часова за тему</u>
1.	Атлетика	6
2.	Основи спортских игара	6
Укупно		12
Назив секције	<u>Драмско – рецитаторска секција</u>	<u>Број часова за тему</u>
1.	Извођење краћих драмских текстова и рецитовање	12
Укупно		12
Назив секције	<u>Музика и покрет</u>	<u>Број часова за тему</u>
1.	Извођење краћих музичких целина и извођење покрета уз музику	6
Укупно		6
Назив секције	<u>Ликовна секција</u>	<u>Број часова за тему</u>
1.	<u>Израда тематских радова, уређење тематских панона</u>	6
Укупно		6
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

Основна школа

„Војвода Радомир Путник“

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ПЕТИ РАЗРЕД

Београд, јун, 2015. год.

САДРЖАЈ

1. Сврха, циљеви и задаци програма образовања и васпитања
2. Обавезни и изборни наставни предмети са фондом часова
3. Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети
4. Циљеви и задаци наставних предмета, глобални планови наставних предмета :
 - српски језик
 - енглески језик
 - ликовна култура
 - музичка култура
 - историја
 - географија
 - математика
 - биологија
 - техничко и информатичко образовање
 - физичко васпитање
 - француски језик
 - изабрани спорт
 - православни катихизис (веронаука)
 - грађанско васпитање
 - цртање, сликање и вајање
 - информатика и рачунарство
 - хор и оркестар

6.1. СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Сврха програма образовања

- квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености, неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.
- развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и доприноси демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци програма образовања

- развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.
- развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
- подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика;
- оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;
- оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;
- развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина;
- омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;
- развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине;
- усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;
- уважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за све;

- развијање код деце и ученика радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница. као и етничке и верске толеранције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитост;
- поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву;
- развијање и негованње другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

6.2. ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ СА ФОНДОМ ЧАСОВА

обавезни наставни предмети	недељни фонд часова	годишњи фонд часова
српски језик	5	180
енглески језик	2	72
ликовна култура	2	72
музичка култура	2	72
историја	1	36
географија	1	36
математика	4	144
биологија	2	72
техничко и информатичко образовање	2	72
физичко васпитање	2	72
УКУПНО	23	828

обавезни изборни наставни предмети	недељно поодељењу	годишње поодељењу
веронаука/ грађанско васпитање	1	36
француски језик	2	72
физичко васпитање - избрани спорт	1	36

изборни наставни предмети	недељно поделењу	годишње поделењу
Информатика и рачунарство	1	36
Цртање, сликање, вајање	1	36
Хор и оркестар	1	36

6.3. ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Облик васпитно-образовнограда	недељно поделењу	годишње поделењу
Редовна настава ⁶	28	1008
Допунска настава ⁷	1	36
Додатни рад ⁸	1	36

Остали облици васпитно-образовног рада	недељно поделењу	годишње поделењу
Час одељењског старешине	1	36
Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности (секције)	1	36
Екскурзије - настава у природи ⁹	до 2 дана годишње	

⁶ Обавезни и изборни предмети

⁷ Часови српског језика и математике (по потреби и других обавезних наставних предмета)

⁸ Рад са надареним ученицима

⁹ Програм рада одељењске заједнице и одељењског старешине, здравственог васпитања и осталих активности биће дати у Годишњем плану рада школе.

6.4. ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА И ГЛОБАЛНИ ПЛАНОВИ ЗА ОБАВЕЗНЕ И ИЗБОРНЕ НАСТАВНЕ ПРЕДМЕТЕ

СРПСКИ ЈЕЗИК - обавезни наставни предмет

Циљ наставе српског језика је да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

Задачи наставе српског језика су:

- развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује;
- основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика;
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика;
- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовиома његове усмене и писмене употребе у различитим комуникационим ситуацијама
- развијање способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза;
- оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова;
- развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује;
- подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;

Оперативни задаци:

- Проверавање и систематизовање знања стечених у предходним разредима:
- овладавање простим реченицама и њеним деловима;
- појам сложене реченице
- увођење ученика у појам променљивости и непроменљивости врста речи;
- стицање основних знања о именичким заменицама и бројевима;
- стицање основних знања о именицама, значењима и функцијама падежа, глаголима
- савладавање елемената изражајног читања и казивања текстова, одређених програмом
- увођење ученика у тумачење мотива, песничких слика и изражајних средстава у лирској песми;

- увођење ученика у структуру епског дела, с тежиштем на драмској радњи и лицима;
- увођење ученика у тумачење драмског дела, са тежиштем на драмској радњи и лицима;
- оспособљавање ученика за самосталнопрепричавање, причање, описивање, извештавање, те за обједињавање разних облика казивања.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН:

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Језичка култура	CJ.1.1.1. CJ.1.1.2. CJ.1.1.3. CJ.1.1.4. CJ.1.1.5. CJ.1.1.6. CJ.1.1.7. CJ.1.1.8. CJ.1.2.1. CJ.1.2.2. CJ.1.2.3. CJ.1.2.4. CJ.1.2.5. CJ.1.2.6. CJ.1.2.7. CJ.1.2.8. CJ.1.2.9. CJ.2.1.1. CJ.2.1.2. CJ.2.1.3. CJ.2.1.4. CJ.2.1.5. CJ.2.1.6. CJ.2.1.7. CJ.2.2.1. CJ.2.2.2. CJ.2.2.3. CJ.2.2.4. CJ.2.2.5. CJ.3.1.1. CJ.3.1.2. CJ.3.1.3. CJ.3.1.4. CJ.3.2.1. CJ.3.2.2. CJ.3.2.3. CJ.3.2.4. CJ.3.2.5.	4	34	38
2.	Граматика	CJ.1.3.1. CJ.1.3.2. CJ.1.3.3. CJ.1.3.4. CJ.1.3.5. CJ.1.3.6. CJ.1.3.7. CJ.1.3.8. CJ.1.3.9. CJ.1.3.10. CJ.1.3.11. CJ.1.3.12. CJ.1.3.13. CJ.1.3.14. CJ.1.3.15. CJ.1.3.16. CJ.1.3.17. CJ.1.3.18. CJ.1.3.19. CJ.1.3.20. CJ.1.3.21. CJ.2.3.1. CJ.2.3.2. CJ.2.3.3. CJ.2.3.4. CJ.2.3.5. CJ.2.3.6. CJ.2.3.7. CJ.2.3.8. CJ.2.3.9. CJ.2.3.10. CJ.2.3.11. CJ.3.3.1. CJ.3.3.2. CJ.3.3.3. CJ.3.3.4. CJ.3.3.5. CJ.3.3.6. CJ.3.3.7.	43	38	81

		CJ.3.3.8.			
3.	Књижевност	CJ.1.4.1. CJ.1.4.2. CJ.1.4.3. CJ.1.4.4. CJ.1.4.5. CJ.1.4.6. CJ.1.4.7. CJ.1.4.8. CJ.1.4.9. CJ.2.4.1. CJ.2.4.2. CJ.2.4.3. CJ.2.4.4. CJ.2.4.5. CJ.2.4.6. CJ.2.4.7. CJ.2.4.8. CJ.2.4.9. CJ.3.4.1. CJ.3.4.2. CJ.3.4.3. CJ.3.4.4. CJ.3.4.5. CJ.3.4.6. CJ.3.4.7. CJ.3.4.8.	50	11	61

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша и прати садржај - одговара на питања наставника - поставља питања и активно учествује - износи своје ставове и аргументовано их образлаже - уочава проблем, формулише га уз помоћ наставника и размишља о могућим решењима - одговара на питања у вези са градивом из претходних разреда, претходних лекција и различитих предмета - примере из градива повезује са сопственим искуством и свакодневним животом - активно ради у групи према задужењима наставника - припрема час или део часа уз помоћ наставника и самостално га реализује - учествује у организованим посетама различитим културним установама и манифестацијама (библиотеке, позоришта, музеји, изложбе, конкурси...) - ради истраживачке задатке и прати упутства наставника која га воде ка самосталном упознавању књижевног дела - самостално анализира и доживљава књижевни текст у целини и појединостима 	<ul style="list-style-type: none"> - усмерава и мотивише ученике на садржај часа - демонстрира, илуструје и графички представља одређене појмове и њихове односе - поставља питања ученицима у вези са познавањем чињеница и тумачењем текста уопште - подстиче ученике да постављају питања и активно се укључују - подстиче ученике да дају аргументе и образлажу своје ставове - формулише питања која изискују сложеније мисаоне процесе - поставља питања која наводе на повезивање градива из претходних лекција, претходних разреда и различитих предмета - поставља питања која помажу ученицима да повезују градиво са сопственим искуством и свакодневним животом - организује групе ученика и њихова задужења - прати ток рада ученика и напредовање ученика - образложено оцењује - помаже ученику да самостално реализује део часа или час

<ul style="list-style-type: none"> - кроз примере у тексту и кроз одговоре на питања усваја функционалне појмове - самостално користи литературу (енциклопедије, различите врсте речника...) - самостално проналази одређене садржаје на интернету и прикупља податке - вежба информативно, продуктивно и истраживачко читање кроз рад на одговарајућим задацима - учи напамет и изражајно казује задате текстове - самостално пише саставе на задате и слободне теме - уочава и објашњава одређене узрочно-последичне везе у оквиру одређених садржаја - учествује у драматизацији текста - истражује, доказује, и размењује мишљења до којих је дошао - пише читалачки дневник и бележи лепе описе и успешне реченице 	<ul style="list-style-type: none"> - организује посете различитим културним установама и манифестацијама (музеји, библиотеке, позоришта...) - даје истраживачке задатке и упућује ученике у рад на самосталном упознавању књижевног дела - осмишљава задатке помоћу којих ученици полазним текстом доживљавају и схватају у целини и појединостима - осмишљава и задаје задатке за схватање и усвајање функционалних појмова - упућује ученике на коришћење литературе (служење енциклопедијама и речницима) - упућује ученике на информативно, продуктивно и аналитичко читање - упућује ученике на самостално проналажење и коришћење одређених садржаја на интернету - задаје писање састава на задате и слободне теме
---	---

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК - обавезни наставни предмет

Циљ предмета:

Развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, стицање свести и сатнања о функционисању страног језика, стицање знања за једноставну усмену и писмену комуникацију на страном језику, узевши норму вербалне и невербалне комуникације.

Оперативни задаци:

- разумевање говора
- разумевање писаног текста;
- усмено изражавање;
- интеракција;
- писмено изражавање;
- доживљај и разумевање књижевног текста;
- знање о језику и стратегија учења

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Реднибр. Теме	НАЗИВ ТЕМЕ	бројчасоваза		
		обраду	другетипове	укупно
1.	Module 1 – Facts, Review 1	5	7	12
2.	Module 2 - Things and people, Review 2	5	7	12
3.	Module 3 - Daily life, Review 3	5	7	12
4.	Module 4 - Inside and outside, Review 4	5	7	12
5.	Module 5 - Today and tomorrow, Review 5	5	7	12
6.	Module 6 - Looking back, Review 6	5	7	12
УКУПНО		30	42	72

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - решава мање или више сложене задатке у реалним и виртуелним условима са јасно одређеним контекстом и поступком - усваја језички садржај кроз циљани и осмишљени рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче га на студиозни и истраживачки рад - учествује у мануалним активностима (израда паноа, презентација, постера за учионицу) - тражи информације из различитих извора (интернет, одговарајући часописи, проспекти и аудио материјал) - слуша и реагује на команде наставника или са траке (слушај, пиши, повежи, одреди али и активности у вези са радом у учионици: цртај, сеци, боји, отвори/затвори свеску) - пева у групи - учествује у мини-дијалозима - учествује у игри по уогама - слуша и повезје звучни материјал са илустрацијом и текстом - према упутствима наставника или са траке 	<ul style="list-style-type: none"> - користи комуникативно-интерактивни приступ у настави - осмишљава контекст где се циљни језик употребљава у пријатној и опуштеној атмосфери - прилагођава говор узрасту и знањима ученика - осигурава да је схваћено значење - поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе - ученицима скреће пажњу и упућује их на значај граматичке прецизности исказа - упућује ученике у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа - уводи све граматичке садржаје без детаљних граматичких објашњења, осим, уколико ученици на њима не инсистирају, а њихово познавање наставник евалуира и оцењује на основу

<p>повезује појмове у вежбанки, додаје делове слике, допуњује информације, селекује тачне и нетачне исказе, утврђује хронологију и сл.</p> <ul style="list-style-type: none"> - класификује и упоређује (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим...) - да би разумео писани текст: - уочава дистинктивна обележја која указују на граматичке специфичности (род, број, глаголско време, лице...) - уочава кључне речи и информације у тексту - одговара на питања у вези са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор - извршава прочитана упутстава и наредбе - да би се коректно писмено изразио: - проналази недостајуће речи (употпуњавање низа, проналажење „уљеза“, осмосмерке, укрштене речи, и слично) - замењује цртеж или слику речима - повезује текст са сликама - попуњава формуларе - пише честитке, разгледнице и кратке поруке (СМС) - пише краће текстове - користи језичку медијацију - чита на различите начине, што подразумева: оријентационо читање, интензивно, односно фокусирано читање, претраживање текста, читање да би се научило прочитано, сажимајуће читање, - припрема се за језичку продукцију (говор и писање) што подразумева осмишљавање теме, уочавање већ познатог, трагање за грађом, заузимање става, постављање резолуције исказа, израда скице (плана), структурирање говора/текста, језичко уобличавање говора, меморисање говора, припрема за чин излагања 	<p>употребе у одговарајућем комуникативном контексту.</p> <ul style="list-style-type: none"> - омогућава приступ и прихватање нових идеја - третира ученике као одговорне, креативне, активне учеснике у друштвеном чину; - усмерава коришћење уџбеника као извора активности и обезбеђује аутентичне материјале који прате коришћење уџбеника - охрабрује ученике да посматрањем сами покушавају да открију језичке законитости и правила - приказује на схематизован начин откривене језичке законитости и правила - у примерима и вежбањима користи што је могуће више познату лексику - примере и вежбања контекстуализује - даје само најнеопходнија додатна објашњења које заснива на анализи најчешћих граматичких грешака својих ученика - указује ученицима на неразумевање или неспоразум као могуће последице граматичке непрецизности/нетачности. - врши формативну и сумативну евалуацију и обезбеђује материјал и контексте за ове евалуације
--	---

ЛИКОВНА КУЛТУРА - обавезни наставни предмет

Циљ је подстицање и развијање учениковог стваралачког мишљења и деловања у складу са демократским опредељењем друштва и карактером предмета.

Задаци:

- Развијање за опажање квалитета свих ликовних елемената

- Коришћење различитих техника и њихова својства
- Развијање визуелног памћења, моторичких способности
- Стварање потребе за посеђивањем изложби, боље разумевање природних знаменитости.

Оперативни задаци:

- Поступно оспособљавањ за ликовно изражавање
- Даље развијање способности обликовања и конструисања
- Развијање способности за визуелно меморисање
- Стицање искуства у коришћењу средстава ликовног изражавања
- Укључивање у рад и развијање односа према заштити човекове природне и културне средине

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	Стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Слободно ритмичкокомпоновање	Л.К.1.1.2 Л.К.3.2.1 Л.К.3.1.1 Л.К.1.3.3	4	6	10
2.	Линија	Л.К.3.1.1 Л.К.3.2.2 Л.К.2.2.1 Л.К.1.3.1	10	10	20
3.	Облик	Л.К.2.2.1 Л.К.3.2.2	14	10	24
4.	Орнаменти	Л.К.2.3.1 Л.К.3.1.1 Л.К.3.2.2	2	2	4
5.	Светлински објекти и колаж	Л.К.3.1.1 Л.К.3.3.2	2	2	4
6.	Визуелно споразумевање	Л.К.3.2.1 Л.К.2.2.2 Л.К.3.3.4	2	2	4
7.	Обликовање и преобликовање	Л.К.3.2.1 Л.К.3.2.2	4	2	6

	предмета	Л.К.3.2.3 Л.К.3.2.4 Л.К.3.3.2Л.К.3.3.4			
		УКУПНО	38	34	72

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - анализирају и естетски процењују ученичке радове и репродукције из историје уметности - анализирају облике, боје и линије у природи - анализирају односе величина у природи - компоују и планирају простор слике користећи основне ликовне елементе - цртају, сликају и вајају на тему арабеска - припремају скице, планове, маске и декор за позоришну предлаву - организују у сарадњи са наставником изложбу у холу школе 	<ul style="list-style-type: none"> - демонстрира одговарајући илустративни материјал (дечје радове и уметничке репродукције) - обезбедује очигледна наставна средства (готове ствари, предмете и облике из природе) - демонстрира различите технике: цртање, сликање и вајање - анализира заједно са ученицима радове и врши естетску процену - врши селекцију радова заједно са ученицима за изложбу - организује посету галеријама и музејима

МУЗИЧКА КУЛТУРА - обавезни наставни предмет

Циљ наставе музичке културе је развијање интересовања за музичку уметност, упознавање музичке традиције и културе свога и других народа. Циљ је да деца се оспособе за разумевање могућности музичког изражавања, неговања способности извођења музике, стицање навике слушања музике, подстицања доживљаја, развијање критичког мишљења.

Опетаривни задаци:

Ученици треба да:

- певају песме по слуху
- обраде просте и сложене тактове
- усвајају нове елементе музичке писмености
- свирају на дечјим музичким инструментима
- изводе дечје народне и уметничке игре

- импровизују мелодије на задани текст
- упознају звуке нових инструмената
- слушају вредна дела уметничке и народне музике

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Р. бр. настав не теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	стандарди	број часова по теми	број часова	
				обrade	осталих типова
1.	Извођење музике певањем и свирањем	МК.1.1.2 МК.2.1.1 МК.1.3.2 МК.3.3.1	53	26	27
2.	Основи музичке писмености	МК.1.1.1 МК.3.1.1	8	4	4
3.	Слушањем упознајемо нова дела и композиторе	МК.2.1.3 МК.1.2.4	8	6	2
4.	Музичко стваралаштво	МК.1.4.4 МК.3.4.2	3	3	0
УКУПНО			72	39	33

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
--------------------	-----------------------

<ul style="list-style-type: none"> - певају песме по слуху и нотном тексту - уче просте и сложене текстове - усвајају нове елементе музичке писмености - свирају на дечијим инструментима - слушају вредна дела уметничке и народне песме - упознају звуке нових инструмената - изражавају свој став о слушаном делу - импровизишу мелодије на задани текст - креирају покрет уз музику коју певају и слушају - креирање пратње за песме, стихова ритмичких и звучним ефектима користећи притом различите изворе звука 	<ul style="list-style-type: none"> - свира на клавиру песме предвиђене програмом - тактира песме по слуху и нотном тексту - разговара о садржају песама и осталим садржајима наставних предмета уколико је могуће (ученици из школе, годишња доба, празници и обичаји, завичај и домовина, природа и околина, животиње) - упознаје ученике са делима уметничке и народне музике - анализира заједно са ученицима музичка дела - препоручује ученицима одласке на концерте класичне музике - оспособљава ученике да уоче вредности и улогу музике у свакодневном животу - помаже ученицима у раду импровизације на задани текст - помаже им у креирању покрета уз музику коју певају и слушају
--	--

ИСТОРИЈА - обавезни наставни предмет

Циљ изучавања наставног предмета историја је културни напредак и хуманистички развој ученика. Циљ наставе историје је и да допринесе разумевању историјског простора и времена, историјских процеса и токова, као и развијању националног, европског и светског идентитета и духа толеранције код ученика.

Задаци наставе историје су да ученици, уочавајући узрочно-последичне везе, разумеју историјске процесе и токове, улогу истакнутих личности у развоју људског друштва и да познају националну и општу историју, као и историју суседних народа и држава.

Оперативни задаци:

- разумевање појма прошлости
- упознавање начина и значаја проучавања прошлости
- разумевање основних одлика праисторије и старог века
- разумевање основних временских одредница
- оспособљавање за коришћење историјске карте
- стицање знања о догађајима и личностима који су обележили епоху старог века
- упознавање са основним одликама античке културе

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за
-------	------------	----------------

бр. теме		стандарди	обраду	друге типове	укупно
1.	Увод у историју	ИС.1.1.1; 1.1.2; 1.1.3; 1.1.4; 1.1.5; 2.1.6; 3.1.1;	3	1	4
2.	Свет праисторије	ИС.1.1.1; 1.1.2; 1.1.3; 1.1.4; 1.1.6; 1.1.10; 1.2.1; 1.2.3; 2.1.2; 2.1.4; 2.1.6; 2.2.2; 3.1.1; 3.1.2; 3.1.6;	2	2	4
3.	Стари век	ИС.1.1.1; 1.1.2; 1.1.3; 1.1.4; 1.1.5; 1.1.6; 1.1.7; 1.1.8; 1.1.9; 1.1.10; 1.2.1; 1.2.3; 1.2.4; 1.2.6; 2.1.1; 2.1.3; 2.1.4; 2.1.6; 2.2.1; 2.2.2; 3.1.1; 3.1.2; 3.1.5, 3.1.6; 3.2.1; 3.2.5;	16	12	28
УКУПНО			21	15	36

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - Упознаје се са планом и програмом рада - Припрема се за час - Активно учествује у обради и утврђивању наставних јединица и тема - Прикупља податке - Сакупља наставна средства, литературу и изворе - Слуша, поставља питања, излаже - Одговара на питања наставника у усменој или писаној форми, решава тестове знања - Уз помоћ наставника припрема се и реализује час или део часа, израђује паное или реферате, родослове... - Сарађује и помаже другим ученицима у раду на часу или ван часа - Анализира узрочно-последичне везе, служи се историјским картама - Повезује садржаје у оквру наставног предмета историја, као и са другим наставним предмета (корелација) - Износи ставове и аргументује их 	<ul style="list-style-type: none"> - Припрема се за час (одређује садржаје за реализацију и исход часа, сакупља, одабира и користи литературу и наставна средства..) - Усмерава и мотивише ученике на садржај и исход часа, формулише проблеме, препоручује литературу и наставна средства - Прати и коригује рад и активност ученика - Ради на изради тестова знања - Развија код ученика просторну орјентацију (стално коришћење карата) - Помаже ученицима да припреме и реализују час или део часа, израђују паное или реферате, организује групе ученика и даје им задужења... - Подстиче ученике да помажу друговима у раду - Подстиче ученике да повезују садржаје у оквру наставног предмета историја, као и са другим наставним предмета (корелација) - Подстиче ученике да аргументовано износе мишљење и развија поштовање и толеранцију међу ученицима приликом супротстављених ставова у дискусији - Подстиче ученике на додатни самостални рад (самостално истраживање или на додатној секцији)

поштујући мишљење других	- Припрема ученике за такмичења, организује школско такмичење...
--------------------------	--

ГЕОГРАФИЈА - обавезни наставни предмет

Циљ наставе географије је усвајање знања о природногеографским и друштвеногеографским објектима, појавама и процесима и њиховим међусобним везама и односима у геопростору. Настава географије треба да допринесе стварању реалне и исправне слике о свету као целини и месту и улози наше државе у свету.

Задаци наставе географије су вишеструки. Њиховим остваривањем ученици се оспособљавају да стичу и развијају знања и разумевања, умења и ставове према светским и националним вредностима и достигнућима.

Настава географије треба да допринесе:

- стицању знања о основним објектима, појавама и процесима у васиони;
- картографском описмењавању, употреби географских карата и других извора информација у процесу учења и истраживања и у свакодневном животу;
- стицање знања о објектима, појавама и процесима у географском омотачу Земље и у непосредном окружењу;
- разумевању узрочно-последичне повезаности појава и процеса у географском омотачу;
- развијању географског мишљења заснованог на повезаности и међу-условљености географских појава и процеса у простору и времену;
- развијању естетских опажања и осећања проучавањем и упознавањем природних и других феномена у геопростору;
- стицању знања о основним појмовима о становништву, насељима и привреди и уочавању њиховог просторног размештаја;
- разумевању утицаја природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва, насеља и привредних делатности;
- стицању знања о основним географским одликама Европе, њеним регијама и државама;
- стицању знања о основним географским одликама ваневропских континената и њихових регија;
- упознавању улоге и значаја међународних организација за решавање економских, социјалних, културних и хуманитарних проблема у савременом свету;
- стицању знања о основним географским одликама Републике Србије и њеним регионалним целинама;
- развијању ставова о превентиви, заштити и унапређивању животне средине;
- развијању толеранције, националног, европског и светског идентитета;
- стицању знања, развијању вештина и ставова из географије кроз самостално учење и истраживање и њиховој примени у свакодневном животу;

- развијању опште културе и образовања ученика.

Пети разред

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- упознају предмет проучавања, поделу и значај географије као наставног предмета и науке уопште;
- стекну најосновнија знања о васиони и васионским телима и њиховим основним својствима;
- стекну основна знања о Сунчевом систему;
- стекну основна знања о Земљи-планети, њеном постанку, облику и величини;
- стекну основна знања о Земљиним кретањима и њиховим последицама;
- стекну основна знања и вештине из картографије и да се оспособе за коришћење географске карте као извора информација и оријентације;
- схвате унутрашњу грађу Земље и да разумеју данашњи распоред копна и мора и изглед рељефа;
- разумеју антропогене утицаје на рељеф;
- стекну основна знања о структури и саставу атмосфере;
- стекну основна знања о времену и метеоролошким елементима, клими, климатским факторима и основним типовима климе на Земљи;
- разумеју потребу очувања и заштите атмосфере;
- се оспособе за коришћење географске литературе, Интернета и различитог илустративног материјала у сврху лакшег савлађивања наставног градива;

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Р. бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	стандарди	број часова по теми	број часова	
				обrade	осталих типова
1.	Увод		1	0	1
2.	Васиона и Земља	ГЕ.1.2.2 ГЕ.2.2.1 ГЕ.3.2.1	6	4	2
3.	Географска карта	ГЕ.1.2.3 ГЕ.2.1.4 ГЕ.3.1.1	8	6	2
4.	Планета Земља	ГЕ.1.2.3	21	13	8

	(Земљина кретања, унутрашња грађа Земље, атмосфера)	ГЕ.2.2.2 ГЕ.3.2.2			
УКУПНО			36	23	13

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са начином рада и планом и програмом - прати рад појединаца и одељења - даје одговоре - мотивише ученике за рад и за додатна истраживања - подстиче ученике да постављају питања - организује наставу, групни рад и рад у пару - прати рад појединаца и група - информише ученике о основним особинама модела и начином коришћења модела - помаже ученицима око самосталног кориштења глобуса - информише ученике о основним појмовима у васиони и наводи их да пронађу односе небеских тела - инсистира на прецизним и тачним записима - мотивише ученике за рад и за додатна истраживања - подстиче ученике да постављају питања - припрема материјале - помаже при изради модела и панона - организује одлазак до планетаријума - организује наставу, групни рад и рад у пару - прати рад појединаца и група - информише ученике о начинима оријентације - помаже ученицима да уоче разлику између меридијана и паралела - помаже ученицима да правилно користе карту - прати како се ученици сналазе током мерења - мотивише ученике за рад - подстиче ученике да постављају питања - прати сналажење ученика на глобусу и карти - помаже при демонстрацији кретања планете и Месеца - информише ученике о земљиним кретањима и наводи их да пронађу разлике у тим кретањима - мотивише ученике за рад и за додатна 	<ul style="list-style-type: none"> - прегледају уџбеник и радну свеску - постављају питања - проналазе и коментаришу занимљивости из уџбеника - уз помоћ наставника дефинише нове појмове, класификује их и покушава да их објасни - упознају се са моделом земље (глобус) - уче да користе глобус - уочавају разлике између глобуса и карте - издваја особине планета, сателита и других тела и уочава односе између њих - даје одговоре на питања у радној свесци - проучава додатне изворе - повезује нова знања са већ стеченим - праве моделе или панона - посета планетаријуму - оријентишу се на терену - цртају картографске знаке - цртају меридијане и паралеле - користе карту - врше мерења на карти - даје одговоре на питања у радној свесци - сам осмишљава питања - одговара на питања - проучава додатне изворе - повезује нова знања са већ стеченим - проучава додатне изворе - (литература, интернет) - уз помоћ наставника дефинише нове појмове, - класификује их и покушава да их објасни - упознају се са моделом земље (глобус) - користе глобус и карту - утврђују разлике између глобуса и карте - демонстрирају кретање Земље и Месеца - уочавају разлику између ротације и револуције

<p>истраживања</p> <ul style="list-style-type: none"> - подстиче ученике да постављају питања - презентује коришћење графикана и табела 	<ul style="list-style-type: none"> - даје одговоре на питања у радној свесци - повезује нова знања са већ стеченим - уче да користе табеле и графиконе
---	---

МАТЕМАТИКА - обавезни наставни предмет

Циљ наставе математике у основној школи јесте: да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособе ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

Задаци наставе математике јесу:

- да ученици стичу знања за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и у свакодневном животу;
- да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад;
- да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења;
- да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава;
- да ученици стичу способност изражавања математичким језиком, јасност и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;
- да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима;
- да ученици савладају основне операције с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција;
- да ученици упознају основне равне и просторне геометријске фигуре и њихове узајамне односе;
- да оспособи ученике за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама;
- да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању;
- да изграђује позитивне особине ученикове личности, као што су: истинољубивост, упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самосталана рад;
- да интерпретацијом математичких садржаја и упознавањем основних математичких метода допринесе формирању правилног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика;
- да ученици стичу навику и обучавају се у коришћењу различитих извора знања.

Оперативни задаци

Ученике треба оспособити да:

- умеју да формирају и графички приказују скупове и њихове подскупове;
- изводе скуповне операције и правилно употребљавају одговарајуће ознаке
- схватају смисао речи „и“, „или“, „не“, „сваки“, „неки“;
- схвате познате геометријске фигуре (права, дуж, полуправа, кружница, круг, угао и др.) и ко скупове тачака, уз њихово адекватно описивање, примењујући при томе скуповне операције и ознаке;
- упознају углове уз трансверзалу паралелних правих, углове са паралелним крацима и њихова својства, као и да умеју да цртају праву паралелну датој правој;
- упознају дељивост природних бројева и основна правила дељивости;
- умеју да одређују најмањи заједнички садржилац и највећи заједнички делилац;
- схвате појам разломка, умеју да га записују на разне начине и врше прелаз из једног начина надруги;
- умеју да упоређују разломке и да их лиуструју на бројевној правој;
- стекну довољну увежбаност у извођењу основних рачунских операција с разломцима (у оба записа);
- умеју да реше једноставније једначине и неједначине у вези са разломцима;
- увиђају математички сдржај у текстуалним задацима и да га могу изразити математичким језиком;
- упознају осну симетрију и њена својства, као и да умеју да изводе конструкције симетрале дужи, симетрале угла и нормале на дату праву кроз дату тачку.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Скупови	МА.1.1.1. МА.1.1.3. МА.1.5.1. МА.1.5.2 МА.1.1.4 МА.2.1.1. МА.2.1.2. МА.3.1.1 МА.3.1.3	7	9	16

2.	Скупови тачака	МА.1.3.1 МА.1.3.2. МА.1.4.1 МА.1.4.2. МА.1.3.3. МА.1.3.1 МА.2.4.1 МА.2.3.0 МА.3.4.1 МА.3.3.0	5	7	12
3.	Угао	МА.1.3.1. МА.1.4.1 МА.1.4.4. МА.1.3.2 МА.2.3.1 МА.2.4.1. МА.3.3.1 МА.3.4.1	8	12	20
4.	Дељивост бројева	МА.1.1.0. МА.1.1.5. МА.2.1.3. МА.2.1.0. МА.3.1.2. МА.3.1.3	5	7	12
5.	Разломци 1.	МА.1.1.1. МА.1.1.2. МА.1.1.3. МА.2.1.1. МА.2.4.3. МА.3.1.3. МА.1.1.4. МА.1.2.2. МА.2.1.2. МА.2.1.4. МА.2.2.5. МА.2.4.1. МА.3.1.1.	10	15	25

6.	Осна симетрија	МА.1.3.1. МА.1.3.2. МА.2.3.6. МА.2.3.0. МА.3.3.1. МА.3.3.2. МА.3.2.5.	5	9	14
7.	Разломци ² .	МА.1.1.4. МА.1.2.2. МА.2.1.2. МА.2.1.4. МА.2.2.5. МА.2.4.1. МА.3.1.1. МА.3.1.3.	16	21	37
8.	Писмени задаци		-	8	8
УКУПНО			56	88	144

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - уз помоћ наставника дефинише појмове скупа и скуповних операција, класификује их и примењује - посматра свет око себе, уочава примере скупова и њихове међусобне односе - решава проблеме самостално и у пару - илуструје и графички представља скупове - практичне проблеме, задатке приказује помоћу скупова 	<ul style="list-style-type: none"> - организује наставу , групни рад и рад у пару - прати рад појединаца и група - помаже око израде задатака, - помаже око проналажења идеје решења задатка - инсистира на прецизним и тачним записима - наводи ученике да правилно дефинишу нове појмове, показује значај и важност правилног дефинисања и указује на грешке - мотивише ученике за рад и за додана

<ul style="list-style-type: none"> - сам осмишљава задатке - поставња питања - одговара на питања - проучава додатне изворе - повезује нова знања са већ стеченим - праве паное или ппт презентацију - уз помоћ наставника дефинише нове појмове, класификује их и уочава њихове заједничке особине - посматра свет око себе, уочава примере скупова и њихове међусобне односе - решава проблеме самостално и у пару - илуструје, црта и правилно обележава скупове тачака - увежбава коришћење прибора - решава проблеме самостално и у пару - сам осмишљава задатке - поставља питања - одговара на питања - проучава додатне изворе - повезује нова знања са већ стеченим - уз помоћ наставника дефинише нове појмове, класификује их и уочава њихове заједничке особине - посматра свет око себе, уочава примере и њихове међусобне односе - решава проблеме самостално и у пару - илуструје, црта и правилно обележава углове - класификује углове - утврђује везе узмеђу два угла посматрањем, мерењем, лепљењем - увежбава коришћење прибора - решава проблеме самостално и у пару - сам осмишљава задатке - поставња питања - одговара на питања - проучава додатне изворе - повезује нова знања са већ стеченим - праве паное или ппт презентацију - уочава правила дељивости - дефинише правила дељивости и примењује их - праве ератостеново сито - решава проблеме самостално и у пару - илуструје и графички представља 	<p>истраживања</p> <ul style="list-style-type: none"> - подстиче ученике да проналазе примере око себе - подстиче ученике да постављају питања - планира рад по групама, додатни рад - припрема материјале - вреднује - помаже при изради ппт презентација и паное - организује наставу , групни рад и рад у пару - прати рад појединаца и група - помаже око израде задатака, - помаже око проналажења идеје решења задатка - инсистира на прецизним и тачним записима - наводи ученике да правилно дефинишу нове појмове, показује значај и важност правилног дефинисања и указује на грешке - мотивише ученике за рад и за додана истраживања - подстиче ученике да проналазе примере око себе - подстиче ученике да постављају питања - планира рад по групама, додатни рад - припрема материјале - вреднује - помаже при изради ппт презентација и паное - организује наставу , групни рад и рад у пару - прати рад појединаца и група - помаже око израде задатака, - помаже око проналажења идеје решења задатка - инсистира на прецизним и тачним записима - наводи ученике да правилно дефинишу нове појмове, показује значај и важност правилног дефинисања и указује на грешке - мотивише ученике за рад и за додана истраживања - подстиче ученике да проналазе примере око себе - подстиче ученике да постављају питања - планира рад по групама, додатни рад - припрема материјале - вреднује - помаже при изради ппт презентација и
--	--

<p>проблеме</p> <ul style="list-style-type: none"> - сам осмишљава задатке - самостално решава задатке - играју игру загонетног броја - групно праве правила нове игре - поставља питања - одговара на питања - проучава додатне изворе - повезује нова знања са већ стеченим - записује разломак , проширује, скраћује илустрјује разломак као део правилних геом. фигура, претвара из једног облика у други - цртају график и тачкама прдружују бројеве, проналазе тачке на графику којима одговарају задати бројеви - самостално и у пару увежбава рачунске операције - проналазе грешке у задацима - илустрјује и графички представља проблеме - сам осмишљава задатке - самостално и у пару решава проблемске задатке - поставља питања - одговара на питања - повезује нова знања са већ стеченим - праве паное или ппт презентацију - уз помоћ наставника уочава симетрију дефинише појмове осно-симетричних тачака и фигура и уочава њихове особине - посматра свет око себе, уочава примере и њихове међусобне односе - утврђује везе између две носиметричне тачке, фигуре: посматрањем, мерењем, пресавијањем папира, лепљењем, мерењем. - конструише носиметричне тачке и фигуре - решава проблеме самостално и у пару - одговара на питања - проучава додатне изворе 	<p>паноа</p> <ul style="list-style-type: none"> - организује наставу , групни рад и рад у пару - прати рад појединаца и група - помаже око израде задатака, - помаже око проналажења идеје решења задатка - инсистира на прецизним и тачним записима - наводи ученике да правилно дефинишу нова правила и указује на грешке - мотивише ученике за рад и за додана истраживња - подстиче ученике да проналазе примере око себе - подстиче ученике да постављају питања - планира рад по групама, додатни рад - припрема материјале - вреднује - помаже при изради ппт презентација и паноа - организује наставу , групни рад и рад у пару - прати рад појединаца и група - помаже око израде задатака, - помаже око проналажења идеје решења задатка - инсистира на прецизним и тачним записима - наводи ученике да правилно дефинишу нова правила и указује на грешке - мотивише ученике за рад и за додана истраживња - подстиче ученике да проналазе примере око себе - подстиче ученике да постављају питања - планира рад по групама, додатни рад - припрема материјале - вреднује - помаже при изради ппт презентација и паноа - организује наставу , групни рад и рад у пару - прати рад појединаца и група - помаже око израде задатака, - помаже око проналажења идеје решења задатка - инсистира на прецизним и тачним записима - мотивише ученике за рад и за додатна истраживња
---	--

БИОЛОГИЈА - обавезни наставни предмет

Циљ је да се ученици усвоје садржај и упознају се са основним примерима о живом свету, његовом развоју, природним појавама и законитостима које у њему владају.

Оперативни задаци:

Ученици треба да:

- схвате појам биологије, науке значајне за напредак људског друштва и заштиту природе
- буду оспособљени за руковање једноставним лабораторијским прибором, лупом или микроскопом, као и да израде једноставне привремене апарате
- схвате појам ботанике као научне области биологије
- упознају степен угрожености биљака и њихову заштиту
- развију интересовања за проширивањ знања (музеј, ботаничка башта, библиотека)
- трајно усвоје знање о грађи и функцији основне јединице живих бића-ћелију.

Код ученика треба развити:

- основну научну писменост
- логично расуђивање
- способност критичког мишљења
- свест о свом положају у природи
- љубав према природи
- дужност да чувају природу
- хигијенске навике и здравствену културу

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Увод	БИ.1.1.2 БИ.1.1.3 БИ.3.1.1	3	3	6
2.	Особине живих бића и разноврсност живог света	БИ.1.1.1. БИ.2.1.1. БИ.3.1.3	6	6	12
3.	Царство биљака – грађа и животни процеси биљака	БИ.2.2.1 БИ.2.2.2 БИ.3.2.5	14	17	31

4.	Разноврсност биљака, значај и заштита	БИ.1.1.4 БИ.2.4.9 БИ.3.2.2	8	9	17
5.	Царство гљива	БИ.2.2.3	3	3	6
УКУПНО			34	38	72

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
Интерактивна настава: Питања и одговори Израда цртежа у свесци Практичан рад-руковање микроскопом, посматрање препарата под микроскопом Практичан рад са биљним материјалом Рад у групи и рад у паровима Писмена провера знања	Усклађивање циљева и исхода Планирање садржаја, средстава, облика и метода рада Презентирање садржаја, потенцирајући демонстративно-илустративни метод рада Постављање питања и одговарање на ученичка питања Практичан рад Припремање задатака за писмену проверу знања и њихово прегледање Мултимедијалне презентације (зависно од могућности)

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ -обавезни наставни предмет

Циљеви и задаци предмета су да ученици:

- стекну основно техничко и информатичко васпитање и образовање;
- стичу основна техничко-технолошка знања, умења, вештине и оспособљавају се за њихову примену у учењу, раду и свакодневном животу;
- схвате законитости природних и техничких наука;
- сазнају основни концепт информационо-комуникационих технологија (ИЦТ), сазнају улоге ИЦТ у различитим струкама и сферама живота;
- упознају рад на једном од оперативних система и неколико најчешће коришћених корисничких програма и стекну навике да их користи у свакодневним активностима;
- науче употребу рачунара са готовим програмима за обраду текста, за графичке приказе, интерфејс и интернет;
- развијају стваралачко и критичко мишљење;
- развијају способност практичног стварања, односно да реализују сопствене идеје према сопственом плану рада и афирмишу креативност и оригиналност;
- развијају психомоторне способности;
- усвоје претпоставке за свесну примену науке у техници, технологији и другим облицима друштвено корисног рада;
- савладавају основне принципе руковања различитим средствима рада, објектима технике и управљања технолошким процесима;

- развијају прецизност у раду, упорност и истрајност приликом решавања задатака;
- стичу радне навике и оспособљавају се за сарадњу и тимски рад;
- стекну знања за коришћење мерних инструмената;
- на основу физичких, хемијских, механичких и технолошких својстава одаберу одговарајући материјал за модел, макету или средство.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- се упознају са техником, техничким достигнућима и значајем техничког и информатичког образовања;
- се упознају са програмом техничког и информатичког образовања;
- се упознају са организацијом рада у кабинету за техничко и информатичко образовање и мерама заштите;
- упознају основне елементе техничког цртања: формат, врсте линија, приказивање предмета (скица, цртеж), котирање и размеру;
- науче приказивање своје идеје помоћу скице и техничког цртежа;
- науче да нацртају једноставан технички цртеж помоћу рачунара;
- науче да реализују своју идеју уз примену конструкторских комплета и готових елемената;
- науче како се врши избор материјала за реализацију своје идеје, као и редослед операција и алата при обликовању материјала;
- науче да израде једноставније статичке и динамичке моделе и макете од делова из конструкторског комплета и готових елемената, према одговарајућим упутствима и својим идејама;
- науче самостално да израде једноставније предмете по својој идеји помоћу одговарајућег прибора и ручног алата, применом основних радних операција од лако обрадивих материјала и готових елемената;
- знају називе и функцију основних и допунских уређаја рачунара;
- науче да укључе рачунар и знају функцију тастатуре, упознају неке могућности употребе рачунара са готовим програмима;
- науче да користе рачунар за исписивање текста и за једноставније техничке цртеже без програмирања;
- упознају врсте и карактеристична својства лако обрадивих материјала: дрво, папир, текстил, кожа, пластичне масе;
- упознају основне принципе механичке обраде материјала;
- науче правилно да користе прибор и алат за механичку обраду материјала;
- науче да разраде технолошки поступак;
- се упознају са значајем, врстама и основним изворима енергије;
- упознају могућности коришћења енергије сунца, ветра и воде.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за
-------	------------	----------------

бр. Теме		обраду	друге типове	укупно
1.	1.УВОД	2	-	2
2.	ГРАФИЧКЕ КОМУНИКАЦИЈЕ	4	6	10
3.	САОБРАЋАЈ	4	4	8
4.	ИНФОРМАТИЧКЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ	4	12	16
5.	ОД ИДЕЈЕ ДО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	2	6	8
6.	МАТЕРИЈАЛИ И ТЕХНОЛОГИЈЕ	6	6	12
7.	ЕНЕРГЕТИКА	2	2	4
8.	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ	-	12	12
УКУПНО		24	48	72

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ - обавезни наставни предмет

Циљ физичког васпитања је подмиривање основних биопсихосоцијалних потреба ученика за физичким активностима, формирање правилног схватања и односа према њима и трајно подстицање ученика да физичке активности уграде у свакодневни живот и у културу живљења уопште.

Задаци наставе физичког васпитања у основној школи јесу:

- упознавање значаја и суштине физичког и здравственог васпитања;
- потстицање хармоничног физичког развоја и правилног држања тела;
- развој и усавршавање моторичких способности;
- стицање моторичких умења која су као садржаји утврдјени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- формирање морално – вољних квалитета личности;
- оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- стицање и развијање свести о здрављу, чувању здравља и заштити природе и човекове средине.

Оперативни задаци:

- усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације;
- усмерено стицање и усавршавање моторичких умења и навика предвиђених програмом физичког васпитања;
- примена стечених знања, умења и навика у сложеним условима (кроз игру, такмичење и сл.);
- задовољавање социјалних потреба за потврђивање, групним поистовећивањем и сл.;
- естетско изражавање кретњом и доживљавање естетских вредности;
- у свајање етичких вредности и потстоцање вољних особина ученика.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Р. бр. наставн е теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	стандарди	број часова по теми	број часова	
				обrade	осталих типова
1.	Атлетика	1.1.3.;1.1.5. 1.1.7. ;1.1.9 1.1.4.	23	5	18
2.	Спортска гимнастика	1.1.11;1.1.1 2; 1.1.16 ;1.1.17. 1.1.18. 1.1.19 2.1.9.;2.1.1 0	24	9	15
3.	Спортске игре - рукомет	1.1.1;1.1.2. 2.1.1;2.1.2	24	10	14
4.	Педагошко дидактички рад	1.3.1.;1.3.2 1.3.3;1.3.4.	1	1	-
УКУПНО			72	25	47

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознавање са планом и програмом - ниски старт, постављање команде,спринтерско трчање на 60 m - штафетно трчање-правилно држање палице и примопредаја, - интервално трчање,развој опште издржљивости - трчање на средњим дистанцама (500м девочице; 800 м дечаки),правилан распоред снаге,вежбање снаге воље и жеље за постизање бољих резултата - скок увис- прекорачна варијанта технике „маказе” - бацање кугле (хват и држање), имитација покрета са реквизитима до 2 кг - тло- варијанте колута - став о шакама, мост из лежања на леђима - прескок- разношка преко козлића 110цм; обука сгрчке - паралелни разбој- њих у упору,саскок предношка - греда- (ниска греда)- суножним одскоком наскок на греду, различити начини ходања у успону, са згрченим предножењем, са заножењем, са одножењем и високим предножењем; (висока греда)- наскок у упор предњи, упор одножно левом, окрет за 90 степени удесно, упор клечећи на десној ноzi са заножењем, ходање окрети поскоци - кругови- дохватни кругови, вис узнето, вис стрмоглаво, вис стражњи, саскок,њихање - вратило- узмак суножним одразом до упора предњег - полигон спретности и окретности - обучавање основних елемената са лоптом- додавање хватање шутирање,скок шут, - обучавање основних елемената без лопте- основни став кретање,одбрана - игра на два гола уз примену претходно обучених елемената - примењивати игру у форми мини рукомета 	<ul style="list-style-type: none"> - Упознаје децу са планом и програмом у текућој школској години - демонстрира вежбе и кораке у извођењу различитих спортских дисциплина - прати напредовање ученика - мотивише и оцењује ученике - бира вежбе такве образовне вредности које ће за расположив број часова обезбедити оптимално усвајање тог задатка. - Обезбеђује теоријско образовање које ће ученицима омогућити стицање знања о суштини вежбовног процеса и законитости развоја младог организма ,као и хигијенских навика неопходних у свакодневном животу - корективно-педагошки рад организује са ученицима смањених физичких способности, ослабљеног здравља, са телесним деформитетима и лошим држањем тела,уколико им дијагноза доктора специјалисте то дозвољава. - спроводи спортска такмичења као интегрални део процеса физичког васпитања (унутародељењска и међуодељењска . - са децом учествује на општинским и градским такмичењима у организацији Спортског савеза општине Савски венац и града Београда - организује јесењи и пролећни крос - анимира децу за бављење спортом као врстом активног одмора - усмерава децу на активно бављење спортом у складу са њиховим предиспозицијама

Циљ:

Настава страног језика заснива се на потребама ученика које се остварују у овладавању комуникативним вештинама и развијању способности и метода учења страног језика и за циљ има:

- развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика,
- развијање хуманистичких, моралних и естетских ставова,
- стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу,
- уважавање различитости и навикацање на отвореност у комуникацији,
- стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика,
- усвајање основних знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља,
- усвајање норме вербалне и невербалне комуникације,
- осамостаљивање ученика да на вишем нивоу образовања може да без потешкоћа настави учење исто или других страних језика, на различите начине и у свим околностима.

Учење другог страног језика ослања се на искуства и знања стечена учењем првог страног језика, поспешује стицање вишејезичке и вишекултурне компетенције и развија свест о језичком богатству ужег и ширег окружења. Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика. Поред тога, ученик уочава значај личног залагања у процесу учења страног језика.

ПЕТИ РАЗРЕД – прва година учења

Циљ:

Ученици V разреда треба да усвоје и користе основне лексичке јединице, да стекну основна граматичка знања, да овладају базичним ортографском, социокултуролошком и прагматичком компетенцијом на француском језику.

Стандарди на нивоу језичких вештина:

Разумевање говора :

Ученик разуме једноставну усмену поруку без већих лексичких и синтаксичких потешкоћа и не дужу од 2 до 3 минуте исказану савременим језиком и то на нивоу глобалног разумевања, а на нивоу селективног разумевања, ученик из овакве усмене

поруке може да пронађе тражену информацију. Разумевање треба да се односи на различите врсте усмених порука (монолог, краћи разговор, кратка информација).

Разумевање писаног текста: Ученик чита са разумевањем кратке (највише до 50 речи) писане и илустроване текстове у вези са познатим темама.

Усмено изражавање:

У оквиру програмом предвиђене језичке грађе, ученик је у стању да искаже једноставну усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста, самостално или уз помоћ наставника.

Писмено изражавање:

У оквиру програмом предвиђене језичке грађе, ученик пише кратке поруке (до 30 речи).

Интеракција:

Ученик остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама.

Знање о језику:

Ученик препознаје основне принципе граматичке и социолонгвистичке компетенције.

Оперативни задаци на нивоу језичких вештина:

1. Разумевање говора

Ученик:

- препознаје страни језик који учи међу другим страним језицима;
- препознаје гласове у говорном ланцу, нарочито оне којих у матерњем језику нема;
- разуме оне изразе које наставник употребљава током часа да би дао упутства за рад и друго;
- разуме кратке дијалогне и монолошке излагања до пет реченица, које исказује природним темпом наставник, други ученици или их чује преко звучног материјала, а који садрже искључиво језичку грађу обрађену током петог разреда;

2. Разумевање писаног текста

Ученик треба да:

- упозна и, када је у питању позната језичка грађа, савлада технике читања у себи и гласног читања;
- упозна основна правила графиције и ортографије;
- разуме упутства за израду вежбања у уџбенику и радним листовима;
- разуме смисао кратких писаних порука и илустрованих текстова о познатим темама (око 50 речи).

3. Усмено изражавање

Ученик треба да:

- разговетно изговара гласове, посебно оне које наш језик не познаје, акцентује речи, поштује ритам и интонацију при спонтаном говору и читању;
- ступи у дијалог и у оквиру четири-пет реплика, постављањем и одговарањем на питања, води разговор у оквирима комуникативних функција и лексике обрађених током петог разреда;
- монолошки, без претходне припреме али уз наставников подстицај, у три до пет реченица представи себе или другога, уз помоћ питања саопшти садржај дијалога или наративног текста, или опише ситуацију, слику и лице, предмет;

4. Писмено изражавање

Ученик треба да:

- упозна основна правила графиције, ортографије и интерпункције у оквиру усмено стечених језичких знања;
- допуњава и пише речи и кратке реченице на основу датог модела, слике или другог визуелног подстицаја;
- пише личне податке (име, презиме и адресу);
- кратко одговори на једноставна питања (ко, шта, где) која се односе на обрађене теме, ситуације у разреду или њега лично.

5. Интеракција

Ученик треба да:

- реагује вербално или невербално на упутства и постављена питања;
- поставља једноставна питања;
- изражава допадање или недопадање;
- учествује у заједничким активностима на часу (у пару, у групи, итд.);
- тражи разјашњења када нешто не разуме.

6. Знања о језику

Ученик:

- препознаје шта је ново научио;
- схвата значај познавања језика;
- увиђа могућности позитивног трансфера знања и стратегија стечених учењем првог страног језика;
- користи језик у складу са нивоом формалности комуникативне ситуације (нпр. форме учтивости);
- разуме везу између сопственог залагања и постигнућа у језичким активностима.

Теме и ситуације:

- Школа:
 - школски простор,
 - школски прибор,
 - школске активности и обавезе, излети
- Моји другови и ја: дружење и спорт
- Породица и блиско окружење : ужа и шира породица, суседи и пријатељи
- Празници
- Мој дом (просторије у кући, обавезе у кући)
- Исхрана (навике у исхрани у Француској)
- Окружење: место и улица где станујем
- Одећа: одевни предмети и прикладно одевање
- Годишња доба, месеци, дани у недељи, делови дана, сати
- Остало: исказивање времена, бројеви до 1000, основни подаци о језику и о земљи чији се језик учи.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	Француска и француски језик	2	1	3
2.	Моји другови и ја	3	3	6
3.	Породица и блиско окружење	3	2	5
4.	Одећа: одевни предмети и прикладно одевање	3	2	5
5.	Празници	2	1	3
6.	Школа – активности и обавезе	3	3	6
7.	Писмени задатак	0	4	4
8.	Актуализација градива	0	2	2
9.	Школа – школски простор и школски прибор	3	2	5
10.	Активности и обавезе(исказивање времена и	3	2	5

	сати)			
11.	Годишња доба, месеци, дани у недељи	2	1	3
12.	Окружење: место улица где станујем	6	5	11
13.	Мој дом	3	2	5
14.	Исхрана и навике у исхрани у француској	2	1	3
16.	Писмени задатак	0	4	4
17.	Актуализација градива	0	2	2
УКУПНО		33	39	72

Комуникативне функције:

- представљање себе и других,
- поздрављање,
- идентификација и именовање особа, предмета, животиња, боја, бројева,
- разумевање и давање једноставних упутстава и наредби,
- постављање и одговарање на питања,
- молбе и изрази захвалности,
- примање и давање позива за учешће у игри,
- свиђање, несвиђање,
- изражавање физичких сензација и потреба,
- именовање активности,
- исказивање просторних односа и величина,
- давање и тражење информација о себи и другима,
- описивање лица и предмета,
- забране и реаговања на забрану,
- изрази припадања и поседовања,
- обавештења о времену на часовнику,
- скретање пажње,
- тражење мишљења,
- исказивање извињење и оправдање.

Морфосинтакстички и фонетски садржаји са примерима:

1. Именице: бројиве именице (чланови породице, одећа, школски прибор, дом, итд.), небројиве именице (*pain, lait, beurre, jus*), једнина и множина именица (*la chaise, les chaises, un ami, des amis*), мушки и женски род именица (*un élève, une élève, un garçon, une fille*), изражавање припадања (*C'est le livre de Sophie; C'est a moi.*).
2. Члан: неодређени члан (у првом помињању: *C'est une boulangerie. Elle est a côté.* и у значењу броја један: *Je peux prendre une orange, s'il vous plaît?*), одеђени члан (*La fille de ma voisine s'appelle Xénia. J'aime le chocolat, la musique et les voyages.*), партитивни члан (*Je voudrais du jus d'orange, s'il vous plaît. Tu fais du sport ?*)
3. Заменице: личне заменице (у једнини и множини : *Je sors avec mes amis, nous allons au cinéma.* и у функцији субјекта и објеката - рецептивно: *Mina ? Je la connais bien.*), заменица *on*(*On va au cinéma?*).
4. Остали детерминанти испред именице: показни, присвојни, бројеви (основни до 100 и редни до 20), неодређене речи (*tout, chaque, quelque*).
5. Придеви: најфреквентнији описни придеви (величина, облик, боја), придеви за изражавање припадања некој нацији, мушки и женски род(*Serbe, Français/e, Belge, Suisse, Italien/ne, Anglais/e*).
6. Глаголи: презент индикатива глагола прве групе и најфреквентнијих неправилних глагола, заповедни начин глагола прве групе и најфреквентнијих неправилних глагола, сложени перфекат – само одеређени број најфреквентнијих глагола, и рецептивно и продуктивно (без граматичких објашњења), блиски футур – перифраза *aller + infinitif* (*Demain nous avons un contrôle en maths; ce soir, je vais regarder un film a la télé.*), изражавање блиске будућности помоћу презента (*Je suis chez toi dans un quart d'heure.*), основни глаголски изрази (*avoir faim / soif / sommeil / chaud / froid / peur / envie de.*), конструкције са инфинитивом – најчешћи модални глаголи : *pouvoir, devoir, savoir, aimer* (*Est-ce que je peux sortir? Nous devons rentrer. Il ne sait pas nager. J'aime dessiner.*), кондиционал презента глагола *pouvoir, vouloir*(*Je voudrais un kilo de pommes, s'il vous plait. Est-ce que tu pourrais me prêter ton portable?*).
7. Прилози за време, место, начин, количину: *avant, après, aujourd'hui, hier, demain, toujours, ici, la, devant, derrière, bien, mal, vite, doucement, gentiment, beaucoup, moins, plus.*
8. Прилози и сажети чланови: *J'habite à Kragujevac, en Serbie. Nous allons passer nos vacances en Belgique. Nous sommes allés au zoo. Il rentre du stade/de l'école à quelle heure ? Il y a un petit chat dans la rue, il est sous la voiture, je vais le mettre sur la fenêtre. C'est pour toi.*
9. Везници: *et, ou, mais.*
10. Реченица: ред речи у реченици, тотално питање интонацијом и помоћу формуле *est-ce que* и кратки потврдни и одрични облици, парцијално питање са упитним речима (*qui, où, quand, pourquoi*), униперсонални глаголи и конструкције (*Il faut faire vite! Il y a 25 élèves dans ma classe. Il pleut. Il fait beau.*)

<ul style="list-style-type: none"> - слуша и реагује на команде наставника или са траке (слушај, пиши, повежи, цртај, сеци, боји) - ради у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације...) - учествује у мануелним активностима (израда паноа, презентација, зидних новина, видео-радова, постера за учионицу) - слуша и повезује звучни материјал са илустрацијом и текстом - игра игре примерене узрасту - пева у групи - упоређује по количини, облику, боји, годишњим добима... - одговара на питања у вези са текстом, тачно-нетачно - тражи информације из различитих извора (интернет, часописи, проспекти) - решава текуће проблеме у разреду, тј. договор, мини-пројекат - преводи исказ у гест и гест у исказ - заједнички прави илустровани и писани материјал (извештај, дневник, програм...) - уочава кључне речи у тексту, лице, род, број, глаголски облик - препознаје везе између група гласова и гласова - одговара на једноставна питања у вези са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор - извршава прочитана упутства и наредбе - упознаје се са дечијом книжевношћу и транспонује је у друге медије: ликовне радове, песме, драмски текст - повезује гласове и групе слова - проналази речи које недостају, употпуњавање низа, осмосмерке, укрштене речи - замењује цртеж или слику речима и повезује текст са сликама или илустрацијама - попуњава формуларе - пише честитке и разгледнице - пише краће текстове 	<ul style="list-style-type: none"> - употребљава језик у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике у пријатној и опуштеној атмосфери - прилагођава говор узрасту и знању ученика - обезбеђује схватање значења језичке поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализујуће елементе - ученицима скреће пажњу на важност граматичке исправности исказа, на правилно усмено и писано изражавање - мери знања ученика релевантним критеријумима тачности - унапређује квалитет и количину језичког материјала - рад у учионици и ван ње спроводи путем групног рада, индивидуалног решавања проблема, потрагом за информацијама из различитих извора, итд. - упућује на законитости усменог и писменог кода и законитости њиховог међусобног односа - користи комуникативно-интерактивни приступ настави - омогућује приступ и прихватање нових идеја - третира ученике као одговорне, креативне, активне учеснике у настави - усмерава на коришћење уџбеника као извора информација и обезбеђује аутентичне материјале - прилагођава простор за рад потребама наставе - обезбеђује рад на пројекту путем кога се остварује корелација са другим предметима - подстиче ученике на студиозан и истраживачки рад - за увођење новог лексичког материјала користи познате граматичке структуре и обрнуто
--	---

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ-ИЗАБРАНИ СПОРТ

Циљ физичког васпитања - избрани спорт је да се разноврсним систематским спортским обучавањем и вежбањем допринесе остваривању циља физичког васпитања као интегралног дела васпитно – образовних тема у целини, а да се, при том, задовоље индивидуалне потребе ученика и његове радозналости и жеља за достигнућем у избраном спорту. (Стварање трајне навике за бављење спортом и учешће на такмичењима.)

Општи оперативни задаци:

- Развој и одржавање моторичких способности ученика;
- Учење и усавршавање моторичких форми избраног спорта;
- Стицање теоријских знања у избраном спорту;
- Познавање правила такмичења у избраном спорту;
- Формирање навика за бављење изабраним спортом;
- Социјализација ученика кроз избрани спорт и неговање етичких вредности према учесницима у такмичењу;
- Откривање даровитих и талентованих ученика за одређени спорт и њихово подстицање да се баве спортом.

Посебни оперативни задаци:

- Развој и одржавање специфичних моторичких способности првенствено координацији и прецизности изабране спортске гране;
- Учење и усавршавање основних и сложених елемената технике избраног спорта;
- Пружање неопходних знања из избраног спорта и њихова примена у пракси;
- Обавезна реализација такмичења на одељењском и разредном нивоу;
- Стварање објективних представа ученика о сопственим могућностима за учешће у избраном спорту;
- Подстицање стваралаштва у спорту.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова по теми
1.	Развијање специфичних способности	14

	потребних за изабрани спорт	
2.	Усвајање моторичких знања, умења и навика изабраног спорта	14
3.	Теоријско образовање из области изабраног спорта	6
УКУПНО		36

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – обавезни изборни наставни предмет

Општи циљ предмета је оспособљавањ ученика за активно учешће у животу школе и локалне заједнице, проширивањем знања о демократији, њеним принципима и вредностима кроз практично деловање.

Задаци:

- подстицање и оспособљавање за активно учешће у животу школе развијањем вештина за унапређивање услова школског живота кроз праксу;
- упознавање школских правила и процедура;
- упознавање права и одговорности свих актера на нивоу школе;
- развијање комуникацијских вештина неопходних за сарадничко понашање, аргументовање ставова и изражавање мишљења;
- обучавање техникама групног рада
- развијање способности критичког просуђивања и одговорног одлучивања и делања;

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова
1.	Упознавање основних елемената програма	6
2.	Сагледавање услова школског живота	4
3.	Избор проблема на коме ће се радити	1
4.	Сакупљање података о изабраном проблему	8
5.	Активизам и партиципација-план акције	12

6.	Јавна презентација плана акције	1
7.	Осврт на научно-евалуација	4
УКУПНО		36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - Анкетирање запослених у школи - Излиставање школских проблема и израда плана акције - Давање аргумената за своје ставове - Слушају једни друге - Давање предлога решења проблема - Израђивање паноа и презентација - Играње улога и прављење сценарија - Дискутовање, размена мишљења 	<ul style="list-style-type: none"> - Упознавање ученика са техником анкете - Усмеравање ученика да препознају приоритетне проблеме уз инструкције израде плана акције - Подстицање на активно слушање и поштовање туђих ставова - Упућивање на тимски рад - Указивање на поштовање различитости у мишљењу - Давање упутстава за извођење презентације - Праћење сарадње ученика у оквиру групе - Усмеравање дискусије и неговање критичког мишљења

ВЕРСКА НАСТАВА - обавезни изборни наставни предмет

Циљ верске наставе јесте да се њоме посведоче садржај вере и духовно искуство традиционалних цркава и религијских заједница које живе и делују на нашем животном простору, да се ученицима пружи целовит религијски поглед на свет и живот и да им се омогући слободно усвајање духовних и животних вредности цркве.

Задаци верске наставе су да код ученика:

- развија отвореност и однос према Богу, другачијим и савршеном односу на нас, као и отвореност и однос према другим личностима, према људима као ближњима;
- развија способност за постављање питања о целини и коначном смислу постојања човека и света, о људској слободи, о животу у заједници;

Циљ наставе православног катихизиса у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православни поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћанску живот и есхатолошки живот. То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринираној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему хришћанско виђење живота и постојања света излаже у отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама у свету.

Задаци наставе православног катихизиса су да код ученика:

- развије способност уочавања да су грех и зло у свету последица погрешног изражавања човекове слободе;
- развије способност уочавања да Бог поштује човекову слободу али да не одустаје да свет доведе у вечно постојање;
- изгради свест о томе да Бог воли човека и свет и да их никад не напушта, али вечни живот зависи и од слободе човека и његове заједнице с Богом;

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	Увод	/	2	2
2.	Припрема света за долазак Сина Божјег у свет	2	/	2
3.	Стари завет између Бога и света кроз изабрани народ	3	2	5
4.	Аврам, родоначелник јеврејског народа, праслика Христа као главе цркве	4	2	6
5.	Мојсијев закон као припрема и водич ка Христу	10	5	15
6.	Старозаветни мотиви у православној иконографији	2	4	6
УКУПНО		21	15	36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознају се са планом и програмом и обнављају градиво из старог завета - активно слушају и бележе занимљиве делове из библије - активно раде у групама према задужењу наставника - критички посматрају филм и активно учествују у дискусији о авраму - износи своја осећања и мишљење усмено и писмено - препричавају приче из библије - одговарају на питања у вези са градивом из предходне лекције - упознају се са првом црквом - активно раде у групама - самостално пишу саставе на задату тему - дискутују и активно учествују у састављању општих правила у школи, на улици итд.... - повезују хришћанске принципе са животним - упознају се са садржајем и значајем 10 божијих заповести - раде у групама 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са планом и програмом уз подсећање ученика градива из старог завета - чита одломке из библије о пророцима и припремама за долазак богочовека - демонстрира, илуструје графички представља одређене личности, појмове и догађаје - мотивише ученике - појектује филм о авраму и објашњава делове из старог завета - подстиче ученике да постављају питања - припрема материјал - подстиче ученике да дају аргументе и образлажу своје ставове о аврамовој жртви - упознаје ученике са првом црквом јеврејског народа - организује групе ученика и њихова задужења - уопштено о животним правилима, филм 10 божијих заповести, анализирање - праћење активности ученика - подстиче дискусије међу ученицима - кратке провере знања ученика - планира рад по групама

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ - изборни наставни предмет

Циљ васпитно-образовног рада овог изборног предмета јесте да додатно подстиче развој и практичних и теоријских знања ученика која су важна за њихово слободно, спонтано и креативно комбиновање ликовних елемената у области: цртања, сликања, вајања, графике, примењених уметности и визуелних комуникација, а у циљу развоја њиховог креативног мишљења.

Задаци:

- омогућити и подстаћи развој учениковог спонтаног и креативног мишљења у областима ликовне културе;
- омогућити и подстаћи ученике на савладавање технолошких поступака ликовног рада у оквиру одређених средстава и медијума;

- мотивисати ученике на упознавање основних елемената и закономерности ликовног језика;
- развити способности и веће осетљивости ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената: линија, облика, боја;
- створити услове да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да креативним изражавањем боље упознају њихова визуелна и ликовна својства;
- развити способности ученика за визуелно памћење, за повезивање опажених информација као основе увођења у креативно визуелно мишљење;
- развити већу осетљивост за ликовне и визуелне вредности које се стичу у настави, а примењују у раду и животу;
- развити моторичке способности ученика и навике за лепо писање;
- континуирано подстицати и пратити интересовања за посећивањем музеја, изложби и јачати потребе код ученика за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде;

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Бројтеме	Назив теме	обрада	Осталиоблици	укупно
1	Цртање	5	7	12
2	Сликање	5	7	12
3	Вајање	5	7	12
УКУПНО		15	21	36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - Опажају и анализирају различите врсте линија у природи - Цртају различитим линијама - Анализирају и естетски процењују ученичке радове и примере из историје уметности - Пишу примењујући калиграфију - Сликају на различитим подлогама - Уочавају различите облике у простору - Сликају различите облике и компунују их у простору - Цртају стрипове - Организују изложбе у холу школе - Посећују галерије - Учествоју на конкурсима - Вајају различитим вајарским материјалима 	<ul style="list-style-type: none"> - Демонстрира одговарајући илустративни материјал (дечји радови и уметничке репродукције) који одговарају наставној јединици - Обезбеђује очигледна наставна средства (готове ствари, предмети и облици из природе) - Анализира заједно са ученицима радове и врши естетску процену - Врши селекцију радова (заједно са ученицима) за изложбе у холу школе - Обилази ученике и врши коректуру уз уважавање индивидуалних разлика - Прати даровиту децу и подржава у раду инсистирајући на формирању збирке радова (мапе)

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО - изборни наставни предмет

Циљ образовно-васпитног рада изборног предмета информатика и рачунарство је да се ученици оспособе за самостално коришћење рачунара.

Задаци образовно-васпитног рада:

- упознавање ученика са применом рачунара у различитим областима људске делатности;
- развијање ученика за примену рачунара у свакодневном животи и раду;
- подстицање креативног рад на рашунару;

Оперативни задаци:

- упознавање ученика са графичким радним окружењем оперативног система;
- упознавање ученика са организацијом дискова, датотека и директоријума;
- упознавање ученика са подешавањем околине за рад на српском језику

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	Оперативни систем	14	/	14
2.	Рад са текстом	11	3	14
3.	Увод у мултимедију	7	1	8
УКУПНО		32	4	36

Активности

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - обучавање ученика у раду са датотекама - обучавање за инсталацију програма - упућивање у рад са текстом и сликама - обучавање за рад са мултимедијом 	<ul style="list-style-type: none"> - прати упутства наставника - креира сопствени фолдер и чува документе - коришћење add/remove програма - креирање текстуалних докумената са табелама, сликама - коришћење фото-апарата, камера, CD-ова

ХОР И ОРКЕСТАР - изборни наставни предмет

Циљ и задаци

Општи циљ наставе изборног предмета *хор* и *оркестар* је развијање интересовања за музичку уметност и упознавање музичке традиције и културе свога и других народа.

Остали циљеви и задаци су:

да код ученика развија музичке способности и жељу за активним музицирањем/певањем и суделовањем у школским ансамблима;

да подстиче креативне способности ученика и смисао за колективно музицирање;

да развија навике слушања музике, подстиче доживљај и оспособљеност за разумевање музичких порука;

да подстиче стваралачко ангажовања у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике);

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Бројтеме	Назив теме	Број часова
1	Извођење музике	12
2	Слушање музике	12
3	Стварање музике	12
УКУПНО		36

**Основна школа
„Војвода Радомир Путник“**

(7) ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД

2011-2015. године

Београд, јун, 2015. год.

САДРЖАЈ

1. Сврха, циљеви и задаци програма образовања и васпитања
2. Обавезни и изборни наставни предмети са фондом часова
3. Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети
4. Циљеви и задаци наставних предмета, глобални планови наставних предмета :
 - српски језик
 - енглески језик
 - ликовна култура
 - музичка култура
 - историја
 - географија
 - физика
 - математика
 - биологија
 - техничко и информатичко образовање
 - физичко васпитање
 - француски језик
 - изабрани спорт
 - православни катихизис (веронаука)
 - грађанско васпитање
 - информатика и рачунарство
 - цртање, сликање и вајање
 - хор и оркестар

7.1. СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Сврха програма образовања

- квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености, неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.
- развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учење у економском, друштвеном и културном животу и доприноси демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци програма образовања

- развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, уз активно и одговорно учење у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.
- развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
- подстицање и развој физичких и здравствених способности деце и ученика;
- оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;
- оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;
- развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина;
- омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;
- развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине;
- усвајање, разумевање и развој основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;
- уважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за све;
- развијање код деце и ученика радозналости и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, као и етничке и верске толеранције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитост;
- поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву;
- развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

7.2. ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ СА ФОНДОМ ЧАСОВА

Обавезни наставни предмети	недељни фонд часова	годишњи фонд часова
српски језик	4	144
енглески језик	2	72
ликовна култура	1	36
музичка култура	1	36
историја	2	72
географија	2	72
физика	2	72
математика	4	144
биологија	2	72
техничко и информатичко образовање	2	72
физичко васпитање	2	72
УКУПНО	24	864

Обавезни изборни наставни предмети	недељно поделењу	годишње поделењу
веронаука/ грађанско васпитање	1	36
француски језик	2	72
изабрани спорт	1	36

Изборни наставни предмети	недељно поделењу	годишње поделењу
информатика и рачунарство	1	36
цртање, сликање и вајање	1	36
хор и оркестар	1	36

7.3. ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Облик васпитно-образовнограда	недељно поделењу	годишње поделењу
Редовна настава ¹⁰	28	1008
Допунска настава ¹¹	1	36
Додатни рад ¹²	1	36

Остали облици васпитно-образовног рада	недељно поделењу	годишње поделењу
Час одељењског старешине	1	36
Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности (секције)	1	36
Екскурзије - настава у природи ¹³	до 2 дана годишње	

¹⁰ Обавезни и изборни предмети

¹¹ Часови српског језика и математике (по потреби и других обавезних наставних предмета)

¹² Рад са надареним ученицима

¹³ Програм рада одељењске заједнице и одељењског старешине, здравственог васпитања и осталих активности биће дати у Програму рада школе.

7.4. ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА И ГЛОБАЛНИ ПЛАНОВИ ЗА ОБАВЕЗНЕ И ИЗБОРНЕ НАСТАВНЕ ПРЕДМЕТЕ

СРПСКИ ЈЕЗИК - обавезни наставни предмет

Циљ наставе српског језика је да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

Задаци наставе српског језика су:

- развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује;
- основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика;
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;
- упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика;
- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовиома његове усмене и писмене употребе у различитим комуникационим ситуацијама
- развијање способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза;
- оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова;
- развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује;
- подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;
- подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности
- развијање патриотизма и васпитања у духу мира, културних односа и сарадње међу људима
-

Оперативни задаци:

- увођење ученика у грађење речи;
- упознавање гласовних алтернација, њихово уочавање у грађењу промени речи;
- утврђивање знања о значењу и функцији придевских заменица;
- проширивање знања о сложеној реченици;
- оспособљавање за уочавање и тумачење узрочно-последичних веза у уметничком тексту, за исказивање властитих судова и закључака приликом анализе текста и у разним говорним ситуацијама;
- развијање способности за уочавање и тумачење емоција, мотива и песничких слика у лирском тексту;
- постепено упознавање структуре основних облика усменог и писменог изражавања-преме захтевима програма.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН:

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Језичка култура	<p>CJ.1.3.1. CJ.1.3.2. CJ.1.3.4. CJ.1.3.5. CJ.1.3.6. CJ.1.3.7. CJ.1.3.8. CJ.1.3.9. CJ.1.3.10. CJ.1.3.15. CJ.1.3.16.</p> <p>CJ.2.3.1. CJ.2.3.2. CJ.2.3.3. CJ.2.3.7. CJ.2.3.11.</p> <p>CJ.3.3.1. CJ.3.3.2. CJ.3.3.4.</p>	2	29	31
2.	Граматика	<p>CJ.1.4.1.CJ.1.4.2.CJ.1.4.3.CJ.1.4.4.CJ.1.4.5. CJ.1.4.6.CJ.1.4.8.</p> <p>CJ.2.4.1. CJ.2.4.2. CJ.2.4.5. CJ.2.4.6. CJ.2.4.7. CJ.2.4.8. CJ.2.4.9.</p> <p>CJ.3.4.1. CJ.3.4.2. CJ.3.4.3. CJ.3.4.4. CJ.3.4.5. CJ.3.4.6. CJ.3.4.7. CJ.3.4.8. CJ.3.4.9.</p>	27	35	62
3.	Књижевност	<p>CJ.1.1.1. CJ.1.1.2. CJ.1.1.4. CJ.1.1.5. CJ.1.1.6. CJ.1.1.7. CJ.1.1.8. CJ.1.1.9. CJ.2.1.2. CJ.2.1.5. CJ.2.2.1. CJ.2.2.3. CJ.2.2.5. CJ.3.2.5.</p>	46	5	51

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша и прати садржај; - одговара на питања наставника - поставља питања и активно учествује; - износи своје ставове и аргументовано их образлаже; - уочава проблем, формулише га уз помоћ наставника и размишља о 	<ul style="list-style-type: none"> - усмерава и мотивише ученике на садржај часа; - демонстрира, илуструје и графички представља одређене појмове и њихове односе; - поставља питања ученицима у вези са познавањем чињеница и тумачењем текста

<p>могућим решењима</p> <ul style="list-style-type: none"> - одговара на питања у вези са градивом из претходних разреда, претходних лекција и различитих предмета; - примере из градива повезује са сопственим искуством и свакодневним животом - активно ради у групи према задужењима наставника - припрема час или део часа уз помоћ наставника и самостално га реализује - учествује у организованим посетама различитим културним установама и манифестацијама (библиотеке, позоришта, музеји, изложбе...) - ради истраживачке задатке и прати упутства наставника која га воде ка самосталном упознавању књижевног дела - самостално анализира и доживљава књижевни текст у целини и појединостима - кроз примере у тексту и уз одређене сугестије наставника усваја функционалне појмове - самостално користи литературу (енциклопедије, различите врсте речника..) - самостално проналази одређене садржаје на интернету и прикупља податке - вежба информативно, продуктивно и истраживачко читање кроз рад на одговарајућим задацима - учи напамет и изражајно казује одређене задате текстове - самостално пише саставе на задате и слободне теме - уочава и објашњава одређене узрочно-последичне везе у оквиру одређених садржаја - учествује у драматизацији текста; - доказује, образлаже и размењује мишљења до којих је дошао; - пише читалачки дневник и бележи лепе описе и успејне реченице; 	<p>уопште;</p> <ul style="list-style-type: none"> - подстиче ученике да постављају питања и активно се укључују; - подстиче ученике да дају аргументе и образлажу своје ставове; - формулише питања која изискују сложеније мисаоне процесе; - поставља питања која наводе на повезивање градива из претходних лекција, претходних разреда и различитих предмета; - поставља питања која помажу ученицима да повезују градиво са сопственим искуством и свакодневним животом; - организује групе ученика и њихова задужења; - прати ток рада ученика и напредовање ученика; - образложено оцењује; - помаже ученику да припреми и самостално реализује део часа или час; - организује посете различитим културним установама и манифестацијама (музеји, библиотеке, позоришта...); - даје истраживачке задатке и упућује ученике у рад на самосталном упознавању књижевог дела; - подстиче ученике да полазни текст доживе и схвате у целини и појединостима; - осмишљава и задаје задатке за схватање и усвајање функционалних појмова; - упућује ученике на коришћење литературе (служење енциклопедијама и речницима: једнојезичним, двојезичним, лингвистичким, енциклопедијским); - упућује ученике на самостално проналажење и коришћење одређених садржаја на интернету ; - подстиче ученике на информативно, продуктивно и аналитичко читање - подстиче ученике на изражајно казивање кроз осмишљено и интерпретативно учење текста напамет - задаје писање састава на задате и слободне теме
--	--

--	--

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК - обавезни наставни предмет

Циљ наставе страног језика у основном образовању заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативним вештинама и развијањем способности и метода учења страног језика.

Циљ наставе страног језика у основном образовању стога јесте: развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова, стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика. Током основног образовања, ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља, усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или другог страног језика.

Оперативни задаци по језичким вештинама се постепено проширују и усложњавају. Истовремено се континуирано примењују и оперативни задаци из претходних разреда.

Разумевање говора

Ученик треба да:

- разуме дијалоге (до 10 реплика / питања и одговора), приче, друге врсте текстова и песме о темама, садржајима и комуникативним функцијама предвиђеним наставним програмом, које чује уживо, или са аудио-визуелних записа;
- разуме општи садржај и издвоји кључне информације из прилагођених текстова после 2-3 слушања;
- разуме и реагује на одговарајући начин на усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу .

Разумевање писаног текста

Ученик треба да:

- разуме текстове (до 150 речи), који садрже претежно познате језичке елементе, а чији садржај је у складу са развојним и сазнајним карактеристикама, искуством и интересовањима ученика;

- разуме и адекватно интерпретира садржај илустрованих текстова;
- проналази и издваја предвидљиве информације у текстовима из свакодневног окружења;
- може да изведе закључак о могућем значењу непознатих речи ослањајући се на општи смисао текста са темом из свакодневног живота.

Усмено изражавање

Ученик треба да:

- усклађује интонацију, ритам и висину гласа са сопственом комуникативном намером и са степеном формалности говорне ситуације;
- препричава, упоређује и интерпретира у неколико реченица садржај писаних, илустрованих и усмених текстова на теме, садржаје и комуникативне функције;
- у неколико реченица даје своје мишљење и изражава ставове у складу са предвиђеним комуникативним функцијама, користећи познате језичке елементе (лексику и морфосинтаксичке структуре).

Интеракција

Ученик треба да:

- у стварним и симулираним говорним ситуацијама са саговорницима размењује исказе у вези с контекстом учионице, као и о свим осталим темама, ситуацијама и комуникативним функцијама предвиђеним наставним програмом;
- учествује у комуникацији и поштује социокултурне норме комуникације;

Писмено изражавање

Ученик треба да:

- пише реченице и краће текстове (до 70 речи) чију кохерентност и кохезију постиже користећи познате језичке елементе у вези са познатим писаним текстом или визуелним подстицајем;
- издваја кључне информације и препричава оно што је видео, доживео, чуо или прочитао;
- користи писани код за изражавање сопствених потреба и интересовања (шаље личне поруке, честитке, користи електронску пошту, и сл.).

Медијација

У ситуацији када посредује између особа (вршњака и одраслих) које не могу да се споразумеју, ученик треба да:

- усмено преноси суштину поруке са матерњег на циљни језик и са циљног на матерњи;
- писмено преноси једноставне поруке и објашњења.

Доживљај и разумевање књижевног текста

- Може да изрази утиске и осећања о кратком прилагођеном књижевном тексту (песма, скраћена верзија приче, музичка песма), користећи вербална и невербална средства изражавања (илустрације и израда наменских реквизита, глума).

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Реднибр. Теме	НАЗИВ ТЕМЕ	бројчасоваза		
		обраду	другетипове	укупно
1.	Module 1 – My life, Review 1	5	7	12
2.	Module 2 – In the past, Review 2	5	7	12
3.	Module 3 – Out and about, Review 3	5	7	12
4.	Module 4 – It’s different! Review 4	5	7	12
5.	Module 5 – A healthy future Review 5	5	7	12
6.	Module 6 – Our world, Review 6	5	7	12
УКУПНО		30	42	72

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - решава мање или више сложене задатке у реалним и виртуелним условима са јасно одређеним контекстом и поступком - усваја језички садржај кроз циљани и осмишљени рад на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче га на студиозни и истраживачки рад - учествује у мануалним активностима (израда паноа, презентација, постера за учионицу) - тражи информације из различитих извора (интернет, одговарајући часописи, проспекти и 	<ul style="list-style-type: none"> - користи комуникативно-интерактивни приступ у настави - осмишљава контекст где се циљни језик употребљава у пријатној и опуштеној атмосфери - прилагођава говор узрасту и знањима ученика - осигурава да је схваћено значење поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализирајуће елементе

<ul style="list-style-type: none"> - аудио материјал) - слуша и реагује на команде наставника или са траке (слушај, пиши, повежи, одреди али и активности у вези са радом у учионици: цртај, сеци, боји, отвори/затвори свеску) - пева у групи - учествује у мини-дијалозима - учествује у игри по йогама - слуша и повезује звучни материјал са илустрацијом и текстом - према упутствима наставника или са траке повезује појмове у вежбанки, додаје делове слике, допуњује информације, селекује тачне и нетачне исказе, утврђује хронологију и сл. - класира и упоређује (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим...) - да би разумео писани текст: - уочава дистинктивна обележја која указују на граматичке специфичности (род, број, глаголско време, лице...) - уочава кључне речи и информације у тексту - одговара на питања у вези са текстом, тачно / нетачно, вишеструки избор - извршава прочитана упутстава и наредбе - да би се коректно писмено изразио: - проналази недостајуће речи (употпуњавање низа, проналажење «уљеза», осмосмерке, укрштене речи, и слично) - замењује цртеж или слику речима - повезује текст са сликама - попуњава формуларе - пише честитке, разгледнице и кратке поруке (СМС) - пише краће текстове - користи језичку медијацију - чита на различите начине, што подразумева: оријентационо читање, интензивно, односно фокусирано читање, претраживање текста, читање да би се научило прочитано, сажимајуће читање, односно читање са синтезом, читање из задовољства - припрема се за језичку продукцију (говор и писање) што подразумева: осмишљавање теме, уочавање већ познатог, трагање за грађом, заузимање става, постављање резолуције исказа, израда скице, структурирање 	<ul style="list-style-type: none"> - ученицима скреће пажњу и упућује их на значај граматичке прецизности исказа - упућује ученике у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа - уводи све граматичке садржаје без детаљних граматичких објашњења, осим, уколико ученици на њима не инсистирају, а њихово познавање наставник евалуира и оцењује на основу употребе у одговарајућем комуникативном контексту - омогућава приступ и прихватање нових идеја - третира ученике као одговорне, креативне, активне учеснике у друштвеном чину; - усмерава коришћење уџбеника као извора активности и обезбеђује аутентичне материјале који прате коришћење уџбеника - охрабрује ученике да посматрањем сами покушавају да открију језичке законитости и правила - приказује на схематизован начин откривене језичке законитости и правила - у примерима и вежбањима користи што је могуће више познату лексику - примере и вежбања контекстуализује - даје само најнеопходнија додатна објашњења које заснива на анализи најчешћих граматичких грешака својих ученика - указује ученицима на неразумеваше или неспоразум као могуће последице граматичке непрецизности / нетачности. - врши формативну и сумативну евалуацију и обезбеђује материјал и контексте за ове
---	--

говора/текста, језичко уобличавање говора	евалуације
---	------------

ЛИКОВНА КУЛТУРА - обавезни наставни предмет

Циљ је подстицање и развијање учениковог стваралачког мишљења и деловања у складу са демократским опредељењем друштва и карактером предмета.

Задаци:

- Развијање способности за опажање облика, величина, светлине боја
- Развијање памћења, повезивање информација и увођење у визуелно мишљење
- Коришћење различитих ликовних техника,
- Развијање препознавања вредности изражене у ликовним делима, развијање моторних вештина

Оперативни задаци:

- Развијање сензибилитета за спонтани ритам бојених мрља, линија, светлина, визуелно споразумевање, текстуру, светлину, боју и свет уобразиље у ликовним делима
- Интересовање за самостално откривање визуелних пшпојава
- Посматрање и естетско доживљавање уметничког дела
- Оспособљавање за преношење визуелно-ликовних искустава

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	Назив теме		број часова за:		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Спонтани ритам бојених мрља, линија, светлина	Л.К.3.1.2 Л.К.3.2.1 Л.К.3.2.2 Л.К.2.3.1 Л.К.3.2.4	1	2	3
2.	Визуелно споразумевање	Л.К.3.1.1 Л.К.2.2.1 Л.К.3.2.2 Л.К.3.2.3 Л.К.3.2.4	1	1	2

		Л.К.1.3.1 Л.К.3.3.1			
3.	Текстура	Л.К.3.1.1 Л.К.3.2.2 Л.К.3.2.3 Л.К.3.2.4 Л.К.3.3.1	3	2	5
4.	Светлина	Л.К.3.2.1 Л.К.3.3.1 Л.К.3.3.4	5	5	10
5.	Боја	Л.К.2.2.1 Л.К.3.1.2 Л.К.3.2.2 Л.К.3.3.1	8	4	12
6.	Свет уобразиље у ликовним делима	Л.К.3.1.1 Л.К.3.1.2 Л.К.3.2.2 Л.К.3.2.4	2	2	4
		Укупно	20	16	36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - цртају, сликају, вајају одговарајућим средствима и материјалима - анализирају и опажају облике, линије, светлину, текстуру и боје - цртају и сликају слободну ритмичку композицију од геометријских облика - опажају и анализирају различите текстуралне и тактилне вредности површина - стварају и декодују визуелну шифру - опажају и анализирају утицај светла на облике у простору и природи - анализирају боје и њихова својства - сликају користећи изведене, топле-хладне, и комплементарне боје 	<ul style="list-style-type: none"> - демонстрира одговарајући илустративни материјал (дечји радови и уметничке репродукције) који одговарају наставној јединици - обезбеђује очигледна наставна средства (готове ствари, предмети и облици из природе) - упућује ученике да откривају могућности невербалне комуникације у изражавању мисли и ставова - анализира заједно са ученицима радове и врши естетску процену - врши селекцију радова (заједно са ученицима) за изложбе у холу школе - обилази ученике и врши коректуру уз уважавање индивидуалних разлика

- естетски процењују ученије радове и - ликовна уметничка дела - учествују на изложбама	- прати даровиту децу и подржава у раду инсистирајући на формирању збирке радова (мапе)
---	---

МУЗИЧКА КУЛТУРА - обавезни наставни предмет

Циљ наставе музичке културе је развијање интересовања за музичку уметност, упознавање музичке традиције и културе свога и других народа. Циљ је да деца се оспособе за разумевање могућности музичког изражавања, неговања способности извођења музике, стицање навике слушања музике, подстицања доживљаја, развијање критичког мишљења.

Оперативни задаци:

Ученици треба да:

- певају песме по слуху и са нотног текста песме наших и других народа (народне, уметничке, дечје, староградске)
- певају и свирају групно и појединачно обрађене песме
- информативно упознају основне појмове из музичке писмености
- упознају музичке облике и дела уз основне информације о делима и композиторима
- развијају стваралачке способности
- упознају звуке нових инструмената
- слушају вредна дела уметничке и народне музике

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Р. бр. наставн е теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	стандарди	број часова по теми	број часова	
				обrade	осталих типова
1.	Извођење музике певањем и свирањем са елементима музичке писмености	МК.1.3.2 МК.3.3.1	26	16	10
2.	Слушањем упознајемо нова дела и композиторе	МК.1.2.4 МК.2.2.2 МК.3.2.3	8	5	3
3.	Музичко стваралаштво	МК.1.4.4 МК.3.4.2	2	2	0

УКУПНО	36	20	16
--------	----	----	----

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - Певају песме по слуху и нотном тексту - Уче просте и сложене текстове - Усвајају нове елементе музичке писмености - Свирају на дечијим инструментима - Слушају вредна дела уметничке и народне песме - Упознају звуке нових инструмената - Изражавају свој став о слушаном делу - Импровизују мелодије на задани текст - Креирају покрет уз музику коју певају и слушају - Креирање пратње за песме, стихова ритмичких и звучнимефектима користећи притом различите изворе звука 	<ul style="list-style-type: none"> - Наставник свира на клавиру песме предвиђене програмом - Тактира песме по слуху и нотном тексту - Разговара о садржају песама и осталим садржајима наставних предмета уколико је могуће (ученици из школе, годишња доба, празници и обичаји, завичај и домовина, природа и околина, животиње) - Упознаје ученике са делима уметничке и народне музике - Анализира заједно са ученицима музичка дела - Препоручује ученицима одласке на концерте класичне музике - Оспособљава ученике да уоче вредности и улогу музике у свакодневном животу - Помаже ученицима у раду импровизације на задани текст - Помаже им у креирању покрета уз музику коју певају и слушају - Свира ученицима задате мелодије на дечијим инструментима

ИСТОРИЈА - обавезни наставни предмет

Циљ наставе историје је да учиници стекну базичну језичку и научну писменост, као и напредовање ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, оспособљавање за решавање проблема и задатака у новим и непознатим ситуацијама, изражавање, образлагање и дискутовање мишљења, развијање мотивације за учење и у односу на предметне садржаје, као и развијање историјске свести и хуманистичког образовања. Циљ је, затим, разумевање историјског простора и времена, догађаја, појава и процеса као и развијање европског и националног идентитета и духа толеранције.

Задаци наставе историје су:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе историје сврха, циљеви и задаци образовања и наставе историје буду реализовани у пуној мери.

- да ученици разумеју историјске догађаје, појаве и процесе, улогу историјских личности у развоју друштва и да познају општу и националну историју (политичку, економску, друштвену, културну...).

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- разумевање појма „средњи век“ и основних одлика тог историјског периода
- разумевање основних одлика феудалног друштва
- стицање знања о личностима која су обележила средњи век
- стицање знања о улози религије у средњем веку
- упознавање културних достигнућа средњег века
- упознавање културних достигнућа Срба у средњем веку
- коришћење историјских карата за период средњег века.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Основне одлике средњег века	ИС.1.1.1; 1.1.4; 1.1.6; 1.1.8; 1.1.9; 1.1.10; 1.2.1; 1.2.3; 1.2.4; 1.2.7; 2.1.1; 2.1.3; 2.1.4; 2.1.6; 2.2.1; 2.2.5; 3.1.1; 3.1.3; 3.1.5, 3.1.6;	2	2	4
2.	Европа и Средоземље у раном средњем веку	ИС.1.1.1; 1.1.4; 1.1.6; 1.1.8; 1.1.9; 1.1.10; 1.2.1; 1.2.3; 1.2.4; 1.2.7; 2.1.1; 2.1.3; 2.1.4; 2.1.6; 2.2.1; 2.2.5; 3.1.1; 3.1.3; 3.1.5,	6	6	12

		3.1.6;			
3.	Срби и њихови суседи у раном средњем веку	ИС.1.1.1; 1.1.4; 1.1.5; 1.1.6; 1.1.7; 1.1.8; 1.1.9; 1.1.10; 1.2.1; 1.2.3; 1.2.4; 2.1.1; 2.1.2; 2.1.3; 2.1.4; 2.1.5; 2.1.6; 2.2.1; 2.2.2; 2.2.4; 2.2.5; 3.1.1; 3.1.3; 3.1.4; 3.1.5; 3.1.6; 3.2.4; 3.2.6;	5	5	10
4.	Европа у позном средњем веку	ИС.1.1.1; 1.1.4; 1.1.6; 1.1.7; 1.1.8; 1.1.9; 1.2.1; 1.2.3; 1.2.4; 2.1.1; 2.1.2; 2.1.3; 2.1.4; 2.1.5; 2.1.6; 2.2.1; 2.2.2; 2.2.4; 3.1.1; 3.1.3;3.1.5;	7	3	10
5.	Српски народ и његови суседи у позном средњем веку	ИС.1.1.4; 1.1.5; 1.1.6; 1.1.7; 1.1.9; 1.1.10; 1.2.1; 1.2.3; 1.2.4; 1.2.7; 2.1.1; 2.1.2; 2.1.4; 2.1.5; 2.2.1; 2.2.2; 2.2.5; 3.1.1; 3.1.2; 3.1.3; 3.2.2;	9	11	20
6.	Српске земље у доба османлијских освајања	ИС.1.1.4; 1.1.5; 1.1.7; 1.1.8; 1.1.9; 1.1.10; 1.2.1;	7	9	16

		1.2.2; 1.2.4; 1.2.8; 2.1.2; 2.1.6; 2.2.5; 3.1.3; 3.2.7;	1.2.3; 1.2.7; 2.1.1; 2.1.5; 2.2.1; 3.1.1; 3.1.6;			
УКУПНО				36	36	72

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - Упознаје се са планом и програмом рада - Припрема се за час - Активно учествује у обради и утврђивању наставних јединица и тема - Прикупља податке - Сакупља наставна средства, литературу и изворе - Слуша, поставља питања, излаже - Одговара на питања наставника у усменој или писаној форми, решава тестове знања - Уз помоћ наставника припрема се и реализује час или део часа, израђује паное или реферате, родослове... - Сарађује и помаже другим ученицима у раду на часу или ван часа - Анализира узрочно-последичне везе, служи се историјским картама - Повезује садржаје у оквру наставног предмета историја, као и са другим наставним предмета (корелација) - Износи ставове и аргументује их поштујући мишљење других 	<ul style="list-style-type: none"> - Припрема се за час (одређује садржаје за реализацију и исход часа, сакупља, одабира и користи литературу и наставна средства..) - Усмерава и мотивише ученике на садржај и исход часа, формулише проблеме (поштујући принцип свесности учења), препоручује литературу и наставна средства - Прати и коригује рад и активност ученика - Ради на изради тестова знања - Развија код ученика просторну оријентацију (стално коришћење карата) - Помаже ученицима да припреме и реализују час или део часа, израђују паное или реферате, организује групе ученика и даје им задужења... - Подстиче ученике да помажу друговима у раду - Подстиче ученике да повезују садржаје у оквру наставног предмета историја, као и са другим наставним предмета (корелација) - Подстиче ученике да аргументовано износе мишљење и развија поштовање и толеранцију међу ученицима приликом супротстављених ставова у дискусији - Подстиче ученике на додатни самостални рад (- Припрема ученике за такмичења, организује школско такмичење...

ГЕОГРАФИЈА – обавезни наставни предмет

Циљ наставе географије је усвајање знања о природногеографским и друштвеногеографским објектима, појавама и процесима и њиховим међусобним везама и односима у геопростору. Настава географије треба да допринесе стварању реалне и исправне слике о свету као целини и месту и улози наше државе у свету.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- упознају основне појаве, процесе и феномене у хидросфери и географски размештај хидрографских објеката, као и њихове одлике;
- схвате значај вода за живот на Земљи;
- упознају биљни и животињски свет, утицај природних фактора и човека на њихов развој, хоризонтални и вертикални распоред, као и међусобну условљеност и значај;
- упознају људске активности које утичу на квалитет животне средине и схвате неопходност њеног очувања, унапређивања и заштите;
- упознају основне појмове из географије становништва и насеља, схвате значај и улогу природних, друштвених и привредних чинилаца и њихово јединство;
- схвате појмове природне и географске средине и појам географске регије;
- стекну основна знања о привреди, њеној подели и факторима развоја;
- упознају најважније међународне организације и интеграцијске процесе у Европи и свету, као и њихов значај за политички, економски и културни развој;
- разумеју значај и домете међународних организација у очувању мира и безбедности и развијању пријатељских односа међу народима;
- упознају најважније природне, друштвене и економскогеографске одлике Европе и специфичности њених регија и држава;
- самостално користе географску карту као извор географских информација у процесу стицања нових знања и истраживања и у свакодневном животу;
- се оспособе за коришћење географске литературе и различитог илустративног материјала ради лакшег савлађивања наставног градива и оспособљавања за самостални рад;

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Р. бр. наставн е теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	стандарди	број часова по теми	број часова	
				обrade	осталих типова
1.	Општи програмски садржаји		1	0	1
2.	Елементи опште физичке географије	ГЕ.1.2.3	10	5	4

		ГЕ.2.2.2 ГЕ.3.2.2			
3.	Екумена	ГЕ.1.3.1 ГЕ.2.3.1 ГЕ.3.3.1	6	3	2
4.	Географска средина и људске делатности	ГЕ.1.3.2 ГЕ.2.3.2 ГЕ.3.3.2	3	2	1
5.	Европа	ГЕ.1.4.2 ГЕ.2.4.2 ГЕ.3.4.3	54	33	21
укупно:			72	49	29

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - активно слуша излагања наставника и ученика - чита текст - анализира текста - упознаје се са новим и непознатим појмовима - проналази хидрографске објекта на атласу и карти - црта табеле - попуњава радне свеске , боји, допуњава, обележава - поставља питања и трага за одговорима - дефинише појмове - анализира старосне пирамиде - црта и чита дијаграме - препознаје типове насеља и уочава сличности и разлике - уочава сличности и разлика међу 	<ul style="list-style-type: none"> - организује рад; групни, индивидуални, у пару - помаже у сналажењу на карти, атласу, тексту - објашњава нове појмове - помаже ученицима при анализи појмова - помаже при попуњавању радних свески - усмерава ученика при излагању и долажењу до тачног одговора - усмерава ученике на додатне изворе (енциклопедије, часописи, интернет...) - усмерава ученика како да нацртају старосне пирамиде и дијаграме и помаже при њиховој анализи и читању - помаже у сналажењу на карти, атласу,

<p>религијама</p> <ul style="list-style-type: none"> - усваја појмове о привреди - уочавање сличности и разлике међу државама унутар регије - издваја карактеристике појединих држава (природних, друштвених, економских) - уочава сличности и разлике међу регијама - израда реферата - сакупља разгледнице, чланке из часописа, сувенире - повезују, систематизују стечена знања - анализирају рад током године 	<p>тексту</p> <ul style="list-style-type: none"> - помаже ученицима да повежу нова знања са већ стеченим знањима и искуствима - прати напредовање ученика - уважава индивидуалне разлике у односу на темпо напредовања ученика - оцењује рад ученика - анализира рад током године
---	--

ФИЗИКА - обавезни наставни предмет

Општи циљ наставе физике јесте да ученици упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

Остали циљеви и задаци наставе физике су:

- развијање функционалне писмености;
- разумевање појава, процеса и односа у природи на основу физичких закона;
- развијање способности за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање;
- развијање радозналости, способности рационалног расуђивања, самосталности у мишљењу и вештине јасног и прецизног изражавања;
- развијање логичког и апстрактног мишљења;
- схватање смисла и метода остваривања експеримента и значаја мерења;
- решавање једноставних проблема и задатака у оквиру наставних садржаја;
- развијање способности за примену знања из физике;
- схватање повезаности физичких појава и екологије и развијање свести о потреби заштите, обнове и унапређивања животне средине;
- развијање радних навика и склоности ка изучавању наука о природи;
- примена знања из физике и развијање свести о сопственим знањима, способностима и даљој професионалној оријентацији.

Оперативни задаци

Ученик треба да:

- кроз већи број занимљивих и атрактивних демонстрационих огледа, који манифестују појаве из различитих области физике, схвати како физика истражује

природу и да је материјални свет погодан за истраживање и постављање бројних питања;

- уме да рукује мерилима и инструментима за мерење физичких величина (метарска трака, лењир са милим. поделом, хронометар, мензура, вага, динамометар)
- само упозна појам грешке и значај релативне грешке, а да зна шта је апсолутна грешка и како настаје грешка при читавању скала мерних инструмената;
- користи јединице SI система за одговарајуће физичке величине: m, s, kg, N, m/s, Pa...;
- усвоји основне представе о механичком кретању и зна физичке величине које карактеришу равномерно праволинијско кретање и средњу брзину као карактеристику променљивог праволинијског кретања;
- на основу појава узајамног деловања тела схвати силу као меру узајамног деловања тела која се одређује интезитетом, правцем и смером;
- усвоји појам масе и тежине и прави разлику између њих;
- уме да одреди густину чврстих тела и течности мерењем њене масе и запремине;
- усвоји појам притиска, схвати преношење спољњег притиска кроз течности и гасове и ратуме паскалов закон.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Увод у физику	ФИ.1.7.1 ФИ.2.7.2 ФИ.3.7.1 ФИ.1.7.2 ФИ.2.7.3 ФИ.3.7.2	3	0	0
2.	Кретање	ФИ.1.2.1 ФИ.1.2.4 ФИ.3.7.1 ФИ.1.2.2 ФИ.2.2.2 ФИ.3.7.2 ФИ.1.2.3 ФИ.2.6.1 ФИ 3.4.1 ФИ.1.4.4 ФИ.2.6.2 ФИ.1.7.1 ФИ.2.6.3 ФИ.1.7.2 ФИ.2.7.1 ФИ.2.7.2 ФИ.2.7.3	7	6	0
3.	Сила	ФИ.1.1.1 ФИ.2.1.1 ФИ.3.7.2 ФИ.1.7.2 ФИ.2.1.2 ФИ.3.7.1 ФИ.1.7.1 ФИ.2.6.1	6	7	3

		ФИ.1.1.2 ФИ.2.6.2 ФИ.2.6.3 ФИ.2.7.1 ФИ.2.7.2 ФИ.2.7.3			
4.	Мерење	ФИ.1.4.1 ФИ.2.4.1 ФИ.3.4.3 ФИ.1.4.2 ФИ.2.4.2 ФИ.3.7.1 ФИ.1.4.3 ФИ.2.4.3 ФИ.3.7.2 ФИ.1.4.5 ФИ.2.4.4 ФИ.3.4.1 ФИ.1.7.1 ФИ.2.6.1 ФИ.1.7.2 ФИ.2.6.2 ФИ.1.4.6 ФИ.2.6.3 ФИ.2.7.1 ФИ.2.7.2 ФИ.2.7.3	7	7	2
5.	Маса и густина	ФИ.1.4.5 ФИ.2.6.1 ФИ.3.4.1 ФИ.1.4.6 ФИ.2.1.5 ФИ.3.4.3 ФИ.1.7.2 ФИ.2.6.2 ФИ.3.7.1 ФИ.1.7.1 ФИ.2.7.1 ФИ.3.7.2 ФИ.2.7.2 ФИ.2.7.3 ФИ.2.6.3	6	7	3
6.	Притисак	ФИ.1.1.3 ФИ.2.1.6 ФИ.3.1.4 ФИ.1.7.2 ФИ.2.4.1 ФИ.3.1.3 ФИ.1.7.1 ФИ.2.4.3 ФИ.3.7.1 ФИ.2.6.1 ФИ.3.7.2	5	2	1
УКУПНО		72	34	29	9

МАТЕМАТИКА - обавезни наставни предмет

Циљ наставе математике у основној школи јесте да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за

самообразовање; као и да доприносе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и на свестраном развоју личности ученика.

Задаци наставе математике јесу:

- да ученици стичу знања неопходна за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и свакодневном животу;
- да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности, за успешно настављање образовања и укључивање у рад;
- да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења;
- да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава;
- да ученици стичу способност изражавања математичким језиком, јасност и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;
- да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима;
- да ученици савладају основне операције с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција;
- да ученици упознају најважније равне и просторне геометријске фигуре и њихове узајамне односе;
- да оспособи ученике за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама;
- да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању;

Оперативни задаци

У шестом разреду ученике треба оспособити да:

- схвате потребу увођења негативних бројева, структуру скупова целих и рационалних бројева, те појмове супротног броја, реципрочног броја и апсолутне вредности броја;
- усвоје основне рачунске операције у скуповима \mathbb{Z} и \mathbb{Q} и довољно увежбају извођење тих операција, уз коришћење основних својстава;
- могу да читају, састављају разне једноставније изразе са рационалним бројевима и израчунају њихову вредност;
- упознају и умеју да решавају једноставније једначине и неједначине у скупу рационалних бројева;
- разумеју процентни начин изражавања и могу да га примењују у практичним задацима;
- познају класификацију троуглова и четвороуглова и знају њихова основна својства;
- схвате релацију подударности и њена својства и умеју да је примењују у извођењу основних конструкција троугла и четвороугла;
- схвате једнакост површи геометријских фигура и правила о израчунавању површина троуглова, паралелограма и других четвороуглова;

- примењују правила за израчунавање површине троугла и четвороугла у разним практичним задацима;

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1	Скуп целих бројева	МА.1.1.1. МА.1.1.3. МА.1.1.4. МА.1.1.5. МА.1.1.6. МА.2.1.1. МА.2.1.2. МА.2.1.3. МА.2.1.4. МА.3.1.1. МА.3.1.2. МА.3.1.3.	9	15	24
2	Скуп рационалних бројева	МА.1.1.1. МА.1.1.2.. МА.1.1.3. МА.1.1.4. МА.1.1.5. МА.1.1.6. МА.1.2.1. МА.2.1.1. МА.2.1.2. МА.2.1.3. МА.2.1.4. МА.2.2.5. МА.3.1.1. МА.3.1.2. МА.3.1.3. МА.3.2.1. МА.3.2.5.	17	28	45
3	Троугао	МА.1.3.1.	13	17	30

		МА.1.3.2. МА.1.4.1. МА.1.4.2. МА.2.3.1. МА.2.3.2. МА.3.3.1. МА.3.3.2.			
4	Четвороугао	МА.1.3.1. МА.1.3.2. МА.1.4.1. МА.1.4.2. МА.2.3.1. МА.2.3.2. МА.2.3.6. МА.3.3.1. МА.3.3.2. МА.3.3.6.	8	12	20
5	Површина четвороугла и троугла	МА.1.3.1. МА.1.4.1. МА.1.4.2. МА.2.3.1. МА.2.3.2. МА.2.3.3. МА.3.3.1. МА.3.3.2. МА.3.3.4. МА.3.3.6.	7	10	17
6	Писмени задаци са исправкама		0	8	8
УКУПНО			54	90	144

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА
- уз помоћ наставника дефинише појмове скупа целих бројева и операција у њему, класификује их и примењује	- организује наставу , групни рад и рад у пару - прати рад појединаца и група - прати израду задатака

<ul style="list-style-type: none"> - посматра свет око себе, уочава примере из живота у којима се појављују цели бројеви и њихове међусобне односе - решава задатке самостално и у пару/групи - илуструје и графички на бројевној правој обавља рачунске операција са целим бројевима - практичне проблеме, задатке решава повезујући старо знање са новим - сам осмишљава задатке - поставља питања - одговара на питања - проучава додатне изворе - повезује нова знања са већ стеченим - прави паное/ моделе бројевне праве - Уз помоћ наставника дефинише скуп рационалних бројева повезујући их са скупом разломака и целих бројева - решава проблеме самостално и у пару - илуструје, црта и правилно обележава рационалне бројеве на бројевној правој - решава проблеме самостално и у пару - сам осмишљава задатке - поставља питања - одговара на питања - проучава додатне изворе - повезује нова знања са већ стеченим - проналази примера из живота и окружења - активно учествује у раду групе - израђује паное - Уз помоћ наставника дефинише нове појмове, класификује их и уочава њихове заједничке особине - Посматра свет око себе, уочава примере и њихове међусобне односе - решава проблеме самостално и у пару - илуструје, црта и правилно обележава дате елементе троугла - класификује троуглове - утврђује везе између два подударна троугла посматрањем, мерењем, лепљењем - увежбава коришћење прибора - решава проблеме самостално и у пару 	<ul style="list-style-type: none"> - помаже око проналажења идеје која води до решења задатка - прегледа задатке и инсистира на прецизним и тачним записима - наводи ученике да правилно дефинишу нове појмове, показује значај и важност правилног дефинисања и указује на грешке - осамостаљује ученике за рад и додатна истраживања - подстиче ученике да проналазе примере око себе - подстиче ученике да постављају питања - планира рад по групама, додатни рад - припрема материјале - вреднује - организује наставу , групни рад и рад у пару - прати рад појединаца и група - показује нове поступке у решавању задатака - прати израду задатака - помаже око проналажења идеје решења задатка - прегледа задатке и инсистира на прецизним и тачним записима - наводи ученике да правилно дефинишу нове појмове, показује значај и важност правилног дефинисања и указује на грешке - осамостаљује ученике за рад и додатна истраживња - подстиче ученике да проналазе примере око себе - подстиче ученике да постављају питања - планира рад по групама, додатни рад - припрема материјале - вреднује - организује наставу , групни рад и рад у пару - прати рад појединаца и група - прати израду задатака - помаже око проналажења идеје која води до решења задатка - прегледа задатке и инсистира на прецизним и тачним записима - наводи ученике да правилно дефинишу нове појмове, показује значај и важност правилног дефинисања и указује на грешке - демонстрира различите конструкције троуглова
--	---

<ul style="list-style-type: none"> - сам осмишљава задатке - поставља питања - одговара на питања - проучава додатне изворе - повезује нова знања са већ стеченим - конструише троуглове - утврђује подударност - уочава значајне тачке троугла и користи њихова својства при конструкцијама - Уз помоћ наставника дефинише нове појмове, класификује их и уочава њихове заједничке особине - Посматра свет око себе, уочава примере и њихове међусобне односе - решава проблеме самостално и у пару - илуструје, црта и правилно обележава дате елементе четвороугла - утврђује везе узмеђу два четвороугла посматрањем, мерењем, лепљењем - решава проблеме самостално и у пару - сам осмишљава задатке - поставља питања - одговара на питања - проучава додатне изворе - повезује нова знања са већ стеченим - конструише четвороуглове - повезује претходна знања и долази до формула за израчунавање површина троугла и четвороугла - решава практичне примере самостално, у пару или групи - истраживачким радом долази до података потребних за израчунавање неких површина - сам осмишљава задатке - поставља питања - одговара на питања - проучава додатне изворе 	<ul style="list-style-type: none"> - мотивише ученике за рад и за додатна истраживња - подстиче ученике да проналазе примере око себе - подстиче ученике да постављају питања - планира рад по групама, додатни рад - припрема материјале - вреднује - организује наставу , групни рад и рад у пару - прати рад појединаца и група - прати израду задатака, - помаже око проналажења идеје која води до решења задатка - прегледа задатке и инсистира на прецизним и тачним записима - наводи ученике да правилно дефинишу нова правила и указује на грешке - охрабрује ученике за рад и додана истраживња - подстиче ученике да постављају питања - планира рад по групама, додатни рад - демонстрира основне конструкције четвороуглова - припрема материјале - организује наставу , групни рад и рад у пару - прати израду задатака, - помаже око проналажења идеје која води до решења задатка - наводи ученике да правилно дефинишу нова правила и указује на грешке - охрабрује ученике за рад и додана истраживња - подстиче ученике да проналазе примере око себе - подстиче ученике да постављају питања - планира рад по групама, додатни рад - припрема материјале - помаже при изради ппт презентација и паноа
---	---

БИОЛОГИЈА - обавезни наставни предмет

Циљ наставе биологије је да ученици усвајањем образовно-васпитних садржаја стекну основне појмове о живом свету, његовом историјском развоју и законитостима које у њему владају.

Изучавањем биологије код ученика треба развијати одговарајуће квалитете, навике, запажања, способности критичког мишљења, објективност и логичко расуђивање, љубав према природи и осећање дужности да чувају и заштите природу, да развију хигијенске навике и здравствену културу.

Задаци наставе биологије су да ученици:

- схвате улогу и значај биологије за развој и напредак човечанства;
- развију свест о властитом положају у природи;
- стекну основна знања о грађи и функционисању организама;
- развију способност повезивања појмова и процеса у живим бићима у природи;
- стекну знање о разноврсности и распрострањености организма;
- развију осећање одговорности према стању животне средине;
- схвате степен угрожености биосфере и улогу сваког појединца у њеној заштити и унапређивању;
-

Оперативни задаци:

Ученици треба да

- упознају основне појмове о природном систему животиња и еволутивном развоју главних животињских група;
- науче основну грађу и начин живота, распрострањеност и значај праживотиња, сунђера, дупљара, плоснатих црва, зглавкара и бодљокожаца;
- упознају обољења која изазивају паразити;
- схвате улогу инсеката у природи;
- науче основну грађу, начин живота, распрострањеност и прилагођеност различитим условима живота: риба, водоземаца, гмизаваца, сисара и птица
- упознају основне елементе заштите фауне и степен угрожености животиња делатностима човека у природи;
- развију интересовања и навику за проширивање знања у одговарајућим институцијама (зоолошки врт, Природњачки музеј, библиотеке).

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Увод	БИ.1.1.4 БИ.3.1.4	2	1	3
2.	Праживотиње	БИ.1.1.3 БИ.3.1.3	5	4	9
3.	Царство животиња	БИ.1.2.7 БИ.2.2.9 БИ.3.2.6	29	22	51

4.	Угроженост и заштита животиња	БИ.1.4.6 БИ.2.4.9	3	2	5
5.	Увод у еволуцију живог света	БИ.1.3.8 БИ.1.3.9	2	2	4
УКУПНО			41	31	72

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - Практична вежба: посматрање праживотиња под микроскопом - Израда цртежа и табеларних приказа - Упознавање неких животињских група уз помоћ школске збирке препарираних материјала нпр: љуштуре мекушаца, бодљокошци, инсекти, шкорпије итд. - Упознавање фауне путем књига: „Брем-живот животиња“, „Илустрована енциклопедија животиња“ и „Школски зоолошки атлас“ - Мултимедијалне презентације - Питања и одговори (интерактивна настава) - Израда писаних реферата и панона - Рад у групи и рад у паровима - Писмена провера знања 	<ul style="list-style-type: none"> - Усклађивање циљева и исхода - Планирање садржаја, средстава, метода и облика рада - Презентирање садржаја, потенцирајући демонстративно-илустративни метод рада - Постављање питања и одговарање на ученичка питања - Практичан рад - Припремање задатака за писмену проверу знања и њихово прегледање

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ - обавезни наставни предмет

циљеви и задаци предмета су да ученици:

- стекну основно техничко и информатичко васпитање и образовање,
- стичу основна техничко-технолошка знања, умења, вештине и оспособљавају се за њихову примену у учењу, раду и свакодневном животу,
- схвате законитости природних и техничких наука,
- сазнају основни концепт информационо-комуникационих технологија (ИЦТ), сазнају улоге ИЦТ у различитим струкама и сферама живота,
- упознају рад на једном од оперативних система и неколико најчешће коришћених корисничких програма и стекну навике да их користи у свакодневним активностима,

- науче употребу рачунара са готовим програмима за обраду текста, за графичке приказе, интерфејс и интернет,
- развијају стваралачко и критичко мишљење,
- развијају способност практичног стварања, односно да реализују сопствене идеје према сопственом плану рада и афирмишу креативност и оригиналност,
- развијају психомоторне способности,
- усвоје претпоставке за свесну примену науке у техници, технологији и другим облицима друштвено корисног рада,
- савладавају основне принципе руковања различитим средствима рада, објектима технике и управљања технолошким процесима,
- развијају прецизност у раду, упорност и истрајност приликом решавања задатака,
- стичу радне навике и оспособљавају се за сарадњу и тимски рад,
- комуницирају на језику технике (техничка терминологија, цртеж),
- стекну знања за коришћење мерних инструмената,
- на основу физичких, хемијских, механичких и технолошких својстава одаберу одговарајући материјал за модел, макету или средство,
- препознају елементе (компоненте) из области грађевинарства, машинства, електротехнике, електронике и да их компонују у једноставније функционалне целине (графички и кроз моделе, макете или предмете),
- разумеју технолошке процесе и производе различитих технологија,
- препознају природне ресурсе и њихову ограниченост у коришћењу,

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- упознају врсте грађевинских објеката и њихове намене;
- упознају технике грађења;
- упознају карактеристике грађевинског техничког цртања и основне грађевинске симболе;

- науче да читају и користе једноставније грађевинске цртеже - документацију за изградњу, адаптацију и уређење стана, одговарајуће проспекте;
- науче да користе готове једноставне софтверске алате за цртање;
- науче како се користи ЦД-ром, флеш меморија и штампач;
- упознају основне врсте, карактеристике и примену грађевинских материјала;
- стичу навике за рационално коришћење материјала и енергије;
- стичу и развијају културу становања у савременим условима;
- упознају функционисање кућне инсталације (водоводне, топлотне и канализационе);

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. Теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	УВОД У АРХИТЕКТУРУ И ГРАЂЕВИНАРСТВО	3	1	4
2.	ТЕХНИЧКО ЦРТАЊЕ У ГРАЂЕВИНАРСТВУ	3	5	8
3.	ИНФОРМАТИЧКЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ	8	8	16
4.	ГРАЂЕВИНСКИ МАТЕРИЈАЛИ	3	1	4
5.	ЕНЕРГЕТИКА	2	2	4
6.	ТЕХНИЧКА СРЕДСТВА У ГРАЂЕВИНАРСТВУ	1	1	2
7.	САОБРАЋАЈНИ СИСТЕМИ	4	2	6
8.	КУЛТУРА СТАНОВАЊА	1	3	4
9.	ТЕХНИЧКА СРЕДСТВА У ПОЉОПРИВРЕДИ	1	1	2

10.	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ-МОДУЛИ	-	22	22
УКУПНО		26	46	72

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ - обавезни наставни предмет

Циљ физичког васпитања је подмиривање основних биопсихосоцијалних потреба ученика за физичким активностима, формирање правилног схватања и односа према њима и трајно подстицање ученика да физичке активности уграде у свакодневни живот и у културу живљења уопште.

Задаци наставе физичког васпитања у основној школи јесу:

- упознавање значаја и суштине физичког и здравственог васпитања;
- потстицање хармоничног физичког развоја и правилног држања тела;
- развој и усавршавање моторичких способности;
- стицање моторичких умења која су као садржаји утврдјени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- формирање морално – вољних квалитета личности;
- оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- стицање и развијање свести о здрављу, чувању здравља и заштити природе и човекове средине.

Оперативни задаци физичког васпитања су:

- усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације;
- усмерено стицање и усавршавање моторичких умења и навика предвиђених програмом физичког васпитања;
- примена стечених знања, умења и навика у сложеним условима (кроз игру, такмичење и сл.);
- задовољавање социјалних потреба за потврђивање, групним поистовећивањем и сл.;
- естетско изражавање кретњом и доживљавање естетских вредности;
- усвајање етичких вредности и потстоцање вољних особина ученика

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Р. бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	стандарди	број часова по теми	број часова	
				обrade	осталих типова
1.	Атлетика	1.1.3.;1.1.5. 1.1.7. ;1.1.9 1.1.4. 2.1.3.;2.1.4. 2.1.6.;2.1.8.	23	5	18
2.	Спортска гимнастика	1.1.11;1.1.12; 1.1.13.1.1.20. 1.1.16 ;1.1.17. 1.1.18. 1.1.19 2.1.9.;2.1.10. 2.1.14.	24	8	16
3.	Спортске игре - кошарка	1.1.1;1.1.2. 2.1.1;2.1.2	24	8	16
4.	Педагошко дидактички рад	1.3.1.;1.3.2 1.3.3;1.3.4.	1	1	-
УКУПНО			72	22	50

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознавање са планом и програмом - ниски старт-постављање,команда,стартно убрзање прогресија,техника финиша - штафетно трчање-правилно држање палице и примопредаја, - интервално трчање,развој опште издржљивости - трчање на средњим дистанцама (500м девојчице; 800 м дечаци),правилан распоред снаге,вежбање снаге воље и жеље за постизање бољих резултата - скок увис- прекорачна варијанта технике „маказе-понављање и опкорачна техника - бацање кугле (хват и држање), - тло- варијанте колута - став о шакама,колут напред -мост из лежања на леђима, 	<ul style="list-style-type: none"> - Упознаје децу са планом и програмом у текућој школској години - демонстрира вежбе и кораке у извођењу различитих спортских дисциплина - прати напредовање ученика - мотивише и оцењује ученике - бира вежбе такве образовне вредности које ће за расположив број часова обезбедити оптимално усвајање тог задатка. - Обезбеђује теоријско образовање које ће ученицима омогућити стицање знања о суштини

<ul style="list-style-type: none"> - премет странце - вага - прескок- разношка преко козлића 110цм; обука згрчке - паралелни разбој- њих у упору, саскок предношка - греда- (ниска греда)- суножним одскоком наскок на греду, различити начини ходања у успону, са згрченим предножењем, са заножењем, са одножењем и високим предножењем; (висока греда)- наскок у упор предњи, упор одножно левом, окрет за 90 степени удесно, упор клечећи на десној ноzi са заножењем, ходање окрети поскоци - кругови- дохватни кругови, вис узнето, вис стрмоглаво, вис стражњи, саскок, њихање, - замах предњихом, згиб, зањих у згибу, предњихом вис узнето - вратило- узмак суножним одразом до упора предњег - њих у вису, саскок у зањиху - узмахом упор предњи - полигон спретности и окретности - обучавање основних елемената са лоптом- додавање хватање шутирање, скок шут, - обучавање основних елемената без лопте- основни став кретање, одбрана - игра на једном кошу 3:3, 5:5 - игра на два коша уз примену претходно обучених елемената - разредно такмичење - мерење телесне висине и тежине - 	<p>вежбовног процеса и законитости развоја младог организма ,као и хигијенских навика неопходних у свакодневном животу</p> <ul style="list-style-type: none"> - корективно-педагошки рад организује са ученицима смањених физичких способности, ослабљеног здравља, са телесним деформитетима и лошим држањем тела, уколико им дијагноза доктора специјалисте то дозвољава. - спроводи спортска такмичења као интегрални део процеса физичког васпитања (унутародељењска и међуодељењска. - са децом учествује на општинским и градским такмичењима у организацији Спортског савеза општине Савски венац и града Београда - организује јесењи и пролећни крос - врши мерења морфолошких карактеристика - анимира децу за бављење спортом као врстом активног одмора - усмерава децу на активно бављење спортом у складу са њиховим предиспозицијама
---	--

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК – обавезни изборни наставни предмет

Циљ:

Ученици VI разреда треба да примене и користе лексику усвојену током 5. разреда, да прошире граматичка знања, да овладају писаном кореспонденцијом, културним и историјским елементима француског језика.

Стандардина нивоу језичких вештина су:

Разумевање говора:

Ученик разуме једноставну усмену поруку исказану савременим језиком, не дужу од две до три минуте; и то на нивоу глобалног разумевања (основно обавештење из поруке), на нивоу селективног разумевања (проналажење тражене информације). Разумевање треба да се односи на различите врсте усмених порука (монолог, краћи разговор, кратка информација).

Разумевање писаног текста:

Ученик чита са разумевањем краће писане и илустроване текстове у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.

Усмено изражавање:

Ученик је у стању да искаже једноставну усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста, самостално или уз помоћ наставника.

Писмено изражавање:

Ученик пише поруке и кратке текстове.

Интеракција:

Ученик остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.

Знање о језику:

Ученика препознаје основне принципе граматичке и социолонгвистичке компетенције.

Оперативни задаци на нивоу језичких вештина:

Оперативни задаци по језичким вештинама се постепено проширују и усложњавају.

Истовремено се континуирано примењују и оперативни задаци из претходног разреда.

1. Разумевање говора

На крају шестог разреда, ученик треба да:

- разуме изразе које наставник употребљава током часа да би дао упутства за рад и друго;
- разуме кратке дијалоге и монолошка излагања до осам реченица, које наставник исказује природним темпом, други ученици или их чује преко звучног материјала, а који садрже искључиво језичку грађу обрађену током петог и шестог разреда;
- разуме и реагује на одговарајући начин на кратке усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу.

2. Разумевање писаног текста

Ученик треба да:

- упозна и, када је у питању позната језичка грађа, савлада технике читања у себи и гласног читања;
- даље упознаје правила графије и ортографије;
- разуме упутства за израду вежбања у уџбенику и радним листовима;
- разуме смисао краћих писаних порука и илустрованих текстова о познатим темама (око 70 речи);
- издваја основне информације из краћег прилагођеног текста у вези са неком особом или догађајем (ко, шта, где, када...).

3. Усмено изражавање

Ученик треба да:

- разговетно изговара гласове, посебно оне које наш језик не познаје, акцентује речи, поштује ритам и интонацију при спонтаном говору и читању;
- ступи у дијалог и у оквиру шест - седам реплика, постављањем и одговарањем на питања, води разговор у оквирима комуникативних функција и лексике обрађених током петог и шестог разреда;
- монолошки, без претходне припреме, али уз наставников подстицај, у десетак реченица представи себе или другог, уз помоћ питања саопшти садржај дијалога или наративног текста, или опише слику, лице, предмет, животињу и ситуацију;
- интерпретира кратке, тематски прилагођене песме и рецитације.

4. Интеракција

Ученик треба да:

- реагује вербално или невербално на упутства и постављена питања у вези са конкретном ситуацијом;
- поставља једноставна питања и одговара на њих;
- изражава допадање или недопадање;
- учествује у комуникацији на часу (у пару, у групи, итд.);
- тражи разјашњења када нешто не разуме.

5. Писмено изражавање

Ученик треба да:

- даље упознаје правила графије, ортографије и интерпункције;
- допуњава и пише речи и кратке реченице на основу датог модела, слике или другог визуелног подстицаја;
- пише пригодне честитке, поруке и електронска писма користећи модел;

- пише своје личне податке и податке других особа (име, презиме и адресу);
- одговори на једноставна питања (ко, шта, где) која се односе на обрађене теме, ситуације у разреду или њега лично;
- прави спискове с различитим наменама (куповина, прославе рођендана, обавезе у току дана...).

6. Знања о језику

Ученик:

- препознаје шта је ново научио;
- схвата значај познавања језика;
- увиђа могућности позитивног трансфера знања и стратегијастеченихучењемпрвогстраног језика;
- користијезик у складуса нивоом формалности комуникативне ситуације (нпр. форме учтивости);
- разуме везу између сопственог залагања и постигнућа у језичким активностима.

Теме:

Теме обрађене у петом разреду даље се проширују.

- школски простор и прибор, активности и обавезе, излети, путовања
- дружење
- спорт
- ужа и шира породица, суседи и пријатељи
- кућни љубимци и обавезе према њима
- Божић, Нова година, Ускрс и други важни празници

- Мој дом:

- просторије у кући, обавезе у кући

- Исхрана:

- оброци, омиљена храна, здрава храна
- навике у исхрани у земљи чији се језик учи
- одевни предмети
- прикладно одевање
- место и улица где станујем
- важне установе у окружењу (биоскоп, школа, позориште, пошта, музеј, банка, болница)

- годишња доба, месеци, дани у недељи и делови дана,
- исказивање времена (метеоролошко и хронолошко - пуни сати и пола сата)
- основни подаци о земљи/земљама чији се језик учи

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. Теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	Француска и француски језик	0	3	3
2.	Место и улица где станујем. Важне установе у окружењу (биоскоп, школа, позориште, пошта, музеј, банка, болница)	3	3	6
3.	Мој дом: просторије у кући, обавезе у кући	3	2	5
4.	Спорт	3	2	5
5.	Слободно време и дружење	2	1	3
6.	Писмени задатак	0	4	4
7.	Ужа и шира породица, суседи и пријатељи	3	3	6
8.	Актуализација градива	0	2	2
9.	Активности и обавезе, излети, путовања	3	2	5
10.	Исхрана: оброци, омиљена храна, здрава храна, навике у исхрани	3	2	5

11.	Божих, Нова година, Ускрс и други важни празници	2	1	3
12.	Мој дом:обавезе у кући	6	5	11
13.	Писмени задатак	0	4	4
14.	Дружење: моја омиљена игра	3	2	5
16.	Одевни предмети, прикладно одевање	2	1	3
17.	Актуализација градива	0	2	2
УКУПНО		33	39	72

Комуникативне функције:

- представљање себе и других,
- поздрављање,
- идентификација и именовање особа, предмета, делова тела, животиња, боја, бројева,
- разумевање и давање једноставних упутстава и команди,
- постављање и одговарање на питања,
- молбе и изрази захвалности,
- примање и давање позива за учешће у игри,
- изражавање допадања/недопадања,
- изражавање физичких сензација и потреба,
- именовање активности,
- исказивање просторних односа и величина,
- давање и тражење информација о себи и другима,
- тражење и давање обавештења,
- описивање лица и предмета,
- изрицање забране и реаговање на забрану,
- изрази припадања и поседовања,
- тражење и давање обавештења о времену на часовнику,
- скретање пажње
- тражење мишљења и изражавање слагања и неслагања
- исказивање извињења и оправдања

Морфосинтакстички и фонетски садржаји са примерима:

1. Презентативи: *c'est/ce sont; voici/voilà; il y a; C'est ma soeur. Ce sont mes parents. Voici Miki, notre chien. Voilà nos chats. Il y a cinq chats.*

2. Средства која указују на лице: а) личне заменице у функцији субјекта (и испред глагола који почињу самогласником): *J'habite Novi Sad. Nous avons des amis en France. Ils ont des jeux de société. Le jeu qu'elles adorent, c'est...* б) наглашене личне заменице: *Qui veut effacer le tableau ? - Moi! Qui a trouvé ce chaton? - Elles!* в) личне заменице у функцији директног и индиректног објекта (ненаглашене личне заменице за прво и друго лице): *Tu m'écoutes ? Elles vous connaissent bien. Je te donnerai mon devoir.* (за треће лице): *Tu l'aimes beaucoup ? Vous pouvez le dire à Marta? Nous les voyons souvent. Il lui fait des misères, puis il lui donne des bonbons! Je leur écris tous les jours.*

3. Актуализатори именице (члан- одређени/ неодређени/ нулти, демонстративи, посесиви, квалификатори): *Le pays où nous avons passé nos vacances, c'est la Suisse. C'est un très beau pays. Il y a des lacs et des montagnes. Sur cette photo, c'est mon copain Pierre: il est guide. Ces deux filles sont ses soeurs: Marie est infirmière, elle a 23 ans; Sophie est étudiante, elle a 20 ans.*

4. Модалитети теченица: афирмација, негација, интерогација (која садржи афирмацију и негацију, као и потврдни одговор *si*; *ne/n'...pas/personne/jamais/rien*, губљење *ne/n'* у фамилијарном говору): *On va au cinéma ce soir. Je t'invite Je ne veux pas venir avec toi/Je veux pas.... Je n'aime pas tes amis/ J'aime pas... Je ne vois personne... Ils ne font jamais ce que je propose Tu ne veux rien me dire? Vous êtes toujours à ...? Vous ne devez pas prendre le train de midi? Si! Est-ce que vous connaissez X? Savez-vous où je peux trouver X, s'il vous plaît? Quand est-ce qu'il revient? Pourquoi partez-vous si tôt?*

5. Средства за исказивање просторних односа: *ici/là/là-bas; en haut/en bas; à gauche/à droite/en face/tout droit.*

6. Квалификација: помоћу компаратива супериорности и суперлатива; *Je suis plus fort que toi! C'est ma meilleure amie.*; помоћу компаративног *comme*; *Je suis comme toi!* Детерминација помоћу релативних реченица: релативне заменице *qui, que, où*; *Le village que nous avons visité s'appelle ...; le village qui se trouve au bord du Danube s'appelle...; le village où est né mon père s'appelle....*

7. Сретства за исказивање временских односа: временски индикатори *hier, demain, en ce moment/à ce moment-là; aujourd'hui/ce jour-là*; везници *quand, lorsque* и везнички израз: *pendant que.*

8. Глаголске начине и времена: презент, сложени перфекат, имперфекат, футур први индикатива, као и перифрастичне конструкције: блиски футур, блиска прошлост: *Je lis beaucoup; ce roman, je viens de le finir; cette BD, je vais la lire pendant les vacances*; презент субјунктива глагола прве групе (после *il faut que*): *Il faut que tu racontes ça à ton frère, kao i receptivno: Il faut que tu fasses/ que tu ailles/ que tu sois/ que tu lises/ que tu saches/ que tu écrives*; презент кондиционала (у изражавању сугестије/савета): *On pourrait lui montrer ma bibliothèque !*

- императив *sois, soyez.*

9. Лични глаголски облици и безлични глаголски облици са инфинитивном допуном, директном и препозиционалном: *Ils veulent aller au cinéma. Il faut travailler plus. Je dois travailler. Je peux travailler. Il apprend à parler français.*; употреба глаголских израза *avoir la permission de, avoir le temps de*: *Nous avons la permission de rester jusqu'à minuit ! Je n'ai pas le temps de ranger ma chambre, je suis en retard.*; глаголи који уводе компелтивну реченицу са везником *que*: *Il pense que c'est trop loin. Il dit que c'est très loin.*

10. Средства за исказивање логичких односа: узрок: *Pourquoi tu ne viens pas avec nous? Parce que je n'ai pas fini mon travail. Il part car il est fatigué. J'ai compris cette phrase grâce à*

ta mère!; последица: *Il ne fera pas beau, il faut donc organiser la fête dans un restaurant.*; опозиција: *Je sais chanter, mais pas danser.*

Активности ученика	Активности наставника
<ul style="list-style-type: none"> - слуша и реагује на команде наставника или са траке (слушај, пиши, повежи, цртај, сеци, боји) - ради у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације...) - учествује у мануелним активностима (израда паноа, презентација, зидних новина, видео-радова, постера за учионицу) - слуша и повезује звучни материјал са илустрацијом и текстом - игра игре примерене узрасту - пева у групи - упоређује по количини, облику, боји, годишњим добима... - одговара на питања у вези са текстом, тачно-нетачно - тражи информације из различитих извора (интернет, часописи, проспекти) - решава текуће проблеме у разреду, тј. договор, мини-пројекат - преводи исказ у гест и гест у исказ - заједнички прави илустровани и писани материјал (извештај, дневник, програм...) - уочава кључне речи у тексту, лице, род, број, глаголски облик - препознаје везе између група гласова и гласова - одговара на једноставна питања у вџзи са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор - извршава прочитана упутства и наредбе - упознаје се са дечијом книжевношћу и транспонује је у друге медије: ликовне радове, песме, драмски текст - повезује гласове и групе слова - проналази речи које недостају, употпуњавање низа, осмосмерке, укрштене речи - замењује цртеж или слику речима и повезује текст са сликама или 	<ul style="list-style-type: none"> - употребљава језик у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике у пријатној и опуштеној атмосфери - прилагођава говор узрасту и знању ученика - обезбеђује схватање значења језичке поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализујуће елементе - ученицима скреће пажњу на важност граматичке исправности исказа, на правилно усмено и писано изражавање - мери знања ученика релевантним критеријумима тачности - унапређује квалитет и количину језичког материјала - рад у учионици и ван ње спроводи путем групног рада, индивидуалног решавања проблема, потрагом за информацијама из различитих извора, итд. - упућује на законитости усменог и писменог кода и законитости њиховог међусобног односа - користи комуникативно-интерактивни приступ настави - омогућује приступ и прихватање нових идеја - третира ученике као одговорне, креативне, активне учеснике у настави - усмерава на коришћење уџбеника као извора информација и обезбеђује аутентичне материјале - прилагођава простор за рад потребама наставе - обезбеђује рад на пројекту путем кога се остварује корелација са другим предметима - подстиче ученике на студиозан и истраживачки рад

илустрацијама - попуњава формуларе - пише честитке и разгледнице - пише краће текстове	- за увођење новог лексичког материјала користи познате граматичке структуре и обрнуто
---	--

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ - ИЗАБРАНИ СПОРТ - обавезни изборни наставни предмет

Циљ предмета физичко васпитање - изабрани спорт је да ученици задовоље своја интересовања, потребе за стицањем знања, способности за бављење спортом као интегралним делом физичке културе и настојање да стечена знања примењују у животу (стварање трајне навике за бављење спортом и учешћем на такмичењима).

Општи оперативни задаци:

- задовољење примарних мотива ученика, посебно потребе за кретањем, игром и такмичењем;
- подстицање потребе ученика за личној афирмацијом и групном идентификацијом
- развијање потребе за стваралаштвом у смеру спортско-техничких и тактичких достигнућа и доживљаја личног учинка у изабраној спортској грани;

Посебни оперативни задаци:

- развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације и прецизности изабране спортске гране;
- примена стечених спортско техничких и тактичких знања и умења изабраног спорта у сложеним условима
- усвајањ етичких вредности-поштовање партнера-противника, правила такмичења и фер плеја

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	Назив теме	Бр. часова по теми
1.	Развијање мотиричких способности ученика	7
2.	Спортско-техничко образовање ученика	6
3.	Индивидуална и колективна тактика изабраног спорта	6
4.	Теоријско образовање	5
5.	Правила изабраног спорта	6

6.	Организовање унутар одељенских и међуодељенских такмичења	6
УКУПНО		36

ВЕРСКА НАСТАВА – обавезни изборни наставни предмет

Циљ верске наставе јесте да се њоме посведоче садржај вере и духовно искуство традиционалних цркава и религијских заједница које живе и делују на нашем животном простору, да се ученицима пружи целовит религијски поглед на свет и живот и да им сеолагоући слободно усвајање духовних и животних вредности цркве.

Задаци верске наставе су да код ученика:

- развија отвореност и однос према Богу, другачијим и савршеном односу на нас, као и отвореност и однос према другим личностима, према људима као ближњима;
- развија способност за постављање питања о целини и коначном смислу постојања човека и света, о људској слободи, о животу у заједници;

Циљ наставе православног катихизиса у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћанску живот и есхатолошки живот. То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринираној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему хришћанско виђење живота и постојања света излаже у отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама у свету.

Задаци наставе православног катихизиса су да код ученика:

- развије способност уочавања да су грех и зло у свету последица погрешног изражавања човекове слободе;
- развије способност уочавања да Бог поштује човекову слободу али да не одустаје да свет доведе у вечно постојање;
- изгради свест о томе да Бог воли човека и свет и да их никад не напушта, али вечни живот зависи и од слободе човека и његове заједнице с Богом;

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно

1.	Увод	1	/	1
2.	Тајна Христова-јединство Бога и човека	3	3	6
3.	Рођење Христово „од Духа Светог и Марије Дјеве“	2	1	3
4.	Христос је Син Божији који је постао човек, нови Адам	5	5	10
5.	Улога Бога у спасењу света	2	2	4
6.	Улога човека у спасењу света	2	1	3
7.	Христово страдање и васкрсење	3	2	5
8.	Христов живот у православној иконографији	2	1	3
УКУПНО		20	15	35

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - Запажају начин рада и обављају градиво из Новог Завета - Дискутују о прочитаном и постављају питања шта да се није догодило, - Читају записују, одговарају на питања, - Записују и гледају филм о рођењу Богочовека, - Повезују нова знања са већ стеченим, одговарају на питања, постављају питања, пишу кратак састав на задату тему - Упознају се са садржајем теме, читају, записују постављају питања, одговарају, дискутују о свету и Богу - Читају, записују одговарају на питања, постављају питања - Говоре о свом односу са Богом - Повезују нова знања са већ стеченим - Праве паное - Дискутују, записују, постављају питања дају одговоре, износе свој став и мишљење о теми - Активно учествују у дискусији, гледају филм, читају одговарају, постављају 	<ul style="list-style-type: none"> - Упознаје ученике о плану и програму уз напомену на Нови Завет - Чита Свето Писмо и тумачи - Подстиче ученике да постављају питања - Припрема материјал - Библијска повест о рођењу Господа Исуса Христа, филм - Подстиче ученике да постављају питања - Прави ППТ презентацију - Кратка провера знања ученика - Објашњава сједињење Бога и читавог света, - Подстиче ученике да повезују градиво са сопственим искуством - Објашњава која је улога Бога за спасење света - Подстиче ученике да постављају питања - Мотивише ученике за рад - Припрема материјал - Помаже при изради паное - објашњава улогу човека за спасење света - прави ППТ презентацију - кратка провера знања ученика

питања, - Израђују паное - Посматрају и постављају питања на приказане иконе	- Приказује филм о Христовом страдању, чита и тумачи Свето Писмо - прави ППТ презентацију
--	--

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – обавезни изборни наставни предмет

Општи циљ предмета је оспособљавањ ученика за активно учешће у животу школе и локалне заједнице, проширивањем знања о демократији, њеним принципима и вредностима кроз практично деловање.

Задаци:

- подстицање и оспособљавање за активно учешће у животу локалне заједнице;
- разумевање функциониса нивоа и органа власти;
- упознавање мера власти;
- упознавање права и одговорности грађана на нивоу заједнице;
- развијање комуникацијских вештина неопходних за сарадничко понашање, аргументовање ставова и изражавање мишљењас;
- обучавање за тимски рад;
- развијање способности критичког расуђивања и одговорног одлучивања и делања;

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова
1.	Упознавање основних елемената програма	6
2.	Уочавање проблема у заједници	4
3.	Избор проблема	1
4.	Сакупљање података о изабраном проблему	8
5.	Израда студије	12
6.	Јавна презентација студије	1
7.	Осврт на научено	4
УКУПНО		36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - повезује властито искуство са потребама школске и локалне заједнице - ученици дискутују о проблемима - попуњавају упитнике и прикупљају податке - извештавају и дискутују о прикупљеним подацима - бирају заједнички проблем - попуњавају упитник - посећују изворе информација - сакупљају податке- - разврставају материјале - постављају питања - раде показни део - јавна презентација - самостално процењују искуства и вештине које су стекли 	<ul style="list-style-type: none"> - обучава ученике да се самостално изражавају - помаже да остваре комуникацију у различитим социјалним ситуацијама - дели ученике у групе - подстиче ученике да износе своја гледишта - упознаје ученике са изворима и техникама прикупљања информ. - дели ученике на истраживачке групе - припрема материјал - дели ученике на групе, - упознаје ученике са материјалима за израду студије - припрема ученике за јавну презентацију - уважава потребе групе - пружа повратну информацију - подстиче ученике да се самостално, аргументовано залажу за своје ставове

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО - изборни наставни предмет

Циљ образовно-васпитног рада изборног програма је да се ученици оспособе за коришћење рачунара.

Задаци образовно-васпитног рада:

- упознавање основних појмова из информатике и рачунарства;
- развијање интересовања за примену рачунара у свакодневном животу и раду;
- подстицање креативног рада са рачунаром;
- оспособљавање за рад на рачунару.

Оперативни задаци:

- упознавање ученика са радом са табелама у програму за обраду текста;
- упознавање ученика са применом рачунара у области информација и комуникација;
- упознавање ученика са основним елементима програма за графику и анимацију;
- упознавање ученика са основним елементима програмирања;
- упознавање ученика са различитим образовним софтверима.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр.	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова

теме		
1.	Рад са текстом	10
2.	Интернет	4
3.	Графика	10
4.	Анимација	3
5.	Изборни модули	9
УКУПНО		36

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - повезује нова знања са садржајима из претходних разреда - прати упутства наставника - вежба на задатим примерима - користе претраживаче на интернету - примена програма за анимацију - израда interface-а у Visual basic-у - рад у паровима 	<ul style="list-style-type: none"> - оспособљавање за коришћење претраживача на интернету - обучавање за рад са програмима за анимацију - упућивање у рад у Visual basic-у - праћење и вредновање напредовања ученика

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ - изборни наставни предмет

Циљ и задаци

Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Задаци:

- развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената
- стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства;
- развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење;
- развијање осетљивости за ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у раду и животу;

- развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање;
- подстицање интересовања и стварање потребе код ученика за посећивањем музеја, изложби, као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде;

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- развијају ликовно-естетски сензибилитет за спонтани ритам бојених мрља, линија, текстуру, светлину, боју и чулну осетљивост и осећајност за визуелно споразумевање и свет уобразиље у ликовним делима;
- покажу интересе и способности за самостално откривање визуелних појава и законитости света облика: светло-тамно, облик-боја, простор, композиција;
- посматрају и естетски доживљавају дела ликовних уметности;
- развијају љубав према ликовном наслеђу;
- се оспособе за стваралачко преношење визуелно-ликовних искустава у природно-друштвено научна подручја и тако развију интересовање за оплемењивање и заштиту природе и смисао за унапређивање културе живљења;

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Бројтеме	Назив теме	Број часова
1	Цртање	12
2	Сликање	12
3	Вајање	12
УКУПНО		36

ХОР И ОРКЕСТАР - изборни наставни предмет

Циљ и задаци

Општи циљ наставе изборног предмета *хор и оркестар* је развијање интересовања за музичку уметност и упознавање музичке традиције и културе свога и других народа.

Задаци:

- неговање способности извођења музике (певање/свирање);
- стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музике;
- подстицање креативности у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике);
- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности;
- припремање програма за културну и јавну делатност школе;
- упознавање занимања музичке струке.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- певају по слуху и из нотног текста песме наших и других народа (народне, уметничке, дечје, староградске);
- упознају основне појмове из музичке писмености;
- упознају музичке дела уз основне информације о делу и композитору;
- развијају стваралачке способности.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Бројтеме	Назив теме	Број часова
1	Извођење музике	12
2	Слушање музике	12
3	Стварање музике	12
УКУПНО		36

**Основна школа
„Војвода Радомир Путник“**

(8) ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА СЕДМИ РАЗРЕД

2011-2015. године

Београд, јун, 2015. год.

САДРЖАЈ

1. Сврха, циљеви и задаци програма образовања и васпитања
2. Обавезни и изборни наставни предмети са фондом часова
3. Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети
4. Циљеви и задаци наставних предмета, глобални планови наставних предмета :
 - српски језик
 - енглески језик
 - ликовна култура
 - музичка култура
 - историја
 - географија
 - физика
 - математика
 - биологија
 - хемија
 - техничко и информатичко образовање
 - физичко васпитање
 - француски језик
 - физичко васпитање-изабрани спорт
 - православни катихизис (веронаука)
 - грађанско васпитање
 - информатика и рачунарство
 - домаћинство
 - цртање, сликање и вајање
 - хор и оркестар

8.1. СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Сврха програма образовања

- квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености, неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.
- развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и доприноси демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци програма образовања су:

- стицање знања о језику, књижевности и медијима релевантним за будуће образовање и професионални развој;
- оспособљавање ученика да користи стандардни матерњи језик, ефикасно комуницира у усменом и писаном облику у различите сврхе;
- оспособљавање ученика да комуницирају у усменом и писаном облику на теме из свакодневног живота на страном језику;
- развијање свести о значају вишејезичности у савременој вишекултурној заједници;
- разумевање повезаности различитих научних дисциплина;
- разумевање и сналажење у садашњости и повезаности друштвених појава и процеса у простору и времену (Србија, Европа, свет);
- прихватање и уважавање другог/друге без обзира на националну, верску, родну и друге разлике;
- разумевање појава, процеса и односа у природи на основу знања физичких, хемијских и биолошких закона, модела и теорија;
- правилно формирање математичких појмова и стицање основних математичких знања и вештина;
- стицање способности за уочавање, формулисање, анализирање и решавање проблема;
- овладавање информационо-комуникационим технологијама;
- развијање вештина и техника уметничког изражавања;
- познавање различитих техника, стилова и медија уметничког изражавања;
- познавање вредности сопственог културног наслеђа и повезаности са другим културама и традицијама;
- развијање одговорног односа према сопственом здрављу и здрављу других.

8.2. ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ СА ФОНДОМ ЧАСОВА

Обавезни наставни предмети	недељни фонд часова	годишњи фонд часова
српски језик	4	144
енглески језик	2	72
ликовна култура	1	36
музичка култура	1	36
историја	2	72
географија	2	72
физика	2	72
математика	4	144
биологија	2	72
хемија	2	72
техничко и информатичко образовање	2	72
физичко васпитање	2	72
УКУПНО	26	936

Обавезни изборни наставни предмети	недељно по одељењу	годишње по одељењу
веронаука/ грађанско васпитање	1	36
француски језик	2	72
физичко васпитање – изабрани спорт	1	36
УКУПНО	4	144

Изборни наставни предмети	недељно по одељењу	годишње по одељењу
информатика и рачунарство	1	36
домаћинство	1	36
цртање, сликање и вајање	1	36
хор и оркестар	1	36

8.3. ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Облик образовно – васпитнограда	недељно поделењу	годишње поделењу
Редовна настава ¹⁴	31	1116
Допунска настава ¹⁵	1	36
Додатни рад ¹⁶	1	36

Остали облици образовно – васпитнограда	недељно поделењу	годишње поделењу
Час одељењског старешине	1	36
Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности (секције)	1	36
Екскурзије - настава у природи ¹⁷	до 2 дана годишње	

¹⁴ обавезни и изборни наставни предмети

¹⁵ часови српског језика и математике (по потреби и других обавезних наставних предмета)

¹⁶ рад са надареним ученицима

¹⁷ Програм одељењске заједнице, здравственог васпитања и осталих активности биће дати у Програму рада школе.

8.4.ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ НАСТАВНИХ ПРЕДМЕТА И ГЛОБАЛНИ ПЛАНОВИ ЗА ОБАВЕЗНЕ И ИЗБОРНЕ НАСТАВНЕ ПРЕДМЕТЕ

СРПСКИ ЈЕЗИК - обавезни наставни предмет

Циљ и задаци наставе српског језика у седмом разреду

Циљ наставе српског језика јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

Задаци наставе српског језика:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе српског језика сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе српског језика буду у пуној мери реализовани
- развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује
- описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика
- упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика
- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца)
- развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности
- развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза
- увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког)
- оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова
- упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих

енциклопедија и часописа за децу

- поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста
- развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне), поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама
- поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм)
- усвајање основних теоријских и функционалних појмова из књижевности, позоришне и филмске уметности

- упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења

- развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује

- навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији

- подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво

- васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности

Оперативни задаци:

- систематизација и проширивање знања о врстама речи и граматичким категоријама променљивих речи о значењу и употреби падежа, о врстама глагола
- систематизација и проширивање знања реченичним члановима
- напоредни односи међу реченичним члановима
- појам синтагме и састав именичке синтагме
- појам актива и пасива
- систем независних предикатских реченица
- напоредни односи међу независним предикатским реченицама у оквиру
- комуникативне реченице
- конгруенција

- разликовање кратких акцената и реченични акценат
- основни појмови о старословенском језику
- осамостаљивање за анализу лирских, епских и драмских дела
- усвајање књижевних и функционалних појмова према захтевима програма
- излагање (експозиција), опис и приповедање

ГЛОБАЛНИ ПЛАН:

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Граматика	CJ.1.3.1. CJ.1.3.2. CJ.1.3.4. CJ.1.3.5. CJ.1.3.6. CJ.1.3.7. CJ.1.3.8. CJ.1.3.9. CJ.1.3.10. CJ.1.3.15. CJ.1.3.16. CJ.2.3.1. CJ.2.3.2. CJ.2.3.3. CJ.2.3.7. CJ.2.3.11. CJ.3.3.1. CJ.3.3.2. CJ.3.3.4.	19	35	54
2.	Књижевност	CJ.1.4.1. CJ.1.4.2. CJ.1.4.3. CJ.1.4.4. CJ.1.4.5. CJ.1.4.6. CJ.1.4.8. CJ.2.4.1. CJ.2.4.2. CJ.2.4.5. CJ.2.4.6. CJ.2.4.7. CJ.2.4.8. CJ.2.4.9. CJ.3.4.1. CJ.3.4.2. CJ.3.4.3. CJ.3.4.4. CJ.3.4.5. CJ.3.4.6. CJ.3.4.7. CJ.3.4.8. CJ.3.4.9.	49	9	58
3.	Језичка култура	CJ.1.1.1. CJ.1.1.2. CJ.1.1.4. CJ.1.1.5. CJ.1.1.6. CJ.1.1.7. CJ.1.1.8. CJ.1.1.9. CJ.2.1.2. CJ.2.1.5. CJ.2.2.1. CJ.2.2.3. CJ.2.2.5. CJ.3.2.5.	8	24	32

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - повезују, закључују, - бележе, - усвајају нове појмове, - примењују знање на одговарајућим примерима и тексту - читају, - разумевају, - доживљавају, - повезују стечена знања са знањима из других предмета - износе утиске, - учествују у тумачењу - учествују у групном раду, - читају и тумаче дате текстове , - повезују стечена знања са знањима из других предмета - излажу усмено , - повезују старо знање са новим, - примењују знања на задацима, - илуструју - решавају задатке заједно са учеником до себе. - вежбају изражајно читање, - повезују познате наставне садржаје са новим, - уочавају сличности измрђу претходно обрађеног и новог текста, - употребљавају теоријске појмове, - повезују познате појмове са новим , - раде на задацима из уџбеника и решавају наставне листиће. - усвајају нове појмове, - примењују знање на одговарајућим примерима у тексту - учествују у тумачењу, - праве паное - прикупљају податке о животу и раду писаца, тј. бирају интересантне и занимљиве податке, - доживљавају и разумевају прочитани текст, - разговарају о утисцима, - усвајају и примењују књижевнотеоријске 	<ul style="list-style-type: none"> - упућује, - објашњава, - дефинише нове појмове , - проверава - изражајно чита текст , - мотивише ученике за рад, - подстиче ученике на повезивање градива са наставним садржајима из других предмета - усмерава тумачење текста, - организује наставу, - прати рад појединца и група, - подстиче ученике да проналазе примере у свом окружењу - вреднује - припрема избор из литературе, - усмерава рад и подстиче креативну атмосферу на часу, - објашњава, - подстиче ученике на повезивање градива са наставним садржајима из других предмета - дефинише нове појмове, - организује и контролише рад на часу - мотивише ученике на додатна истраживања - инсистира на прецизним и тачним записима . - мотивише ђаке, - усмерава пажњу ка важним естетским и стилским вредностима у књижевноуметничким текстовима, - подстиче ученике на повезивање градива са наставним садржајима из других предмета - наводи ученике да повезују ново градиво са оним што већ знају, - проверава усвојеност градива - развија такмичарски дух - дефинише нове појмове , - изражајно чита текст , - подстиче ученике на повезивање градива са наставним садржајима из других

<p>појмове</p> <ul style="list-style-type: none"> - уочавају разлике и сличности, - повезују стечена знања са знањима из других предмета - примењују знање на одговарајућим примерима и тексту - повезују стечена знања са знањима из других предмета - износе утиске, - учествују у тумачењу - илуструју - прикупљају податке о животу и раду писаца, тј. бирају интересантне и занимљиве податке, - доживљавају и разумевају прочитани текст, - разговарају о утисцима, - илуструју, - усвајају и примењују књижевнотеоријске појмове - повезују стечена знања са знањима из других предмета 	<p>предмета</p> <ul style="list-style-type: none"> - мотивише ученике за рад, - организује наставу, - прати рад појединца и група, - подстиче ученике да проналазе примере у свом окружењу - мотивише за рад и организује пријатну и опуштenu атмосферу на часу, - усмерава пажњу ученика ка естетским, али и моралним и животном вредностима из текста, - подстиче ученике на повезивање градива са наставним садржајима из других предмета - упућује, - објашњава, - мотивише за рад и организује пријатну и опуштenu атмосферу на часу, - усмерава пажњу ученика ка естетским, али и моралним и животном вредностима из текста,
---	---

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК - обавезни наставни предмет

Циљ наставе страног језика јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да овладају комуникативним вештинама и развију способности и методе учења страног језика.

Задаци наставе страног језика у основном образовању стога јесу:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе страног језика сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе страног језика буду у пуној мери реализовани
- развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова,
- стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији,
- стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика.

- ученик треба да усвоји основна знања из страног језика која ће му омогућити да се у једноставној усменој и писаној комуникацији споразумева са људима из других земаља,
- ученик треба да усвоји норме вербалне и невербалне комуникације у складу са специфичностима језика који учи, као и да настави, на вишем нивоу образовања и самостално, учење истог или другог страног језика.

Оперативни задаци:

Разумевање говора:

Ученик треба да разуме краће дијалоге, разуме општи садржај и издвоји кључне информације из краћих аутентичних текстова из свакодневног живота после 1-2 слушања...

Усмено изражавање и интеракција :

Ученик треба да препричава и интерпретира у неколико реченица садржај писаних, илустрованих и усмених текстова; описује или извештава у неколико реченица о догађајима и активностима; учествује у комуникацији и поштује социокултурне норме комуникације...

Разумевање писаног текста:

Ученик треба да разуме краће текстове, разуме и адекватно интерпретира садржај илустрованих текстова

Писмено изражавање:

Ученик треба да пише реченице и краће текстове; записује кључне информације и препричава оно што је видео, доживео...

Доживљај и разумевање књижевног текста:

Ученик треба да да изрази утиске и осећања о кратком прилагођеном књижевном тексту)

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Реднибр. Теме	НАЗИВ ТЕМЕ	бројчасова		
		обраду	другетипове	укупно
1.	Module 1 – Present and past. Review 1	5	7	12
2.	Module 2 – Descriptions, Review 2	5	7	12
3.	Module 3 – The future, Review 3	5	7	12

4.	Module 4 – Your World, Review 4	5	7	12
5.	Module 5 – The way it’s done. Review 5	5	7	12
6.	Module 6 – The way we live, Review 6	5	7	12
УКУПНО		30	42	72

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - слушање и реаговање на команде наставника или са траке (слушај, пиши, повежи, одреди али и активности у вези са радом у учионици: цртај, сеци, боји, отвори/затвори свеску, итд.); - рад у паровима, малим и великим групама - мануалне активности (израда паноа, презентација, зидних новина, постера за учионицу или родитеље и сл.); - вежбе слушања (према упутствима наставника или са траке повезати појмове у вежбанки, додати делове слике, допунити информације, селектовати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.); - игре примерене узрасту; - класирање и упоређивање; - решавање „текућих проблема“ у разреду, договори и мини пројекти; - заједничко прављење илустрованих и писаних материјала (извештај / дневник са путовања, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације); - уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности (род, број, глаголско време, лице...); - уочавање кључних речи и информација у тексту; - одговарање на питања у вези са текстом, тачно / нетачно, вишеструки избор; - повезивање исказа сличних значења; - давање и одабир наслова краћим текстовима; 	<ul style="list-style-type: none"> - прилагођавање говора узрасту и знањима ученика; - сакупљање и коришћење у раду наставних средстава везаних за теме које се обрађују; - праћење мануелних активности ученика и њихово координирање; - вођење рачуна да се настава заснива и на социјалној интеракцији; рад у учионици и ван ње спроводи се путем групног или индивидуалног решавања проблема, потрагом за информацијама из различитих извора (интернет, одговарајући часописи, проспекти) - упућивање ученика у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа; - омогућавање приступа и прихватања нових идеја; - скретање пажње ученицима и упућивање на значај граматичке прецизности исказа; - усмеравање и мотивисање ученика; - подстицање ученика на студиозни и истраживачки рад; - одабирање наставних средстава и литературе; - постављање питања; - одређивање садржаја за реализацију циља исхода; - препоручивање литературе и средстава за рад;

ЛИКОВНА КУЛТУРА - обавезни наставни предмет

Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Задаци образовно- васповног рада у настави ликовне културе састоје се у

- стварању разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе ликовне културе сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе предмета ликовна култура буду у пуној мери реализовани
- развијању ученикове способности за:
- коришћење свих ликовних елемената
- ликовни стваралачки рад
- коришћење различитих материјала и медијума
- усвајање естетских критеријума за креативно мишљење
- доживљавање ликовних уметничких дела у оквиру културне баштине за препознавање савремених кретања у уметности свог и другог народа
- визуелну перцепцију и аперцепцију
- критичко мишљење
- оплемењивање животног радног простора
- активно стваралачко деловање у културном и уметничком животу средине
- активно естетско унапређивање своје околине и очување природе и баштине завичаја и домовине

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- проширују искуства у ликовном изражавању и развију ликовно-естетски сензибилитет за: арабеску, пропорције, композицију и простор, обједињавање покрета игре и звука и фотографију
- упознају основне елементе ликовне организације и припреме се за самостално и колективно преобликовање одређеног простора
- се оспособе да повезују ликовни рад са литерарним и сценским изразом, звуком и покретом
- упознају вредности споменика културе и своју културну баштину.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ		број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Арабеска	Л.К.2.2.1 Л.К.3.2.2 Л.К.3.2.3 Л.К.3.3.1 Л.К.3.3.3	2	2	4
2.	Пропорције	Л.К.3.2.2 Л.К.3.2.4	4	3	7
3.	Композиција и простор	Л.К.3.1.1 Л.К.3.1.2 Л.К.3.2.2 Л.К.3.2.3 Л.К.3.2.4 Л.К.3.3.1 Л.К.3.3.2 Л.К.3.3. Л.К.3.3.4	13	7	20
4.	Обједињавање покрета, игре и звука	Л.К.3.1.1 Л.К.3.2.4 Л.К.3.3.1 Л.К.3.3. Л.К.3.3.4	5	/	5
УКУПНО			24	12	36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - анализирају и естетски процењују ученичке радове и репродукције из историје уметности - анализирају облике, боје и линије у природи - анализирају односе величина у природи - компоују и планирају простор слике 	<ul style="list-style-type: none"> - демонстрира одговарајући илустративни материјал (дечје радове и уметничке репродукције) - обезбеђује очигледна наставна средства (готове ствари, предмете и облике из природе) - деомнстрира различите технике:

<p>користећи основне ликовне елементе</p> <ul style="list-style-type: none"> - цртају. сликају и вајају на тему арабеска - припремају скице, планове, маске и декор за позоришну представу - организују у сарадњи са наставником изложбу у холу школе - посећују галерије - израђују паное, праве новогодишњи накит и учествују на конкурсима 	<p>цртање, сликање и вајање</p> <ul style="list-style-type: none"> - анализира заједно са ученицима радове и врши естетску процену - врши селекцију радова заједно са ученицима за изложбу - организује посету галеријама и музејима - обилази ученике и врши коректуру радова, подстиче и охрабрује ученике да истражују нове могућности
--	---

МУЗИЧКА КУЛТУРА - обавезни наставни предмет

Циљ наставе музичке културе је да створи интересовање за акивно бављење музиком, подстиче стваралачке способности, доприноси естетском и етичком развоју њихове личности.

Циљ је да се ученици оспособе за доживљавање и разумевање музике, да разумеју савремена кретања у музичкој уметности свог и других народа.

Оперативни задаци:

Ученици треба да:

- упознавање музике праисторије, античке епохе, средњег века, ренесансе, барока и класицизма кроз сагледавање друштвене функције музике, видова музицирања, карактеристичних жанрова, облика и инструмената епохе, као и најистакнутијих стваралачких личности
- обрада мелодијског мола, обрада акорда на главним ступњевима, појам каденце
- певају по слуху и из нота различите песме и каноне
- свирају изражајно, уз веће техничке захтеве у односу на предходни разред
- усвајају нове елементе музичке писмености
- обрада мешовитих тактова 7/8, 5/8 - пример народне песме
- утврђивање и обрада појмова:

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни. бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	стандарди	број часова по теми	број часова	
				обrade	осталих типова
1.	Извођење музике певањем и свирањем са елементима музичке писмености	МК.1.3.2 МК.3.3.1	14	10	4

		МК.1.1.2 МК.2.1.1 МК.3.1.2			
2.	Музички инструменти и нова музичка дела	МК.1.2.3 МК.2.2.1 МК.3.1.3 МК.2.1.1	8	5	3
3.	Музичко стилска раздобља и нова музичка дела	МК.1.1.2 МК.2.1.2 МК.3.2.1	12	7	5
4.	Музичко стваралаштво	МК.1.4.4 МК.3.4.2	2	2	0
укупно:			36	22	14

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - певају песме по слуху из нота, различите песме и каноне - свирају изражајно уз веће техничке захтеве у односу на предходни разред - слушањем упознају и препознају нове инструменте и ансамбле - слушањем препознају жанр појединих композиција - активно се баве припремањем програма за интерна славља као и за одлазак на јавне концерте 	<ul style="list-style-type: none"> - наставник свира на клавиру песме предвиђене програмом - тактира песме по слуху и нотном тексту - наставник негује стваралачко ангажовање ученика; у слушању, певању и свирању - упознаје ученике са делима уметничке и народне музике - анализира заједно са ученицима музичка дела - препоручује ученицима одласке на концерте класичне музике - оспособљава ученике да препознају нове инструменте и ансамбле - помаже ученицима у естетском процењивању уметничких дела

ИСТОРИЈА - обавезни наставни предмет

Циљ наставе историје јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и развијање историјске свести и хуманистичко образовање ученика. Настава историје треба да допринесе разумевању историјског простора и времена, историјских догађаја, појава и процеса, као и развијању националног и европског идентитета и духа толеранције код ученика.

Задаци наставе историје су:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе историје сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе историје буду у пуној мери реализовани
- да ученици разумеју историјске догађаје, појаве и процесе, улогу истакнутих личности у развоју људског друштва и да познају националну и општу историју (политичку, економску, друштвену, културну...).

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- усвоје појам нови век и стекну знања о основним одликама тог историјског периода
- стекну знања о историји најзначајнијих европских држава у новом веку
- стекну знања о положају српског народа под турском, хабзбуршком и млетачком влашћу
- стекну знања о настанку и развоју модерних српских држава до међународног признања независности 1878. године
- упознају културна и научно-технолошка достигнућа Европе и света у новом веку
- упознају културна и научно-технолошка достигнућа Срба у новом веку
- стекну знања о знаменитим личностима новог века
- развијају истраживачку радозналост и критички однос према историјским изворима.
- стекну знања о развоју грађанских слобода и права током новог века

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за			стандарди
		обраду	остали типови	укупно	
1.	Успон Европе	6	5	11	ИС.1.1.1; 1.1.4; 1.1.5; 1.1.6; 1.1.7; 1.1.8; 1.1.9; 1.1.10; 1.2.1; 1.2.3; 1.2.4; 1.2.5; 2.1.1; 2.1.2; 2.1.4; 2.1.6; 2.2.1; 2.2.2; 2.2.4; 2.2.5; 3.1.1; 3.1.3; 3.1.5; 3.1.6;
2.	Српски народ под страном влашћу (од XVI доXVIII в.)	9	11	20	ИС.1.1.1;1.1.4; 1.1.5; 1.1.6; 1.1.7; 1.1.8; 1.1.9; 1.2.1; 1.2.3; 1.2.4; 1.2.7; 2.1.1; 2.1.2; 2.1.4; 2.1.5; 2.1.6; 2.2.1; 2.2.2; 2.2.3; 2.2.4; 3.1.1; 3.1.2; 3.1.3; 3.1.4; 3.1.5, 3.1.6; 3.2.4; 3.2.5; 3.2.6;
3.	Доба револуције	7	7	14	ИС:1.1.4; 1.1.5; 1.1.6; 1.1.8; 1.1.9; 1.1.10; 1.2.3; 1.2.4; 1.2.5; 1.2.7; 2.1.1; 2.1.3; 2.1.4; 2.1.6; 2.2.1; 2.2.2; 2.2.5; 3.1.1; 3.1.3; 3.1.5, 3.1.6; 3.2.3; 3.2.6;
4.	Нововековне српске државе Србија и Црна Гора	11	10	21	ИС:1.1.4; 1.1.7; 1.1.8; 1.1.9; 1.1.10; 1.2.1; 1.2.2; 1.2.3; 1.2.4; 1.2.7; 2.1.1; 2.1.2; 2.1.4; 2.1.5; 2.2.1; 2.2.2; 2.2.4; 3.1.1; 3.1.2; 3,1,3; 3.1.4, 3.1.5, 3.1.6; 3.2.2; 3.2.7;

5.	Српски народ под страном влашћу од краја XVIII в. до седамдесетих година XIX века	3	3	6	ИС.1.1.4; 1.1.7; 1.1.8; 1.1.9; 1.1.10; 1.2.1; 1.2.2; 1.2.3; 1.2.4; 1.2.7; 2.1.1; 2.1.2; 2.1.4; 2.1.5; 2.2.1; 2.2.2; 2.2.4; 3.1.1; 3.1.2; 3.1.3; 3.1.4; 3.1.5; 3.1.6; 3.2.2; 3.2.7;
УКУПНО		36	36	72	

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - слуша, излаже, дискутује - поставља питања на основу датог текста - прави пано за одређену област - прикупља податке о историјским личностима - израда семинарских радова на задату тему - самостално се служи историјском картом - самостално или у групи израђује родослов одређене династије – Карађорђевићи, Обреновићи - анализира одгледани филмски материјал - износе своје ставове и аргументује их - уз помоћ наставника формулише проблем - уз помоћ наставника припрема и изводи час или део часа - помаже другом ученику у раду на часу или ван часа - анализира узрочно-последичне везе у историјским збивањима - одговара на питања наставника у усменој или писаној форми - ради на организовању изложби и посетама музејима у вези са датом темом 	<ul style="list-style-type: none"> - одабира наставна средства и литературу - организује групе ученика и њихова задужења - одређује садржаје за реализацију циља исхода - подстиче ученике да повезују градиво са сопственим искуством и свакодневним животом - прати ток практичних активности - дискутује са ученицима - подстиче ученике да повезују градиво из различитих предмета - препоручује литературу и средства за рад - подстиче ученике да повезују градиво из претходних лекција и претходних разреда - подстиче ученике да износе аргументовано своје ставове - формулише проблеме - прати ток рада ученика уз оцењивање - помаже ученику да припреми и реализује део часа или час - организује посету музеју, галерији - подстиче ученике да помажу друговима у раду на часу и ван часа

ГЕОГРАФИЈА - обавезни наставни предмет

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- стекну знања о битним природногеографским одликама ваневропских континената, њихових регија и појединих држава
- стекну знања о друштвеногеографским одликама ваневропских континената, њихових регија и појединих држава
- се оспособе за праћење и разумевање економских и друштвених активности и промена у савременом свету и њиховом доприносу општем развоју и напретку човечанства
- упознају регионалне разлике и комплементарност савременог света;
- разумеју проблеме у савременом свету (пренасељеност, неједнак привредни развој, недостатак хране, воде, енергије, минералних сировина, еколошки проблеми, болести, ратови и друго)
- развијају национални идентитет и упознају значај толеранције у мултиетничким, мултијезичким и мултикултуралним срединама у свету;
- упознају различите културе континената, њихових регија и држава и кроз то развијају општу културу
- развијају жељу и стичу потребу за даље образовање и самообразовање са циљем да се што успешније укључе у даље стручно оспособљавање
- кроз рад у настави географије проширују знања из картографије и оспособе се за самостално коришћење географске карте у стицању нових знања и у свакодневном животу
- оспособе за самостално коришћење географске литературе и различитог графичког и илустративног материјала у циљу лакшег савладавања наставног градива и оспособљавања за самостални рад.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Р. бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	стандарди	број часова по теми	број часова	
				обrade	остали типова
1.	Увод		1	0	1
2.	Географска обележја Азије	ГЕ.1.4.2 ГЕ.2.4.2 ГЕ.2.1.2 ГЕ.3.4.3	23	14	9
3.	Географска обележја Африке	ГЕ.1.4. ГЕ.2.4.2	15	9	6

		ГЕ.2.1.4 ГЕ.3.4.3			
4.	Географска обележја Америке	ГЕ.1.4.2 ГЕ.2.4.2 ГЕ.2.1.4 ГЕ.3.4.3	21	14	7
5.	Аустралија и Океанија	ГЕ.1.4.2 ГЕ.2.4.2 ГЕ.2.1.4 ГЕ.3.4.3	5	3	2
6.	Поларне области	ГЕ.1.4.2 ГЕ.2.4.2 ГЕ.2.1.4 ГЕ.3.4.3	3	2	1
7.	Свет као целина	ГЕ.1.3.1 ГЕ.2.3.1 ГЕ.3.3.1	3	2	1
8.	Годишња систематизација		1	0	1
УКУПНО			72	44	28

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - уз помоћ наставника дефинишу нове појмове, класификују их и покушавају да их објасне - упознају се са природно - географским одликама ваневропских континената, њихових регија и појединих држава - сналазе се на карти - проучавају економске и друштвене одлике континената, регија и појединих држава - уочавају сличности и разлике регија и држава ваневропских континената - проучавају различите религије и културе народа помоћу додатних извора 	<ul style="list-style-type: none"> - организује наставу, групни рад и рад у пару - прати рад појединаца и група - информише ученике о природно географским одликама ваневропских континената, њихових регија и појединих држава - прати и помаже ученицима око самосталног сналажења на карти - усмерава ученике да уоче сличности и разлике регија и држава ваневропских континената - даје упутства за писање реферата - мотивише ученике за рад и за додана

<ul style="list-style-type: none"> - пишу реферате - дају одговоре на питања у радној свесци - сами осмишљавају питања - проучавају додатне изворе - повезују нова знања са већ стеченим - праве паное 	<ul style="list-style-type: none"> истраживња - подстиче ученике да постављају питања - планира рад по групама, додатни рад - припрема материјале -
--	--

ФИЗИКА - обавезни наставни предмет

Општи циљ наставе физике јесте да ученици упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну научну писменост и да примене физичке законе у свакодневном животу и раду.

Остали циљеви су развијање функционалне писмености, разумевање појава у природи на основу физичких закона и истраживања у лабораторији, развијање логичког и апстрактног мишљења, примена знања из физике развијање свести о сопственим знањима, способностима и даљој професионалној оријентацији, развијање радних навика и склоности ка изучавању наука о природи, схватање повезаности физичких појава и екологије и развијање свести о потреби заштите, обнове и унапређивања животне средине, итд.

Оперативни задаци:

Ученик треба да :

- Разликује физичке величине које су одређене само бројном вредношћу од оних које су дефинисане интензитетом, правцем и смером (време, маса, температура, рад, брзина, убрзање, сила..)
- Користи на нивоу примене основне законе механике-Њутнове законе
- Стекне појам о гравитацији и разликује силу теже од тежине тела(бестежинско стање)
- Упозна силу трења
- Разуме да је рад силе једнак промени енергије и на нивоу примене користи трансформацију енергије у рад и обрнуто
- На нивоу примене користи законе одржања(маса, енергије)
- Прави разлику између температуре и топлоте
- Уме да рукује мерним инструментима
- користи јединице SI система за одговарајуће физичке величине

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни	НАЗИВ ТЕМЕ		број часова за
-------	------------	--	----------------

бр. теме		стандарди	обраду	друге типове	укупно
1.	Сила и кретање	ФИ.1.7.1 ФИ.2.2.1 ФИ. 3.2.1 ФИ.1.7.2 ФИ.2.2.2 ФИ.3.4.1 ФИ.2.4.1 ФИ.3.7.1 ФИ.2.4.3 ФИ.3.7.2 ФИ.2.1.4 ФИ.2.6.1 ФИ.2.6.2 ФИ.2.6.3 ФИ.2.7.1 ФИ.2.7.2 ФИ.2.7.3	9	13	3
2.	Кретање тела под дејством силе теже и силе трења	ФИ.2.2.1 ФИ.2.1.2 ФИ.2.4.3 ФИ.3.4.1 ФИ.1.7.1 ФИ.2.6.1 ФИ.3.7.1 ФИ.1.7.2 ФИ.2.6.2 ФИ.3.7.2 ФИ.2.6.3 ФИ.2.7.1 ФИ.2.7.2 ФИ.2.7.3	5	7	2
3.	Равнотежа тела	ФИ.1.7.1 ФИ.2.1.1 ФИ.3.1.1 ФИ.1.7.2 ФИ.2.1.2 ФИ.3.1.2 ФИ.2.1.3 ФИ.3.4.1 ФИ.2.4.3 ФИ.3.7.1 ФИ.2.6.1 ФИ.3.7.2 ФИ.2.6.2 ФИ.2.6.3 ФИ.2.7.1 ФИ.2.7.2 ФИ.2.7.3	6	6	1
4.	Механички рад и енергија. Снага	ФИ.2.4.1 ФИ.3.5.1 ФИ.1.7.1 ФИ.2.4.3 ФИ.3.7.1 ФИ.1.7.2 ФИ.2.6.1 ФИ.3.7.2 ФИ.2.6. ФИ.2.6.3 ФИ.2.5.1 ФИ.2.5.3 ФИ.2.7.1 ФИ.2.7.2	6	6	2
5.	Топлотне појаве	ФИ.1.4.1 ФИ.2.5.4 ФИ.3.5.2 ФИ.1.4.2 ФИ.2.6.3 ФИ.3.7.1 ФИ.1.4.3 ФИ.2.4.3 ФИ.3.7.2 ФИ.1.4.6	3	3	0

		ФИ.2.5.5 ФИ.1.5.1 ФИ.2.6.1 ФИ.1.7.2 ФИ.2.6.2 ФИ.1.7.1 ФИ.2.7.1 ФИ.1.5.2 ФИ.2.7.2 ФИ.2.7.3			
УКУПНО		72	29	35	8

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - описује појаве - прати излагање наставника и ученика - пита и одговара на питања - прати извођење огледа - анализира и изводи закључке - изводи једноставне огледе - чита и анализира прочитано - решава рачунске задатке - учествује у решавању проблема - мери физичке величине - записује и анализира резултате мерења - ради домаће задатке - ради контролне вежбе - тражи информације из различитих извора - пише рад на задату тему - прави пано, презентације 	<ul style="list-style-type: none"> - планира ток часа - усмерава ток часа - дефинише нове појмове - формулише законе - објашњава појаве - изводи огледе - активно прати рад ученика - пита и одговара на питања - бира и задаје задатке - оцењује постигнућа ученика - повезује градиво - даје упутства за извођење лабораторијских вежби - даје упутства за писање радова и израду паноа, презентација

МАТЕМАТИКА - обавезни наставни предмет

Циљ наставе математике у основној школи јесте: да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособе ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовасња и за самообразовање; као и да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

Задаци наставе математике јесу:

- да ученици стичу знања за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и у свакодневном животу;

- да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад;
- да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења;
- да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава;
- да ученици стичу способност изражавања математичким језиком, јасност и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;
- да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима;
- да ученици савладају основне операције с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција;
- да ученици упознају основне равне и просторне геометријске фигуре и њихове узајамне односе;
- да оспособи ученике за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама;
- да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању;
- да изграђује позитивне особине ученикове личности, као што су: истинољубивост, упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самосталана рад;
- да интерпретацијом математичких садржаја и упознавањем основних математичких метода допринесе формирању правилног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика;
- да ученици стичу навику и обучавају се у коришћењу различитих извора знања.

Оперативни задаци у седмом разреду:

Ученике треба оспособити да:

- умеју да одреде приближну вредност броја \sqrt{a} $(a \in \mathbb{Q}, a > 0)$;
- схвате појам квадрата рационалног броја и квадратног корена;
- упознају скуп реалних бројева као унију скупа рационалних и скупа ирационалних бројева;
- упознају појам степена и операције са степенима (изложилац степена природан број);
- умеју да изводе основне рачунске операције са мономима и полиномима, као и друге идентичне трансформације ових израза;
- упознају правоугли координатни систем и његову примену;
- добро упознају директну и обрнуту пропорционалност и практичне примене;
- знају питагорину теорему и умеју да је примене код свих изучаваних геометријских фигура у којима се може уочити правоугли троугао;
- познају најважнија својства многоугла и круга;
- умеју да врше приближну конструкцију ма којег правилног многоугла и геометријску конструкцију правилних многоуглова (са 6, 8 и 12 страница);

- знају најважније обрасце у вези са многоуглом и кругом и да их могу применити у одговарајућим задацима;
- схвате појам размере дужи и својства пропорције;
- схвате појам сличности троуглова и умеју да је примене у једноставним случајевима;
- могу да преведу на математички језик и реше текстуалне задатке;
- користе елементе дедуктивног закључивања (изводе једноставне диказе у оквиру изучаваног садржаја)

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Реални бројеви	МА.1.1.1. МА.1.1.3. МА.1.5.1. МА.1.1.4. МА.2.1.1. МА.2.1.2. МА.2.1.4. МА.2.4.3. МА.3.1.1. МА.3.2.3. МА.3.2.5. МА.3.4.2.	7	9	16
2.	Питагорина теорема	МА.1.3.1. МА.1.4.1. МА.1.4.4. МА.2.3.2. МА.2.4.3. МА.3.2.2. МА.3.3.2. МА.3.4.2.	5	11	16
3.	Рационални алгебарски изрази 1	МА.1.2.2. МА.1.2.3. МА.2.2.1. МА.2.2.2.	12	20	32

		MA.2.2.3. MA.2.2.5. MA.2.4.3. MA.3.2.2. MA.3.2.3. MA.3.2.5. MA.3.4.2.			
4.	Многоугао	MA.1.3.1. MA.1.4.1. MA.1.4.4. MA.2.3.2. MA.3.3.2. MA.3.4.2.	5	8	13
5.	Рационални алгебарски изрази 2	MA.1.2.3. MA.2.2.3. MA.3.2.2. MA.3.2.3.	7	7	14
6.	Круг	MA.1.3.3. MA.1.4.1. MA.1.4.4. MA.2.3.3. MA.3.3.3. MA.3.4.2.	6	9	15
7.	Зависне величине и њихово представљање	MA.1.2.4. MA.1.5.1. MA.1.5.2. MA.1.5.3. MA.2.2.1. MA.2.2.4. MA.2.2.5. MA.2.5.1. MA.2.5.4. MA.3.2.4. MA.3.5.2. MA.3.2.3.	7	13	20
8.	Сличност	MA.3.3.6.	4	6	10

9.	Писмени задаци		0	8	8
УКУПНО			53	91	144

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - дефинишу појам квадрата и квадратног корена - утврђују правила операција са степенима и увежбавају њихову примену - решавајући квадратну једначину увиђају потребу за увођењем ирационалних бројева - решавају задатке - проналазе грешке у задацима - сам осмишљава задатке - самостално и у пару решава проблемске задатке - поставља питања - одговара на питања - проучава додатне изворе - повезује нова знања са већ стеченим - уз помоћ наставника доказују теорему - користећи литературу и интернет упознају се са питагором и питагорејцима - уочава правоугли троугао на другим геом. фигурама, обележава правоугли троугао и примењује питагорину теорему - посматра свет око себе, уочава примере и њихове међусобне односе - решава проблеме самостално и у пару - илуструје, црта и правилно обележава правоугле троуглове - решава проблеме самостално и у пару - сам осмишљава задатке - поставља питања - одговара на питања - проучава додатне изворе - повезује нова знања са већ стеченим - дефинишу нове појамове - утврђују правила операција са мононимима и полиномима и увежбавају њихову примену 	<ul style="list-style-type: none"> - организује наставу , групни рад и рад у пару - прати рад појединаца и група - помаже око израде задатака, - помаже око проналажења идеје решења задатка - инсистира на прецизним и тачним записима - наводи ученике да правилно дефинишу нова правила, дефиниције и указује на грешке - мотивише ученике за рад и за додана истраживња - подстиче ученике да проналазе примере око себе - подстиче ученике да постављају питања - планира рад по групама, додатни рад - припрема материјале - вреднује - помаже при изради ппт презентација и паноа - организује наставу , групни рад и рад у пару - прати рад појединаца и група - помаже око израде задатака, - помаже око проналажења идеје решења задатка - инсистира на прецизним и тачним записима - наводи ученике да правилно дефинишу нове појмове, показује значај и важност правилног дефинисања и указује на грешке - указује на важност доказа и помаже око доказа - мотивише ученике за рад и за додана истраживња

<ul style="list-style-type: none"> - проналазе формуле квадратабинома и разлике квадрата - решавају задатке - проналазе грешке у задацима - сам осмишљава задатке - самостално и у пару решава проблемске задатке - поставља питања - одговара на питања - проучава додатне изворе - повезује нова знања са већ стеченим - уз помоћ наставника дефинише нове појмове, класификује их и уочава њихове особине - посматра свет око себе, уочава примере и њихове међусобне односе - решава проблеме самостално и у пару - илуструје, црта и правилно обележава елементе многоуглова - утврђује особине многоуглова посматрањем, мерењем, сечењем и лепљењем - конструише - увежбава коришћење прибора и педантност - решава проблеме самостално и у пару - сам осмишљава задатке - поставља питања - одговара на питања - проучава додатне изворе - повезује нова знања са већ стеченим - цртају правоугли координатни систем и тачкама придружују координате, проналазе тачке са задатим координатама - дефинишу нове појмове - приказују функције на различите начине: записују формулу, попуњавају табелу, цртају граф, цртају график - користећи рачунар утврђују особине функција - проналазе примере функција из свакодневног живота, физике, хемије... - самостално и у пару решавају задатке - проналазе грешке у задацима - илуструје и графички представља проблеме 	<ul style="list-style-type: none"> - подстиче ученике да проналазе примере око себе - подстиче ученике да постављају питања - планира рад по групама, додатни рад - припрема материјале - вреднује - помаже при изради ппт презентација и паноа - организује наставу , групни рад и рад у пару - прати рад појединаца и група - помаже око израде задатака, - помаже око проналажења идеје решења задатка - инсистира на прецизним и тачним записима - наводи ученике да правилно дефинишу нова правила, дефиниције и указује на грешке - мотивише ученике за рад - подстиче ученике да постављају питања - планира рад по групама, додатни рад - припрема материјале - вреднује - помаже при изради паноа - организује наставу , групни рад и рад у пару - прати рад појединаца и група - помаже око израде задатака, - помаже око проналажења идеје решења задатка - инсистира на прецизним и тачним записима - наводи ученике да правилно дефинишу нове појмове, показује значај и важност правилног дефинисања и указује на грешке - наводи ученике да утврде особине - мотивише ученике за рад и за додана истраживња - подстиче ученике да проналазе примере око себе - подстиче ученике да постављају питања - планира рад по групама, додатни рад - припрема материјале - вреднује
---	---

<ul style="list-style-type: none"> - сам осмишљава задатке - самостално и у пару решава проблемск езадатке - проучава додатне изворе - праве паное, ппт презентације - повезује нова знања са већ стеченим - уз помоћ наставника дефинише нове појмове и уочава њихове особине - посматра свет око себе, уочава примере и њихове међусобне односе - решава проблеме самостално и у пару - илуструје, црта иправилно обележава елементе круга - конструише - решава проблеме самостално и у пару - сам осмишљава задатке - поставља питања - одговара на питања - проучава додатне изворе - повезује нова знања са већ стеченим - уз помоћ наставника саставља и доказују теореме - уочава сличне троуглове, обележава их - посматра свет око себе, уочава примере и њихове међусобне односе - решава проблеме самостално и у пару - илуструје, црта иправилно обележава троуглове - решава проблеме самостално и у пару - проучава додатне изворе - повезује нова знања са већ стеченим 	<ul style="list-style-type: none"> - помаже при изради ппт презентација и паное - организује наставу , групни рад и рад у пару - помаже око израде задатака, - помаже око проналажења идеје решења задатка - инсистира на прецизним и тачним записима и цртежима - наводи ученике да правилно дефинишу нове појмове и указује на грешке - мотивише ученике за рад и за додана истраживња - подстиче ученике да проналазе примере око себе - подстиче ученике да постављају питања - планира рад по групама, додатни рад - помаже при изради ппт презентација и паное - организује наставу , групни рад и рад у пару - помаже око израде задатака, - помаже око проналажења идеје решења задатка - наводи ученике да правилно дефинишу нове појмове, показује значај и важност правилног дефинисања и указује на грешке - мотивише ученике за рад и за додана истраживња - подстиче ученике да проналазе примере око себе - подстиче ученике да постављају питања
---	--

БИОЛОГИЈА - обавезни наставни предмет (7.разред)

Циљ наставе биологије јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да усвајањем образовно-васпитних садржаја стекну основна знања о грађи и функционисању човечијег организма, развијају здравствену културу, хигијенске навике и схвате значај репродуктивног здравља.

Задаци наставе биологије су:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе биологије. сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе биологије буду у пуној мери реализовани
- разумевање улоге и значаја биологије за развој и напредак човечанства
- развијање свести о властитом пореклу и положају у природи
- разумевање еволутивног положаја човека
- упознавање грађе и функционисања организма, усвајање одређених хигијенских навика
- схватање да је полност саставни део живота и да човекова полност подразумева поштовање норми понашања које обезбеђују хумане односе међу људима
- стицање радних навика и способности за самостално посматрање и истраживање.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- науче основне податке о развоју људске врсте, етапе у развоју савременог човека и еволутивни положај човека данас
- стекну знања о грађи ћелија и ткива и повезаности органа и органских система у организам као целину
- упознају основну грађу и улогу коже
- упознају облик и грађу костију и мишића
- упознају грађу и функцију нервног система и чула
- упознају грађу и функцију жлезда са унутрашњим лучењем и њихову повезаност са нервним системом
- упознају грађу и функцију система органа за варење, дисање, циркулацију, излучивање
- упознају грађу и функцију система органа за размножавање, фазе у полном сазревању човека и биолошку регулацију процеса везаних за пол
- упознају најчешћа обољења и повреде органских система човека
- науче основна правила пружања прве помоћи
- развијају неопходне хигијенске навике
- схвате значај здравствене културе и репродуктивног здравља
- схвате значај и улогу породице у развоју, опстанку, напретку људског друштва као и последице њеног нарушавања.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Порекло и развој људске врсте	БИ.1.3.8 БИ.2.3.5	2	1	3

		БИ.3.3.6			
2.	Грађа човечијег тела	БИ.1.2.2 БИ.1.2.6 БИ.1.3.4 БИ.1.3.7 БИ.2.2.8 БИ.3.2.7 БИ.3.3.1 БИ.3.3.3	31	33	64
3.	Репродуктивно здравље	БИ.1.5.10 БИ.1.5.11 БИ.1.5.12 БИ.1.5.13 БИ.2.5.5 БИ.3.5.7 БИ.3.5.8	3	2	5
	УКУПНО		36	36	72

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - Интерактивна настава – питања и одговори, - израда цртежа и схема у свескама, - посматрање под микроскопом, - практичан рад - израда писаних реферата и паноа - мултимедијалне презентације - писмена провера знања - рад у групи и рад у паровима 	<ul style="list-style-type: none"> - Усклађивање циљева и исхода, - планирање садржаја, средстава, облика и метода рада, - презентирање садржаја уз потенцирање демонстративно-илустративног метода рада - постављање питања и одговарање на ученичка питања, - практичан рад - припремање задатака за писмену проверу знања и њихово прегледање

ХЕМИЈА - обавезни наставни предмет за 7. разред

Циљеви:

- развијање функционалне хемијске писмености
- развијање способности за извођење једноставних хемијских истраживања
- развијање логичног и апстрактног мишљења и критичког става у мишљењу
- развијање радозналости, потребе за сазнањем, својствима супстанци у окружењу
- развијање свести о сопственим знањима и способностима и даљој професионалној оријентацији.

Задаци:

- омогућавање ученицима да разумеју предност изучавања хемије и научни метод којим се у хемији долази до научног сазнања
- оспособљавање ученика за коришћење хемијског језика, да знају хемијску терминологију и разумеју квалитативно и квантитативно значење хемијских симбола, формула и једначина
- стварање наставних ситуација у којима ће ученици развијати експерименталне вештине, руковати лабораторијским посуђем, прибором и супстанцима
- оспособљавање ученика за извођење једноставних истраживања
- стварање ситуација у којима ће ученици примењивати знање из хемије за тумачење појава и промена у окружењу.

Оперативни задаци:

Ученик треба да:

- разуме шта је предмет изучавања хемије и како се у хемији долази до сазнања;
- промене у природи;
- оспособи се за коришћење уџбеника и радне свеске;
- овлада основним операцијама лабораторијске технике, мерама опрезности, заштите и прве помоћи како би самостално изводио једноставне експерименте;
- организује радно место, припрема и одлаже прибор и други материјал за рад.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Хемија и њен значај	ХЕ.1.1.8 ХЕ.1.1.9 ХЕ.1.1.10 ХЕ.1.5.1 ХЕ.2.6.1 ХЕ.2.6.2 ХЕ.2.6.3	1	2	3
2.	Основни хемијски појмови	ХЕ.1.1.1 ХЕ.1.1.3 ХЕ.1.1.9 ХЕ.1.1.10 ХЕ.1.1.1 ХЕ.1.1. ХЕ.1.5.1 ХЕ.2.1.2	6	8	14

		XE.3.1.7 XE.3.1.8			
3.	Структура супстанце	XE.1.1.6 XE.1.5.1 XE.2.1.8 XE.3.1.1 XE.3.1.2 XE.3.1.3 XE.3.1.4 XE.3.1.5 XE.3.2.1			
	Атом и структура супстанце Основне честице које изграђују супстанце: атоми, молекули, јони		7 7	9 8	16 15
4.	Хомогене смеше - раствори	XE.1.5.1 XE.2.1.7 XE.2.1.10 XE.3.1.5 XE.3.1.8 XE.3.1.9	4	5	9
5.	Хемијске реакције и израчунавања	XE.1.1.6XE. 1.5.1 XE.2.2.2 XE.3.1.5 XE.3.1.8 XE.3.1.9 XE.3.1.3	7	8	15
УКУПНО			32	40	72

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - ученици су мисаоно активни, траже информације, постављају питања - упознају правила понашања и мере опреза у хемијској лабораторији - безбедно рукују лабораторијским прибором, посуђем и супстанцама - мере, записују и анализирају резултате мерења - организују своја радна места - питају и одговарају на питања - воде белешке - посматрају својства супстанци и промена у експериментима које наставник изводи - изводе закључке - самостално изводе експерименте - бележе резултате - презентују резултате - дискутују - праве наставна средства - претражују и користе различиту литературу - на основу модела описују атом - састављају моделе молекула - питају и одговарају на питања - записују нове појмове, формуле и слично - читају из уџбеника и анализирају прочитано - самостално изводе огледе користећи супстанца која су донели од куће - изводе закључке - бележе - дискутују - раде рачунске задатке - постављају питања и одговарају на постављена питања 	<ul style="list-style-type: none"> - повезује предмет изучавања хемије са предходним сазнањима ученика - уводи ученике у самостални рад у хемијској лабораторији - активно прати експериментални рад ученика - развија навике ученика да организују своја радна места - повезује нова сазнања са знањима из других предмета (физике) - подстиче ученике да постављају питања - изводи једноставније огледе и наводи ученике да објасне одређене појмове - активно прати експериментални рад ученика - развија сарадњу међу ученицима - оцењује постигнућа ученика путем усменог излагања и експерименталног рада - припрема ученике за ново градиво - развија самосталност ученика у раду - проблемски излаже садржаје - формира нове појмове - оцењује достигнућа ученика - повезује нова знања са предходним знањима ученика - изводи демонстрационе огледе - подстиче ученике током активности - прихвата самосталност и иницијативе ученике - оцењује достигнућа ученика - дефинише нове појмове и величине - припрема различите задатке за групе (картице са симболима, формулама и коефицијентима) - оспособљава ученике за заједнички рад - бира и задаје рачунске задатке и активно -

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ - обавезни наставни предмет

Циљ и задаци

Циљ наставе техничког и информатичког образовања у основној школи јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку, техничку и информатичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да се упознају са техничко-технолошки развијеним окружењем, развију техничко мишљење, техничку културу, радне вештине и културу рада.

Задаци наставе техничког и информатичког образовања су

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе техничког и информатичког образовања сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе техничког и информатичког образовања буду у пуној мери реализовани
- стицање основног техничког и информатичког образовања и васпитања
- стицање основних техничко-технолошких знања, умења, вештина и оспособљавање ученика за њихову примену у учењу, раду и свакодневном животу
- схватање законитости природних и техничких наука
- сазнавање основног концепта информационо-комуникационих технологија (ИЦТ), улоге ИЦТ у различитим струкама и сферама живота,
- као и оспособљавање ученика да
- раде на једном од оперативних система и неколико најчешће коришћених корисничких програма и стицање навике да их ученик користи у свакодневним активностима
- науче употребу рачунара са готовим програмима за обраду текста, за графичке приказе, интерфејс и интернет
- развијају стваралачко и критичко мишљење
- развијају способност практичног стварања, односно да реализују сопствене идеје према сопственом плану рада и афирмишу креативност и оригиналност

- развијају психомоторне способности

- усвоје претпоставке за свесну примену науке у техници, технологији и другим облицима друштвено корисног рада

- савладавају основне принципе руковања различитим средствима рада, објектима технике и управљања технолошким процесима
- развијају прецизност у раду, упорност и истрајност приликом решавања задатака
- стичу радне навике и оспособљавају се за сарадњу и тимски рад
- на основу физичких, хемијских, механичких и технолошких својстава одаберу одговарајући материјал за модел, макету или средство
- препознају елементе (компоненте) из области грађевинарства, машинства,

електротехнике, електронике и да их компоњују у једноставније функционалне целине (графички и кроз моделе, макете или предмете)

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- комуницирају на језику технике (користе стручну терминологију и израђују технички цртеж-основним прибором и рачунаром)
- користе рачунар у прикупљању информација као и у њиховој обради и презентацији
- служе мерним инструментима за мерење дужине, углава, масе, силе;
- на основу физичких, хемијских и технолошких својстава одаберу одговарајући материјал (метал, легуру, неметал и погонски материјал) за модел или употребно средство
- препознају елементе (компоненте) из области машинства и да их компоњују у једноставније функционалне целине (графички и кроз моделе или употребне предмете)
- примењују одговарајуће поступке обраде материјала кроз алгоритам
- разумеју технолошке процесе и производе различитих технологија
- правилно употребљавају стандардни прибор, алат и машине при обликовању елемената за моделе и употребна средства
- одређују адекватне везе између елемената (завртањ, закивак, ...)
- препознају природне ресурсе, њихову ограниченост у коришћењу
- прилагоде динамичке конструкције (моделе) енергетском претварачу

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. Теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	УВОД У МАШИНСКУ ТЕХНИКУ	2	-	2
2.	ТЕХНИЧКО ЦРТАЊЕ У МАШИНСТВУ	2	6	8
3.	ИНФОРМАТИЧКЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ	4	10	14
4.	МАТЕРИЈАЛИ	1	1	2
5.	МЕРЕЊЕ И КОНТРОЛА	1	1	2
6.	ТЕХНОЛОГИЈА ОБРАДЕ МАТЕРИЈАЛА	2	2	4
7.	МАШИНЕ И МЕХАНИЗМИ	4	12	16

8.	РОБОТИКА	2	-	2
9.	ЕНЕРГЕТИКА	2	2	4
10.	КОНСТРУКТОРСКО МОДЕЛОВАЊЕ-МОДУЛИ	-	16	16
УКУПНО		22	50	72

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ - обавезни наставни предмет

Циљ физичког васпитања је подмиривање основних биопсихосоцијалних потреба ученика за физичким активностима, формирање правилног схватања и односа према њима и трајно подстицање ученика да физичке активности уграде у свакодневни живот и у културу живљења уопште.

Задаци наставе физичког васпитања у основној школи јесу:

- упознавање значаја и суштине физичког и здравственог васпитања;
- потстицање хармоничног физичког развоја и правилног држања тела;
- развој и усавршавање моторичких способности;
- стицање моторичких умења која су као садржаји утврдјени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- формирање морално – вољних квалитета личности;
- оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- стицање и развијање свести о здрављу, чувању здравља и заштити природе и човекове средине.

Оперативни задаци физичког васпитања су:

- усмерени развој основних моторичких способности, првенствено брзине и координације;
- усмерено стицање и усавршавање моторичких умења и навика предвиђених програмом физичког васпитања;
- примена стечених знања, умења и навика у сложеним условима (кроз игру, такмичење и сл.);
- задовољавање социјалних потреба за потврђивање, групним поистовећивањем и сл.;
- естетско изражавање кретњом и доживљавање естетских вредности;

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Р. бр. наставн е теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	стандарди	број часова по теми	број часова	
				обrade	осталих типова
1.	Атлетика	1.1.3.;1.1.5. 1.1.7. ;1.1.9 1.1.4. 2.1.3.;2.1.4. 2.1.6.;2.1.8. 3.1.3.;3.1.4.	23	4	19
2.	Спортска гимнастика	1.1.11;1.1.12; 1.1.13.1.1.20. 1.1.16;1.1.17. 1.1.18. 1.1.19 2.1.9.;2.1.10. 2.1.14. 2.1.15.2.1.16. 3.1.6.;3.1.7. 3.1.11.;	24	7	17
3.	Спортске игре - одбојка	1.1.1;1.1.2. 2.1.1;2.1.2. 3.1.1. ;3.1.2.	24	7	17
4.	Педагошко дидактички рад	1.3.1.;1.3.2 1.3.3;1.3.4.	1	1	-
УКУПНО			72	19	53

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - упознавање са планом и програмом - ниски старт-постављање,команда,стартно убрзање прогресија,техника финиша - штафетно трчање- ниски старт и техника држња штафетне палице,примопредаја,трчање 4x100m - интервално трчање,развој опште издржљивости 	<ul style="list-style-type: none"> - Упознаје децу са планом и програмом у текућој школској години - демонстрира вежбе и кораке у извођењу различитих спортских дисциплина - прати напредовање ученика - мотивише и оцењује ученике

<ul style="list-style-type: none"> - трчање на средњим дистанцама (500м девочице; 800 м дечаци),правилан распоред снаге,вежбање снаге воље и жеље за постизање бољих резултата - скок у вис леђна техника,ипонављањеопкорачне техника - бацање кугле (хват и држање), - тло- варијанте колута - став о шакама,колут напред,колут назас до става о шакама, -мост из лежања на леђима, - мост из става о шакама - прамет странце-2 пута везано - вага - летећи колут - прескок- разношка преко козлића 110цм; обука згрчке - паралелни разбој- њих у упору,саскок предношка - њих у потпору,предњихом упор за рукама до седа разножног - греда- (ниска греда)- суножним одскоком наскок на греду, различити начини ходања у успону, са згрченим предножењем, са заножењем, са одножењем и високим предножењем; (висока греда)- наскок у упор предњи, упор одножно левом, окрет за 90 степени удесно, упор клечећи на десној ноzi са заножењем, ходање окрети поскоци - кругови- дохватни кругови, вис узнето, вис стрмоглаво, вис стражњи, саскок,њихање, - замах предњихом,згиб,зањих у згибу ,предњихом вис узнето - њих у вису,саскок у зањиху - узмахом упор предњи,подметни саскок - полигон спретности и окретности - Обучавање основних елемената са лоптом-горње одбијање,доње одбијање,сервис, смеч,пријем сервиса 	<ul style="list-style-type: none"> - бира вежбе такве образовне вредности које ће за расположив број часова обезбедити оптимално усвајање тог задатка. - Обезбеђује теоријско образовање које ће ученицима омогућити стицање знања о суштини вежбовног процеса и законитости развоја младог организма,као и хигијенских навика неопходних у свакодневном животу - корективно-педагошки рад организује са ученицима смањених физичких способности, ослабљеног здравља, са телесним деформитетима и лошим држањем тела,уколико им дијагноза доктора специјалисте то дозвољава. - спроводи спортска такмичења као интегрални део процеса физичког васпитања (унутародељењска и међуодељењска . - са децом учествује на општинским и градским такмичењима у организацији Спортског савеза општине Савски венац и града Београда - организује јесењи и пролећни крос - врши мерења физичких способности ученика - анимира децу за бављењспортокаврстом активног одмора - сугерише здравначинживота - усмерава децу на активно бављење спортом у складу са њиховим предиспозицијама
--	---

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК – обавезни изборни наставни предмет

Циљ

Ученици 7 разреда треба да примене и користе претходно усвојену лексику, да прошире граматичка знања, да овладају ортографском, ортоепском, социокултурном и прагматичком компетенцијом.

Циљ наставе језика у овом разреду је стицање базичне језичке писмености и напредовање ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, оспособљавање за решавање проблема и задатака у новим непознатим ситуацијама, за изражавање и образлагање свог мишљења и дискутовање са другима, развијање мотивације за учење и заинтересованости за предметне садржаје, као и овладавање комуникативним вештинама и развијање способности и метода учења страног језика.

Стандарди на нивоу језичких вештина:

Разумевање говора:

Ученик разуме једноставну усмену поруку исказану савременим језиком, не дужу од 4 до 5 минута; и то на нивоу глобалног разумевања (основно обавештење из поруке), на нивоу селективног разумевања (проналажење тражене информације). Разумевање треба да се односи на различите врсте усмених порука (монолог, краћи разговор, кратка информација).

Разумевање писаног текста:

Ученик чита са разумевањем краће писане и илустроване текстове у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.

Усмено изражавање:

У оквиру програмом предвиђене језичке грађе, ученик је у стању да искаже једноставну усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста, самостално или уз помоћ наставника.

Писмено изражавање:

У оквиру програмом предвиђене језичке грађе ученик пише поруке и кратке текстове.

Интеракција:

Ученик остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.

Знање о језику:

Ученик препознаје основне принципе граматичке и социолингвистичке компетенције.

Оперативни задаци на нивоу језичких вештина:

Оперативни задаци по језичким вештинама се постепено проширују и усложњавају. Истовремено се континуирано примењују и оперативни задаци из претходних разреда.

1. Разумевање говора

На крају седмог разреда, ученик треба да:

- разуме изразе и упутства које наставник употребљава и прати обична и краћа обавештења;
- разуме кратке дијалоге и монолошка излагања до 12 реченица, које наставник исказује природним темпом, други ученици или их чује преко звучног материјала, а који садрже познату језичку грађу обрађену током петог, шестог и седмог разреда;
- разуме једноставне песме у вези са обрађеном тематиком;
- разуме и реагује на одговарајући начин на кратке усмене поруке у вези са личним искуством и интересовањима са активностима на часу.

2. Разумевање писаног текста

Ученик треба да:

- упозна и, када је у питању позната језичка грађа, савлада технике читања у себи;
- даље упознаје правила графије и ортографије;
- разуме смисао краћих писаних порука и илустрованих текстова о познатим темама (огласи, плакати са већим бројем учесталих израза и интернационализама око 100 речи);
- издваја основне информације из краћег прилагођеног текста у вези са неком особом или догађајем (ко, шта, где, када...);
- наслути садржај неког информативног текста ако је праћен визуелним додатком.

3. Усмено изражавање

Ученик треба да:

- разговетно изговара гласове, посебно оне које наш језик не познаје, акцентује речи, поштује ритам и интонацију при спонтаном говору и читању;
- ступи у дијалог и у оквиру десет реплика, постављањем и одговарањем на питања, води разговор у оквирима комуникативних функција и лексике обрађених током петог, шестог и седмог разреда;
- монолошки, без претходне припреме, али уз наставников подстицај, у десетак реченица представи себе или другог, саопшти садржај дијалога или наративног текста, или опише слику, лице, предмет, животињу и ситуацију.

4. Интеракција

Ученик треба да:

- реагује вербално или невербално на упутства и постављена питања у вези са конкретном ситуацијом;
- поставља једноставна питања и одговара на њих;

- изражава допадање или недопадање; нуди и прихвата понуду, позив или извињење;
- учествује у комуникацији на часу (у пару, у групи, итд.);
- тражи разјашњења када нешто не разуме;
- остварује једноставну интеракцију уз стално понављање и поновно формулисање исказа и врши корекције.

5. Писмено изражавање

Ученик треба да:

- даље упознаје правила графиције, ортографије и интерпункције;
- пише реченице и краће текстове на основу датог модела, слике или другог визуелног подстицаја (биографије, краће описе догађаја из свакодневног живота);
- пише пригодне честитке, поруке и електронска писма користећи модел;
- одговори на једноставна питања (ко, шта, где) која се односе на обрађене теме, ситуације у разреду или њега лично;
- прави спискове с различитим наменама (куповина, прославе рођендана, обавезе у току дана...).

6. Знања о језику

Ученик треба да:

- препознаје шта је ново научио;
- схвата значај познавања језика;
- увиђа могућности позитивног трансфера знања и стратегија стечених учењем првог страног језика;
- користи језик у складу са нивоом формалности комуникативне ситуације (нпр. форме учтивости);
- разуме везу између сопственог залагања и постигнућа у језичким активностима.

Теме и ситуације по доменима употребе језика:

1. Приватно:

- заједничке активности и интересовања у школи и ван ње
- дневне обавезе
- обавезе у кући, уређење простора у којем живи (куповина животних намирница, подела посла...)
- здравствена заштита

2. Јавно:

- развијање позитивног односа према животној средини и другим живим бићима (кућни љубимци, незбринуте животиње)
- знаменитости у културама земаља чији се језик учи
- оброци (здрава исхрана)

- становање (блок, насеље, кућа, град, село)
- куповина (обраћање и учтиве форме обраћања)
- временске прилике
- изласци (слободно време)

3. Образовно:

- предмети, распоред часова, недељна оптерећеност
- слободне активности (посете, спортски дани, хуманитарне акције)

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	Француска, француски језик, франкофонија	0	4	4
2.	Слободне активности: пројекат размене	4	4	8
3.	Животна средина: временске прилике	4	3	7
4.	Животна средина: угрожене животињске врсте	4	3	7
5.	Писмени задатак	0	4	4
6.	Актуализација градива	0	4	4
7.	Животна средина: заштита угрожених врата у Француској	2	2	4
8.	Заједничке активности и интересовања у школи и ван ње: радио и телевизија	4	4	8
9.	Заједничке активности и интересовања у школи и ван ње: изласци, франкофона музика	4	3	7
10.	Заједничке активности и интересовања у школи и ван ње: портрет уметника	4	3	7

11.	Писмени задатак	0	4	4
12.	Заједничке активности и интересовања у школи и ван ње: путовања	2	2	4
13.	Актуализација градива	0	4	4
УКУПНО		28	44	72

Комуникативне функције:

- Представљање себе и других
- Поздрављање
- Идентификација и именовање особа, објеката, делова тела, животиња, боја, бројева, итд. (у вези са темама)
- Разумевање и давање једноставних упутстава и команди
- Постављање и одговарање на питања
- Молбе и изрази захвалности
- Примање и давање позива за учешће у игри/групној активности
- Изражавање допадања/недопадања
- Изражавање физичких сензација и потреба
- Именовање активности (у вези са темама)
- Исказивање просторних односа и величина (Идем, долазим из..., Лево, десно, горе, доле...)
- Давање и тражење информација о себи и другима
- Тражење и давање обавештења
- Описивање лица и предмета
- Изрицање забране и реаговање на забрану
- Изражавање припадања и поседовања
- Тражење и давање обавештења о времену на часовнику
- Скретање пажње
- Тражење мишљења и изражавање слагања/неслагања
- Исказивање извињења и оправдања

Морфосинтакстички и фонетски садржаји са примерима:

1. Презентативи и њихове допуне: *c'est/ce sont/ce n'est pas/ce ne sont pas; voici/voilà; il y a/il n'y a pas (de/d')* *C'est mon professeur. Ce sont nos amis. C'est la ferme de mes grands-parents. Ce sont leurs poules. Ce ne sont pas leurs vaches. Voici Paul, notre cousin de Paris. Voilà nos animaux de compagnie. Il y a cinq chats, mais il n'y a pas de souris!*

2. Средства за наглашавање реченичних делова: *c'est ... qui i c'est... que: C'est Pierre qui va le faire; c'est to i que j'aime.*
3. Средства која указују на лице: а) наглашене личне заменице после предлога: *On peut aller chez moi; Je peux m'asseoir à côté de vous? Je n'ai jamais été chez eux;* б) наглашене личне заменице после позитивног императива: *Regarde-moi! Ouvre-lui! Téléphonez-leur!*
4. Актуализатори именице: а) вредности одређеног члана – генерализација: *Les enfants aiment les jeux de société;* спецификација: *Le frère de Mia aime jouer au Scrabble;* б) изостављање члана: натписи (*Pâtisserie*), врсте производа (*Chocolat, Savon de Marseille*), спискови (*lait, beurre, baguette, jambon, fromage blanc*); испред именице у позицији атрибута: *Elle est médecin; Il est boulanger;* в) демонстративи (заменице): *celui-ci/là; celle-ci/là* (као одговор на питање *Lequel? / Laquelle?*); *Cette moto? C'est celle de mon grand frère;* г) посесиви (заменице): *le mien/la mienne; le tien/la tienne; le sien/la sienne;* д) квалификатори *un peu de / beaucoup de; pas assez de / assez de / trop de.*
5. Модалитети реченица: а) негација (инфинитива): *Ne pas ouvrir les fenêtres; Ne pas se pencher;* б) интерогација: упитна морфема *n'est-ce pas?* инверзија (рецептивно): *Avez-vous compris? Voulez-vous essayer?*
6. Парцијално директно и индиректно питање: *Quand est-ce qu'on part? Il demande quand on part; Où sont mes affaires? Elle demande où sont ses affaires.* (Симултаност радњи).
7. Средства за исказивање просторних односа: а) прилошки и други изрази: *par terre, au milieu, au centre, dehors, dedans;* б) прилошке заменице *en i y:* *Tu vas à Nice? Non, j'en viens. Tu vas souvent à la campagne? J'y vais chaque été.*
8. Квалификација: а) место придева *petit, grand, jeune, vieux, gros, gentil, beau, joli, long, bon, mauvais;* б) промена значења неких придева у зависности од места: *Un grand homme / un homme grand; un brave homme / un homme brave.*
9. Средства за исказивање временских односа: а) предлози *dans, depuis i izraz il y a:* *Je pars dans deux jours; On est ici depuis lundi; Nous sommes arrivés il y a trois jours;* б) исказивање симултаности у будућности и у прошлости: *Ce jour-là il est venu me dire qu'il partait; il m'a dit qu'il allait déménager; il a promis qu'il nous écrirait.*
10. Индикатив (утврђивање градива из шестог разреда): презент, сложени перфекат, имперфекат, футур први индикатива, као и перифрастичне конструкције: блиски футур, блиска прошлост; *il faut que, je veux que, j'aimerais que* праћени презентом субжонтива глагола прве групе (*Il faut que tu racontes ça à ton frère*), као и рецептивно: *Il faut que tu fasses/ que tu ailles/ que tu sois/ que tu lises/ que tu saches/ que tu écrives;* презент кондиционала: *Si mes parents me laissaient partir, je viendrais avec toi!;* императив (рецептивно): *aie un peu de patience, n'ayez pas peur;* рецептивно (ради разумевања приче и бајки): облици простог перфекта (треће лице једине и треће лице множине).
11. Средства за исказивање погодбе: *Si tu as le temps, viens à la maison; On ira voir le match si tu finis tes devoirs.*

Активности ученика	Активности наставника
<ul style="list-style-type: none"> - слуша и реагује на команде наставника или са траке (слушај, пиши, повежи, цртај, сеци, боји) - ради у паровима, малим и великим групама 	<ul style="list-style-type: none"> - употребљава језик у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике у пријатној и опуштеној атмосфери - прилагођава говор узрасту и знању

<p>(мини-дијалози, игра по улогама, симулације...)</p> <ul style="list-style-type: none"> - учествује у мануелним активностима (израда паноа, презентација, зидних новина, видео-радова, постера за учионицу) - слуша и повезује звучни материјал са илустрацијом и текстом - игра игре примерене узрасту - пева у групи - упоређује по количини, облику, боји, годишњим добима... - одговара на питања у вези са текстом, тачно-нетачно - тражи информације из различитих извора (интернет, часописи, проспекти) - решава текуће проблеме у разреду, тј. договор, мини-пројекат - преводи исказ у гест и гест у исказ - заједнички прави илустровани и писани материјал (извештај, дневник, програм...) - уочава кључне речи у тексту, лице, род, број, глаголски облик - препознаје везе између група гласова и гласова - одговара на једноставна питања у вези са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор - извршава прочитана упутства и наредбе - упознаје се са дечијом книжевношћу и транспонује је у друге медије: ликовне радове, песме, драмски текст - повезује гласове и групе слова - проналази речи које недостају, употпуњавање низа, осмосмерке, укрштене речи - замењује цртеж или слику речима и повезује текст са сликама или илустрацијама - попуњава формуларе 	<p>ученика</p> <ul style="list-style-type: none"> - обезбеђује схватање значења језичке поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализујуће елементе - ученицима скреће пажњу на важност граматичке исправности исказа, на правилно усмено и писано изражавање - мери знања ученика релевантним критеријумима тачности - унапређује квалитет и количину језичког материјала - рад у учионици и ван ње спроводи путем групног рада, индивидуалног решавања проблема, потрагом за информацијама из различитих извора, итд. - упућује на законитости усменог и писменог кода и законитости њиховог међусобног односа - користи комуникативно-интерактивни приступ настави - омогућује приступ и прихватање нових идеја - третира ученике као одговорне, креативне, активне учеснике у настави - усмерава на коришћење уџбеника као извора информација и обезбеђује аутентичне материјале - прилагођава простор за рад потребама наставе - обезбеђује рад на пројекту путем кога се остварује корелација са другим предметима - подстиче ученике на студиозан и истраживачки рад - за увођење новог лексичког материјала користи познате граматичке структуре и обрнута
---	--

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ – изабрани спорт

обавезни изборни наставни предмете

Циљ обавезног изборног предмета физичко васпитање – изабрани спорт је да ученици задовоље своја интересовања, потребе, за стицањем знања, способности за бављење

спортом као интегралним делом физичке културе и настојање да стечена знања примењују у животу (стварање трајне навике за бављење спортом и учешћем на такмичењима).

Општи оперативни задаци:

Општи оперативни задаци се не разликују од основних општих задатка физичког васпитања:

- развој и одржавање моторичких способности ученика
- учење и усавршавање моторичких форми изабраног спорта
- стицање теоријских знања у изабраном спорту
- познавање правила такмичења у изабраном спорту
- формирање навика за бављење изабраним спортом
- социјализација ученика кроз изабрани спорт и неговање етичких вредности према учесницима у такмичењима
- откривање даровитих и талентованих ученика за одређени спорт и њихово подстицање за бављење спортом.

Посебни оперативни задаци:

- развој и одржавање специфичних моторичких способности (које су нарочито значајне за успешно бављење изабраним спортом)
- учење и усавршавање основних и сложених елемената технике изабраног спорта
- пружање неопходних знања из изабраног спорта (принципи технике, начин вежбања-тренирања, стицање основних и продубљених тактичких знања, правила такмичења у спорту-итд.) и њихова примена у пракси
- учење и усавршавање основне тактике изабраног спорта и њена примене у пракси
- обавезна реализација такмичења на одељењском и разредном нивоу
- задовољавање социјалних потреба за потврђивањем и групним поистовећењем и др.
- стварање објективних представа ученика о сопственим могућностима за учешћеу изабраном спорту
- подстицање стваралаштва ученика у спорту (у домену технике, тактике и такмичења).

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова
1.	Развијање моторичких способности ученика	5
2.	Спортско-техничко образовање ученика	15
3.	Индивидуална и колективна тактика изабраног	10

	спорта	
4.	Теоријско образовање	1
5.	Правила изабраног спорта	1
6.	Организовање унутародељенских и међудодељенских такмичења	4
УКУПНО		36

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – обавезни изборни наставни предмет

Циљ предмета је да ученици стекну сазнања, формирају ставове, развију вештине и усвоје вредности које су предпоставке за компетентан, одговоран и ангажован живот у демократском друштву.

Задаци предмета јесу:

- разумевање значења кључних појмова који се односе на грађанина, државу и власт;
- схватање историјског развоја грађанских права и слобода;
- упознавање са карактеристикама одговорног и активног грађанина;
- разумевање места и улоге детета као грађанина у друштву;
- разумевање односа између грађанских права, појединаца и општег добра;
- упознавање са начином развијања грађанске одговорности;
- разумевање волонтерских покрета и значаја волонтерских акција;
- подстицање ученика да се ангажују у различитим иницијативама за постизање промена у друштвеној заједници;
- упознавање са институцијом Бачког парламента;

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова
1.	Увод	2
2.	Грађанин	19
3.	Држава и власт	7

4.	Ђачки парламент и иницијатива	5
5.	Завршни део	3
УКУПНО		36

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - повезују властито искуство са потребама школске и локалне заједнице; - излиставају проблеме; - дискутују о проблемима; - прикупљају потребне податке, извештавају и дискутују о њима; - дају предлоге за решавање проблема; - израђују паное; - презентују урађено; - договарају се у оквиру група; - аргументују своје ставове 	<ul style="list-style-type: none"> - обучава ученике да се самостално изражавају; - подстиче ученике да износе своје мишљење; - упућује на тимски рад; - упућује на поштовање различитости мишљења; - прати сарадњу ученика у оквиру група; - помаже у изради речника кључних појмова.

ВЕРСКА НАСТАВА – обавезни изборни наставни предмет

Циљ верске наставе јесте да се њоме посведоче садржај вере и духовно искуство традиционалних цркава и религијских заједница које живе и делују на нашем животном простору, да се ученицима пружи целовит религијски поглед на свет и живот и да им сеомогући слободно усвајање духовних и животних вредности цркве.

Задаци верске наставе су да код ученика:

- развија отвореност и однос према Богу, другачијим и савршеном односу на нас, као и отвореност и однос према другим личностима, према људима као ближњима;
- развија способност за постављање питања о целини и коначном смислу постојања човека и света, о људској слободи, о животу у заједници;

Циљ наставе православног катихизиса у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православни поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћанску живот и есхатолошки живот. То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринираној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему хришћанско виђење живота и постојања света излаже у отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама у свету.

Задаци наставе православног катихизиса су да код ученика:

- развије способност уочавања да су грех и зло у свету последица погрешног изражавања човекове слободе;
- развије способност уочавања да Бог поштује човекову слободу али да не одустаје да свет доведе у вечно постојање;
- изгради свест о томе да Бог воли човека и свет и да их никад не напушта, али вечни живот зависи и од слободе човека и његове заједнице с Богом.

Оперативни задаци:

Ученици треба да:

- запазе да природа не постоји без личности;
- науче да личност у Богу предходи у онтолошком смислу;
- уоче да у стварном свету људска природа предходи човеку као личности у онтолошком смислу,
- запазе да се код створених бића, тј. код људи слобода може изразити и као негација, што није случај у Богу;
- запазе да је слобода Божија онтолошка, тј. да се изражава само као љубав према другој личности,
- запазе разлику између иконографског приказивања Св. Тројице у православној и римокатоличкој традицији.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	Богу у кога Хришћани верују је Св. Тројица	3	4	7
2.	Отац, Син и Св. Дух су три вечне, конкретне личности	1	1	2
3.	Св. Тројице је један Бог	1	1	2
4.	Узрок божијег постојања је Отац	2	2	4
5.	Бог Отац изражава своје слободно постојање као љубав према Сину и Св. Духу	3	2	5
6.	Хришћанска онтологија	1	1	2
7.	Антрополошке последице вере у Св. Тројицу	2	2	2
8.	Кроз литургију се појављује Св. Тројица	2	2	4

9.	Крштење и литургија као практично исповедање вере у Бога	2	1	3
10.	Св. Тројица у православној иконографији	2	2	4
УКУПНО		18	18	36

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО - изборни наставни предмет

Циљ наставе информатике и рачунарства јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и информатичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да се ученици оспособе за коришћење рачунара и стекну вештине у примени рачунара у свакодневном животу.

Задаци наставе информатике и рачунарства су:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе информатике и рачунарства сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе информатике и рачунарства буду у пуној мери реализовани
- упознавање основних појмова из информатике и рачунарства;
- развијање интересовања за примену рачунара у свакодневном животу и раду;
- подстицање креативног рада са рачунаром;
- оспособљавање за рад на рачунару.

Оперативни задаци

Ученици треба да се:

- оспособе за примену рачунара у области информација и комуникација;
- упознају са опасностима на Интернету и начинима заштите од њих;
- упознају са основама програма за снимање и обраду звука;
- упознају са основама програма за снимање и обраду видео записа;
- оспособе за израду мултимедијалних презентација;
- оспособе за писање једноставних програма;
- упознају са основама програма за цртање и графички дизајн;
- упознају са образовним софтвером.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова
1.	Интернет	6
2.	Обрада звука	4
3.	Обрада видео записа	6
4.	Израда презентација	10
5.	Изборни модул	10
УКУПНО		36

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - повезује нова знања са садржајима из претходних разреда - прати упутства наставника - вежба на задатим примерима - користе претраживаче на интернету - примена програма за анимацију - израда interface-a у Visual basic-у - рад у паровима 	<ul style="list-style-type: none"> - оспособљавање за коришћење претраживача на интернету - обучавање за рад са програмима за анимацију - упућивање у рад у Visual basic-у - праћење и вредновање напредовања ученика

ДОМАЋИНСТВО - изборни наставни предмет

Циљ наставе изборног предмета домаћинство јесте да ученици стекну нова знања о улози породице у формирању културе понашања, становања, исхране, одевања и рада, као и да интегришу и унапреде претходно стечена знања и вештине, усвоје вредности и формирају навике у вези с важним активностима у свакодневном животу.

Задаци наставе домаћинства јесу:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе домаћинства сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе домаћинства буду у пуној мери реализовани
- развијање свести о томе да култура становања, одевања, исхране и понашања која се стиче у породици доживотно утиче на културне потребе, навике и понашања ученика
- стицање знања и вештина у вези с важним активностима у свакодневном животу и развијање способности примене стечених знања и умења у областима организације и

функционисања савремене породице и домаћинства, културе становања, одевања и исхране

- развијање вештина, ставова и навика одржавања одевних предмета и обуће, домаћинства и околине
- развијање способности правилног и безбедног коришћења различитих средстава, оруђа и материјала у домаћинству
- развијање знања о компонентама правилне исхране
- развијање способности тачног и поузданог стручно коришћење различитих уређаја у домаћинству, нових информациониких комуникационих технологија
- развијање еколошке свести о значају селективног прикупљања отпада у домаћинству и спремности да се сопственим активностима допринеси очувању здраве околине и стандарда квалитета живљења
- развијање позитивних и конструктивних ставова о коришћењу научних сазнања за унапређивање квалитета живота
- развијање сарадничких способности, способности слушања и уважавања мишљења других, способности изношења става и формулисања аргумената за изнети став

Оперативни задаци

Ученик треба да :

- зна шта се подразумева под појмом домаћинство
- зна значење појма породица;
- зна значење појма култура
- разуме улогу породице у формирању културних потреба као и формирању навика и интересовања које имају суштинску улогу у развоју културних потреба, креативног понашања и самоактуализације
- разуме односе породице и друштва кроз односе «ми» и «други»
- разуме фазе породичног живота, односе у породици и потребе савремене породице.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова
1.	Савремено домаћинство и породица	3
2.	Култура становања	10
3.	Култура понашања, куповина, путовање, комуникација	16
4.	Култура одевања	7
УКУПНО		36

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ - изборни наставни предмет

Циљ и задаци

Циљ образовно-васпитног рада у настави ликовне културе је да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Задаци васпитно-образовног рада у настави ликовне културе састоји се у развијању ученикове способности за:

- коришћење свих ликовних елемената
- ликовни стваралачки рад
- коришћење различитих материјала и медијума
- усвајање естетских критеријума и за креативно мишљење
- доживљавање ликовних уметничких дела у оквиру културне баштине за препознавање савремених кретања у уметности свог и другог народа
- визуелну перцепцију и аперцепцију
- критичко мишљење
- оплемењивање животног радног простора
- активно стваралачко деловање у културном и уметничком животу средине
- активно естетско унапређивање своје околине и очување природе и баштине завичаја и домовине

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- проширују искуства у ликовном изражавању и развију ликовно-естетски сензибилитет за: арабеску, пропорције, композицију и простор, обједињавање покрета игре и звука, фотографију и перформанс
- упознају основне елементе ликовне организације и припреме се за самостално и колективно преобликовање одређеног простора
- се оспособе да повезују ликовни рад с литерарним сценским изразом, звуком и покретом
- упознају вредности споменика културе и своју културну баштину.

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова
1.	Цртање	12
2.	Сликање	12
3.	Вајање	12
	УКУПНО	36

ХОР И ОРКЕСТАР – изборни наставни предмет

Циљ и задаци

Општи **циљ** наставе изборног предмета *хор и оркестар* је развијање интересовања за музичку уметност и упознавање музичке традиције и културе свога и других народа.

Задаци

- неговање способности извођења музике (певање/свирање)
- стицање навике слушања музике, подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музике
- подстицање креативности у свим музичким активностима (извођење, слушање, истраживање и стварање музике)
- упознавање основа музичке писмености и изражајних средстава музичке уметности
- припремање програма за културну и јавну делатност школе
- упознавање занимања музичке струке.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- певају по слуху и из нотног текста песме наших и других народа (народне, уметничке, дечје, староградске)
- упознају основне појмове из музичке писмености
- упознају музичка дела уз основне информације о делу и композитору
- развијају стваралачке способности.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Бројтеме	Назив теме	Број часова
1	Извођење музике	12
2	Слушање музике	12
3	Стварање музике	12
УКУПНО		36

**Основна школа
„Војвода Радомир Путник“**

(9) ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОСМИ РАЗРЕД

2011-2015. године

Београд, јун, 2015. год.

САДРЖАЈ

1. Сврха, циљеви и задаци програма образовања и васпитања
2. Обавезни и изборни наставни предмети са фондом часова
3. Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети
4. Циљеви и задаци наставних предмета и глобални планови за обавезне и изборне наставне предмете са активностима ученика и наставника:
 - српски језик
 - енглески језик
 - ликовна култура
 - музичка култура
 - историја
 - географија
 - физика
 - математика
 - биологија
 - хемија
 - техничко образовање
 - физичко васпитање
 - француски језик
 - изабрани спорт
 - православни катихизис (веронаука)
 - грађанско васпитање
 - изабрани спорт
 - информатика и рачунарство
 - домаћинство
 - хор и оркестар

9.1. СВРХА, ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ ПРОГРАМА ОБРАЗОВАЊА И ВАСПИТАЊА

Сврха програма образовања

Квалитетно образовање и васпитање, које омогућава стицање језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.

Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци програма образовања су:

- стицање знања о језику, књижевности и медијима релевантним за будуће образовање и професионални развој;
- оспособљавање ученика да користи стандардни матерњи језик, ефикасно комуницира у усменом и писаном облику у различите сврхе;
- оспособљавање ученика да комуницирају у усменом и писаном облику на теме из свакодневног живота на страном језику;
- развијање свести о значају вишејезичности у савременој вишекултурној заједници;
- разумевање повезаности различитих научних дисциплина;
- разумевање и сналажење у садашњости и повезаности друштвених појава и процеса у простору и времену (Србија, Европа, свет);
- прихватање и уважавање другог/друге без обзира на националну, верску, родну и друге разлике;
- разумевање појава, процеса и односа у природи на основу знања физичких, хемијских и биолошких закона, модела и теорија;
- правилно формирање математичких појмова и стицање основних математичких знања и вештина;
- стицање способности за уочавање, формулисање, анализирање и решавање проблема;
- овладавање информационо-комуникационим технологијама;
- развијање вештина и техника уметничког изражавања;
- познавање различитих техника, стилова и медија уметничког изражавања;
- познавање вредности сопственог културног наслеђа и повезаности са другим културама и традицијама;
- развијање одговорног односа према сопственом здрављу и здрављу других;

9.2. ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ СА ФОНДОМ ЧАСОВА

обавезни наставни предмети	недељни фонд часова	годишњи фонд часова
српски језик	4	136
енглески језик	2	68
ликовна култура	1	34
музичка култура	1	34
историја	2	68
географија	2	68
физика	2	68
математика	4	136
биологија	2	68
хемија	2	68
техничко образовање	2	68
физичко васпитање	2	68
Укупно	26	884

обавезни изборни наставни предмети	недељно по одељењу	годишње по одељењу
веронаука/ грађанско васпитање	1	34
француски језик	2	68
изабрани спорт	1	34
информатика и рачунарство	1	34
домаћинство	1	34

хор и оркестар		
УКУПНО	31	1054

9.3. ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА КОЈИМА СЕ ОСТВАРУЈУ ОБАВЕЗНИ И ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ

Облик образовно - васпитнограда	недељно поделењу	годишње поделењу
Редовна настава ¹⁸	31	1054
Допунска настава ¹⁹	1	34
Додатни рад ²⁰	1	34

Остали облици образовно - васпитнограда	недељно поделењу	годишње поделењу
Час одељењског старешине	1	34
Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности (секције)	1	34
Екскурзије - настава у природи ²¹	до 3 дана годишње	

¹⁸ обавезни и изборни наставни предмети

¹⁹ часови српског језика и математике (по потреби и других обавезних наставних предмета)

²⁰ рад са надареним ученицима

²¹ Програм одељењске заједнице, здравственог васпитања и осталих активности биће дати у Програму рада школе.

9.4. ЦИЉЕВИ И УЗАДАЦИ НАСТАВНОГ ПРЕДМЕТА И ГЛОБАЛНИ ПЛАНОВИ ЗА ОБАВЕЗНЕ И ИЗБОРНЕ НАСТАВНЕ ПРЕДМЕТЕ

СРПСКИ ЈЕЗИК - обавезни наставни предмет

ГЛОБАЛНИ ПЛАН:

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Језичка култура	CJ.1.1.1. CJ.1.1.2. CJ.1.1.3. CJ.1.1.4. CJ.1.1.5. CJ.1.1.6. CJ.1.1.7. CJ.1.1.8. CJ.1.2.1. CJ.1.2.2. CJ.1.2.3. CJ.1.2.4. CJ.1.2.5. CJ.1.2.6. CJ.1.2.7. CJ.1.2.8. CJ.1.2.9. CJ.2.1.1. CJ.2.1.2. CJ.2.1.3. CJ.2.1.4. CJ.2.1.5. CJ.2.1.6. CJ.2.1.7. CJ.2.2.1. CJ.2.2.2. CJ.2.2.3. CJ.2.2.4. CJ.2.2.5. CJ.3.1.1. CJ.3.1.2. CJ.3.1.3. CJ.3.1.4. CJ.3.2.1. CJ.3.2.2. CJ.3.2.3. CJ.3.2.4. CJ.3.2.5.	10	25	35
2.	Граматика	CJ.1.3.1. CJ.1.3.2. CJ.1.3.3. CJ.1.3.4. CJ.1.3.5. CJ.1.3.6. CJ.1.3.7. CJ.1.3.8. CJ.1.3.9. CJ.1.3.10. CJ.1.3.11. CJ.1.3.12. CJ.1.3.13. CJ.1.3.14. CJ.1.3.15. CJ.1.3.16. CJ.1.3.17. CJ.1.3.18. CJ.1.3.19. CJ.1.3.20. CJ.1.3.21. CJ.2.3.1. CJ.2.3.2. CJ.2.3.3. CJ.2.3.4. CJ.2.3.5. CJ.2.3.6. CJ.2.3.7. CJ.2.3.8. CJ.2.3.9.	24	26	50

		CJ.2.3.10. CJ.2.3.11. CJ.3.3.1. CJ.3.3.2. CJ.3.3.3. CJ.3.3.4. CJ.3.3.5. CJ.3.3.6. CJ.3.3.7. CJ.3.3.8.			
3.	Књижевност	CJ.1.4.1. CJ.1.4.2. CJ.1.4.3. CJ.1.4.4. CJ.1.4.5. CJ.1.4.6. CJ.1.4.7. CJ.1.4.8. CJ.1.4.9. CJ.2.4.1. CJ.2.4.2. CJ.2.4.3. CJ.2.4.4. CJ.2.4.5. CJ.2.4.6. CJ.2.4.7. CJ.2.4.8. CJ.2.4.9. CJ.3.4.1. CJ.3.4.2. CJ.3.4.3. CJ.3.4.4. CJ.3.4.5. CJ.3.4.6. CJ.3.4.7. CJ.3.4.8.	42	9	51

Циљ и задаци наставе српског језика у осмом разреду

Циљ наставе српског језика јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине и савремене уметности.

Задаци наставе српског језика:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе српског језика сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе српског језика буду у пуној мери реализовани;
- развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује;
- описмењавање ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика;
- поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика;

- упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима српског језика;
- оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца);
- развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности;
- развијање смисла и способности за правилно, течно, економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза;
- увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког);
- оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова;
- упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу;
- поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста;
- развијање потребе за књигом, способности да се ученици њоме самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне); поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама;
- поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм);
- усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности;
- упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења;
- развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује;
- навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији;
- подстицање ученика на самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво;

- подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.);

- васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности;

- развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима.

Оперативни задаци:

- даље овладавање знањима из граматике, стилистике, лексикологије, историје књижевног језика, дијалектологије;

- развијање позитивног односа према дијалектима (свом и другима), као и потребе да се усваја, негује и развија књижевни језик;

- даље усвајање ортоепске, ортографске, граматичке, лексичке и стилске норме српског језика;

- развијање критичког односа према језику и садржини текстова из свакодневног живота; развијање осетљивости на манипулацију језиком (нарочито у виду бирократског језика и језика реклама);

- формирање критеријума за самосталан избор, анализу и процену уметничких дела приступачних овом узрасту;

- систематизација знања о књижевнотеоријским појмовима;

- овладавање расправом као обликом усменог и писаног изражавања;

- обнављање и систематизовање знања из свих подручја.

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТ УЧЕНИКА
<ul style="list-style-type: none">- усмерава и мотивише ученике на садржај часа;- демонстрира, илуструје и графички представља одређене појмове и њихове односе;- поставља питања ученицима у вези са познавањем чињеница и тумачењем текста уопште;- подстиче ученике да постављају питања и	<ul style="list-style-type: none">- активно слуша и прати садржај;- одговара на питања наставника;- поставља питања и активно учествује;- износи своје ставове и аргументовано их образлаже;- уочава проблем, формулише га уз помоћ наставника и размишља о могућим решењима;- одговара на питања у вези са градивом

<p>активно се укључују;</p> <ul style="list-style-type: none"> - подстиче ученике да дају аргументе и образлажу своје ставове; - формулише питања која изискују сложеније мисаоне процесе; - поставља питања која наводе на повезивање градива из претходних лекција, претходних разреда и различитих предмета; - поставља питања која помажу ученицима да повезују градиво са сопственим искуством и свакодневним животом; - организује групе ученика и њихова задужења; - прати ток рада ученика и напредовање ученика; - образложено оцењује; - помаже ученику да самостално реализује део часа или час; - организује посете различитим културним установама и манифестацијама (музеји, библиотеке, позоришта..); - даје истраживачке задатке и упућује ученике у рад на самосталном упознавању књижевног дела; - осмишљава задатке помоћу којих ученици полазни текст доживљавају и схватају у целини и појединостима; - осмишљава и задаје задатке за схватање и усвајање функционалних појмова ; - упућује ученике на коришћење литературе (служеће енциклопедијама и речницима: једнојезичним, двојезичним, лингвистичким, енциклопедијским); - упућује ученике на информативно, продуктивно и аналитичко читање; - упућује ученике на самостално проналажење и коришћење одређених садржаја на интернету; - задаје писање састава на задате и слободне теме; - поставља питања која наводе ученике да уочавају и објашњавају узрочно-последичне везе у одређеним садржајима; 	<p>из претходних разреда, претходних лекција и различитих предмета;</p> <ul style="list-style-type: none"> - примере из градива повезује са сопственим искуством и свакодневним животом; - активно ради у групи према задужењима наставника; - припрема час или део часа уз помоћ наставника и самостално га реализује; - учествује у организованим посетама различитим културним установама и манифестацијама (библиотеке, позоришта, музеји, изложбе, конкурси..); - ради истраживачке задатке и прати упутства наставника која га воде ка самосталном упознавању књижевног дела; - самостално анализира и доживљава књижевни текст у целини и појединостима; - кроз примере у тексту и кроз одговоре на питања усваја функционалне појмове; - самостално користи литературу (енциклопедије, различите врсте речника..); - самостално проналази одређене садржаје на интернету и прикупља податке; - вежба информативно, продуктивно и истраживачко читање кроз рад на одговарајућим задацима; - учи напамет и изражајно казује задате текстове; - самостално пише саставе на задате и слободне теме; - уочава и објашњава одређене узрочно-последичне везе у оквиру одређених садржаја; - учествује у драматизацији текста; - истражује, доказује, и размењује мишљења до којих је дошао; - пише читалачки дневник и бележи лепе описе и успешне реченице; - самостално илуструје одређене садржаје и прави паное;
--	--

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК - обавезни наставни предмет

Циљ наставе енглеског језика у осмом разреду јесте:

- развија сазнања и интелектуалне способности ученика;
- развија позитиван однос према другим језицима и културама, као и однос према сопственом језику и културном наслеђу уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији;
- оспособи ученика да у усменом и писаном облику комуницира о темама из његовог непосредног окружења;
- стимулише машту, креативност и радозналост

Оперативни задаци

Разумевање говора

На крају осмог разреда, ученик треба да:

- препознаје интонације које исказују различита емотивна стања и имплицитне намере саговорника;
- разуме, поред оних израза које наставник употребљава током часа да би дао упутства за рад и једноставна објашњења непознатих речи помоћу познатог и већ активно усвојеног вокабулара;
- разуме дијалоге и монолошка излагања до једног минута, исказана природним темпом од стране наставника, других ученика и преко звучног материјала а које садрже предходно обрађену језичку грађу;
- разуме саговорника у телефонском разговору у оквиру раније обрађених говорних чинова;
- разуме песме везане за обрађену тематику и рефрене актуелних песама примерених учениковом узрасту и укусу.

Усмено изражавање и интеракција

Ученик треба да:

- савлада изговор гласова;
- правилно репродукује основне интонацијске схеме;
- спонтано користи устаљене изразе учтивости и оне који се тичу најчешћих ситуација на часу;
- спонтано ступа у разговор у оквиру обрађене тематике и говорних чинова;
- поставља питања предвиђена Програмом а која се односе на садржај обрађеног дијалога и наративног текста, на свакодневне ситуације, догађаје у прошлости, на намере саговорника и на предмет његовог интересовања;
- ступи у једноставан разговор телефоном;
- монолошки, без предходне припреме, у неколико реченица исаже мишљење о низу питања;
- у неколико реченица исприча лични доживљај из прошлости, уз давање појединости о ситуацији, месту и главним актерима;
- у неколико реченица исприча садржај дијалога или наративног текста;

- даје императивне исказе у комуникацији;
- интерпретира тематски прилагођене песме рецитације и скечеве.

Разумевање писаног текста

Ученик треба да:

- савлада технике читања;
- савлада правила читања, као и најзначајније неправилности;
- разуме обавештења и упозорења на јавним местима;
- разуме, глобално и селективно, разноврсне садржаје неформалног писма;
- разуме, глобално и селективно, садржај непознатог текста који се састоји од углавном познате језичке грађе;
- разуме елементе нечије биографије, односно цурицилум витае;
- разуме глобално садржај непознатог текста који садржи и извештан број непознатих речи.

Писмено изражавање

Ученик треба да:

- савлада основна правила ортографије и карактеристичне изузетке;
- пише свој цурицилум витае (формуларског типа);
- пише кратке саставе, посебно оне у којима се приповедају догађаји у прошлости, уз давање појединости о ситуацији, месту и главним актерима;
- пише краће целине на основу датих елемената, визуелног или звучног подстицаја и исказе своје мишљење о теми;
- пише електронске поруке и краћа неформална писма разноврсног садржаја;
- преприча и преформулише садржај обрађеног дијалога или текста уз издвајање битних елемената и поштовање логичких односа између делова текста.

Теме и ситуације

Људи и места где они живе

- различита народи света, одлике , култ ра , језик и друга обележја;
- места становања, географски положај, клима,биљни и животињски свет;
- непосредно окружење у коме људи живе.

Нови хоризонти

- путовања , упознавање нових крајева , дружење;
- склапање нових пријатељства са људима из целог света.

Промене

- писање е-маил порука ;
- писање новинског чланка за школски часопис;
- разговор о омиљеним стварима и догађајима,
- лична искуства.

Важни моменти у животу

- прославе значајних трнутака у животу;

- тајне и лажи, са ким их делимо.

Заједнички живот

- животне заједнице и начин живљења
- култура исхране.

Моја машта

- изазови и срећни завршеци.

-

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Реднибр. Теме	НАЗИВ ТЕМЕ	бројчасоваза		
		обраду	другетипове	укупно
1.	Module 1 – People and places, Review 1	5	7	12
2.	Module 2 – Fact or fiction. Review 2	4	7	11
3.	Module 3 – Changes, Review 3	5	7	12
4.	Module 4 – Talking points, Review 4	4	7	11
5.	Module 5 – New horizons, Review 5	3	7	10
6.	Module 6 – Just imagine! Review 6	5	7	12
УКУПНО		26	42	68

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - вежбе слушања (представљање себе и других, поздрављање) - разумевање и давање једноставних упутстава и команди - уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности (род, број, глаголско време...) - тражење и давање информација као и тражење и давање обавештења - класирање и упоређивање (по количини, величини, броју, облику...) - разумевање писаног текста, одговарање на питања (тачно/нетачно, вишеструки избор) - увођење дечије књижевности и транспоноване у друге медије (драмски 	<ul style="list-style-type: none"> - инсистирање на употреби циљног језика у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике - сакупљање и коришћење у раду наставних средстава везаних за теме које се обрађују - кумулативност и надограђивање језичке грађе - усмеравање и мотивисање ученика као и омогућавање приступа и прихватање нових идеја - развијање кооперативности и тимског рада - провера разумевања прочитаног помоћу различитих писмених и усмених задатака - настојање да значење поруке буде схваћено укључујући њене културолошке, васпитне и

приказ...) - писање краћих текстова, попуњавање формулара, пријава за курс...) - мануелне активности (израда паноа, презентација, зидних новина, постера за учионицу...)	социјализирајуће елементе - инсистирање на комуникативном аспекту употребе језика односно језичке поруке - праћење мануелних активности ученика и њихово координирање - спр
--	--

ЛИКОВНА КУЛТУРА - обавезни наставни предмет

Циљ: Да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да репавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Оперативни задаци:

- Ученици треба да се оспособе да опажају и представљају : слободне композиције визуелне метафорике, контраста, јединства и доминанте у простору фантастике
- формирају навике за виши ниво културе рада, квалитет производа, културу живота и слободног времена
- да се ликовно описмене, развију креативне способности, припремају за ефикасно и савремено укључивање у рад, односно за различита занимања

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Р. бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	стандарди	број часова по теми	број часова	
				обrade	осталих типова
1.	Визуелна метафорика и споразумевање	Л.К.3.2.2 Л.К.3.2.4 Л.К.3.3.2 Л.К.3.3.4	7	3	4
2.	Контраст, јединство и доминанта у простору	Л.К.3.2.1 Л.К.3.2.2 Л.К.3.3.1 Л.К.3.3.3	12	7	5

3.	Слободно компоновање и фантастика	Л.К.3.1.2 Л.К.3.2.2	7	3	4
4.	Слободно компоновање	Л.К.3.2.2 Л.К.3.2.3 Л.К.3.2.4	8	4	4
УКУПНО			34	17	17

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - Прати упутства наставника - Оспособљавају се за коришћење средстава ликовног изражавања - Примењују различите технике изражавања - Усвајају сазнања из теорије обликовања и уметничког наслеђа и повезују га у практичном раду - Стварају слободне ликовне композиције у зависности од личног става и утиска - Користе и стварају знакове и симболе као средства визуелног споразумевања и метафорике - Опажају контраст, равнотежу, доминанту и сродност и представљају их на својим радовима - развијају критичко мишљење и естетске ставове - развијају критички однос према сопственом раду и раду других - посећују изложбе - учествују на ликовним конкурсима - развијање перцепције, аперцепције, комбинаторику и имагинацију кроз ликовни израз 	<ul style="list-style-type: none"> - демонистрира одговарајући илустративни материјал (дечје радове и уметничке репродукције) - обезбедује очигледна наставна средства (готове ствари, предмете и облике из природе) - демонстрира различите технике: цртање, сликање, графике - анализира заједно са ученицима радове и врши естетску процену - врши селекцију радова заједно са ученицима за изложбу - организује посету галеријама и музејима - обилази ученике и врши коректуру радова, подстиче и охрабрује ученике да истражују нове могућности

МУЗИЧКА КУЛТУРА - обавезни наставни предмет

Циљ наставе музичке културе је да сви ученици стекну основну уметничку писменост, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују с другима, као и да развију музикалност и креативност и негују смисао за заједничко музицирање.

Оперативни задаци:

Ученици треба да препознају основне елементе музичке писмености, опишу основне елементе музичких инструмената, историјско стилских периода, музичких жанрова, певају песме по слуху и из нотног текста, буду ангажовани у музичким активностима и да сами стварају музику, активно учествују у програму за такмичења и јавне наступе и стечена искуства користе за процену својих и других музичких дела. Ученици умеју да препознају теме из познатих композиција домаћих и страних аутора.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Р. бр. наставне теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	стандарди	број часова по теми	број часова	
				обrade	осталих типова
1.	Музичко стилска раздобља и нова музичка дела	МК.1.1.2 МК.2.1.2 МК.3.1.3	10	7	3
2.	Извођење музике певањем и свирањем са елементима музичке писмености	МК.2.1.1 МК.1.3.2 МК.3.3.1	14	8	6
3.	Музичко сценски жанрови и нова музичка дела	МК.1.1.2 МК.2.1.2 МК.3.1.3	10	6	4
укупно:			34	21	13

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none">- певају једноставне дечије, народне или популарне композиције;- изводе једноставне дечије, народне или популарне композиције бар на једном инструменту;- изводе музички репертоар певањем и свирањем као солиста и у школским ансамблима	<ul style="list-style-type: none">- Наставник свира на клавиру песме предвиђене програмом- Тактира песме по слуху и нотном тексту- Наставник негује стваралачко ангажовање ученика у слушању, певању и свирању- Упознаје ученике са делима уметничке и народне музике

<ul style="list-style-type: none"> - примењују стечена знања из музичке писмености на конкретним музичким примерима - слушају звучне примере и на основу тога да именују музичке изражајне елементе, извођачки састав, музичке жанрове, опишу и анализирају карактеристике звучног примера, препознају структуру одређеног музичког жанра - осмисле мање музичке целине на основу понуђених мотива, - импровизују мелодију на задани текст, направе музичке инструменте, користећи предмете из окружења, плешу уз музику за плес. 	<ul style="list-style-type: none"> - Анализира заједно са ученицима музичка дела - Препоручује ученицима одласке на концерте класичне музике - Оспособљава ученике да препознају нове инструменте и ансамбле - Помаже ученицима у естетском процењивању уметничких дела
---	---

ИСТОРИЈА - обавезни наставни предмет

Циљ наставе историје је да ученици стекну базичну језичку и научну писменост, као и напредовање ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, оспособљавање за решавање проблема и задатака у новим и непознатим ситуацијама, изражавање, образлагање и дискутовање мишљења, развијање мотивације за учење и у односу на предметне садржаје, као и развијање историјске свести и хуманистичког образовања. Циљ је, затим, разумевање историјског простора и времена, догађаја, појава и процеса као и развијање европског и националног идентитета и духа толеранције.

Задаци наставе историје су:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе историје сврха, циљеви и задаци образовања и наставе историје буду реализовани у пуној мери
- да ученици разумеју историјске догађаје, појаве и процесе, улогу историјских личности у развоју друштва и да познају општу и националну историју (политичку, економску, друштвену, културну...)

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- стекну основна знања о најважнијим одликама, личностима, политичким идејама, културним и научнотехнолошким достигнућима историјског периода од краја седамдесетих година XIX века до краја XX века на простору европских и ваневропских држава, као и на српском и југословенском простору

- разумеју узроке и последице најважнијих историјских појава, овладају вештином коришћења карата и науче да повезују различите историјске садржаје у датом периоду.
- разумеју да национална историја представља саставни део опште историје
- развијају истраживачки дух и критички однос према прошлости и оспособе се да препознају различита тумачења истих историјских догађаја
- поседују свест о повезаности појава из прошлости са појавама из садашњости

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр.	НАЗИВ ТЕМЕ	БРОЈ ЧАСОВА			Стандарди
		ОБРАД А	ДРУГ И ТИП	УКУ ПНО	
1.	Свет у другој половини XIX века и почетком XX века	4	3	7	1.1.1; 1.1.4; 1.1.6; 1.1.8; 1.1.10; 1.2.3; 1.2.4; 1.2.5; 1.2.6; 1.2.7; 1.2.8; 2.1.1; 2.1.2; 2.1.3; 2.1.4; 2.1.6; 2.2.2; 2.2.4; 2.2.5; 3.1.1; 3.1.3; 3.1.5; 3.1.6; 3.2.5;
2.	Србија, Црна Гора и Срби у Хабзбуршком и Османском царству од Берлинског конгреса до Првог светског рата	8	7	15	1.1.1; 1.1.4; 1.1.6; 1.1.7; 1.1.9; 1.1.10; 1.2.1; 1.2.3; 1.2.4; 1.2.5; 1.2.6; 1.2.7; 2.1.1; 2.1.2; 2.1.3; 2.1.4; 2.1.5; 2.2.1; 2.2.2; 2.2.4; 2.2.5; 3.1.2; 3.1.3; 3.1.4; 3.1.5; 3.1.6; 3.2.2; 3.2.3; 3.2.4; 3.2.6;
3.	Први светски рат и револуције у Русији и Европи	3	3	6	1.1.6; 1.1.7; 1.1.8; 1.1.9; 1.1.10; 1.2.3; 1.2.4; 1.2.5; 1.2.6; 1.2.7; 1.2.8; 2.1.1; 2.1.2; 2.1.3; 2.1.4; 2.1.5; 2.1.6; 2.2.1; 2.2.2; 2.2.4; 2.2.5; 3.1.2; 3.1.3; 3.1.4; 3.1.5; 3.1.6; 3.2.1; 3.2.5;
4.	Србија и Црна Гора у Првом светском рату	3	4	7	1.1.6; 1.1.7; 1.1.8; 1.1.9; 1.1.10; 1.2.3; 1.2.4; 1.2.5; 1.2.6; 1.2.7; 1.2.8; 2.1.1; 2.1.2; 2.1.3; 2.1.4; 2.1.5; 2.1.6; 2.2.1; 2.2.2; 2.2.4; 2.2.5; 3.1.2; 3.1.3; 3.1.4; 3.1.5; 3.1.6; 3.2.1; 3.2.5;
5.	Свет између светских ратова	4	3	7	1.1.6; 1.1.8; 1.1.9; 1.1.10; 1.2.1; 1.2.3; 1.2.4; 1.2.5; 1.2.7; 2.1.1; 2.1.2; 2.1.4; 2.1.6; 2.2.1; 2.2.2; 2.2.5; 3.1.1; 3.1.2; 3.1.3; 3.1.5;

					3.1.6; 3.2.3; 3.2.4;
6.	Југословенска краљевина	4	3	7	1.1.1; 1.1.6; 1.1.7; 1.1.9; 1.1.10; 1.2.1; 1.2.3; 1.2.4; 1.2.5; 1.2.6; 1.2.7; 1.2.8; 2.1.1; 2.1.2; 2.1.4; 2.1.5; 2.2.1; 2.2.4; 2.2.5; 3.1.1; 3.1.3; 3.1.4; 3.1.5, 3.1.6; 3.2.1; 3.2.3; 3.2.5; 3.2.6;
7.	Други светски рат – тотални рат	3	2	5	1.1.5; 1.1.6; 1.1.8; 1.1.9; 1.1.10; 1.2.1; 1.2.2; 1.2.3; 1.2.4; 1.2.5; 1.2.6; 1.2.8; 2.1.1; 2.1.2; 2.1.4; 2.1.6; 2.2.1; 2.2.2; 2.2.4; 2.2.5; 3.1.2; 3.1.3; 3.1.4; 3.1.5, 3.1.6; 3.2.3; 3.2.4; 3.2.5; 3.2.6; 3.2.7;
8.	Југославија у Другом светском рату (1939.-1945.)	3	3	6	1.1.4; 1.1.6; 1.1.7; 1.1.9; 1.1.10; 1.2.1; 1.2.2; 1.2.3; 1.2.4; 1.2.5; 1.2.6; 1.2.7; 1.2.8; 2.1.1; 2.1.2; 2.1.3; 2.1.5; 2.2.1; 2.2.2; 2.2.3; 2.2.4; 3.1.3; 3.1.4; 3.1.6; 3.2.2; 3.2.3; 3.2.5; 3.2.7;
9.	Свет после Другог светског рата	2	1	3	1.1.4; 1.1.6; 1.1.7; 1.1.8; 1.1.9; 1.1.10; 1.2.1; 1.2.2; 1.2.4; 1.2.7; 1.2.8; 2.1.1; 2.1.2; 2.1.3; 2.1.4; 2.1.5; 2.1.6; 2.2.1; 2.2.2; 2.2.5; 3.1.3; 3.1.4; 3.1.6; 3.2.2; 3.2.3; 3.2.5; 3.2.7;
10.	Југославија после другог светског рата	3	2	5	1.1.4; 1.1.6; 1.1.7; 1.1.8; 1.1.9; 1.1.10; 1.2.1; 1.2.2; 1.2.4; 1.2.7; 1.2.8; 2.1.1; 2.1.2; 2.1.3; 2.1.4; 2.1.5; 2.1.6; 2.2.1; 2.2.2; 2.2.5; 3.1.3; 3.1.4; 3.1.6; 3.2.2; 3.2.3; 3.2.5; 3.2.7;
УКУПНО		37	31	68	

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - Упознаје се са планом и програмом рада - Припрема се за час - Активно учествује у обради и 	<ul style="list-style-type: none"> - Припрема се за час (одређује садржаје за реализацију и исход часа, сакупља, одабира и користи литературу и наставна средства..) - Усмерава и мотивише ученике на садржај и

<p>утврђивању наставних јединица и тема</p> <ul style="list-style-type: none"> - Прикупља податке - Сакупља наставна средства, литературу и изворе - Слуша, поставља питања, излаже - Одговара на питања наставника у усменој или писаној форми, решава тестове знања - Уз помоћ наставника припрема се и реализује час или део часа, израђује паное или реферате, родослове... - Сарађује и помаже другим ученицима у раду на часу или ван часа - Анализира узрочно-последичне везе, служи се историјским картама - Повезује садржаје у оквру наставног предмета историја, као и са другим наставним предмета (корелација) - Износи ставове и аргументује их поштујући мишљење других 	<p>исход часа, формулише проблеме (поштујући принцип свесности учења), препоручује литературу и наставна средства</p> <ul style="list-style-type: none"> - Прати и коригује рад и активност ученика - Ради на изради тестова знања - Развија код ученика просторну оријентацију (стално коришћење карата) - Помаже ученицима да припреме и реализују час или део часа, израђују паное или реферате, организује групе ученика и даје им задужења... - Подстиче ученике да помажу друговима у раду - Подстиче ученике да повезују садржаје у оквру наставног предмета историја, као и са другим наставним предмета (корелација) - Подстиче ученике да аргументовано износе мишљење и развија поштовање и толеранцију међу ученицима приликом супротстављених ставова у дискусији - Подстиче ученике на додатни самостални рад - Припрема ученике за такмичења, организује школско такмичење...
---	---

ГЕОГРАФИЈА – обавезни наставни предмет

Циљ наставе географије је усвајање знања о природногеографским и друштвеногеографским објектима, појавама и процесима и њиховим међусобним везама и односима у геопростору. Настава географије треба да допринесе стварању реалне и исправне слике о свету као целини и месту и улози наше државе у свету.

Задаци наставе географије су вишеструки. Њиховим остваривањем ученици се оспособљавају да стичу и развијају знања и разумевања, умења и ставове према светским и националним вредностима и достигнућима.

Настава географије треба да допринесе:

- стицању знања о основним објектима, појавама и процесима у васиони;
- картографском описмењавању, употреби географских карата и других извора информација у процесу учења и истраживања и у свакодневном животу;
- стицање знања о објектима, појавама и процесима у географском омотачу Земље и у непосредном окружењу;

- разумевању узрочно-последичне повезаности појава и процеса у географском омотачу;
- развијању географског мишљења заснованог на повезаности и међу-условљености географских појава и процеса у простору и времену;
- развијању естетских опажања и осећања проучавањем и упознавањем природних и других феномена у геопростору;
- стицању знања о основним појмовима о становништву, насељима и привреди и уочавању њиховог просторног размештаја;
- разумевању утицаја природних и друштвених фактора на развој и размештај становништва, насеља и привредних делатности;
- стицању знања о основним географским одликама Европе, њеним регијама и државама;
- стицању знања о основним географским одликама ваневропских континената и њихових регија;
- упознавању улоге и значаја међународних организација за решавање економских, социјалних, културних и хуманитарних проблема у савременом свету;
- стицању знања о основним географским одликама Републике Србије и њеним регионалним целинама;
- развијању ставова о превентиви, заштити и унапређивању животне средине;
- развијању толеранције, националног, европског и светског идентитета;
- стицању знања, развијању вештина и ставова из географије кроз самостално учење и истраживање и њиховој примени у свакодневном животу;
- развијању опште културе и образовања ученика.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- одређују, повезују и схватају значај географског положаја своје земље на Балкану, у Европи и у свету;
- стекну основна знања о природно-географским и друштвено-економским одликама Србије, њеним природним лепотама и културном наслеђу;
- примењују стечена знања у свакодневном животу, како би са разумевањем могли да прате друштвено-географске појаве, процесе и односе на простору наше земље, на Балкану, у Европи и у свету;
- познају својства географских објеката, појава и процеса у крају у коме живе и повезују појаве и процесе на регионалном и националном нивоу;
- развијају способности повезивања знања из географије са знањима из сродних наставних предмета;
- схватају потребу личног учешћа у заштити, обнови и унапређивању квалитета животне средине и значај очувања природе и природних ресурса;
- поседују осећања социјалне припадности и привржености сопственој нацији и култури, те активно доприносе очувању и неговању националног и културног идентитета;

- развијају међусобно уважавање, као и сарадњу и солидарност између припадника различитих социјалних, етничких и културних група и доприносе друштвеној кохезији;
- подржавају процесе међународне интеграције наше земље;
- користе различите изворе информација и уочавају њихову важност у географским сазнањима;
- буду оспособљени да на терену осматрају, мере, анализирају, интервјуишу, скицирају и прикупљају податке и развијају способност исказивања географског знања речима, сликом, квантитативно, табеларно, графички и схематски;
- овладају техникама тимског/групног рада и групног одлучивања;
- буду оспособљени за континуирано образовање и самообразовање.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Р. бр. наставн е теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	стандарди	број часова по теми	број часова	
				обrade	осталих типова
1.	Увод		1	0	1
2.	Географски положај, границе и величина Србије	ГЕ.1.4.1 ГЕ.2.4.1 ГЕ.2.1.4 ГЕ.3.4.1	2	1	1
3.	Природно-географске одлике Србије	ГЕ.1.4.1 ГЕ.2.1.4 ГЕ.2.4.2 ГЕ.3.4.2	28	17	11
4.	Становништво и насеља Србије	ГЕ.1.3.1 ГЕ.1.4.1 ГЕ.2.1.4 ГЕ.2.4.1 ГЕ.3.3.2	8	5	3
5.	Срби ван граница Србије	ГЕ.1.3.1 ГЕ.1.4.1 ГЕ.2.1.4 ГЕ.2.4.1	3	2	1

		ГЕ.3.3.2			
6.	Привреда Републике Србије	ГЕ.1.3.2 ГЕ.1.4.1 ГЕ.2.4.2 ГЕ.3.3.1 ГЕ.3.4.1	18	12	6
7.	Србија и савремени интеграциони процеси	ГЕ.1.3.1 ГЕ.2.3.2 ГЕ.3.3.1	3	2	1
8.	Географија локалне средине	ГЕ.1.1.3 ГЕ.2.1.4 ГЕ.2.4.1 ГЕ.3.1.1 ГЕ.3.3.2	4	3	1
9.	Годишња систематизација градива	ГЕ.1.1.2 ГЕ.2.1.4 ГЕ.3.1.1 ГЕ.3.4.3	1	0	1
укупно:			68	42	26

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - Да правилно користе усвојене географске појмове - Да уме да се изрази речима,сликом,табелом и графиконом - Да уме да користи географску карту и да на њој уочава географске објекте - Да уз помоћ картографских знакова на немој 	<ul style="list-style-type: none"> - Да организује и реализује наставу - Да одабере наставна средства и литературу - Да подстакне креативност и самосталност ученика - Да омогући примену стечених вештина

<p>карти уме да представи географска обележја</p> <ul style="list-style-type: none"> - Да уме да реши проблемски задатак и створи самостални резиме - Да ствара заједничке продукте (албуме,зидне новине,карте и дијаграме) - Да усвоји основне демографске појмове и насељеност у Србији - Да уме да повеже градиво са сличним садржаима других предмета и изгради свест о популационим проблемима и неопходности заједничког живота различитих народа - Да упозна ученике са популационом политиком и значајем обнављања становништва - Да усвоји нова знања о распрострањености минералних сировина и врстама енергетских извора - Да разуме ограниченост природних ресурса на Земљи и разлику између обновљивих и необновљивих ресурса - Да самостално анализира графиконе и путем интернета се информише о аграру наше државе и суседа. - Да се упозна са привредом и избором занимања - Да користи електронско издање енциклопедије Србије и користи податке о општинама у Београду на сајтовима тих општина 	<ul style="list-style-type: none"> - Да подстакне размену идеја међу ученицима - Да буде партнер у комуникацији - Да прати напредовање сваког ученика и сарађује са колегама консултује се и сарађује - Да објасни како се анализирају табеле графикони и пирамида старости - Да објасни нове појмове - Да пише на табли и обучи ученике за самостално стварање концепта - Да подсети ученике на предзнања из историје,физике,биологије уметности... - Да објасни и научи ученике како се саставља реферат - Да објасни ученицима како и где се налази и користи литература - Да помаже ученицима у сваком погледу и подстиче их на самосталност.
--	---

ФИЗИКА - обавезни наставни предмет

Циљ:

- да ученици упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну основну научну писменост, оспособе се за уочавање и распознавање физичких појава, истражују и оформе основу научног метода и примењују физичке законе у свакодневном животу.

Оперативни задаци:

Ученик треба да:

- разликује физичке величине које су одређене само бројном вредношћу (време, маса, температура, рад, енергија, количина наелектрисања, електрични напон и струја) од оних које су дефинисане интензитетом, правцем и смером (брзина, убрзање, сила, јачина електричног и магнетног поља, ...)
- уме да слаже и разлаже силу, јачину електричног поља

- разликује различите врсте кретања (транслаторно, осцилаторно, таласно) и да зна њихове карактеристике
- зна основне карактеристике звука и светлости
- зна да је брзина светлости у вакууму највећа постојећа брзина у природи
- разуме да је рад силе једнак промени енергије и на нивоу промене користи трансформацију енергије у рад и обрнуто
- применењује и користи законе одржања (масе, енергије, количина наелектрисања)
- прави разлику између температуре и топлоте
- зна услове и настанак струје и Омов закон
- уме да користи мерне инструменте и користи јединице Међународног система (SI)

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Осцилаторно и таласно кретање	ФИ.1.2.1 ФИ.2.2.3 ФИ.3.2.2 ФИ.1.7.1 ФИ.3.2.3 ФИ.1.7.2 ФИ.3.2.4 ФИ.3.2.5 ФИ.3.7.1 ФИ.3.7.2	4	6	2
2.	Светлосне појаве	ФИ.1.7.1 ФИ.2.7.1 ФИ.3.2.5 ФИ.1.7.2 ФИ.2.7.2 ФИ.3.2.6 ФИ.2.7.3 ФИ.3.7.1 ФИ.3.7.2	7	6	1
3.	Електрично поље	ФИ.1.1.2 ФИ.2.6.1 ФИ.3.4.1 ФИ.1.7.1 ФИ.2.6.2 ФИ.1.7.2	5	7	0
4.	Електрична струја	ФИ.1.3.1 ФИ.2.3.1 ФИ.3.3.1 ФИ.1.4.1 ФИ.2.3.2 ФИ.3.4.2 ФИ.1.4.2 ФИ.2.3.3 ФИ.3.4.3 ФИ.2.3.4 ФИ.3.7.1 ФИ.1.7.1 ФИ.2.3.5 ФИ.3.7.2 ФИ.1.7.2 ФИ.2.3.6	8	9	2

		ФИ.2.4.1 ФИ.2.4.3 ФИ.2.4.6 ФИ.2.5.2 ФИ.2.6.1 ФИ.2.6.3 ФИ.2.7.1 ФИ.2.7.2 ФИ.2.7.3			
5.	Магнетно поље		3	3	0
6.	Елементи атомске и нуклеарне физике		3	1	0
7.	Физика и савремени свет		1	0	0
УКУПНО		68	31	32	5

МАТЕМАТИКА - обавезни наставни предмет

Циљ наставе математике у основној школи јесте: да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појава и зависности у животу и друштву; да оспособе ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања и за самообразовање; као и да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

Задаци наставе математике јесу:

- да ученици стичу знања за разумевање квантитативних и просторних односа и законитости у разним појавама у природи, друштву и у свакодневном животу;
- да ученици стичу основну математичку културу потребну за откривање улоге и примене математике у различитим подручјима човекове делатности (математичко моделовање), за успешно настављање образовања и укључивање у рад;
- да развија ученикову способност посматрања, опажања и логичког, критичког, стваралачког и апстрактног мишљења;
- да развија културне, радне, етичке и естетске навике ученика, као и математичку радозналост у посматрању и изучавању природних појава;
- да ученици стичу способност изражавања математичким језиком, јасност и прецизност изражавања у писменом и усменом облику;
- да ученици усвоје основне чињенице о скуповима, релацијама и пресликавањима;
- да ученици савладају основне операције с природним, целим, рационалним и реалним бројевима, као и основне законе тих операција;
- да ученици упознају основне равне и просторне геометријске фигуре и њихове узајамне односе;

- да оспособи ученике за прецизност у мерењу, цртању и геометријским конструкцијама;
- да ученицима омогући разумевање одговарајућих садржаја природних наука и допринесе радном и политехничком васпитању и образовању;
- да изграђује позитивне особине ученикове личности, као што су: истинољубивост, упорност, систематичност, уредност, тачност, одговорност, смисао за самосталана рад;
- да интерпретацијом математичких садржаја и упознавањем основних математичких метода допринесе формирању правилног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика;
- да ученици стичу навику и обучавају се у коришћењу различитих извора знања.

Оперативни задаци у осмом разреду:

Ученике треба оспособити да:

- схвате основна својства једнакости и неједнакости;
- умеју да решавају линеарне једначине (неједначине), системе линеарних једначина с једном и две непознате на основу еквивалентних трансформација, као и да решење тумаче графички;
- могу да изразе математичким језиком и реше одговарајуће текстуалне задатке (нарочито помоћу једначина);
- могу да уоче функционалне зависности у разним областима, да их приказују на различите начине, а нарочито – да потпуније схвате појам функције и њеног графика;
- прошире и продубе знање о функцијама упознавањем линеарне функције и њених својстава, тако да могу поуздано да цртају и читају разне графике у вези с том функцијом;
- умеју да састављају разне таблице и цртају одговарајуће графиконе – дијаграме разних стања, појава и процеса;
- схвате међусобне односе тачака, правих и равни у простору;
- упознају најбитније чињенице о пројекцијама на раван;
- упознају геометријска тела (призму, пирамиду, ваљак, купу и лопту), њихове елементе и својства; умеју да цртају мреже и да израчунавају површину и запремину тела;
- примењују знања о геометријским телима у пракси, повезујући садржаје математике и других области, па тако стичу одређену политехничку културу;
- примењују елементе дедуктивног закључивања.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1	Сличност троуглова	МА.1.4.1. МА.1.4.2. МА.1.3.1. МА.1.3.2. МА.1.3.6. МА.2.4.1. МА.2.3.2. МА.2.3.6. МА.3.4.1. МА.3.3.2. МА.3.3.6.	3	5	8
2	Тачка, права и раван	МА.1.4.1. МА.1.4.2. МА.1.3.1. МА.2.4.1. МА.3.4.1. МА.3.3.6.	6	6	12
3	Линеарне једначине и неједначине с једном непознатом	МА.1.2.3. МА.1.1.1. МА.2.2.5. МА.2.5.4.	6	12	18

		MA.3.2.1. MA.3.2.5. MA.3.5.4.			
4	Призма	MA.1.4.1. MA.1.4.2. MA.1.3.1. MA.2.3.4. MA.3.4.1. MA.3.3.4. MA.3.3.6.	6	8	14
5	Пирамида	MA.1.4.1. MA.1.4.2. MA.1.3.1. MA.2.3.4. MA.3.4.1. MA.3.3.6.	6	10	16
6	Линеарна функција	MA.1.2.4. MA.1.5.1. MA.1.5.2. MA.1.5.3. MA.2.2.1. MA.2.2.4. MA.2.2.5. MA.2.4.3.	5	7	12

		MA.2.5.1. MA.2.5.4. MA.3.2.4. MA.3.5.1. MA.3.5.2. MA.3.2.3.			
7	Графичко представљање статистичких података	MA.1.2.4. MA.1.5.1. MA.1.5.2. MA.1.5.3. MA.2.2.4. MA.2.4.3. MA.2.5.1. MA.2.5.2. MA.2.5.4. MA.3.2.4. MA.3.5.1. MA.3.5.2. MA.3.5.3. MA.3.2.3.	4	4	8
8	Системи линеарних једначина с две непознате	MA.1.2.1. MA.2.2.1. MA.3.2.1.	6	6	12

		MA.3.2.5. MA.3.5.4.			
9	Ваљак	MA.1.4.1. MA.1.4.2. MA.1.3.1. MA.2.3.4. MA.2.3.5. MA.3.4.1. MA.3.3.5.	4	6	10
10	Купа	MA.1.4.1. MA.1.4.2. MA.1.3.1. MA.2.3.4. MA.2.3.5. MA.3.4.1. MA.3.3.5. MA.3.3.6.	4	8	12
11	Лопта	MA.1.4.1. MA.1.4.2. MA.1.3.1. MA.2.3.4. MA.2.3.5. MA.3.4.1. MA.3.3.5.	3	3	6

		МА.3.3.6.			
12	Писмени задаци		0	8	8
УКУПНО			53	83	136

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - уз помоћ наставника открива појмове тачке, праве и равни уз историјски осврт на аксиоматско заснивање геометрије - посматра свет око себе, уочава примере скупова тачака и њихове међусобне односе - решава задатке самостално и у пару - решава комбинаторне проблеме у вези са бројем тачака, правих и равни - илуструје и графички представља диједар - практичне проблеме, задатке у простору решава уз помоћ питагорине теореме - сам осмишљава задатке - поставља питања - одговара на питања - проучава додатне изворе - повезује нова знања са већ стеченим - прави моделе, паное, презентације - истражује интернет изворе о платоновим телима - уз помоћ наставника дефинише нове појмове, класификује их и уочава њихове заједничке особине - илуструје, црта и правилно обележава скуп решења неједначине - сам осмишљава задатке на основу истраживачког рада - проучава додатне изворе на интернету - повезује нова знања са већ стеченим - примењује стечена знања на задатке који су у вези са физиком и хемијом - презентују свој истраживачки рад - посматра свет око себе, уочава примере правих и косих призми и њихове међусобне односе 	<ul style="list-style-type: none"> - прати рад појединаца и група - прати ток израде задатака - демонстрира /показује примере/моделе тачке, праве и равни - наводи ученике да правилно дефинишу нове појмове уз помоћ познатих, показује значај и важност правилног дефинисања и указује на грешке кроз анализу примера/задатака - примерима наводи ученике ученике на додатна истраживања - подстиче ученике да постављају питања - помаже при изради ппт презентација и паное и квалитативно их процењује - организује наставу , групни рад и рад у пару - прати ток израде задатака - показује нове начине решавања задатака - помаже око проналажења идеје решења задатка - прегледа задатке и инсистира на прецизним и тачним записима - примерима наводи ученике за рад и за додана истраживања - вреднује - прави ппт презентацију - квалитативно процењује семинарски рад - организује наставу , групни рад и рад у пару - прати рад појединаца и група - прати ток израде задатака - помаже око проналажења идеје решења задатка - инсистира на прецизним и тачним записима

<ul style="list-style-type: none"> - илуструје, црта и правилно обележава елементе призми - класификује призме - утврђује просторне везе између елемената призме - увежбава коришћење прибора - прави моделе и мреже - решава проблеме самостално и у пару - сам осмишљава задатке 	<ul style="list-style-type: none"> - наводи ученике да правилно дефинишу нова правила и указује на грешке - наводи ученике за рад и додана истраживња - подстиче ученике да проналазе примере око себе - подстиче ученике да постављају питања - планира рад по групама, додатни рад - припрема материјале - вреднује
---	--

БИОЛОГИЈА - обавезни наставни предмет (8. разред)

Циљ:

Ученици усвајањем васпитно-образовних садржаја стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развијају мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да усвајањем образовно-васпитних садржаја развијају знања, вештине и умења из области екологије и заштите животне средине, уз примену концепта одрживог развоја.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- упознају појам биолошке разноврсности и њен значај за опстанак и еволуцију живота на Земљи;
- науче и схвате нивое организације живог света у природи;
- упознају предмет истраживања екологије и њен значај;
- упознају компоненте животне средине;
- упознају еколошке факторе и њихов значај за живи свет;
- схвате основне односе исхране и повезаност живих бића у ланцима исхране;
- схвате узајамне односе живих бића и животне средине и динамику односа материје и енергије
- схвате значај еколошке равнотеже за одржавање екосистема;
- упознају основне типове екосистема и животне услове у њима;
- стекну знања у вези са изворима и последицама угрожавања животне средине – екосистема
- упознају глобалне последице загађивања животне средине;
- упознају појам и концепцију одрживог развоја;
- разумеју улогу и значај личног ангажовања у заштити животне средине;

- упознају природне ресурсе , њихову ограниченост и значај рационалног коришћења
- изграде ставове, развијају знања и умења неопходна за заштиту животне средине и допринос одрживом развоју;
- развијају еколошку, здравствену и културу живљења

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Увод	БИ.1.3.9 БИ.3.3.6	4	1	5
2.	Екологија и животна средина	БИ.1.4.7 БИ.3.6.4	8	7	15
3.	Угрожавање, заштита и унапређивање екосистема	БИ.2.4.1	14	13	27
4.	Глобалне последице загађивања животне средине	БИ.3.4.6 БИ.3.4.8	5	4	9
5.	Животна средина и одрживи развој	БИ.3.4.7	4	3	7
6.	Животна средина, здравље и култура живљења	БИ.3.4.7	2	3	5
УКУПНО			37	31	68

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - Интерактивна настава-питања и одговори - Самостално или у групи израђује цртеже или схеме, анализира, излаже, дискутује - Израда писаних реферата и панона - Мултимедијалне презентације - Писмена провера знања 	<ul style="list-style-type: none"> - Усклађивање циљева и исхода - Планирање садржаја, средстава, облика и метода рада - Презентирање садржаја, постављање питања и одговарање на ученичка питања - Организује и реализује наставне активности - Припремање задатака за писмену проверу знања и њихово прегледање

ХЕМИЈА - обавезни наставни предмет

Циљеви наставе хемије јесу:

- развијање функционалне хемијске писмености
- разумевање промена и појава у природи на основу знања хемијских појмова, теорија, модела и закона
- развијање способности комуницирања коришћењем хемијских термина, хемијских симбола, формула и једначина
- развијање способности за решавање теоријских и експерименталних проблема
- развијање логичког и апстрактног мишљења и критичког става у мишљењу
- развијање способности за тражење и коришћење релевантних информација у различитим изворима
- развијање свести о важности одговорног односа према животној средини, одговарајућег и рационалног коришћења и одлагања различитих супстанци у свакодневном животу
- развијање радозналости, потребе за сазнавањем о својствима супстанци у окружењу и позитивног става према учењу хемије

Задаци наставе хемије јесу:

- омогућавање ученицима да разумеју предмет изучавања хемије и научни метод којим се у хемији долази до сазнања
- омогућавање ученицима да сагледају значај хемије у свакодневном животу, за развој различитих технологија и развој друштва уопште
- оспособљавање ученика да се користе хемијским језиком: да знају хемијску терминологију и да разумеју квалитативни и квантитативно значење хемијских симбола, формула и једначина
- стварање наставних ситуација у којима ће ученици до сазнања о својствима супстанци и њиховим променама долазити на основу демонстрационих огледа или огледа који самостално изводе, развијати при том аналитичко мишљење и критички став у мишљењу
- стварање наставних ситуација у којима ће ученици развијати експерименталне вештине, правилно и безбедно, по себе и друге, руковати лабораторијским прибором, посуђем и супстанцама
- оспособљавање ученика за извођење једноставних истраживања
- стварање ситуација у којима ће ученици примењивати теоријско знање и експериментално искуство за решавање теоријских и експерименталних проблема
- стварање ситуација у којима ће ученици примењивати знање хемије за тумачење појава и промена у реалном окружењу

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	стандарди	број часова за		
			обраду	друге типове	укупно
1.	Неметали, оксиди неметала и киселине	ХЕ.1.1.8 ХЕ.1.1.9 ХЕ.1.1.12 ХЕ.1.2.4 ХЕ.1.2.5 ХЕ.1.2.6 ХЕ.1.2.7 ХЕ.1.2.8 ХЕ.1.2.9 ХЕ.1.2.10 ХЕ.1.5.1 ХЕ.2.1.1 ХЕ.2.1.4 ХЕ.2.2.1 ХЕ.2.2.2 ХЕ.2.6.1 ХЕ.2.6.2 ХЕ.2.6.3 ХЕ.3.1.2 ХЕ.3.1.3 ХЕ.3.1.5	6	7	13
2.	Метали, оксиди метала и хидроксиди (базе)	ХЕ.1.2.5 ХЕ.1.2.6 ХЕ.1.2.7 ХЕ.1.2.8 ХЕ.1.2.10 ХЕ.1.1.8 ХЕ.1.1.9 ХЕ.1.1.10 ХЕ.1.1.11 ХЕ.1.1.12 ХЕ.1.5.1 ХЕ.2.1.1	4	4	8

		XE.2.1.4 XE.2.2.3 XE.3.1.2 XE.3.1.3 XE.3.1.5 XE.3.2.1 XE.3.2.2 XE.3.2.4			
3.	Соли	XE.1.1.8 XE.1.1.9 XE.1.1.12 XE.1.2.4 XE.1.2.9 XE.1.2.10 XE.1.6.1 XE.1.6.2 XE.1.5.1 XE.2.1.1 XE.2.1.2 XE.2.1.4 XE.2.2.1 XE.2.6.1 XE.2.6.2 XE.2.6.3 XE.3.1.2 XE.3.1.3 XE.3.1.5 XE.3.2.5 XE.3.2.6	3	2	5
4.	Електролитичка дисоцијација киселина, хидроксида и соли	XE.2.2.1 XE.2.1.1 XE.2.1.2 XE.2.1.4 XE.2.6.1 XE.2.6.2 XE.2.6.3 XE.3.2.5 XE.3.2.6	2	1	3

5.	Увод у органску хемију	XE.1.1.12 XE.1.6.1 XE.1.6.2 XE.1.1.9 XE.2.1.1 XE.2.1.4 XE.2.6.1 XE.2.6.2 XE.2.6.3 XE.3.3.1 XE.3.3.2 XE.3.1.2 XE.3.1.3 XE.3.1.5	1	1	2
6.	Угљоводоници	XE.1.3.1 XE.1.3.2 XE.1.3.3 XE.1.1.9 XE.1.1.12 XE.2.1.4 XE.2.6.1 XE.2.6.2 XE.2.6.3 XE.3.1.1 XE.3.1.2 XE.3.1.3	7	5	12
7.	Органска једињења са кисеоником	XE.1.1.9 XE.1.1.12 XE.2.1.1 XE.2.1.4 XE.2.6.1 XE.2.6.2 XE.2.6.3 XE.3.3.1 XE.3.3.2 XE.3.3.3 XE.3.1.2 XE.3.1.3 XE.3.1.5	5	4	9

		ХЕ.3.1.6			
8.	Биолошки важна органска једињења	ХЕ.1.1.9 ХЕ.1.1.12 ХЕ.2.4.1 ХЕ.2.1.1 ХЕ.2.1.4 ХЕ.2.6.1 ХЕ.2.6.2 ХЕ.2.6.3 ХЕ.3.4.1 ХЕ.3.4.2 ХЕ.3.1.2 ХЕ.3.1.3 ХЕ.3.1.5 ХЕ.3.1.6	7	5	12
9.	Хемија животне средине	ХЕ.1.5.1	2	2	4
УКУПНО			37	31	68

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - ученици су мисаоно активни, траже информације, постављају питања - питају и одговарају на питања - воде белешке - питају и одговарају на питања - воде белешке - ученици су мисаоно активни, траже информације, постављају питања - претражују и користе различиту литературу - питају и одговарају на питања - записују нове појмове, формуле и слично - читају из уџбеника и анализирају прочитано - изводе закључке 	<ul style="list-style-type: none"> - повезује појам неметали, оксиди, киселине са претходним сазнањима ученика - повезује нова сазнања са знањима из других предмета (физике) - подстиче ученике да постављају питања - повезује појам метали, оксиди, хидроксида са претходним сазнањима ученика - повезује нова сазнања са знањима из других предмета (физике) - подстиче ученике да постављају питања - припрема ученике за ново градиво - развија самосталност ученика у раду - проблемски излаже садржаје - формира нове појмове - оцењује достигнућа ученика - повезује нова знања са претходним знањима ученика - изводи демонстрационе огледе

<ul style="list-style-type: none"> - бележе - дискутују - постављају питања и одговарају на пост питају и одговарају на питања - воде белешке - ученици су мисаоно активни, траже информације, постављају питања - читају из уџбеника и анализирају прочитано - изводе закључке - бележе - дискутују - питају и одговарају на питања - воде белешке - ученици су мисаоно активни, траже информације, постављају питања - претражују и користе различиту литературу - питају и одговарају на питања - записују нове појмове, формуле и слично 	<ul style="list-style-type: none"> - подстиче ученике током активности - прихвата самосталност и иницијативе ученике - оцењује достигнућа ученика - дефинише нове појмове - подстиче ученике током активности - прихвата самосталност и иницијативе ученике - оцењује достигнућа узеника - повезује нова знања са претходним знањима ученика - изводи демонстрационе огледе - подстиче ученике током активности - прихвата самосталност и иницијативе ученике - оцењује достигнућа ученика - дефинише нове појмове - подстиче ученике током активности - прихвата самосталност и иницијативе ученике - оцењује достигнућа узеника - припрема ученике за ново градиво - развија самосталност ученика у раду
---	--

ТЕХНИЧКО И ИНФОРМАТИЧКО ОБРАЗОВАЊЕ - обавезни наставни предмет

Циљ наставе техничког и информатичког образовања у основној школи јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку, техничку и информатичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да се ученици упознају са техничко-технолошки развијеним окружењем, стекну основну техничку и информатичку писменост, развију техничко мишљење, техничку културу рада.

Задаци предмета су стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада наставе техничког и информатичког образовања сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе техничког и информатичког образовања буду у пуној мери реализовани, као и да ученици:

- стекну основно техничко и информатичко образовање и васпитање,
- стекну основна техничко-технолошка знања, умења, вештине и оспособљавају се за њихову примену у учењу, раду и свакодневном животу,

- сазнају основни концепт информационо-комуникационих технологија (ИКТ),
- сазнају улоге ИКТ у различитим струкама и сферама живота,
- науче употребу рачунара са готовим програмима за обраду текста, за графичке приказе, интерфејс и интернет,
- развијају стваралачко и критичко мишљење,
- развијају способност практичног стварања, односно да реализују сопствене идеје према сопственом плану рада и афирмишу креативност и оригиналност,
- развијају психомоторне способности,
- усвоје претпоставке за свесну примену науке у техници, технологији и другим облицима друштвено корисног рада,
- савладавају основне принципе руковања различитим средствима рада, објектима технике и управљања технолошким процесима,
- развијају прецизност у раду, упорност и истрајност приликом решавања задатака,
- стичу радне навике и оспособљавају се за сарадњу и тимски рад,
- комуницирају на језику технике (техничка терминологија, цртежи),
- стекну знања за коришћење мерних инструмената,
- разумеју технолошке процесе и производе различитих технологија,
- израде или примене једноставнији програм за управљање преко рачунара,

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- прошире знања о основним командама оперативног система,
- прошире знања о коришћењу интернета и електронске поште,
- прошире знања о коришћењу основних програма за обраду текста, табела и слике,
- обуче се за припрему презентација,
- упознају подсистеме електроенергетског система,
- стекну појам о дистрибуцији електричне енергије,
- упознају електроинсталациони материјал и елементе према стандардима наведених електроматеријала,
- упознају основне електротехничке симболе,
- науче да читају електротехничке шеме, а једноставније да користе у практичном раду,
- стекну основна практична знања и умења у састављању електричних струјних кола,
- упознају основне делове електротермичких и електродинамичких апарата и уређаја у домаћинству,
- науче да правилно користе електричне уређаје и апарате,
- упознају основне електронске елементе,

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. Теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	ИНФОРМАТИЧКЕ ТЕХНОЛОГИЈЕ	4	12	16
2.	ЕЛЕКТРОТЕХНИЧКИ МАТЕРИЈАЛИ И ИНСТАЛАЦИЈЕ	6	4	10
3.	ЕЛЕКТРИЧНЕ МАШИНЕ И УРЕЂАЈИ	8	6	14
4.	ДИГИТАЛНА ЕЛЕКТРОНИКА	6	6	12
5.	ОД ИДЕЈЕ ДО РЕАЛИЗАЦИЈЕ	-	16	16
УКУПНО		24	44	68

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ - обавезни наставни предмет

Циљ физичког васпитања јесте да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно–образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, афективном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Задаци наставе физичког васпитања јесу:

- подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- развој и усавршавање моторичких способности;
- стицање моторичких умења која су као садржаји утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаног циљем овог васпитно-образовног подручја;
- формирање морално-вољних квалитета личности;
- оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада;
- стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине.

Општи оперативни задаци

- подстицање раста и развоја и утицање на правилно држање тела;
- развој и усавршавање моторичких способности;
- стицање моторичких умења која су, као садржаји, утврђени програмом физичког васпитања и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког васпитања дефинисаних циљем овог васпитно-образовног подручја;
- формирање морално-вољних квалитета личности;
- оспособљавање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада.

Посебни оперативни задаци

- развој основних моторичких способности, првенствено гipкости, брзине и координације;
- стицање и усавршавање моторичких умења и навика предвиђених програмом физичког васпитања;
- примена стечених знања, умења и навика у сложенијим условима (кроз игру, такмичења и сл.);
- задовољавање социјалних потреба за потврђивањем и групним поистовећивањем и др;
- естетско изражавање покретом и доживљавање естетских вредности;
- усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Р. бр. наставн е теме	НАСТАВНЕ ТЕМЕ/ОБЛАСТИ	стандарди	број часова по теми	број часова	
				обrade	осталих типова
1.	Атлетика	1.1.3.;1.1.5. 1.1.7. ;1.1.9 1.1.4. 2.1.3.;2.1.4. 2.1.6.;2.1.8. 3.1.3.;3.1.4	19	2	17
2.	Спортска гимнастика	1.1.11;1.1.12; 1.1.13.1.1.20. 1.1.16;1.1.17. 1.1.18. 1.1.19 2.1.9.;2.1.10. 2.1.14.	20	4	16

3.	Спортске игре	1.1.1;1.1.2. 2.1.1;2.1.2. 3.1.1. ;3.1.2.	28	4	24
4.	Педагошко дидактички рад	1.3.1.;1.3.2 1.3.3;1.3.4.	1	1	-
УКУПНО			68	11	57

ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК – обавезни изборни наставни предмет

Циљ

Ученици 8 разреда треба да примене и користе претходно усвојену лексику, да прошире граматичка знања, да овладају ортографским, ортоепским, социокикултуролошким и прагматичким знањима.

Циљ наставе језика у овом разреду је стицање базичне језичке писмености и напредовање ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, оспособљавање за решавање проблема и задатака у новим непознатим ситуацијама, за изражавање и образлагање свог мишљења и дискутовање са другима, развијање мотивације за учење и заинтересованости за предметне садржаје, као и овладавање комуникативним вештинама и развијање способности и метода учења страног језика.

Стандарди на нивоу језичких вештина:

Разумевање говора

Ученик разуме једноставну усмену поруку исказану савременим језиком, не дужу од 4 до 5 минута; и то на нивоу глобалног разумевања (основно обавештење из поруке), на нивоу селективног разумевања (проналажење тражене информације). Разумевање треба да се односи на различите врсте усмених порука (монолог, краћи разговор, кратка информација).

Разумевање писаног текста

Ученик чита са разумевањем краће писане и илустроване текстове у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.

Разумевање писаног текста:

Ученик чита са разумевањем краће писане и илустроване текстове у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.

Усмено изражавање

У оквиру програмом предвиђене језичке грађе, ученик је у стању да искаже једноставну усмену поруку, исприча лични доживљај, садржај разговора или наративног текста, самостално или уз помоћ наставника.

Писмено изражавање

У оквиру програма предвиђене грађе, ученик пише поруке и кратке текстове.

Интеракција

Ученик остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама, садржајима и комуникативним функцијама.

Знање о језику

Препознаје основне принципе језика, односно граматичке и социолингвистичке компетенције.

Оперативни задаци на нивоу језичких вештина:

Оперативни задаци по језичким вештинама се постепено проширују и усложњавају. Истовремено се континуирано примењују и оперативни задаци из претходних разреда.

1. Разумевање говора:

Ученик:

- разуме наставников говор и његова упутства,
- разуме краће усмене текстове (до 15 реченица и не дуже од 3 минута) које исказују говорници различитих стандардних варијетета, на већ обрађене и новоуведене теме у вези са свакодневним животом, ближим и даљим учениковим окружењем и узрасно специфичним интересовањима,
- разуме садржај текстова савремених музичких композиција исказаних једноставним језичким средствима,
- у зависности од комуникативног циља ученик у тексту препознаје и идентификује: његов општи садржај, важне информације (спецификоване и/или налогом захтеване), суштину поруке и говорникову намеру, као и емоционални контекст.

2. Разумевање писаног текста:

Ученик треба да:

- разуме општи смисао аутентичних и адаптираних текстова дужине до 150 речи (огласи, краћи извештаји и вести, брошуре, проспекти, сервисне информације, краће репортаже, интервјуи, стрипови) из домена већ обрађених и новоуведених тема у складу са узрастом и интересовањима (из домена свакодневног живота, ближег и даљег учениковог окружења, друштвених појава значајних за младе).
- у зависности од комуникативног циља ученик у тексту препознаје и идентификује: његов општи садржај, важне информације (спецификоване и/или налогом захтеване), суштину поруке и говорникову намеру, као и емоционални контекст.

3. Усмено изражавање

Ученик треба да:

- једноставним језичким средствима (усвојеним речима, изразима, реченицама) да основне информације о себи, својој породици, свом окружењу, школи и друговима и осталим узрасно адекватним темама, као и да код саговорника распита о сличним информацијама.
- уз наставникову помоћ и уз употребу усвојених језичких средстава води кратак разговор о познатим, већ обрађиваним темама.

4. Писмено изражавање

Ученик треба да:

- записује кратке белешке на основу наставничког излагања.
- користи кратке контактне форме: разгледнице, електронска писма, кратка писма са садржајем личне природе.
- користи кратке писане форме да оствари комуникативну ситуацију молбе, захваљивања, упита, прихватања и одбијања предлога (употребљавајући једноставна и усвојена језичка средства).
- самостално пише кратке саставе на познате, узрасно адекватне и блиске теме, дужине до 70 речи.

5. Медијација:

У ситуацији када посредује између особа (вршњака и одраслих) који не могу да се споразумевају, ученик треба да:

- усмено преноси суштину поруке са матерњег на циљни језик и обрнуто
- писмено преноси једноставне поруке и објашњења
- препричава садржај краћег текста, аудио или визуелног записа и краће интеракције
- започиње краћи разговор о познатим темама, одржава континуитет и завршава га.

6. Интеракција

Ученик треба да:

- реагује вербално или невербално на упутства и постављена питања у вези са конкретном ситуацијом;
- поставља питања и одговара на њих;
- изражава допадање или недопадање; нуди и прихвата понуду, позив или извињење;
- учествује у комуникацији на часу и ван њега (у пару, у групи, итд);
- тражи разјашњења када нешто не разуме;
- остварује једноставну интеракцију уз поновно формулисање исказа и врши корекције.

7. Знања о језику

Ученик треба да:

- препознаје и користи граматичке садржаје предвиђене наставним програмом;
- поштује основна правила смисленог повезивања реченица у шире целине;
- увиђа могућности позитивног трансфера знања и стратегија стечених учењем првог страног језика;

- користи језик у складу са нивоом формалности комуникативне ситуације (нпр. форме учтивости);
- разуме везу између сопственог залагања и постигнућа у језичким активностима;
- уочава сличности и разлике између матерњег и страних језика које учи;
- разуме значај употреба интернационализама;
- примењује компезационе стратегије.

Теме и ситуације по доменима употребе језика:

1. Приватно:

- заједничке активности и интересовања у школи и ван ње
- дневне обавезе
- обавезе у кући, уређење простора у којем живи (куповина животних намирница, подела посла...)
- здравствена заштита

2. Јавно:

- развијање позитивног односа према животној средини и другим живим бићима (кућни љубимци, незбринуте животиње)
- знаменитости у културама земаља чији се језик учи
- оброци (здрава исхрана)
- становање (блок, насеље, кућа, град, село)
- куповина (обраћање и учтиве форме обраћања)
- временске прилике
- изласци (слободно време)

3. Образовно:

- предмети, распоред часова, недељна оптерећеност
- слободне активности (посете, спортски дани, хуманитарне акције)

ГЛОБЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	Француска, француски језик, франкофонија	0	2	2
2.	Заједничке активности и интересовања у школи и ван ње: мобилни телефони	4	4	8

3.	Заједничке активности и интересовања у школи и ван ње: обраћање и учтиве форме обраћања	4	3	7
4.	Заједничке активности и интересовања у школи и ван ње: крађа мобилних телефона	4	3	7
5.	Писмени задатак	0	4	4
6.	Заједничке активности и интересовања у школи и ван ње: генерација „зед“	2	2	4
7.	Актуализација градива	0	2	2
8.	Изласци: позориште	4	4	8
9.	Здравствена заштита	4	3	7
10.	Становање	4	3	7
11.	Писмени задатак	0	4	4
12.	Знаменитости француске, нобеловци	2	2	4
13.	Актуализација градива	0	2	2
УКУПНО		28	40	68

Комуникативне функције:

- Представљање себе и других
- Поздрављање
- Идентификација и именовање особа, објеката, делова тела, животиња, боја, бројева, итд. (у вези са темама)
- Разумевање и давање једноставних упутстава и команди
- Постављање и одговарање на питања
- Молбе и изрази захвалности
- Примање и упућивање позива за учешће у игри/групној активности
- Изражавање допадања/недопадања
- Изражавање физичких сензација и потреба
- Именовање активности (у вези са темама)

- Исказивање просторних односа, релација и величина (идем, долазим из..., лево, десно, горе, доле...)
- Давање и тражење информација о себи и другима
- Тражење и давање обавештења
- Описивање лица и предмета
- Изрицање забране и реаговање на забрану
- Изражавање припадања и поседовања
- Тражење и давање обавештења о времену на часовнику
- Скретање пажње
- Тражење мишљења и изражавање слагања/неслагања
- Исказивање извињења и оправдања

Морфосинтакстички и фонетски садржаји са примерима:

1. Средства за наглашавање реченичних делова: *Alors, cette chanson, elle vous plaît? Elles, on ne veut plus les voir!*
2. Средства која указују на лице – личне заменице уз негативни императив: *Ne me regarde pas! Ne lui ouvre pas! Ne te fâche pas!*
3. Актуализатори именице: облици *mon, ton, son* испред именица женског рода које почињу самогласником или немим *h*: *Mon école, ton amie, son héroïne*; облик *cet* испред именица мушког рода које почињу самогласником или немим *h*: *cet ami, cet homme*; бројеви преко 1000.
4. Средства за исказивање временских и просторних односа: *pendant, de ... à, depuis, il y a...; près de ..., loin de..., au milieu de... au sommet de..., au bord de... .*
5. Глаголски облици, начини, времена: герундив: *Je lis mon journal en mangeant; il a réussi en travaillant jour et nuit*; футур други индикатива: *Tu sortiras quand tu auras fini tes devoirs*; (рецептивно) облике трећег лица једине и множине простог перфекта индикатива; слагање времена у индикативу укључујући и облике кондиционала.
6. Средства за исказивање аргумената и логичких односа: *comme: Comme j'étais en retard, j'ai pris un taxi; parce que i puisque: Je voulais venir avec toi parce que tu me semblais triste; mais puisque tu ne veux pas, je n'insiste pas; c'est pourquoi: Sa mère est tombée malade, c'est pourquoi elle n'a pas pu venir; pourtant: Ils étaient très fatigués: ils sont pourtant venus et ils ont dansé toute la nuit! à cause de / grâce à: Il s' est trompé à cause de moi, je suis désolé; Elle a réussi grâce à ses amis; pour: Je vous appelle pour réserver; pour que: Elle te le dit pour que tu fasses attention la prochaine fois; d'abord, ensuite, enfin: D'abord, je vous parlerai de ma famille; ensuite, je vous montrerai quelques photos; enfin, je vous présenterai mon frère qui est pompier.*

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
--------------------	-----------------------

<ul style="list-style-type: none"> - слуша и реагује на команде наставника или са траке (слушај, пиши, повежи, цртај, сеци, боји) - ради у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације...) - учествује у мануелним активностима (израда паноа, презентација, зидних новина, видео-радова, постера за учионицу) - слуша и повезује звучни материјал са илустрацијом и текстом - игра игре примерене узрасту - пева у групи - упоређује по количини, облику, боји, годишњим добима... - одговара на питања у вези са текстом, тачно-нетачно - тражи информације из различитих извора (интернет, часописи, проспекти) - решава текуће проблеме у разреду, тј. договор, мини-пројекат - преводи исказ у гест и гест у исказ - заједнички прави илустровани и писани материјал (извештај, дневник, програм...) - уочава кључне речи у тексту, лице, род, број, глаголски облик - препознаје везе између група гласова и гласова - одговара на једноставна питања у вези са текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор - извршава прочитана упутства и наредбе - упознаје се са дечијом книжевношћу и транспонује је у друге медије: ликовне радове, песме, драмски текст - повезује гласове и групе слова - проналази речи које недостају, употпуњавање низа, осмосмерке, укрштене речи - замењује цртеж или слику речима и повезује текст са сликама или илустрацијама - попуњава формуларе - пише честитке и разгледнице - пише краће текстове 	<ul style="list-style-type: none"> - употребљава језик у добро осмишљеним контекстима од интереса за ученике у пријатној и опуштеној атмосфери - прилагођава говор узрасту и знању ученика - обезбеђује схватање значења језичке поруке укључујући њене културолошке, васпитне и социјализујуће елементе - ученицима скреће пажњу на важност граматичке исправности исказа, на правилно усмено и писано изражавање - мери знања ученика релевантним критеријумима тачности - унапређује квалитет и количину језичког материјала - рад у учионици и ван ње спроводи путем групног рада, индивидуалног решавања проблема, потрагом за информацијама из различитих извора, итд. - упућује на законитости усменог и писменог кода и законитости њиховог међусобног односа - користи комуникативно-интерактивни приступ настави - омогућује приступ и прихватање нових идеја - третира ученике као одговорне, креативне, активне учеснике у настави - усмерава на коришћење уџбеника као извора информација и обезбеђује аутентичне материјале - прилагођава простор за рад потребама наставе - обезбеђује рад на пројекту путем кога се остварује корелација са другим предметима - подстиче ученике на студиозан и истраживачки рад - за увођење новог лексичког материјала користи познате граматичке структуре и обрнуто
--	---

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ – избрани спорт

обавезни изборни наставни предмет

Циљ физичког васпитања је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика, развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Општи оперативни задаци

- развој и одржавање моторичких способности ученика;
- учење и усавршавање моторичких форми ;
- стицање теоријских знања;
- познавање правила такмичења;
- формирање навика за бављење спортом;
- социјализација ученика кроз избрани спорт и неговање етичких вредности према учесницима у такмичењу;
- откривање даровитих и талентованих ученика за одређени спорат и њихово подстицање да се баве спортом.

Посебни оперативни задаци

- развој и одржавање специфичних моторичких способности првенствено координацији и прецизности изабране спортске гране;
- учење и усавршавање основних и сложених елемената технике спорта;
- пружање неопходних знања и њихова примена у пракси;
- обавезна реализација такмичења на одељењском и разредном нивоу;
- стварање објективних представа ученика о сопственим могућностима;
- подстицање стваралаштва у спорту.

Начин остваривања програма

Програм се остварује кроз следеће фазе:

- Утврђивање стања;
- Одређивање радних задатака за појединце и групе ученика;
- Утврђивање средстава и метода за остваривање радних задатака;
- Праћење и вредновање ефеката рада

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ
1.	развијање моторичких способности ученика
2.	спортско-техничко образовање ученика (обучавање и усавршавање технике);
3.	индивидуална и колективна тактика изабраног спорта;
4.	теоријско образовање;
5.	правила изабраног спорта;
6.	организовање унутар одељенских и међуодељенских такмичења.
УКУПНО	

ВЕРСКА НАСТАВА – обавезни изборни наставни предмет

Циљ наставе православног катихизиса у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћанску живот и есхатолошки живот. То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринираној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему хришћанско виђење живота и постојања света излаже у отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама у свету.

Задаци наставе православног катихизиса су да код ученика:

- развије способност уочавања да су грех и зло у свету последица погрешног изражавања човекове слободе;
- развије способност уочавања да Бог поштује човекову слободу али да не одустаје да свет доведе у вечно постојање;
- изгради свест о томе да Бог воли човека и свет и да их никад не напушта, али вечни живот зависи и од слободе човека и његове заједнице с Богом;

Оперативни задаци:

Ученици треба да:

- стекну свест о томе да је личност заједница слободе са другом личношћу;
- буду свесни разлике између природе и личности;
- запазе да је личност носилац постојања природе;

- уоче да у хришћанској онтологији нема сукоба и искључивости између једног и многих.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	број часова за		
		обраду	друге типове	укупно
1.	Увод	/	2	2
2.	Учење о личности на основу православне тријадологије	1	1	2
3.	Разлике између природе и личности у Богу	2	2	4
4.	Онтолошке последице тријадологије по човека и свет	1	1	2
5.	Човек као личност	2	1	3
6.	Сједињење тварне и нетварне природе у христовој личности	2	2	4
7.	Обођење створене природе у христовој личности	2	3	5
8.	Црква као тело Христово	3	3	6
9.	Будуће царство Бођије као узрок Цркве	2	/	2
10.	Светост и царство Божије у православној иконографији	2	2	4
УКУПНО		17	17	34

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - обнављају градиво из предходног разреда.... - читају, записују и одговарају на питања 	<ul style="list-style-type: none"> - упознаје ученике са планом и програмом - објашњава личност - подстиче ученике да постављају питања - демонстрира, илуструје и графички

<ul style="list-style-type: none"> - постављају питања - говоре о свом односу са Богом - повезују нова знања са већ стеченим - праве паное - дискутују на тему стварања најсавршенијег на Земљи - записују, постављају питања и дају одговоре - износе свој став и мишљење о теми - гледају филм - записују и читају свето писмо - постављају питања - дају одговоре - износе свој став и мишљење о теми - дискутују, записују, постављају питања и дају одговоре - износе свој став и мишљење о теми - одлазе на богослужења и причешћују се - пишу састав о теми - праве паное 	<ul style="list-style-type: none"> представља Бога и човека - мотивише ученике за рад - припрема материјал - помаже при изради паное - кратко проверава знање ученика - објашњава стварање човека као личности Божије - чита Свето Писмо и тумачи - подстиче ученике да повезују градиво са сопственим искуством - кратко проверава знање ученика - припрема материјал - мотивише ученике за рад - поставља питања која наводе на повезивање градива из предходне лекције - кратко проверава знање ученика - објашњава како Бог постоји и живи кроз природу - поставља питања која помажу ученицима да повезују градиво са искуством и свакодневним животом
---	--

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ – обавезни изборни наставни предмет

Циљ предмета је да ученици стекну сазнања, формирају ставове, развију вештине и усвоје вредности које су предпоставке за компетентан, одговоран и ангажован живот у демократском друштву.

Задаци предмета јесу:

- разумевањ концепата о универзалности права детета;
- стицање знања о узроцима различитог степена остварености права детета;
- упознавање са неопходним условима за остваривање најбољег интереса детета;
- упознавање са местом, улогом и значајем институције и организације које се у свом раду баве унапређивањем положаја деце у републици Србији;
- упознавање са националним законодавним оквиром чији је циљ заштита интереса деце;
- разумевање места, улоге и одговорности државе, друштва, породице и детета у унапређивању положаја деце у друштву;
- разумевање улоге и значаја медија у савременом друштву;
- унапређивање вештина критичког разматрања информација добијених преко различитих медија,
- упознавање са улогом медија у креирању слике детета у друштву.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова
1.	Увод	2
2.	Деца у савременом свету	18
3.	Медији у савременом друштву	11
4.	Завршни део	3
УКУПНО		34

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА
<ul style="list-style-type: none">- дискутују о проблемима;- попуњавају упитнике и прикупљају податке;- извештавају и дискутују о прикупљеним подацима;- посећују изворе информација;- разврставају материјале;- постављају питања;- самостално процењују искуства и вештине које су стекли;- договарају се у оквиру група;- аргументују своје ставове	<ul style="list-style-type: none">- усмерава дискусију;- упућује на тимски рад;- указује на поштовање различитости у мишљењу;- подстиче ученике да износе своје мишљење;- дели ученике на истраживачке групе;- прати сарадњу ученика у оквиру група;- пружа повратне информације

ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО - обавезни изборни наставни предмет

Циљ образовно-васпитног рада изборног предмета јесте да се ученици оспособе за коришћење рачунара и стекну вештине у примени рачунара у свакодневном животу.

Задаци образовно-васпитног рада:

- упознавање основних појмова из информатике и рачунарства;
- развијање интересовања за примену рачунара у свакодневном животу и раду;
- подстицање креативног рада са рачунаром;
- оспособљавање за рад на рачунару
-

Оперативни задаци:

- упознавање ученика са применом рачунара у области табеларних прорачуна и изради графикана;
- упознавање ученика са фазама израде проблемских задатака на рачунару;
- упознавање ученика са основама језика за израду једноставних презентација на мрежи;
- упознавање ученика могућностима специјализованих програма за израду презентација на мрежи;
- оспособљавање за самостално израду пројекта применом рачунарских технологија

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Р.бр.	НАСТАВНА ТЕМА	Бр. часова
1	Табеларни прорачуни	10
2	Изборни модули	10
3	Израда самосталног пројекта	14
	УКУПНО	34

АКТИВНОСТИ

АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА
<ul style="list-style-type: none"> - објашњава радно окружење и основне елементе прозора - објашњава појмове - показује селекцију - даје примере за унос података - објашњава форматирање података - објашњава појам формуле и даје једноставне примере - објашњава појам функције и даје једноставне примере - показује рад са готовим графичким објектима, њихово уметање на главни лист и њихово форматирање - подстиче ученике да повезују са већ стеченим знањима - објашњава начин израде графикана на основу унетих података - објашњава поступак штампања 	<ul style="list-style-type: none"> - прате упутства наставника - вежбају на једноставним примерима нове садржаје - повезивати нова знања са претходно савладаним садржајима - усвајање теоријских знања - критички однос према информацијама доступним на мрежним презентацијама - одабир теме за израду самосталног пројекта - извршити истраживање на задату тему - избор форме за приказ пројекта, - рад на пројекту, - тестирање функционалности пројекта - представљање пројекта циљној групи

- пружање помоћи ученику за избор теме за израду самосталног пројекта

- евалуација пројекта
- презентовати пројект одељењу

ДОМАЋИНСТВО- обавезни изборни наставни предмет

Циљ и задаци

Циљ наставе изборног предмета домаћинство јесте да ученици стекну нова знања о улози породице у формирању културе понашања, становања, исхране, одевања и рада, као и да интегришу и унапреде претходно стечена знања и вештине, усвоје вредности и формирају навике у вези с важним активностима у свакодневном животу.

Задаци наставе домаћинства јесу:

- стварање разноврсних могућности да кроз различите садржаје и облике рада током наставе домаћинства сврха, циљеви и задаци образовања, као и циљеви наставе домаћинства буду у пуној мери реализовани
- развијање свести о томе да култура становања, одевања, исхране и понашања која се стиче у породици доживотно утиче на културне потребе, навике и понашања ученика
- стицање знања и вештина у вези с важним активностима у свакодневном животу и развијање способности примене стечених знања и умења у областима организације и функционисања савремене породице и домаћинства, културе становања, одевања и исхране
- развијање вештина, ставова и навика одржавања одевних предмета и обуће, домаћинства и околине
- развијање способности правилног и безбедног коришћења различитих средстава, оруђа и материјала у домаћинству
- развијање знања о компонентама правилне исхране
- развијање способности за поуздано и стручно коришћење различитих уређаја у домаћинству, нових информacionих и комуникационих технологија
- развијање еколошке свести о значају селективног прикупљања отпада у домаћинству и спремности да се сопственим активностима доприноси очувању здраве околине и стандарда квалитета живљења
- развијање позитивних и конструктивних ставова о коришћењу научних сазнања за унапређивање квалитета живота

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова
1.	Исхрана човека	21
2.	Средства за одржавање личне хигијене и хигијене стана	13
УКУПНО		34

ЦРТАЊЕ, СЛИКАЊЕ И ВАЈАЊЕ- обавезни изборни наставни предмет

Циљ и задаци

Циљ васпитно-образовног рада у настави ликовне културе јесте да подстиче и развија ученичко стваралачко мишљење и деловање, у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Задаци:

- развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената;
- стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна својства;
- развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење;
- развијање осетљивости за естетске, ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у раду и животу;
- развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање;
- подстицање интересовања, стварање и неговање потребе код ученика за посећивањем музеја, изложби, као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде;

Оперативни задаци

Ученици треба да се:

- оспособе да опажају и представљају: слободне композиције, визуелне метафорике, контрасте, јединства и доминанте у простору, фантастике;
- формирају навике за виши ниво културе рада, квалитет производа, културу живота и слободног времена;

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Редни бр. теме	НАЗИВ ТЕМЕ	Број часова
1.	Цртање	12
2.	Сликање	12
3.	Вајање	12
	УКУПНО	36

ХОР И ОРКЕСТАР – изборни наставни предмет

Циљ и задаци

Општи циљ наставе изборног предмета *Хор и оркестар* је развијање интересовања за музичку уметност и упознавање музичке традиције и културе свога и других народа.

Задаци наставе су:

- неговање развоја музичких и креативних способности ученика;
- утврђивање основа музичке писмености и упознавање изражајних средстава музичке уметности;
- подстицање креативности ученика;
- припремање програма за културну и јавну делатност школе.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- певају/свирају песме наших и других народа (народне, уметничке, дечје, староградске);
- упознају музичке дела уз основне информације о делу и композитору;
- развијају стваралачке способности и импровизују их на доступним инструментима.

ГЛОБАЛНИ ПЛАН

Бројтеме	Назив теме	Број часова
1	Извођење музике	12
2	Слушање музике	12
3	Стварање музике	12
УКУПНО		36

10.ПРОГРАМ ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ ОД 5. ДО 8.
РАЗРЕДА

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

Предмет	<u>СРПСКИ ЈЕЗИК</u>	
Разред	Пети, шести, седми и осми	
р.бр.	Теме	Број часова за тему
6.	Граматика и језичка култура	18
7.	Књижевност	18
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

Предмет	<u>СРПСКИ ЈЕЗИК</u>	
Разред	Пети, шести, седми и осми	
р.бр.	Теме	Број часова за тему
13.	Граматика и језичка култура	18
14.	Књижевност	18
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

предмет	<u>ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК</u>	
разред	седми и осми	
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Tenses - revision	6

2.	Vocabulary - revision	4
3.	Conditional clauses	6
4.	Indirect speech	4
5.	Passive Voices	4
6.	Adjectives	4
7.	Adverbs	4
8.	Nouns	2
9.	Pronouns	2
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

предмет	<u>ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК</u>	
разред	пети, шести, седми, осми	
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Разумевање говора	8
2.	Разумевање писаног текста	7
3.	Усмено изражавање	7
4.	Писано изражавање	7
5.	Граматички садржаји	7
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

предмет	<u>ГЕОГРАФИЈА</u>	
разред	ПЕТИ, ШЕСТИ, СЕДМИ И ОСМИ	
р.бр.	Теме	Број часова за тему
Пети разред		
1.	Картографија	2
2.	Астрономија	4
3	Физичка географија	4
шести разред		
4.	Рељеф и клима	4
5.	Хидрографија и биљни свет	4
6.	Друштвена географија и привреда	4
7.	Становништво и насеља, регионлна географија Европе	4
седми разред		
8.	Припрема за такмичење (физичка, друштвена географија, регије света)	4
осми разред		
9.	Припрема за такмичење (физичка, друштвена географија, регије Србије)	4
10.	Интернет , коришћење и израда презентације (за све разреде)	2
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

предмет	<u>ГЕОГРАФИЈА</u>
разред	ПЕТИ,ШЕСТИ,СЕДМИ И ОСМИ

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Картографија и коришћење географске карте	4
2.	Рад на некој карти	4
15.	Физичка географија	4
16.	Друштвена географија	4
17.	Рељеф и клима	4
18.	Хидрографија и биљни свет	4
19.	Становништво и насеља	4
20.	Привреда	4
21.	Регионална географија	2
22.	Израда презентација и учење уз помоћ интернета	2
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

предмет	ФИЗИКА	
разред	шести	
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Релативна брзина праволинијског кретања	4
2.	Решавање проблема у вези са израчунавањем брзине праволинијског кретања.	4
3.	Решавање проблема у вези са израчунавањем пута и средње брзине.	4
4.	Резултујућа сила која делује на тело (опругу).	4
5.	Решавање проблема у вези са истезањем еластичне опруге (динамометра) и тежином тега, односно са калибрисањем опруге.	4

6.	Међународни систем мера (SI) и његово коришћење.	4
7.	Апсолутна и релативна грешка мерења. Резултат мерења. Записивање резултата мерења (таблично, графички).	4
8.	Решавање проблема у којима се користе величине (маса, тежина, густина)	4
9.	Хидростатички притисак (принцип рада водовода, фонтане)	4
10.		
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

предмет		ФИЗИКА
разред		шести
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Појмови и величине којима се описује кретање(пређени пут, време кретања и брзина кретања)	3
2.	Одређивање пређеног пута и времена код РПК	3
3.	Променљиво праволинијско кретање. Средња брзина	3
4.	Сила Земљине теже и тежина тела	3
5.	Мерење еластичности силе при истезању и сабијању опруге	3
6.	Мерење дужине . Мерење површине	3
7.	Одређивање и мерење запремине	3
8.	Средња вредност мерене величине и грешке при мерењу и мерни инструменти	3
9.	Маса и тежина као различити појмови	3
10.	Одређивање густине чврстих тела	3

11.	Притисак чврстих тела	3
12.	Хидростатички притисак и атмосферски притисак	3
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

предмет		ФИЗИКА
разред		седми
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Решавање проблема везаних за слагање и разлагање сила и равнотежу тела.	4
2.	Решавање проблема кретања тела с константним убрзањем.	4
3.	Графичко решавање проблема код равномерно променљивог кретања и њихова примена	4
4.	Примери за примену Њутнових закона динамике	4
5.	Сила трења и коефицијент трења.	4
6.	Решавање проблема везаних за рад, енергију тела и законе кретања.	4
7.	Одређивање специфичног топлотног капацитета тела. Механизми преношења топлоте с једног тела на друго (примери). Топлотна равнотежа.	4
8.	Решавање проблема у којима се користе притисак и потисак као физичке величине. Средња густина код нехомогених тела. Архимедов закон кроз примере.	4
9.	Вода на различитим температурама и њено другачије понашање у односу на остале течности.	4
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

предмет	ФИЗИКА	
разред	седми	
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Појам убрзања	2
2.	Успостављање везе између силе, масе и убрзања. Други Њутнов закон	2
3.	Зависност брзине од времена код РППК	2
4.	Зависност пута од времена код РППК	2
5.	Графичко представљање зависности брзине и пута од времена код РПК	3
6.	Слободно падање тела	2
7.	Хитац наниже и хитац навише	4
8.	Сила трења. Одређивање коефицијента трења клизања	2
9.	Деловање две силе на тело (дуж правца и под углом)	2
10.	Полуга и момент силе	4
11.	Сила потиска у течности и гасу.	2
12.	Механички рад.	2
13.	Кинетичка енергија и потенцијална енергија	4
14.	Снага, коефицијент корисног дејства	3
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

предмет	ФИЗИКА	
разред	осми	

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Резонанција. Одређивање брзине звука у ваздуху.	4
2.	Помрачење Сунца и Месеца.	4
3.	Решавање проблема који се односе на за закон одбијања светлости, сферна огледала и конструкцију лика.	4
4.	Тотална рефлексија светлости и њена примена.	4
5.	Решавање проблема који се односе на закон преламања светлости, тоталну рефлексију, сочива и оптичке инструменте.	4
6.	Решавање проблема који се односе на закон о одржању количине наелектрисања, Кулонов закон, рад у електричном пољу и напон.	4
7.	Решавање проблема који се односе на Омов закон, рад и снагу електричне струје и Џулов закон.	4
8.	Решавање проблема из области електромагнетне индукције	3
9.	Магнетно поље Земље и Сунца. Одређивање хоризонталне компоненте магнетног поља Земље. Употреба компаса.	3
Укупан број часова на годишњем нивоу		34

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

предмет		ФИЗИКА
разред		осми
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Осцилаторно кретање. Основне величине које описују осцилаторно кретање	1
2.	Таласно кретање. Основни параметри који описују таласно кретање	1
3.	Закон одбијања светлости. Равна и сферна огледала	1

4.	Брзина светлости у различитим срединама. Индекс преламања и закон преламања светлости	3
5.	Преламање светлости кроз призму и сочиво	3
6.	Елементарна количина наелектрисања	3
7.	Кулонов закон	4
8.	Електрично поље. Напон	3
9.	Рад силе електричног поља	2
10.	Мерење електричне струје и напона	2
11.	Електрична отпорност проводника	2
12.	Омов закон за део струјног кола	2
13.	Омов закон за цело струјног кола	2
14.	Везивање отпорника (редни и паралелно)	3
15.	Магнетно поље електричне струје; Магнетни флуks	2
Укупан број часова на годишњем нивоу		34

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

предмет		МАТЕМАТИКА
разред		пети
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Скупови и примене	5
2.	Геометријски објекти	5
3.	Пребројавање скупова тачака, фигура и бројевних скупова	5
4.	Дељивост	5
5.	Разломци	5

6.	Проблемски задаци	5
7.	Решавање задатака са математичких такмичења	6
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

разред		шести
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Цели бројеви	4
2.	Рационални бројеви	4
3.	Апсолутна вредност	4
4.	Проблемски задаци	4
5.	Троугао	4
6.	Дирихлеов принцип	4
7.	Проценти	4
8.	Четвороугао	4
9.	Решавање задатака са математичких такмичења	4
Укупан број часова на годишњем нивоу		36
разред		седми
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Квадрирање и кореновање	4
2.	Ирационални бројеви	4
3.	Питагорина теорема	4
4.	Многоугао	4
5.	Полиноми	4

6.	Геометријски докази	4
7.	Директна и обрнута пропорционалност	3
8.	Круг	3
9.	Четвороугао(тангентни и тетивни)	3
10.	Решавање задатака са математичких такмичења	3
Укупан број часова на годишњем нивоу		36
разред		осми
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Сличност	3
2.	Тачка,права и раван	3
3.	Линеарне једначине и неједначине и примене	4
4.	Призма	3
5.	Једначине с апсолутним вредностима	4
6.	Пирамида	3
7.	Линеарна функција	3
8.	Линеарне диофантске једначине	3
9.	Системи линеарних једначина	4
10.	Решавање задатака са математичких такмичења	4
Укупан број часова на годишњем нивоу		34

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

предмет	МАТЕМАТИКА
разред	осми

р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Сличност троуглова	2
2.	Тачка, права и раван	3
3.	Линеарне једначине и неједначине с једном непознатом	5
4.	Призма	4
5.	Пирамида	4
6.	Линеарна функција	3
7.	Графичко представљање статистичких података	2
8.	Системи линеарних једначина с две непознате	3
9.	Ваљак	3
10.	Купа	3
11.	Лопта	2
Укупан број часова на годишњем нивоу		34
разред		седми
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Реални бројеви	4
2.	Питагорин теорема	4
3.	Рационални алгебарски изрази 1	8
4.	Многоугао	4
5.	Рационални алгебарски изрази 2	5
6.	Круг	5
7.	Зависне величине и њихово представљање	4
8.	Сличност	2

Укупан број часова на годишњем нивоу		36
разред	шести	
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Скуп целих бројева	6
2.	Скуп рационалних бројева	12
3.	Троугао	8
4.	Четвороугао	5
5.	Површина четвороугла и троугла	5
Укупан број часова на годишњем нивоу		36
разред	пети	
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Скупови	4
2.	Скупови тачака	3
3.	Угао	5
4.	Дељивост бројева	3
5.	Разломци 1.	7
6.	Оснасиметрија	4
7.	Разломци 2.	10
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

предмет	БИОЛОГИЈА
разред	пети,шести,седми и осми

р.бр.	Теме	Број часова за тему
5.разред		
1.	Особине живих бића	2
2.	Грађа и животни процеси код биљака	3
3.	Разноврсност биљака, значај и заштита	2
4.	Царство гљива	2
6.разред		
1.	Праживотиње	2
2.	Царство животиња	5
3.	Угроженост и заштита животиња	1
4.	Еволуција живог света	1
7.разред		
1.	Порекло и развој људске врсте	1
2.	Грађа човечијег тела	7
3.	Репродуктивно здравље	1
8.разред		
1.	Увод	1
2.	Екологија и животна средина	2
3.	Угрожавање, заштита и унапређивање екосистема	3
4.	Глобалне последице загађивања животне средине	2
5.	Животна средина и одрживи развој	1
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

предмет	БИОЛОГИЈА	
разред	пети,шести,седми и осми	
р.бр.	Теме	Број часова за тему
5.разред		
1.	Особине живих бића и разноврсност живог света	2
2.	Царство биљака	3
3.	Разноврсност и значај биљака	2
4.	Гљиве и лишајеви	2
6.разред		
1.	Увод и праживотиње	2
2.	Царство животиња	5
3.	Еволуција живог света	2
7.разред		
1.	Порекло и развој људске врсте	1
2.	Грађа човечијег тела	8
8.разред		
1.	Увод; екологија и животна средина	3
2.	Угрожавање и унапређивање екосистема	3
3.	Глобалне последице загађивања животне средине	2
4.	Животна средина и одрживи развој	1
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

предмет	ХЕМИЈА	
разред	седми	
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Хемија и њен значај	4
2.	Основни хемијски појмови	8
3.	Структура супстанце	8
4.	Хомогене смеше или раствори	8
5.	Хемијске реакције и израчунавања на основу хемијских једначина	8
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

предмет	ХЕМИЈА	
разред	седми	
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Хемија и њен значај	2
2.	Основни хемијски појмови	9
3.	Структура супстанце	16
4.	Раствори	7
5.	Израчунавања у хемији	2

Укупан број часова на годишњем нивоу	36
--------------------------------------	----

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

предмет	ХЕМИЈА	
разред	осми	
р.бр.	Теме	Број часова за тему
8.	Неметали, оксиди неметала и киселине	4
9.	Метали, оксиди метала и хидроксида (базе)	4
10.	Соли	1
11.	Електролитичка дисоцијација киселина, хидроксида и соли	1
12.	Увод у органску хемију	1
13.	Угљоводоници	10
14.	Органска једињења са кисеоником	10
15.	Биолошки важна органска једињења	3
Укупан број часова на годишњем нивоу		34

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

предмет	ХЕМИЈА	
разред	осми	
р.бр.	Теме	Број часова за тему
23.	Неметали, оксиди неметала и киселине	4
24.	Метали, оксиди метала и хидроксида (базе)	4
25.	Соли	2

26.	Електролитичка дисоцијација киселина, хидроксида и соли	2
27.	Увод у органску хемију	1
28.	Угљоводоници	10
29.	Органска једињења са кисеоником	8
30.	Биолошки важна органска једињења	3
Укупан број часова на годишњем нивоу		34

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

предмет		ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК	
разред		седми и осми	
р.бр.	Теме	Број часова за тему	
1.	Именице: род, број, једнина, множина	3	
2.	Детерминанти: чланови, посесиви, демонстративи, бројеви, неодређене речи	3	
3.	Заменице: личне у функцији субјекта и објекта, прилошке заменице	3	
4.	Глаголи: времена индикатива, субжонтива кондиционала, аспектски глаголи, модални глаголи, партицип и герундив, прономинални глаголи	7	
5.	Реченица: реченични модалитети, интерогација, пасивна трансформација, индиректни модалитети (индиректни говор),	7	
6.	Зависне реченице : релативне, временске, погодбене, компаративне, каузалне, финалне	7	
7.	Разумевање читањем	2	
8.	Разумевање слушањем	2	

9.	Усмена и писмена продукција	2
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

ГОДИШЊИ ПЛАН ДОПУНСКЕ НАСТАВЕ

предмет		ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК
разред		пети, шести, седми, осми
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Савладавање основа фонетске и ортографске компетенције: правила читања	3
2.	Именице, заменице, детерминанти: род и број именица, заменица и придева, одређени и неодређени члан, редни и основни бројеви	4
3.	Глаголи : <i>avoir</i> и <i>être</i>	2
4.	Правилни глаголи прве, друге и треће групе у презенту	3
5.	Основна глаголска времена: презент, сложени перфекат, имперфекат, прости футур	8
6.	Модална употреба глагола: блиска прошлост и блиска будућност	3
7.	Усвајање основне лексике	4
8.	Постављање питања и одговарање на питања, негација	3
9.	Разумевање читањем и слушањем	3
10.	Усмена и посмена продукција	3
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

11. Програм слободних активности

Циљ слободних активности је да открије, задовољи и даље развије интересовања, склоности и способности за поједине области живота, рада и стваралаштва. Такође треба да доприноси социјализацији потреба и мотива ученика и њиховом свестраном и слободном васпитању.

Назив секције		<i>ЛИТЕРАРНО - НОВИНАРСКА СЕКЦИЈА</i>
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Организовање секције, подела задужења по областима живота школе, култура, проблеми одрастања, формирање редакције	2
2.	Врсте новинарског истарживања и новинарска стилистика	6
3.	Припреме за израду летописа- истраживачки задаци	5
4.	Укључивање новинарске секције поводом Дана школе Обележавање дана Светог Саве	6
5.	Прерада и допуна приспелих садржаја	12
6.	Анкете, анализе, записи, интервјуи....	5
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

Назив секције		<i>ДРАМСКА СЕКЦИЈА</i>
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Уводни час и аудиција за нове чланове	1
2.	Кретање на сцени	1
3.	Вежбе концентрације	1
4.	Вежбе изговора	2

5.	Мимика гест покрет	2
6.	Балет , певање	1
7.	Вежбе за емоције, вежбе импровизације и маште	2
8.	Вежбе са задатом темом за групни рад	1
9.	Рад на представи поводом школске славе	10
10.	Рад на представи за Дан школе	15
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

Назив секције		<u>БИБЛИОТЕКАРСКА СЕКЦИЈА</u>
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Организовање приредбе и дочека госта – песника	6
2.	Организовање часа читања поезије у библиотеци у сарадњи са наставницима разредне и предметне наставе	4
3.	Сређивање и улепшавање библиотечке грађе и простора	7
4.	Припреме школских паноа	6
5.	Организовање мајских сусрета и посета другим школским библиотекама	5
6.	Посета сајму књига, музејима, изложбама..	6
7.	Избор за најчитаније књиге	2
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

Назив секције		<i>ЛИКОВНА СЕКЦИЈА</i>
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Увођење ученика у проблематику ликовног мишљења и стварања; решавање проблема композиције	5

2.	Упознавање са сликарским техникама	8
3.	Упознавање ученика са техникама цртања	8
4.	Школеке изложбе и панои	8
5.	Упознавање са вајарским техникама	7
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

Назив секције		<i>ДЕЛФ за ученике А1</i>	
Презиме и име наставника		Тања Гњидић	
р.бр.	Теме	Број часова за тему	
1.	Упознавање са принципима Делфа, начином рада и уџбеником. Упознавање са језичким нивоима и њиховим основним одликама. Детаљно обрађивање карактеристика нивоа А1.	4	
2.	Развијање језичких комуникативних компетенција на нивоу рецепције - слушање и разумевање говора	7	
3.	Развијање језичких комуникативних компетенција на нивоу рецепције - читање и разумевање писаних докумената	7	
4.	Развијање језичких комуникативних компетенција на нивоу продукције - писмено изражавање	7	
5.	Развијање језичких комуникативних компетенција на нивоу продукције – усмено изражавање	7	
6.	Структура испита и могуће испитне ситуације	4	
Укупан број часова на годишњем нивоу		36	

Назив секције	<i>ДЕЛФ за ученике А2</i>
---------------	---------------------------

Презиме и име наставника		Тања Гњидић
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Упознавање са принципима Делфа, начином рада и уџбеником. Упознавање са језичким нивоима и њиховим основним одликама. Детаљно обрађивање карактеристика нивоа А2.	4
2.	Развијање језичких комуникативних компетенција на нивоу рецепције - слушање и разумевање говора	7
3.	Развијање језичких комуникативних компетенција на нивоу рецепције - читање и разумевање писаних докумената	7
4.	Развијање језичких комуникативних компетенција на нивоу продукције - писмено изражавање	7
5.	Развијање језичких комуникативних компетенција на нивоу продукције – усмено изражавање	7
6.	Структура испита и могуће испитне ситуације	4
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

Назив секције		<u>ЕКОЛОШКА СЕКЦИЈА</u>
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Мали еколози	2
2.	Понашање у природи	6
3.	Заштита вода	3
4.	Какав ваздух удишемо	2
5.	Бука-велика мука	4
6.	Животиње	5

7.	Биљке	5
8.	Здрава исхрана	5
9.	Еколошка патрола	4
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

Назив секције		<i>ОДБОЈКАШКА СЕКЦИЈА</i>
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Основни елементи технике	7
2.	Комбиновање елемената технике у сингл и дубл партијама, игра преко мреже, тактика игре 6 : 0, правила	7
3.	Смечирање, блокирање	6
4.	Игра са применом правила, уигравање припрема за такмичење	7
5.	Школска, општинска, градска такмичења	9
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

Назив секције		<i>КОШАРКАШКА СЕКЦИЈА</i>
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Основни елементи технике додавања, хватања и вођења лопте, кретање у кошаркашком ставу	7
2.	Шутирање на кош из места и кретања, комбиновање тражених елемената, контранапад са два и три играча	7
3.	Тактика игре	6

4.	Игра на два коша са применом правила	7
5.	Школска, општинска, градска такмичења	9
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

Назив секције		КЛУБ МЛАДИХ ТЕХНИЧАРА (архитектура и грађевинарство машинска техника, ИКТ, рачунарска, аутомоделарство, бродомоделарство, ваздухопловно моделарство, ракетно моделарство)
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	УВОД- историјски приступ архитектури и грађевинарству. Упознавање ученика са радом секција, развијање способност практичног стварања, представљање радова претходних генерација.	4
2.	Израда техничке документације, правилан избор материјала на основу избора модела или макете.	6
3.	Обрада материјала, избор алата, прибора, операција и редослед примене, правилно коришћење алата и прибора за ручну обраду.	6
4.	Склапање модела и макета.	10
5.	Испитивање функционалности модела и макете, припрема за такмичење.	10
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

Назив секције		САОБРАЋАЈНА СЕКЦИЈА
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Друмски саобраћај- стицање основних техничко-технолошких знања, умења и вештина о друмском саобраћају.	7
2.	Пешак у саобраћају- развијање интересовања и способности запажања, упорност и истрајност приликом решавања реалних задатака, стицање радних навика.	7

3.	Саобраћајни знаци: врсте, облици, карактеристике- стицање знања о саобраћајним знацима.	7
4.	Саобраћајни полигон спретности- развијање прецизност и истрајност у вожњи бицикла, стицање радних навика.	7
5.	Припрема заинтересованих ученика затакмичење „Шта знаш о саобраћају“.	8
Укупан број часова на годишњем нивоу		36

Назив секције		<i>ХОР И ОРКЕСТАР</i>
Презиме и име наставника		Лепа Петковић
р.бр.	Теме	Број часова за тему
1.	Рад са солистима, дуетима, терцетима	35
2.	Обрада песама, припрема за СВУРФ	35
3.	Школска, општинска и градска такмичења, „Златна сирена“, „Најраспеванија одељењска заједница“...	50
4.	Приредбе за прославу Дана школе, Школске славе...	60
Укупан број часова на годишњем нивоу		180

12. ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА У ШКОЛИ

Циљ програма социјалне заштите ученика: Омогућити свим ученицима оптималне услове за развој личности. Школа, у сарадњи с надлежним установама, брине о социјалној заштити ученика.

Садржај програма - активности		Време реализације	Реализатори
Материјална подршка социјално угроженим ученицима	<ul style="list-style-type: none"> - Укључивање ученика којима је потребна помоћ у акције локалне самоуправе - Реализација хуманитарних акција - Обезбеђивање бесплатних obroка у школској кухињи за угрожене ученике 	У току школске године	<ul style="list-style-type: none"> - Одељењске старешине - Педагог
Подршка породицама ученика	<ul style="list-style-type: none"> - Идентификација ученика којима је потребна помоћ (на основу пријаве родитеља, запажања одељењског старешине, информација од надлежних институција) - Сарадња, размена информација и заједничко планирање мера подршке са Центрима за социјални рад - Саветодави рад одељенских старешина и стручне службе са родитељима и ученицима код којих су уочене породичне тешкоће 	У току школске године	<ul style="list-style-type: none"> - Одељењске старешине - Педагог
Хуманитарни рад	<ul style="list-style-type: none"> - Реализација програма сарадње с Црвеним крстом - Реализација волонтерских акција локалне заједнице - Организовање хуманитарних акција 	У току школске године	<ul style="list-style-type: none"> - Координатор сарадње са Црвеним крстом - Ученички парламент

13. ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА У ШКОЛИ

Циљ програма здравственог васпитања јесте да ученици овладају основним знањима и вештинама, ставовима и вредностима из области здравственог васпитања, кроз учење засновано на искуству.

Учење садржаја здравственог васпитања подразумева преношење онога што знамо о здрављу у жељени начин понашања, уз препознавање правих животних вредности и подстицање оптималног развоја личности.

Остали циљеви и задаци здравственог васпитања су:

- стицање знања и формирање ставова ученика о здрављу и развоју хуманизације међу људима;
- систематско унапређивање здравља школске популације, посебно путем наставних програма који би укључивали образовање о здрављу;
- унапређивање хигијенских и радних услова у школи и елиминисање елемената који штетно делују на здравље;
- развијање мотивације код ученика како би развили здрав стил живота;
- подстицање родитеља да својим активностима унапређују здравље деце;
- пораст нивоа свести о ризичном понашању, као „узрочнику“ низа здравствених проблема.

Активности		Време реализације	Реализатори
Сарадња са здравственим установама	<ul style="list-style-type: none"> - Организација редовних систематских лекарских прегледа и вакцинације ученика - Организација редовних стоматолошких прегледа ученика -Сарадња с интерресорном комисијом 	У току школске године	<ul style="list-style-type: none"> - Педагог школе - Одељенске старешине
Едукација и унапређење здравља ученика	<ul style="list-style-type: none"> -Организација предавања стручњака из различитих области медицине на тему здравих стилова живота и превенције болести зависности - Часови одељењске заједнице посвећени превенцији болести зависности и здравим стиловима живота -Пушење, алкохол и дрога: штетности и 	У току школске године	<ul style="list-style-type: none"> - Стручњаци (лекари) - Одељенске старешине - Педагог

	<p>последице</p> <ul style="list-style-type: none"> -Болести неправилне исхране(гојазност, мршавост, анорексија) -Полне болести, СИДА -Избор активности, спортова и клубова за вежбање -Коришћење слободног времена и рекреације -Промене и развојне карактеристике у пубертету -Хумани односи међу половима – различити, а равноправни 		
<p>Едукација са различитим темама у оквиру наставних и ваннаставних активности</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Лична хигијена, стицање основних хигијенских навика (прање руку и зуба, купање..) -Путеви преношења болести (болести прљавих руку) -Хигијена уста и зуба, предавање стоматолога или патронажне сестре -Зашто вежбамо своје тело -Разноврсна исхрана, формирање навика правилне/здраве исхране 	<p>У току школске године</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Одељенске старешине -Наставници биологије -Стручњаци (лекари, мед. сестре)

13. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

Циљ програма је:

- учинити школску средину што безбеднијим и подстицајнијим местом за све ученике,
- мера превенције за стварање безбедне средине за живот и рад деце/ученика,
- мера интервенције у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање и занемаривање у установама.

Циљеви у превенцији су:

- стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања;
- подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих актера школског живота да препознају насиље, злостављање и занемаривање;
- дефинисање процедура и поступака за заштиту ученика од насиља.

Циљеви у интервенцији су:

- спровођење поступака и процедура реаговања у ситуацијама насиља;
- ублажавање и отклањање последица насиља;
- саветодавни рад са ученицима који трпе насиље, који врше насиље и који су посматрачи насиља;
- стално праћење и евидентирање врста и учесталости насиља.

Програм обухваћен и Развојним планом школе (2013 – 2017. године).

План рада **Тима** за заштиту од насиља, злостављања и занемаривања

Садржај рада – активности	Време	Сарадници
Припрема Годишњег плана рада	VI	Чланови Тима
Подела задужења и одговорности у оквиру Тима	VI	Чланови Тима
Договори о стручном усавршавању у оквиру области превенције и интервенције приликом насилног понашања	VIII	Чланови Тима
Редовни састанци –	У току школске	Чланови Тима, одељењске

разматрање случајева (пријаве) насилног понашања у школи; разматрање реаговања у случајевима насилног понашања	године	старешине, наставници и родитељи
Састанци са родитељима ученика који показују насилно понашање	У току школске године (по потреби и по договору)	Родитељи
Учешће у превентивним активностима	У току школске године (према плану реализације истих)	Ученици, наставници и родитељи
Учешће у интервентним активностима	У току школске године (према плану реализације истих)	Ученици, наставници и родитељи Здравствене службе

Превентивне активности у оквиру редовне наставе и ваннаставних активности:

Област деловања	Превентивне активности	Носиоци активности	Време реализације
Информисање и едукација учесника ВОР-а	<ul style="list-style-type: none"> -Упознавање ученика са правилима понашања у установи, правима и обавезама - Информисање и едукација родитеља на родитељским састанцима - Упознавање ученика и родитеља са процедуром пријаве случајева насиља -Представљање листе за пријаву насиља (ученицима и родитељима) -Постављање на сајт и огласну таблу у холу школе образац 	<p>Одељењске старешине,педагог</p> <p>Одељењске старешине,педагог</p>	<p>Почетак школске године</p> <p>У току школске године</p>

	<p>пријаве насиља</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ажурирање сегмента сајта школе који се односи на тему (не)насилног понашања -Информисање Наставничког већа и Савета родитеља о програму заштите ученика -Задужења за наставнике у спровођењу програма 	<p>Педагог</p> <p>Чланови Тима</p> <p>Директор</p> <p>Чланови Тима</p>	
<p>Промовисање позитивних вредности</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Укључивање ученика у ваннаставне активности (секције, конкурсе, такмичења, турнире, радионице...) -Акције Ђачког парламента: расписивање конкурса на тему пријатељства, дипломе за најхуманије ученике итд. - Изложбе у холу школе - На часовима одељењског старешине, грађанског васпитања, верске наставе и осталим наставним предметима промовисати прихватљиве облике понашања -Разговором допринети повећању критичности према сопственом понашању и 	<p>Наставници</p> <p>Ђачки парламент</p> <p>Педагог</p>	<p>Континуирано током школске године</p>

	<p>подстицати развијање толеранције, друштвено одговорног понашања, саосећања и бриге за друге</p> <p>-Прославе пригодних датума (Дан школе, Свети Сава итд)</p> <p>-Организовање <i>Недеље лепих порука</i></p>		
Радионице/часови, акције	<p>-Часови на тему: врста насиља, ненасилног решавања конфликта, толеранције, другарства...</p> <p>-Вршњачка медијација (формирање вршњачких тимова)</p> <p>- Ликовне радионице на тему другарства</p> <p>- Акција Ћачког парламента: Ћачка патрола (помоћ дежурним наставницима)</p>	<p>Одељењске старешине, педагог</p> <p>Учитељи, наставници ликовне културе</p> <p>Ћачки парламент</p>	<p>Према динамици предвиђеној у ГПРШ</p>
Сарадња са стручним службама	<p>-Стручно предавање за ученике у организацији органа МУП-а Савски венац на тему спречавање насиља у школама</p> <p>-Стручно предавање за родитеље у организацији МУП-а Савски венац за борбу против наркоманије</p>	МУП Београд	Континуирано

План интервентних активности у случају појаве насиља у школи:

Интервентне активности	Носиоци активности
<p>- Реаговање према упутству из Протокола (у случајевима насиља међу ученицима, насиља од стране запосленог или од стране одрасле особе која није запослена у школи):</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ прекидање насиља ▪ смиривање ситуације ▪ консултације, прикупљање информација ▪ договор о заштитним мерама и њихово реализација ▪ праћење ефеката мера. 	чланови Тима
<p>- Саветодавни рад са ученицима који трпе насиље, који врше насиље и са посматрачима насиља</p> <p>- Саветодавни рад са родитељима ученика који трпе или чине насиље; писмена упутства и предлози</p>	Педагог, чланови Тима, одељењске старешине
<p>- Примена Закона о основама система образовања и васпитања (члан 44 и 45 и члан 114), покретање васпитно-дисциплинског поступка</p> <p>- Примена Правилника о материјално-дисциплинским мерама, правној заштити и материјалној одговорности ученика</p>	Директор (и кимисија коју формира)
<p>- Сарадња са референтним установама:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Центар за социјални рад ▪ Школска амбуланта и Дом здравља ▪ Завод за психофизиолошке поремећаје и говорну патологију ▪ МУП Београд (инспектори за малолетничку деликвенцију) 	Тим, директор

15. ПРОГРАМ КУЛТУРНИХ АКТИВНОСТИ ШКОЛЕ

Активности		Време реализације	Реализатори
Приредбе и представе	Приредба поводом Дана школе	IV	Наставници српског језика, музичке културе, веронауке, учитељи...
	Приредба поводом Светог Саве	I	
Прослава почетка и краја школске године	Приредба за ђаке прваке	IX	Разредно веће 2. разреда одељењске старешине, директор педагог
	Свечана додела диплома	VI	
	Панои са успесима ученика	V	
Прослава школских и државних прзника	Одељењске прославе Прављење паноа	У току школске године	Одељењске старешине и ученици
Такмичења, изложбе, концерти и смотре	Реализација ваншколских такмичења и конкурса Изложбе дечјих продуката рада Најраспеванија одељењска заједница Такмичење „Златна сирена“ Ликивни конкурс „Мали Пјер“	У току школске године	Наставници ликовне културе, музичког васпитања, учитељи...
Посете установама културе и манифестација ма	Посете биоскопима, позориштима, музејима, Сајму књига, Планетаријуму, Ботаничкој башти, Зоо врту, амбасадама, Фестивалу науке, Битеф полифонији	У току школске године	Одељењска већа, библиотекар

16.ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

Циљ програма:

Програм има за циљ да разноврсним и систематским моторичким активностима допринесе интегралном развоју личности ученика, развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Задаци:

- развој и практиковање здравог начина живота;
- развој свести о важности сопственог здравља и о потреби неговања и развоја физичких способности;
- подстицање раста,развоја и утицање на правилно држање тела;
- развој и усавршавање моторичких способности;
- стицање моторичких умења која су као садржаји утврђени програмом;
- формирање морално-вољних квалитета личности;
- оспособљавање ученика да стечена знања,умења и навике користе у свакодневним условима живота и рада.

Оперативни задаци:

- усмерени развој моторичких способности;
- усмерено стицање и усавршавање моторичких умења и навика;
- примена стечених знања,умења и навика у сложенијим условима (кроз игру и такмичење)
- естетско изражавање кретњом и доживљавање естетских вредности;
- усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика.

Активности		Разред	Реализатори	Време реализације
Недеља школског спорта	Полигон спретности	I	Стручна већа физичког васпитања и разредне наставе	октобар/мај
	Полигон спретности	II		
	Полигон свестраности	III		
	Мали фудбал	IV - VIII		
	Између две ватре	IV, V		
	Кошарка	VI, VII, VIII		
	Одбојка	VI, VII, VIII		
	Атлетика	I - VIII		

Школски турнири	Турнир у малом фудбалу	V, VI,	Стручно веће физичког васпитања	У току школске године
	Турнир у одбојци	VI, VII, VIII		
	Турнир у кошарци	VI, VII, VIII		
	Атлетика	V, VI, VII, VIII	Наставници физичког васпитања и разредне наставе	Мај
	Крос РТС-а	I - VIII		
	Израда паноа и материјала за сајт школе		Ученици	У току школске године

17. ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Циљ програма:

Програм заштите животне средине има за циљ развијање еколошке свести, стицање знања о природним, друштвеним и технолошким појавама које унапређују или угрожавају животну средину. Програм обухвата еколошке садржаје који се прожимају кроз више наставних предмета и конкретне доприносе унапређења и заштите животне средине, односно слободне и факултативне активности као што су еколошке акције, обележавање значајних датума итд.

Васпитни задаци су:

Израђивање одређених навика, љубави и одговорног односа према природи и окружењу; стицање знања о биолошким, физичким, хемијским, географским и историјским карактеристикама природе и насељене средине;

Оплемењивање уже и шире средине, односно просторија школе, уређење школског дворишта и одржавање спомен-обележја;

Оспособљавање ученика за решавање једноставних проблемских ситуација самостално или тимски.

Реализацији програма заштите животне средине доприноси еколошка секција (која ради по посебном програму).

Активности	Време реализације	Реализатори
Уређење учионица/кабинета Гајење биљака Уређење и одржавање школског дворишта Сакупање секундарних сировина Учешће у еколошким акцијама општине Савски венац	Током школске године	Одељењске старешине, ученици, помоћно особље
Обележавање пригодних датума(ликовни радови, панои, конкурси, предавања...): Дан очувања озонског омотача Дан заштите природе (тематска изложба ликовних литерарних радова ученика еколошке радионице) Дан планете земље Светски дан вода	15. септембар 11. април 22. април 22.март	Наставници биологије, одељењске старешине, наставници ликовне културе...

18.ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Задаци наше школе у програму сарадње са друштвеном средином су следећи:

- Планирање и реализовање заједничких активности са субјектима из окружења (као подршка свестраном развоју личности ученика);
- Повезивање школе и локалне заједнице заједничким интересима и активностима;
- Обезбеђивање подршке локалне заједнице у активностима школе у побољшању услова рада за ученике и запослене.

Установе/сарадници	Активности
Општина Савски венац	<ul style="list-style-type: none"> -Подшка и учешће Општине у пројектима школе и реализацији Развојног плана, и то: реконструкција спортских терена и атлетске стазе, реконструкција подрумског простора, реконструкција трпезаријског простора, као и пројеката који буду обухваћени наредним Развојним планом - Подршка и учешће Општине у финасирању стручног усавршавања запослених (према Плану усвојеном од Школског одбора) -Додељивање награда и поклона ученицима првог и трећег разреда и ученицима носиоцима Вукове дипломе - Еколошке акције - Културне манифестације (СВУРФ) - Спортске манифестације - Хуманитарне акције - Срадања са интерресорном комисијом
МУП Савски венац	<ul style="list-style-type: none"> -Предавања полицијских инспектора на тему делинквенције, наркоманије, насиља, безбедности у саобраћају -Сарадња у поступцима интервенције у случајевима насилног понашања
Културни центар Мајдан	-Програм Пријатеља деце општине Савски венац (Златна сирена, Мајски песнички сусрети, Златна јесен итд)
Институт за психофизиолошке поремећаје и говорну патологију	-Сарадња, писмене и усмене препоруке за наставнике
Школски диспанзер Савски венац Школска амбуланта у Лопудској улици	<ul style="list-style-type: none"> -Систематски прегледи (стоматолог, педијатар, физијатар) -Упућивање ученика код логопеда, педијатра, психолога
Институт за церебралну парализу (Сокобањска)	-Хуманитарна акција - прикупљање новогодишњих пакетића

Библиотека „Исидора Секулић“ Библиотека града Београда	-Посета и чланство за ђаке прваке
Основне школе Средње школе	- Размена информација и искуства - Сарадња у оквиру професионалне оријентације
Предшколске установе на Општини Савски венац	-Посете предшколаца школи -Представљање школе у предшколским установама
Позоришта, биоскопи, музеји...	-Посете ученика у пратњи наставника
Центар за социјални рад	-Сарадња (писмена, по потреби заказивање сатанака)

19.ПРОГРАМ САРАДЊЕ СА ПОРОДИЦОМ

Школа подстиче и негује партнерски однос са родитељима, односно старатељима ученика, заснован на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења.

Област сарадње	Активности	Време реализације	Реализатори
Информисање	Родитељски састанци Отворена врата Огласна табла за родитеље Сајт школе	Континуирано у току школске године	Одељењске старешине, наставници педагог, задужени наставници
Саветовање	- Родитељски састанци - Саветодавни рад стручне службе и одељенских старешина (индивидуални разговори) - Организовање предавања/радионица са одређеним темама - Препоруке за сарадњу са	Континуирано у току школске године	Одељењске старешине, педагог

	институцијама здравствене и социјалне заштите		
Консултовање у доношењу одлука	<ul style="list-style-type: none"> - Седнице Савета родитеља, и то: Разматрање, давање мишљења и доношење одлука из своје надлежности - Консултовање око безбедносних, наставних, организационих и финансијских питања 	Континуирано у току школске године	Чланови Савета родитеља, директор, педагог
Анкетирање родитеља	<ul style="list-style-type: none"> - Истраживања на различите теме - Анкете општине Савски венац - Анкете везано за консултовање око безбедносних, организационих и финансијских питања и питања квалитета наставе и ваннаставних активности 	Континуирано у току школске године	Педагог, одељењске старешине
Партиципација	<ul style="list-style-type: none"> - Дан Отворене школе (родитељи као посматрачи и предавачи) - Родитељ као гост одељењске заједнице - Сајам занимања (за ученике старијих разреда) - Учешће у тимовима школе - Учешће у акцијама школе - Учешће у школским комисијама 	<p>Једанпут месечно</p> <p>По договору са одељ. старешинама</p> <p>У току школске године</p>	Заинтересовани родитељи (у договору са наставницима)

20. ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Библиотека, као центар културне и васпитне делатности, прати и помаже реализацију васпитно –образовног процеса, кроз различите облике активности у наставно - образовном раду и слободним активностима.

Основни задаци библиотеке су :

- Набавка, обрада и дистрибуција књига и другог библиотечког материјала потребног ученицима и наставницима у остваривању наставног плана и програма ;
- Праћење издавачке делатности на плану дечје , научно – популарне и стручне литературе, развијање љубави према књизи , организовање активних читалаца и читање најновијих издања савремене литературе у циљу развијања љубави према читању , тумачењу дела и израженој артикулацији текста;
- Упућивање ученика у коришћење различитих облика информација , повезивање са широм друштвеном средином на културном плану , интензивна сарадња са другим школским библиотекама, Библиотеком града и Народном библиотеком Србије.

Област сарадње	Активност	Време	Реализатор(и)
Сарадња са наставницима	<p>-Педагошка помоћ наставницима при реализацији наставних садржаја и ваннаставних активности</p> <p>-Тимски рад са наставницима у проналажењу информација за реализацију наставног плана и програма</p> <p>-Систематско информисање о новоиздатим књигама, стручним часописима и другој грађи кроз тематске изложбе, акције, јубилеје и промоције књига</p>	током школске године	Библиотекар
Рад са ученицима	<p>-Пријем првака у библиотеку</p> <p>-Упознавање ученика са радом библиотеке</p> <p>-Развијање љубави према књизи</p> <p>-Пружање помоћи ученицима за учење ван куће и развијање самосталности код ученика</p>	током школске године	Библиотекар

	<ul style="list-style-type: none"> -Квиз библиотеке -Редовна промоција занимљивих или нових књига -Учешће у радионицама које организује библиотека града -Учешће у хуманитарним акцијама -Организација гостовања писаца и продајне изложбе -Часови читања за прваке -Библиотечка секција -Учешће на конкурсима и такмичењима -Припрема промоција књига 		
Рад са родитељима	<ul style="list-style-type: none"> -Информисање о ученичким интересовањима и развијању читалачких навика -Сарадња са родитељима кроз личне контакте, родитељске састанке 	током школске године	Библиотекар
Рад у стручним органима и тимовима	<ul style="list-style-type: none"> -Рад на школским пројектима -Припремање и организовање културних активности школе -Припрема радионица, књижевних сусрета -Учешће у изради школског сајта, блога и школског часописа 	током школске године	Библиотекар
Сарадња са надлежним установама, организацијама, удружењима и јединицом локалне	<ul style="list-style-type: none"> -Сарадња са Друштвом школских библиотекара -Сарадња са другим школским библиотекама у основним школама и Библиотеком Града Београда 	током школске године	Библиотекар

самоуправе	-Сарадња са културним, просветним, научним и другим установама		
Библиотечко-информативна делатност	-Вођење документације о раду школске библиотеке и школског библиотекара-извештаји,анализе, самопроцене -Систематско информисање ученика и запослених о новим књигама, листовима, часописима -Промоција књига -Процена читаности књига -Остваривање стручних послова-инвентарисање, ревизија, сигнирање, издавање и враћање књига	током школске године	Библиотекар

21.ПРОГРАМ ПРОФЕСИОНАЛНЕ ОРИЈЕНТАЦИЈЕ

Школа утиче на професионални развој и опредељења ученика кроз редовну и изборну наставу, као и кроз ваннаставне активности. Професионална оријентација обухвата информисање ученика, припремање за избор средње школе и професионално саветовање.

Циљ професионалне оријентације је да ученик реално сагледа своја интересовања, способности, потребе, реалне могућности и друге особине личности у односу на садржај, услове и захтеве појединих школа/занимања и на основу тога успешније планира правац свог професионалног развоја.

Задаци су:

- упознати ученике са што већим бројем занимања и школа , указати на њихове захтеве,
- континуирано информисати ученике о врстама и захтевима средњих школа, начину уписа у исте, о процедури уписа и о попуњавању листе жеља,
- формирати код ученика реалан став према сопственим способностима и у складу са способностима усмеравати њихова интересовања,
- оспособити ученике да планирају свој професионални развој и да доносе реалне и зреле одлуке у вези са избором средње школе.

Област деловања	Активност	Време	Реализатори
Упознавање ученика са подручјима рада, образовним профилима и средњим школама	Израда паноа за ученике Организовање презентација средњих школа Формирање збирке промотивног и информативног материјала средњих школа	У току школске године	Тим за професионалну оријентацију
Упознавање ученика са занимањима	Презентација занимања родитеља ученика Организовање посета радним организацијама и установама Организовање посета сајмовима занимања и образовања	У току школске године	Одељењска већа Тим за професионалну оријентацију
Саветодавни рад са ученицима осмог разреда	Индивидуални саветодавни рад са ученицима Индивидуални саветодавни рад са родитељима Анкетирање ученика 8. разреда Предавања за ученике о избору школе/занимања Упућивање ученика којима је потребна додатна подршка и сарадња с релевантним службама	Друго и треће тромесечје Март	Педагог школе Одељењске старешине
Информисање о упису и средњу школу	Предавања за ученике осмог разреда о упису у средњу школу (завршни испит, припреме, врсте школа) Предавање за родитеље ученика осмог разреда о избору и упису у средњу школу	четврто тромесечје	Одељењске старешине и педагог
Реализација програма „Професионал	Реализација изабраних радионица за ученике седмог разреда	У току школске	Тим за професионалну

на оријентација на преласку у средњу школушколу*	Реализација изабраних радионица за ученике осмог разреда	године	оријентацију Одељењске старешине
--	--	--------	----------------------------------

* Концепт програма који ће се реализовати у нашој школи подразумева пет корака:

- Самоспознаја – препознавање сопствених потенцијала, спремност за постигнућа и склоности преко одговарајућег осмишљавања наставе и учења кроз часове редовне наставе и часове одељенског старешине;
- Информисање о занимањима и каријери - припрема расположивих информација о занимањима на радионицама које ће реализовати одељенске старешине и стручни сарадници;
- Упознавање са путевима образовања - мрежом школа, кроз радионице са стручним сарадницима и сајмове образовања у школи и општини Савски венац;
- Реални сусрети са стручњацима из различитих области кроз трибине занимања;
- Доношење одлуке о избору школе и занимања - самостално, промишљено и одговорно доношење одлуке о избору школе и занимања.

22. ПРОГРАМ ИЗЛЕТА, ЕКСКУРЗИЈЕ И НАСТАВЕ У ПРИРОДИ

Образовно-васпитни циљеви и задаци програма:

- упознавање са географским обележјима ових крајева,
- упознавање културно-историјских знаменитости и начина живота становника,
- проучавање објеката и феномена у природи, уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима,
- упознавање начина живота и рада људи, развијање позитивног односа према националним, културним, етичким и естетским вредностима,
- схватање значаја здравог живота,
- развијање интересовања за природу и изграђивање еколошких навика
- развијање позитивног односа према националним, уметничким и културним вредностима.

Програм једнодневних излета

Разред	ДЕСТИНАЦИЈЕ
1.	Салаш Стремен
2.	Сремска Каменица, кућа Ј.Ј.Змаја, Сремски Карловци, Нови Сад
3.	- Сремска Каменица, кућа Ј.Ј.Змаја, Сремски Карловци, Нови Сад - Пожаревац (Бамби, Вименацијум...)
4.	Аранђеловац-Топола-Орашац-Опленац
5.	- Фрушка Гора – Сремски Карловци – Стражилово – Манастир „Хопово“ . - Вршац – Манастир „Месић“-Вршачки Брег- Делиблатска Пешчара – Манастир „Баваниште“ - Смедерево – Манастир „Покајница“- Ресавска Пећина .
6.	- Топола – Опленац – пећина „Рисовача“ – и Манастир „Враћевшница“- Горњи Милановац (норвешка кућа) – Свислаин - Пожаревац – галерија Милене Павловић „Барили“- ергела – Манастир „Горњак“ и Горњачка клисура – „Виминацијум“ – Сребрно језеро – Београд. - Обедска Бара – Засавица – Шид – галерија Саве Шумановића – Манастир „Ковиље“- или посета Сремској Каменици .
7.	- Смедерево – Манастир „Горњак“- „Виминацијум“- Сребрно језеро - Лозница – Бања Ковиљача – Соко град – Бела Црква – Цер – - Пожаревац – Голубац – Манастир „Тумане“- Сребрно Језеро - Жича – Студеница – Врњачка Бања - Нови Сад – Бечеј (замак „Дунђерски“) – Царска Бара

Програм дводневне екскурзије ученика 8. разреда

Дестинације:

1) Ниш – Сићевачка клисура – Пирот (музеј пиротски ћилими) – фабрика гуме – Власина и Власинско језеро – Манастир „Лешје“ код Параћина у повратку или одласку или

Раваница.

2) Жича – Студеница – Копаоник – бања „Пролом“ и „Ђавоља Варош“ и у повратку Манастири „Раваница“ или „Манасија“.

3) Манастир „Боговађа“ – Тара – Манастир „Рача“ - Бајина Башта – Врело (река) – хидроцентрала и вештачко језеро на Дрини – Тара – Мокра Гора („Шарган“) – „Дрвенград“

4) Овчарска клисура – Манастири „Ваведење“ (или посета бар једног од њих девет) – Мокра Гора („Шарган“ и „Дрвенград“ - Тара – Вишеград и „Андрићград“.

5) Зрењанин – Царска Бара – Бечеј (Дунђерски) – Ергела – Суботица и посета Градској кући – Палић – (Зоо врт, језеро) – повратак посета Сомбору .

6) Ковачица-Царска Бара - Нови Бечеј – Замак Дунђерски.

Програм наставе у природи

Разред	ДЕСТИНАЦИЈЕ
1.	Златибор Рожанство Гучево Дивчибаре
2.	Златибор Рожанство Дивчибаре Сокобања Тара Копаоник
3.	Ивањица РХ центар Сокобања Гучево Златибор Тара
4.	Ивањица РХ центар Сокобања

	Гучево Златибор Тара Копаоник
--	--

Сви излети и екскурзије имаће образовно-васпитни и рекреативни карактер. За извођење екскурзија и излета школа ће се придржавати прописа које је прописало Министарство просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Време реализације је утврђено Годишњим планом рада школе за текућу школску годину.

За ученике од првог до четвртог разреда може се организовати настава ван учионице или полудневни излет на територији града (Ада Циганлија, Калемегдан, културне знаменитости града, излетишта...), са интердисциплинарним садржајима, тј. са корелацијом предмета с циљем бољег упознавања свог града.

23. ПРОГРАМ БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

На основу Правилника о безбедности и здрављу на раду, школа спроводи следеће обавезе:

- 1) Доноси Акт о процени ризика на радном месту
- 2) Именује стручно лице за безбедност и здравље на раду
- 3) Ангажовање службе медицине рада – по потреби
- 4) Обезбеђивање средства и опреме за личну заштиту
- 5) Оспособљавање запослених за безбедан рад
- 6) Обезбеђивање средства за пружање прве помоћи
- 7) Осигурање свих запослених од повреда на раду

24. ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК – факултативни наставни предмет

Циљ:

Циљ наставе страног језика на млађем школском узрасту је да оспособи ученика да на страном језику комуницира на основном нивоу у усменом и писаном облику о темама из његовог непосредног окружења. Настава страних језика треба да:

- подстакне потребу за учењем страних језика;
- подстакне развијање свести о сопственом напредовању ради јачања мотивације за учење језика;
- олакша разумевање других и различитих култура и традиција;
- стимулише машту, креативност и радозналост;
- подстиче употребу страног језика у личне сврхе и из задовољства.

ТРЕЋИ РАЗРЕД

Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика. Поред тога, ученик уочава значај личног залагања у процесу учења страног језика.

Стандарди на нивоу језичких вештина:

Разумевање говора:

Ученик разуме и реагује на кратак усмени текст¹ у вези са познатим темама.

Разумевање писаног текста:

Ученик чита са разумевањем кратке (највише до 50 речи) писане и илустроване текстове у вези са познатим темама.

Усмено изражавање:

Ученик усмено изражава садржаје у вези са познатим темама, самостално или уз помоћ наставника.

Писмено изражавање:

Ученик у писаној форми изражава кратке поруке (до 30 речи) према познатом узору, поштујући правила писаног кода.

Интеракција:

Ученик остварује комуникацију и размењује са саговорницима кратке информације у вези са познатим темама.

Знања о језику:

Препознаје основне принципе граматичке и социолингвистичке компетенције.

Оперативни задаци на нивоу језичких вештина:

1. Разумевање говора

Ученик треба да:

- препознаје гласове (посебно оне којих нема у матерњем језику) у говорном ланцу, акценат, ритам и интонацију;
- разуме вербални садржај уз помоћ облика невербалне комуникације;
- разуме кратке дијалоге, приче и песме о познатим темама, које чује уживо, или са аудио-визуелних записа.

2. Разумевање писаног текста

Ученик треба да:

- препознаје слова, написане речи и реченице у вези са познатим појмовима;
- поштује правописне знаке приликом читања;
- разуме основна значења кратких писаних и илустрованих текстова о познатим темама.

3. Усмено изражавање

Ученик треба да:

- разговетно изговара гласове, акцентује речи, поштује ритам и интонацију при спонтаном говору и читању;
- даје основне информације о себи и свом окружењу, самостално и уз наставникову помоћ;
- описује кратким и једноставним исказима себе и друге у познатим ситуацијама;
- репродукује, сам или у групи, кратке рецитације и бројалице и пева познате песмице.

4. Интеракција

Ученик треба да:

- реагује вербално и невербално на упутства и постављена питања;
- поставља једноставна питања;
- изражава допадање и недопадање;
- учествује у заједничким активностима на часу (у пару, у групи, итд.);
- поставља питања и тражи разјашњења када нешто не разуме.

5. Писмено изражавање

Ученик треба да:

- поштујући правопис преписује, допуњава и пише речи и краће реченице у вези са познатим писаним текстом или визуелним подстицајем;
- пише личне податке (име, презиме и адресу);
- допуњава честитку.

6. Знања о језику

Ученик треба да:

- препознаје шта је ново научио;
- схвата значај познавања језика;
- користи језик у складу са нивоом формалности комуникативне ситуације (нпр. форме учтивости);
- разуме везу између сопственог залагања и постигнућа у језичким активностима.

Теме и ситуације:

- Школа:
 - школски прибор, простор и активности
- Ја и моји другови:
 - Другови и особе из непосредног окружења, игре (у складу са годишњим добима)
- Породица и блиско окружење:
 - Ужа и шира породица и пријатељи
- Празници:
 - Божић, Нова година, Ускрс, рођендан и други важни празници;
- Мој дом:
 - Просторије и делови намештаја
- Исхрана:
 - Оброци, избор хране и пића, воће и поврће, навике у исхрани у земљи/ама чији се језик учи
- Одећа:
 - Одевни предмети по годишњим добима
- Окружење:
 - Место и улица где станујем, важне установе у окружењу (биоскоп, школа, позориште, пошта, музеј)
- Остало:
 - Годишња доба, месеци, дани у недељи и делови дана

Морфосинтакстички и фонетски садржаји са примерима:

1. Представљање себе и других: *Je m'appelle Juliette. C'est mon amie/ma copine Marie / mon copain Philippe.*
2. Поздрављање: *Salut! Bonjour! Bonsoir! Bonne nuit! Au revoir! A demain. A bientôt.*
3. Идентификовање и именовање особа, објеката, делова тела, животиња, боја, бројева, итд. (у вези са темама): *C'est Marie. Ce sont les mains. C'est la tête. Ce sont des chats.*
4. Разумевање и давање једноставних упутстава и команди: *Ecris! Ecrivez! Dessine! Dessinez! Regarde! Regardez!*
5. Молбе и изрази захвалности: *S'il te/vous plaît... Merci.*
6. Примање и упућивање позива за учешће у игри/групној активности: *On joue/dessine/chante? Tu veux.../ Vous voulez jouer? D'accord!*
7. Изражавање допадања/недопадања: *Je veux/on veut bien. Ça me plaît. Ça ne me plaît pas.*
8. Изражавање физичких сензација и потреба: *J'ai faim/soif/froid/sommeil. J'ai mal à la tête...*

9. Исказивање просторних односа и величина (Идем, долазим из..., Лево, десно, горе, доле...): *Je viens de... Je vais à... A gauche, à droite, en haut, en bas...*
10. Давање и траење информација о себи и другима: *Je suis élève de/en troisième (classe). J'habite à ... Tu viens d'où?*
11. Тражење и давање обавештења: *Où est mon pantalon vert? Dans l'armoire.*
12. Описивање лица и предмета: *Michel est grand et brun. La balle de Marie est bleue..*
13. Изрицање забране и реаговање на забрану: *Non, tu ne peux pas sortir. Il est défendu de marcher sur l'herbe.*
14. Изражавање припадања и поседовања: *Mon livre. Ton frère. Sa tante. J'ai un lapin/chien.*
15. Тражење и давање обавештења о времену на часовнику - пуни сати и пола: *Quelle heure est-il? Il est une heure/deux/trois heures/ Il est deux heures et demie...*
16. Скретање пажње: *Attention! Ecoute! Pardon, Madame / Monsieur...*
17. Тражење мишљења и изражавање слагања/неслагања: *Comment tu trouves...? Qu'est-ce que tu penses de...? Je suis / Je ne suis pas d'accord...*
18. Честитање: *Joyeux Noël! Bonne année! Bon anniversaire!*

Активности ученика	Активности наставника
<ul style="list-style-type: none"> - Слушање и реаговање на команде наставника или са аудио записа (углавном физичке активности: устани, седи, ходај, скочи, играј, али и активности у вези са радом у учионици: цртај, сеци, боји, отвори/затвори свеску, итд.); - Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама итд.); - Мануалне активности (сецкање, бојење, прављење предмета од глинамола или сланог теста; израда постера за учионицу или родитеље и сл.); - Вежбе слушања (према упутствима наставника или са траке повезати појмове у вежбанки, додати делове слике који недостају и сл.); - Игре; - Певање у групи; - Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим/не волим, компарације...); - Погађање предмета или лица; - Решавање "текућих проблема" у разреду, тј. договори и мини-пројекти; - Игра по улогама (симулација); - Цртање по диктату; - "Превођење" исказа у гест и геста у исказ; 	<ul style="list-style-type: none"> - употребљава језик у учионици у осмишљеним контекстима од интереса за ученике; - говор прилагођава узрасту и знањима ученика; - истиче значење језичке поруке, а не граматичку прецизност исказа; - знања ученика мери јасно одређеним релативним критеријумима тачности и зато узор није изворни говорник; - са циљем да унапреди квалитет и квантитет језичког материјала, наставу заснива и на социјалној интеракцији (рад у учионици спроводи се путем групног или индивидуалног решавања проблема, потрагом за информацијама и мање или више сложеним задацима са јасно одређеним контекстом, поступком и циљем). - омогућава усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; - наставник је ту да омогући приступ и прихватање нових идеја; - ученике третира као одговорне, креативне, активне учеснике у друштвеном

<ul style="list-style-type: none"> - Повезивање звучног материјала са илустрацијом; - Заједничко прављење илустрованих материјала (албум фотографија одељења, план недељних активности); - Разумевање писаног језика: <ul style="list-style-type: none"> а) препознавање везе између слова и гласова б) повезивање речи и слике в) одговарање на једноставна питања у вези са текстом г) извршавање прочитаних упутстава и наредби - Писмено изражавање: <ul style="list-style-type: none"> а) повезивање гласова и слова б) замењивање речи цртежом или сликом в) проналажење недостајуће речи (употпуњавање низа, проналажење "уљеза", осмосмерке, укрштене речи, и слично) г) повезивање речи и кратких реченица са сликама. 	<p>чину;</p> <ul style="list-style-type: none"> - учионицу прилагођава потребама наставе из дана у дан; - ради на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад.
---	---

25. ФРАНЦУСКИ ЈЕЗИК – факултативни наставни предмет

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

Циљ:

Циљ наставе страног језика је да оспособи ученика да на страном језику комуницира на основном нивоу у усменом и писаном облику о темама из његовог окружења. Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницама других језика.

Стандарди на нивоу језичких вештина су:

Разумевање говора:

Ученик разуме и реагује на краћи усмени текст у вези са познатим темама.

Разумевање писаног текста:

Ученик чита са разумевањем кратке писане и илустроване текстове у вези са познатим темама.

Усмено изражавање:

Ученик самостално усмено изражава садржаје у вези са познатим темама.

Писмено изражавање:

Ученик у писаној форми изражава краће садржаје у вези са познатим темама, поштујући правила писаног кода.

Интеракција:

Ученик остварује комуникацију и са саговорницима размењује информације у вези са познатим темама поштујући социокултурне норме комуникације.

Знања о језику:

Препознаје основне принципе граматичке и социolingвистичке компетенције уочавајући значај личног залагања у процесу учења страног језика.

Оперативни задаци на нивоу језичких вештина:

Оперативни задаци по језичким вештинама се постепено проширују и усложњавају. Истовремено се континуирано примењују и оперативни задаци из претходног разреда.

1. Разумевање говора

Ученик треба да:

- разуме општи садржај кратких и прилагођених текстова после неколико слушања;
- разуме краће дијалоге (до 5 реплика / питања и одговора), прилагођене приче и песме у оквиру тема предвиђених програмом, које чује уживо, или са аудио-визуелних записа и адекватно реагује на појединачне делове усмених порука издвајајући битне информације (датум, време, место, особе, количину...);
- разуме и реагује на одговарајући начин на усмене поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на игру, заповест, упутство, догађај из непосредне прошлости и планови за будућност итд.)

2. Разумевање писаног текста

Ученик треба да:

- разуме краћи текст (до 50 речи), написане речи и реченице састављене углавном од познатих језичких елемената (речи и језичке структуре предвиђене програмом);
- разуме основна значења кратких писаних и илустрованих текстова о познатим темама;
- разуме и реагује на одговарајући начин на писане поруке у вези са личним искуством и са активностима на часу (позив на игру, заповест, упутство, догађај из непосредне прошлости и планови за будућност итд.).

3. Усмено изражавање

Ученик треба да:

- разговетно изговара гласове, акцентује речи, поштује ритам и интонацију;
- самостално даје информације о себи и окружењу;
- описује у неколико реченица познату радњу или ситуацију, препричава општи садржај прочитаног или саслушаног текста, користећи усвојене језичке елементе и структуре.

4. Интеракција

Ученик треба да:

- у стварним и симулираним говорним ситуацијама са саговорницима размењује исказе у вези са контекстом учионице, активностима у учионици, свакодневним активностима и договорима (у садашњости и будућности), као и догађајима из непосредне прошлости;
- размењује информације о хронолошком и метеоролошком времену;
- учествује у комуникацији (у пару, у групи итд.) поштујући социокултурне норме комуникације (тражи реч, не прекида саговорника, пажљиво слуша друге...);
- препознаје кад нешто не разуме, поставља питања и тражи разјашњења.

5. Писмено изражавање

Ученик треба да:

- допуњава и пише реченице и краће текстове (до 5 реченица, односно 20 речи), чију кохерентност и кохезију постиже користећи језичке елементе предвиђене програмом и у вези са познатим писаним текстом или визуелним подстицајем, користећи познате тематске и језичке елементе;
- препричава текст, пише честитку или разгледницу, поруку, позивницу и др.;
- попуњава формулар или пријаву (име, презиме, улица и број, место и поштански број, датум рођења).

7. Знања о језику:

Ученик треба да:

- препознаје и користи предвиђене граматичке садржаје (глаголска времена: садашње, прошло и будуће време у јасно контекстуализованим структурама, односно без теоријског објашњавања и инсистирања на апсолутној граматичкој тачности);
- поштује ред речи у реченици;
- користи језик у складу са нивоом формалности комуникативне ситуације (нпр. форме учтивости);
- разуме везу између сопственог залагања и постигнућа у језичким активностима.

Теме:

Школа:

- склоности према предметима, активности и теме по предметима, школски дан

Ја и моји другови:

- хоби, заједничке активности, солидарност и толеранција (помоћ другу/другарици, позајмљивање ствари, ужине, подела одговорности)

Породица и блиско окружење:

- слободно време у породици, породична путовања и излети
- подела послова и обавеза у породици
- опис и особине животиња; однос према животињама

Празници:

- прославе и манифестације у оквиру школе и ван ње (Дан школе, такмичења, ревије...)

Мој дом:

- дневни распоред активности током радних дана и викендом (учење, игре, обавезе...)

Исхрана:

- оброци ван куће (ресторан, ужина у школи, куповина у супермаркету...)

Одећа:

- одевни предмети за одређене прилике (формално и неформално одевање)
- народна ношња земаља чији се језик изучава

Окружење:

- суседски односи
- екологија, однос према човековој околини

Остало:

- знаменитости земаља чији се језик учи
- пригодна дечја прича или бајка
- бројеви до 1.000
- исказивање времена (детаљно)
- коришћење новца

Комуникативне функције:

Програм за четврти разред подразумева комуникативне функције као и у претходном разреду. Оне се усложњавају лексичким и граматичким садржајима предвиђеним наставним програмом.

Садржај комуникативних функција може бити једноставан или сложен у зависности од циљне групе (узраст, ниво језичких компетенција, ниво образовања). У настави страних језика садржај комуникативних функција зависиће од наставног програма.

Иако су комуникативне функције исте као у претходном разреду, оне су структурално и лексички у складу са програмом за стране језике за четврти разред основне школе.

Комуникативне функције

- Представљање себе и других;
- Поздрављање;
- Идентификација и именовање особа, објеката, делова тела, животиња, боја, бројева итд. (у вези са темама);
- Разумевање и давање једноставних упутстава и команди;
- Постављање и одговарање на питања;
- Молбе и изрази захвалности;
- Примање и давање позива за учешће у игри / групној активности;
- Изражавање допадања/недопадања;
- Изражавање физичких сензација и потреба;

- Именовање активности (у вези са темама);
- Исказивање просторних односа и величина (Идем, Долазим из..., Лево, десно, горе, доле...);
- Давање и тражење информација о себи и другима;
- Тражење и давање обавештења;
- Описивање лица и предмета;
- Изрицање забране и реаговање на забрану;
- Изражавање припадања и поседовања;
- Тражење и давање обавештења о времену на часовнику;
- Скретање пажње;
- Тражење мишљења и изражавање слагања/неслагања;
- Исказивање извињења и оправдања.

Морфосинтакстички и фонетски садржаји са примерима:

1. 1. Слагање именица, чланова, детерминаната, заменица и придева у роду и броју (основни принципи и најчешће комбинације) - и рецептивно и продуктивно: *la/une belle maison, un livre très intéressant, mon ami, la cousine de Pierre...*

2. Слагање именица и заменица са глаголима у лицу и броју (основни принципи и најчешће комбинације) - и рецептивно и продуктивно: *je parle, tu parles, il parle, Pierre et Cécile parlent, etc...*

3. Облици личних заменица - и рецептивно и продуктивно (без граматичких објашњења уколико ученици на њима не инсистирају): *je, tu, il, elle, on, nous, vous, ils, elles, moi, toi, lui, elle, nous, vous, eux, elles...*

4. а) Рецептивно и продуктивно:

- презент индикатива глагола прве групе и најфреквентнијих неправилних глагола (*être, avoir, aller, faire*);

- сложени перфект - само одређени број најфреквентнијих глагола, и рецептивно и продуктивно, као комплетне фразе (без граматичких објашњења уколико ученици на њима не инсистирају): *j'ai fini! j'ai oublié mon cahier, je suis allé(e) chez ma grand-mère, j'ai nagé, il a fait beau, etc.*

- изражавање блиског футура помоћу презента и помоћу перифразе *aller + infinitif: demain nous avons un contrôle en maths; ce soir, je vais regarder un film à la télé.*

б) Основни глаголски изрази - рецептивно и продуктивно: *avoir faim / soif / sommeil / chaud / froid / peur / envie de...*

в) Конструкције са инфинитивом (најчешћи модални глаголи): *pouvoir, devoir, savoir, aimer - i receptivno i produktivno (bez gramatičkih objašnjenja ukoliko učenici na njima ne insistiraju): est-ce que je peux sortir? nous devons rentrer; il ne sait pas nager; j'aime dessiner.*

Активности ученика	Активности наставника
--------------------	-----------------------

<ul style="list-style-type: none"> - Слушање и реаговање на команде наставника или са траке (слушај, пиши, повежи, одреди, али и активности у вези с радом у учионици: цртај, сеци, боји, отвори/затвори свеску итд.); - Рад у паровима, малим и великим групама (мини-дијалози, игра по улогама, симулације итд.); - Мануалне активности (израда паноа, презентација, зидних новина, постера за учионицу или родитеље и сл.); - Вежбе слушања (према упутствима наставника или са траке повезати појмове у вежбанци, додати делове слике, допунити информације, селекувати тачне и нетачне исказе, утврдити хронологију и сл.); - Игре примерене узрасту; - Певање у групи; - Класирање и упоређивање (по количини, облику, боји, годишњим добима, волим / не волим, компарације...); - Решавање "текућих проблема" у разреду, тј. договори и мини-пројекти; - Цртање по диктату, израда сликовног речника; - "Превођење" исказа у гест и геста у исказ; - Повезивање звучног материјала са илустрацијом и текстом, повезивање наслова с текстом или, пак, именовање наслова; - Заједничко прављење илустрованих и писаних материјала: извештај/дневник са путовања, рекламни плакат, програм приредбе или неке друге манифестације; - Разумевање писаног језика: <ul style="list-style-type: none"> а) уочавање дистинктивних обележја која указују на граматичке специфичности (род, број, глаголско време, лице...) б) препознавање везе између група слова и гласова в) одговарање на једноставна питања у вези с текстом, тачно/нетачно, вишеструки избор г) извршавање прочитаних упутстава и наредби - Писмено изражавање: <ul style="list-style-type: none"> а) повезивање гласова и групе слова б) замењивање речи цртежом или сликом в) проналажење недостајуће речи 	<ul style="list-style-type: none"> - употребљава језик у учионици у осмишљеним контекстима од интереса за ученике; - говор прилагођава узрасту и знањима ученика; - истиче значење језичке поруке, а не граматичку прецизност исказа; - знања ученика мери јасно одређеним релативним критеријумима тачности и зато узор није изворни говорник; - са циљем да унапреди квалитет и квантитет језичког материјала, наставу заснива и на социјалној интеракцији (рад у учионици спроводи се путем групног или индивидуалног решавања проблема, потрагом за информацијама и мање или више сложеним задацима са јасно одређеним контекстом, поступком и циљем). - омогућава усвајање језичког садржаја кроз циљано и осмишљено учествовање у друштвеном чину; - наставник је ту да омогући приступ и прихватање нових идеја; - ученике третира као одговорне, креативне, активне учеснике у друштвеном чину; - учионицу прилагођава потребама наставе из дана у дан; - ради на пројекту као задатку који остварује корелацију са другим предметима и подстиче ученике на студиозни и истраживачки рад; - с циљем да унапреди квалитет и обим језичког материјала, заснива наставу на социјалној интеракцији; - рад у учионици и ван ње спроводи путем групног или индивидуалног решавања проблема, потрагом за информацијама из различитих извора (Интернет, дечји часописи, проспекти и аудио-материјал) као и решавањем мање или више сложених задатака у реалним и виртуелним условима са јасно одређеним контекстом, поступком и циљем; - од четвртог разреда наставник упућује
--	---

<p>(употпуњавање низа, проналажење "уљеза", осмосмерке, укрштене речи, и слично) г) повезивање краћег текста и реченица са сликама/илустрацијама д) попуњавање формулара (пријава за курс, претплату на дечји часопис или сл., налепнице за кофер) ђ) писање честитки и разгледница е) писање краћих текстова.</p>	<p>ученике у законитости усменог и писаног кода и њиховог међусобног односа. - за увођење новог лексичког материјала користи познате граматичке структуре и обрнуто.</p>
--	---

С А Д Р Ж А Ј:

1. Уводне напомене.....	2
2. ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ПРВИ РАЗРЕД.....	4
Садржај.....	5
2.1 Сврха, циљеви и задаци програма образовања и васпитања.....	6
2.2. Обавезни и изборни наставни предмети са фондом часова.....	6
2.3. Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети.....	8
2.4. Циљеви и задаци наставног предмета и глобални планови за обавезне и изборне наставне предмете	
Српски језик – обавезни наставни предмет.....	9
Енглески језик – обавезни наставни предмет.....	13
Математика – обавезни наставни предмет.....	16
Свет око нас – обавезни наставни предмет.....	20
Ликовна култура – обавезни наставни предмет.....	24
Музичка култура – обавезни наставни предмет.....	27
Физичко васпитање – обавезни наставни предмет.....	29
Грађанско васпитање- изборни наставни предмет.....	32
Веронаука – изборни наставни предмет.....	35
Лепо писање- изборни наставни предмет.....	37
Чувари природе- изборни наставни предмет.....	38
Народна традиција- изборни наставни предмет.....	39
2.5. Програм допунске наставе.....	40
2.6. Програм слободних активности.....	41

3.ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ДРУГИ РАЗРЕД.....	43
Садржај.....	44
3.1. Сврха, циљеви и задаци програма образовања и васпитања.....	45
3.2.Обавезни и изборни наставни предмети са фондом часова.....	46
3.3.Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети.....	47
3.4. Циљеви и задаци наставног предмета и глобални планови за обавезне и изборне наставне предмете	
Српски језик – обавезни наставни предмет.....	48
Енглески језик– обавезни наставни предмет.....	52
Математика – обавезни наставни предмет.....	54
Свет око нас – обавезни наставни предмет.....	57
Ликовна култура – обавезни наставни предмет.....	60
Музичка култура – обавезни наставни предмет.....	62
Физичко васпитање – обавезни наставни предмет.....	64
Грађанско васпитање- изборни наставни предмет.....	67
Веронаука – изборни наставни предмет.....	69
Народна традиција- изборни наставни предмет.....	71
Чувари природе.....	72
Од играчке до рачунара.....	74
Рука у тесту.....	75
3.5 Програм допунске наставе.....	77
3.6. Програм слободних активности.....	78
4.ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД.....	80
Садржај.....	73
4.1. Сврха, циљеви и задаци програма образовања и васпитања.....	82
4.2. Обавезни и изборни наставни предмети са фондом часова	
4.3. Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети.....	85
4.4. Циљеви и задаци наставног предмета и глобални планови за обавезне и изборне наставне предмете.....	85
Српски језик – обавезни наставни предмет.....	85
Енглески језик– обавезни наставни предмет.....	89
Математика – обавезни наставни предмет.....	92
Природа и друштво – обавезни наставни предмет.....	95
Ликовна култура – обавезни наставни предмет.....	98
Музичка култура – обавезни наставни предмет.....	101
Физичко васпитање – обавезни наставни предмет.....	102

Верска настава – изборни наставни предмет.....	104
Грађанско васпитае- изборни наставни предмет.....	108
Чувари природе – изборни наставни предмет.....	108
Народна традиција.....	110
Рука у тесту.....	112
Од играчке до рачунара.....	114
4.5 Програм допунске наставе.....	116
4.6. Програм слободних активности.....	118
5. ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ЧЕТВРТИ РАЗРЕД.....	119
Садржај.....	120
5.1. Сврха, циљеви и задаци програма образовања и васпитања.....	121
5.2.Обавезни и изборни наставни предмети са фондом часова.....	123
5.3.Облици образовно-васпитног рада	124
5.4.Циљеви и задаци наставног предмета и глобални планови за обавезне и изборне наставне предмете	
Српски језик –обавезни наставни предмет.....	124
Енглески језик.....	129
Математика – обавезни наставни предмет.....	132
Природа и друштво – обавезни наставни предмет.....	137
Ликовна култура – обавезни наставни предмет.....	142
Музичка култура – обавезни наставни предмет.....	144
Физичко васпитање – обавезни наставни предмет.....	146
Веронаука – изборни наставни предмет.....	148
Грађанско васпитање- изборни наставни предмет.....	150
Народна традиција- изборни наставни предмет.....	151
Чувари природе-изборни нставни предмет.....	152
Рука у тесту – изборни наставни предмет.....	155
Од играчке до рачунара – изборни наставни предмет.....	156
5.5. Програм допунске и додатне наставе.....	158
5.6. Програм слободних активности.....	159
6.ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ПЕТИ РАЗРЕД.....	160
Садржај.....	161
6.1. Сврха, циљеви и задаци програма образовања и васпитања.....	162
6.2.Обавезни и изборни наставни предмети са фондом часова.....	164
6.3.Облици образовно-васпитног рада	166
6.4.Циљеви и задаци наставног предмета и глобални планови за обавезне и изборне наставне предмете.....	167
Српски језик –обавезни наставни предмет.....	167

Енглески језик– обавезни наставни предмет.....	170
Ликовна култура – обавезни наставни предмет.....	173
Музичка култура – обавезни наставни предмет.....	174
Историја – обавезни наставни предмет.....	176
Географија – обавезни наставни предмет.....	181
Математика – обавезни наставни предмет.....	170
Биологија – обавезни наставни предмет.....	187
Техничко и информатичко образовање – обавезни наставни предмет....	188
Физичко васпитање – обавезни наставни предмет.....	190
Француски језик – обавезни изборни наставни предмет.....	193
Физичко васпитање – избрани спорт.....	200
Грађанско васпитање- изборни наставни предмет.....	201
Верска настава – изборни наставни предмет.....	202
Цртање, сликање и вајање изборни наставни предмет.....	204
Информатика и рачунарство – изборни наставни предмет.....	206
Хор и оркестар – изборни наставни предмет.....	207
7.ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ШЕСТИ РАЗРЕД.....	209
Садржај.....	210
7.1. Сврха, циљеви и задаци програма образовања и васпитања.....	211
7.2.Обавезни и изборни наставни предмети са фондом часова.....	212
7.3.Облици образовно-васпитног рада којима	214
7.4.Циљеви и задаци наставног предмета и глобални планови за обавезне и изборне наставне предмете.....	215
Српски језик –обавезни наставни предмет.....	215
Енглески језик– обавезни наставни предмет.....	218
Ликовна култура – обавезни наставни предмет.....	221
Музичка култура – обавезни наставни предмет.....	223
Историја – обавезни наставни предмет.....	225
Географија – обавезни наставни предмет.....	228
Физика – обавезни наставни предмет.....	231
Математика – обавезни наставни предмет.....	233
Биологија – обавезни наставни предмет.....	238
Техничко и информатичко образовање – обавезни наставни предмет...	240
Физичко васпитање – обавезни наставни предмет.....	242
Француски језик – обавезни изборни наставни предмет.....	245
Физичко васпитање – избрани спорт.....	252
Верска настава – изборни наставни предмет.....	253
Грађанско васпитање- изборни наставни предмет.....	255

Информатика и рачунарство – изборни наставни предмет.....	257
Цртање, сликање и вајање – изборни наставни предмет.....	258
Хор и оркестар– изборни наставни предмет.....	259
8.ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА СЕДМИ РАЗРЕД.....	261
Садржај.....	262
8.1. Сврха, циљеви и задаци програма образовања и васпитања.....	263
8.2.Обавезни и изборни наставни предмети са фондом часова.....	264
8.3.Облици образовно-васпитног рада	266
8.4.Циљеви и задаци наставног предмета и глобални планови за обавезне и изборне наставне предмете.....	267
Српски језик –обавезни наставни предмет.....	267
Енглески језик– обавезни наставни предмет.....	271
Ликовна култура – обавезни наставни предмет.....	274
Музичка култура – обавезни наставни предмет.....	276
Историја – обавезни наставни предмет.....	278
Географија – обавезни наставни предмет.....	281
Физика – обавезни наставни предмет.....	283
Математика – обавезни наставни предмет.....	285
Биологија – обавезни наставни предмет.....	291
Хемија – обавезни наставни предмет.....	293
Техничко и информатичко образовање – обавезни наставни предмет....	297
Физичко васпитање – обавезни наставни предмет.....	299
Француски језик – обавезни изборни наставни предмет.....	301
Физичко васпитање – изабрани спорт.....	308
Грађанско васпитање- изборни наставни предмет.....	310
Верска настава – изборни наставни предмет.....	311
Информатика и рачунарство – изборни наставни предмет.....	312
Домаћинство – изборни наставни предмет	314
Цртање, сликање и вајање.....	315
Хор и оркестар– изборни наставни предмет.....	316
9.ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЗА ОСМИ РАЗРЕД.....	319
Садржај.....	320
9.1. Сврха, циљеви и задаци програма образовања и васпитања.....	321
9.2.Обавезни и изборни наставни предмети са фондом часова.....	322
9.3.Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни и изборни наставни предмети.....	323

9.4. Циљеви и задаци наставног предмета и глобални планови за обавезне и изборне наставне предмете.....	324
Српски језик –обавезни наставни предмет.....	324
Енглески језик– обавезни наставни предмет.....	329
Ликовна култура – обавезни наставни предмет.....	332
Музичка култура – обавезни наставни предмет.....	333
Историја – обавезни наставни предмет.....	335
Географија – обавезни наставни предмет.....	338
Физика – обавезни наставни предмет.....	342
Математика – обавезни наставни предмет.....	344
Биологија – обавезни наставни предмет.....	351
Хемија – обавезни наставни предмет.....	353
Техничко и информатичко образовање – обавезни наставни предмет.....	358
Физичко васпитање – обавезни наставни предмет.....	360
Француски језик – обавезни изборни наставни предмет.....	362
Физичко васпитање-изабрани спорт.....	369
Верска настава – изборни наставни предмет.....	370
Грађанско васпитање- изборни наставни предмет.....	372
Информатика и рачунарство – изборни наставни предмет.....	373
Домаћинство- изборни наставни предмет.....	375
Цртање, сликање и вајање - изборни наставни предмет.....	376
Хор и оркестар - изборни наставни предмет.....	377
10. Програм додатне и допунске настава од 5. до 8. разреда.....	379
11. Програм слободних активности од 5 до 8. разреда.....	398
12. Програм социјалне заштите ученика.....	405
13. Програм здравствене заштите.....	406
14. Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања.....	408
15. Програм културних активности.....	413
16. Програм школског спорта и спортских активности.....	414
17. Програма заштите животне средине.....	415
18. Програм сарадње са локалном самоуправом.....	416
19. Програм сарадње са породицом.....	418
20. Програм рада школске библиотеке.....	420
21. Програма професионалне оријентације.....	422
22. Програм излета и екскурзија и наставе у природи.....	424
23. Програм безбедности и здравља на раду.....	427
24. Факултативни део програма – Француски језик за 3. разред.....	428
25. Факултативни део програма – Француски језик за 4. разред.....	432

